ΑΣ ΓΕΛΑΣΟΥΜΕ!

—Καλημέρα σας. Μπορῶ νὰ ἰδῶ τὸν οἰκοδεσπότην, παρακαλῶ;

Θερινὰ βράδυα

Εἶδα πολλὰ φίλμ κι' αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα.

Μὴ νομίσετε ὅμως, ὅτι ἐπῆρα τὰ σινεμὰ στὴν ἀράδα.

Ἆ, ὄχι. Ἀλλὰ νὰ τί συνέβη: Εἶπα εἰς τὴν σύζυγόν μου «Σήμερα δὲν θὰ βγῆς».

Καὶ ἐπηκολούθησε τὸ ἔργον... «Καταιγίς».

Μοῦ ὑπεσχέθη ἡ σύζυγός μου, ὅτι θὰ βγῇ νὰ προβῇ εἰς ἀγορὰν μονάχα μιᾶς ἀσπιρίνης.

Ἐψώνισε ὅμως ἕνα σωρὸ πράγματα, τουτέστι, ἐπανελήφθη τὸ ἔργον... «Κατάχρησις ἐμπιστοσύνης».

Περιττὸν νὰ σᾶς πῶ, ὅτι ἡ δούλα μου, λίαν περίεργη, κάθε Σάββατον στὰ παράθυρα τῶν γειτόνων κυττάζει.

Καὶ βλέπει τὸ φίλμ... «Ὁ κόσμος ἀλλάζει».

ΤΥΧΕΡΟΣ

Τὰ εἰσιτήρια τῆς Πάουερ

Ὑπερτιμᾶ ἡ Πάουερ πάλι τὰ εἰσιτήρια
Καὶ ὅλοι ἀνακράζουνε: «Πάλι; Ρὲ τί μυστήρια!»
Μὰ ἡ Πάουερ ἐδήλωσε εἰς ἅπαντας ἡμᾶς:
—Ἆ, ὅλα κι' ὅλα ἔχω ἐγὼ πολὺ φθηνὰς τιμάς.
Κι' ἂν λέτε πὼς αἰσχροκερδῶ, αὐτὰ εἶν'ὅλα τρέλλες.
Ἐγὼ σᾶς πάω παστωτοὺς κι'ὅλους σαρδελλοποιητοὺς
Ξέρετε πόσο ἀκριβές, εἶν' τώρα οἱ... σαρδέλλες;

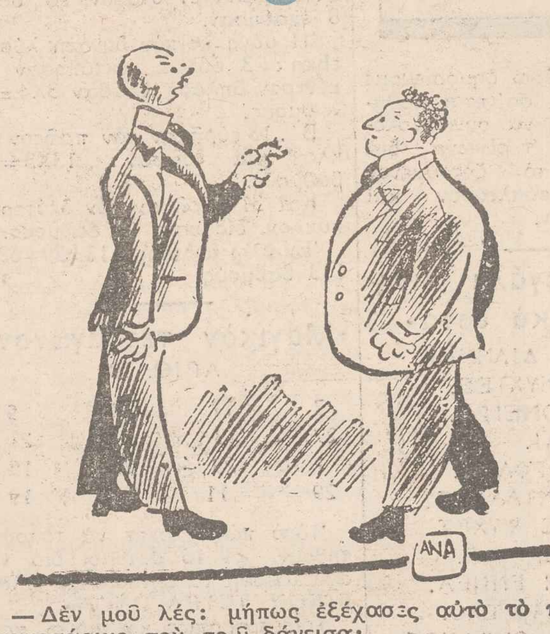

—Δὲν μοῦ λές: μήπως ἐξέχασες αὐτὸ τὸ πεντακοσάρικο ποὺ σοῦ δάνεισα;

—Τί λὲς καλέ! Πῶς μπορῶ νὰ ξεχάσω τὴν καλύτερη βραδυὰ τῆς ζωῆς μου;

Χρῆμα

Πέθανε ἕνας καφετζῆς καὶ ἄφησε, τί κρῖμα!
σακκοῦλες καὶ κιβώτια γεμάτα ἀπὸ χρῆμα.
Μὲ τοὺς καφέδες, μὲ γλυκὰ καὶ μὲ νεροῦ ποτήρια
ἔκαμ' ὁ ἀθεόφοβος δύο ἑκατομμύρια..
Τὸ πῶς τὰ τόσα χρήματα ἔκαμε, θ' ἀπορῆτε.
Ὅμως καὶ σεῖς πολλὰ λεφτὰ νὰ κάμετε, μπορεῖτε.
Γιὰ νὰ πλουτίσετε λοιπὸν δὲν χρειάζονται μαγεῖες.
Φθάνει ν' ἀκολουθήσετε αὐτὲς τὶς ὁδηγίες.

★

Χρειάζεται πρῶτον αὐστηρὴ εἰς ὅλα οἰκονομία.
Πάντα νὰ ἀποφεύγετε δαπάνην ἢ ζημία.
Τὴν ὕβριν τοῦ καλοφαγᾶ κανεὶς μὴ σᾶς προσάπτῃ.
Τὸ ἄφθονο τὸ φαγητὸ εἶνε γνωστόν, πὼς βλάπτει.
Εἶν' ἀρκετὸν στὸ γεῦμα σας νὰ φᾶτ' ἕνα κεφτέ.
Μ' αὐτὸν γιὰ νὰ χορτάσετε, γενῆτε... ποιηταί.
Ἔπειτα εἶνε δυνατόν, νερὸ νὰ μὴ πληρώσετε
καὶ εἰς τὴν Οὔλεν τσακιστὴ πεντάρα νὰ μὴ δώσετε.
Γάλα ἀρκεῖ νὰ παίρνετε, συχνὰ τὸ πρωϊνό σας
κι' ἔτσι θὰ ἔχετε μαζί, τζάμπα καὶ τὸ... νερό σας.

★

Νὰ ἀποταμιεύετε πάντοτε τὰ λεφτά σας
Αὐτὸ κι' ὁ γέρο καφετζῆς ἔκαμε, ὁ μπαγάσας!...
Πάντα τὰ χρήματα γεννοῦν εἰς τὰ ταμιευτήρια
ποὺ θἄτανε σωστὸ
νὰ λέγωνται γι' αὐτὸ
μᾶλλον... ταμαιευτήρια.
Δὲν πρέπει νὰ ξοδεύεσθε πηγαίνοντας στὰ μπάνια.
Ἐκεῖ πηγαίνουν μοναχὰ τὰ οὔλτρα σὶκ...χαϊβάνια.
Μ' ἂν πᾶτε καὶ καμμιὰ φορά, προσέξτε τὰς ζημίας.
Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ πάρετε χάριν οἰκονομίας
ἕνα παντελονάκιον ἀπ' τὸν μικρό σας γυιὸ
νὰ τὤχετε.. μαγιό.

★

Χρειάζεται περιφρούρησιν ἡ κάθε μιὰ πεντάρα.
Ποτὲ νὰ μὴ καπνίζετε ἰδιόκτητα τσιγάρα.
Καθότι μὲ τὸ κάπνισμα φέρεσθε καὶ ἀκόσμως.
Μ' ἂν εἶν' κάνα σελέμικο δὲν χάλασε ὁ κόσμος...
Γι' αὐτὸ σᾶς λέγω φιλικὰ καὶ συμβουλευτικῶς
τζάμπα γιὰ νὰ καπνίσετε
νὰ γίνετε, φροντίσετε
...Ἀκαδημαϊκός.
Ἐπίσης ν' ἀποφεύγετε γιατροὺς καὶ φαρμακεῖα.
Οἱ συνταγές, τὰ γιατρικά, εἶν' ὅλ' αὐτὰ βλακεία.
Τὰ ἔξοδα τῶν ἰατρῶν ποτὲ δὲν πιάνουν τόπο.
Μόνοι νὰ θεραπεύσθε μ' ἕναν δικό σας τρόπο.
Ἂν αἴφνης βῆχα ἔχετε, νὰ ἔχετε ὑπ' ὄψι
νὰ πάρετε μιὰ πεθερά, κι' εὐθὺς θὰ σᾶς...τὸν κόψῃ.

★

Στὸν βίον σας νὰ εἴσαστε πολὺ προβλεπτικοὶ
καὶ ὄχι βιαστικοί.
Ἂν αἴφνης ἀγοράσετε, ἕνα αὐγό, νὰ φᾶτε
μὴ πρὸς Θεοῦ τὸ σπᾶτε.
Ἀλλὰ σκεφθῆτε πρῶτα
πὼς ἂν τ' ἀφήσετε, αὔριον θὰ φᾶτε.. μία κότα.
Εἶνε φαγὶ συμφερτικό, φαγὶ ὡραῖο, τρέλλα
μία παστὴ σαρδέλλα.
Ἀλλὰ κι' αὐτὴν ἂν σπεύσετε νὰ τὴν καταβροχθίσετε
πολὺ συντόμως, σίγουρα, θὲ νὰ μετανοήσετε.
Μὲ μιὰ σαρδέλλα δύναται κανένας νὰ πλουτίσῃ
ἀρκεῖ, ἀντὶ νὰ τὴν γευθῇ, νὰ...τὴν βάλῃ νὰ κλωσσήσῃ

★

Ἔτσι τὸ χρῆμα γίνεται. Ἀλλά; Τί ἐνομίσατε;
Ἐνῷ ἐσεῖς οὐδέποτε πεντάρα δὲν κρατήσατε.
Πηγαίνετε καὶ δίνετε, ἄκου ρὲ σὺ μανία!
τόσα λεφτὰ καθημερινῶς εἰς τὴν συγκοινωνία.
Ἐνῷ ἂν θέτε μὲ τὸ τρὰμ παντοῦ νὰ μεταβῆτε
ὅλως διόλου δωρεάν... εἰσπράκτορες γενῆτε.
Ἐπίσης εἰς τὸ ξύρισμα μᾶς φεύγει πλεῖστον χρῆμα.
Ἀμάν, ρέ, εἶνε κρῖμα!...
Γι' αὐτὸ σᾶς δίνω συμβουλή, τὸν λόγο μου περαίνων
«Ξυρίζεσθε μὲ μαχηνή, ἂς εἶνε καὶ τῶν...τραίνων».

★

Ἔτσι λοιπὸν θὰ κάμετε χρήματα μὲ τὸ τσουβάλι
καὶ ὅταν ἐσεῖς πεθάνετε, θὰ τὰ χαροῦνε ἄλλοι.

Ο ΜΑΓΚΑΣ

Ἐπιστολαὶ ἀναγνωστῶν

Παρὰ τοῦ κ. Σκεύου Ζερβοῦ ἐλάβομεν τὴν κάτωθι ἐπιστολήν:

Κύριε Διευθυντά,

Πολὺς θόρυβος ἠγέρθη τελευταίως περὶ τοῦ ποῖος ἦτο ὁ Ἱπποκράτης καὶ ποία ἦτο δρᾶσις του. Μὰ θέλει ρώτημα, κύριε διευθυντά; Ὡς μαρτυρεῖ τὸ ὄνομα Ἱπποκράτης, αὐτὸς εἶνε ὁ δημιουργήσας τὰ τελευταῖα σκάνδαλα στὸν Ἱππόδρομο. Τοῦτο δύναμαι νὰ τὸ γνωρίζω, καθ' ὅσον ἐφήρμοσα τὰς ἰατρικὰς μεθόδους τοῦ Ἱπποκράτους πρὸ αὐτοῦ, ὡς ἐφήρμοσα καὶ πρὸ τοῦ Βορονὼφ τὴν μεταμόσχευσιν.

ΜΕΤΑΜΟ-ΣΚΕΥΟΣ ΖΕΡΒΟΣ

★

Ἐλάβομεν ἐπίσης καὶ τὴν κάτωθι ἐπιστολήν:

Κύριε διευθυντά,

Μετ' ἀγωνίας πληροφορούμεθα, ὅτι εἰς τὴν Ἀμερικὴν δροῦν οἱ κλέπται παιδιῶν. Φοβούμεθα, μήπως οἱ κακοποιοὶ αὐτοὶ ἐπεκτείνουν τὴν δρᾶσιν των καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας, ὁπότε τί θὰ γίνωμεν;

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΕΝ
ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ

Διὰ τοὺς ὀφθαλμούς σας

Προσέξατε τὸν ἀμφιβληστροειδῆ χιτῶνα τοῦ ὀφθαλμοῦ σας. Ὁ δὲ ἔχων δύο (ἀμφιβληστροειδεῖς) χιτῶνας, πρέπει νὰ δίδῃ τὸν ἕνα εἰς τὸν πλησίον του.

Μὴ συνειθίζετε, ν' ἀφήνετε ξυπόλυτα τὰ βλέφαρά σας, ἀλλὰ νὰ βάζετε πρὸς πρόληψιν κρυολογήματος παπούτσια ἢ παντοῦφλες στὶς βλέφ-αρίδες σας.

Ο ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΟΣ

Καλοκαιρινειος διαγωνισμός

Προχθὲς εἰς μίαν ταβέρναν τῆς Πλάκας τρεῖς διάσημοι κρασοπατέρες ἐπαραβγῆκαν εἰς τὸ πιοτό. Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἀνεκοινώθησαν εἰς τὸν σταθμὸν Πρώτων Βοηθειῶν τὰ ἀποτελέσματα τοῦ Καλοκαιρ-οινίου διαγωνισμοῦ.

Ἐπίθεσις ἀεροπλάνων

Ἔγινε χθὲς ἐπίθεσις κατὰ μιᾶς συνοικίας.
Καὶ ἡ συνοικία ἐδήλωσε μετά τινος κακίας.
—Κατέστη δύσκολη πολὺ ἡ ἰδική μας θέσις
Ἐγὼ εἶμαι συνοικία ντροπαλή Δὲν θέλω...ἐπιθέσεις

Στιγμιότυπα ἀπό τὴν πλάζ

Μία κυρία ἐπῆρε τὸν γυιό της καὶ ἐβγῆκε χωρὶς μαγιὸ εἰς μίαν ἀκτὴν τοῦ Σαρωνικοῦ. Ἕνας χωροφύλαξ τῆς περιφερείας ἐδοκίμασε νὰ τῆς κάμῃ παρατηρήσεις:

—Γιατὶ ἐβγήκατε, κυρία, χωρὶς μαγιό;

—Μὰ γυιὸ ἔχω, ἀπήντησε ἡ κυρία. Καὶ ἔδειξε τὸν γυιό της.

Κόκκαλο ὁ χωροφύλαξ. Ἡ κηδεία του γενήσεται δαπάνῃ τῆς κυρίας.

—Δὲν μοῦ μπαμπά: ὅταν αὐτὸς ὁ κύριος πάψῃ νὰ πριονίζῃ αὐτὸ τὸ μεγάλο κουτὶ θὰ φύγουμε;

Π
Ε64

ΤΟ ΕΡΓΟΝ

32 ΣΕΛΙΔΕΣ
ΔΡΑΧΜΑΙ 4

Ἀθῆναι
18 Ἰουνίου 1938
Ἔτος Β' Ἀρ. φύλλου 91

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πολιτικὴ ἀνασκόπησις τῆς ἑβδομάδος.

Ἐξωτερικὸν δελτίον

Σπύρου Μελᾶ
Οἱ ἔρωτες τοῦ Ἀετοῦ καὶ τῆς Ἰωσηφίνας
(Μυθιστόρημα)

Γεωργίου Ἀσπρέα
Ὁ ἐραστὴς τῆς Λαίδης Κιμπερλέϋ

Παντελῆ Καψῆ
Ἡ Κουρσάρα μὲ τὰ χρυσᾶ μαλλιά
(Τὸ νέον συναρπαστικὸν μυθιστόρημά μας)

Π. Παλαιολόγου
Ὁ κῆπος μας

Μαρσὲλ Πρεβῶ
Γυναικεῖος ἐγκέφαλος

Λαύρα
Ἕνας ἀλλοίθωρος

Δημοσθένη Βουτυρᾶ
Ἡ τιμὴ τοῦ σπιτιοῦ

Πέννα Χ
Τέσσαρες ἡλικίες τῆς γυναῖκας.

Ἀσημάκη Γιαλαμᾶ
Τὰ μπάνια

Σμὶθ Λάντζι
Ἀγάπη καὶ μάγια

Ἀλφρὲντ Συρανὸ
Πῶς τὴν ἔπαθε

Λουτσιάνας Πεβερέλλι
Τὸ γέλιο τῆς μικρούλας

Φρὰνς Τουσσὰν
Ἡ καρδιὰ τοῦ νέου

Λαμενναὶ
Τὸ εἰδύλλιο τῆς Ρούθ

Ἡ ψυχολογία τῶν Παραμυθιῶν
(Παιδαγωγικὴ μελέτη)

Ν. Γύρα
Πρὶν καὶ μετὰ τὸν Γάμο

Σάκ...
Σύγχρονες ἀμαζόνες

Μιχ. Κυριακίδη
Οἱ Ἕλληνες τραγουδιστὲς

Εὔθυμες σελίδες. —Ἐκλεκτὰ ἀνέκδοτα. —Γελοιογραφίαι. Ἐγκυκλοπαιδικὰ καὶ ἱστορικὰ περίεργα. —Μικρὲς ἱστορίες. — Παιγνίδια κλπ.
(Σκίτσα τοῦ κ. Μιχ. Γάλια)

ΡΑΔΙΟ ΕΡΓΟΝ

Στὴ Βιέννη ἐδόθη ὁ προκριματικὸς τοῦ μεγάλου διεθνοῦς διαγωνισμοῦ τραγουδιοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον ἔλαβον μέρος ἐν ὅλῳ 120 καλλιτέχναι.

*

Ἡ Ἑλλὰς ἀντιπροσωπεύθη διὰ τῶν κυριῶν Λυσιμάχης Ἀναστασιάδου, Κλάβας Στάμου, Φανῆς Παπαναστασίου καὶ τῶν κ. κ. Κορασοπούλου, Δελένδα, Καζῆ καὶ Ἐμμανουήλ.

*

Χαρακτηριστικὸν εἶνε ὅτι καὶ οἱ 7 Ἕλληνες καλλιτέχναι προεκρίθησαν διὰ τὸν τελικὸν τοῦ μεγάλου διαγωνισμοῦ ποὺ θὰ διεξαχθῇ στὰς 20 Ἰουνίου.

*

Στὸ Ἀργοστόλι ἡ κ. Ναυσικᾶ Βουτυρᾶ Γαλανοῦ ἔδωσε ρεσιτὰλ μὲ ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν.

*

Στὸ Αἴγιο θὰ δοθῇ στὰς 15—20 Ἰουνίου ἕνα ἐνδιαφέρον ρεσιτὰλ τραγουδιοῦ τῆς δίδος Νότας Καμπέρου, τελειοφοίτου Μελοδραματικῆς σχολῆς τῆς Βιέννης.

*

Ἡ καλλιτέχνις κ. Ἑλένη Νικολαΐδου, τακτικὸν μέλος τῆς Κρατικῆς ὄπερας τῆς Βιέννης, ἐτραγούδισε Τροβατόρε προκαλέσασα τὰ εὐμενῆ σχόλια τῆς κριτικῆς· Ἐπίσης στὶς 20 Ἰουνίου θὰ ἐμφανισθῇ στὸν ρόλο τῆς Ἀμνέριδος.

*

Σήμερον Σάββατον δίδεται στὸ θέατρον «Ὀλύμπια» ἡ ἐτησία ἐπίδειξις τῆς Μελοδραματικῆς σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Ὠδείου. Θὰ ἐκτελεσθοῦν: 1) Ἡ «δύναμις τοῦ πεπρωμένου», 2) Ἀπὸ τὴν «Ἀΐντα» καὶ 3) ἀπὸ τὸν «Ἀνδρέα Σενιέ».

*

Ὕστερα ἀπὸ τὴν ἔκδοσι τῶν «Ἁπάντων» τοῦ Σαίξπηρ, Ζολα, Ντοστογιέφσκυ καὶ Τολστόη, ὁ ἐκδοτικὸς οἶκος Γκοβόση ἔθεσε εἰς κυκλοφορίαν ἕνα τόμο διηγημάτων τοῦ κ. Μανώλη Λουντέμη «Τὰ πλοῖα δὲν ἄραξαν». Τὸ βιβλίο τοῦ διαλεχτοῦ νέου συγγραφέως εἶνε τόσο ἄρτιο ἀπὸ κάθε ἄποψι, ποὺ θὰ προκαλέσῃ τὸ εἰλικρινὲς ἐνδιαφέρον κάθε ἐνδιαφερομένου γιὰ τὴ νεοελληνικὴ λογοτεχνία.

*

Τὴν Τετάρτην ἔγινε εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ «Παρνασσοῦ» ἐπίδειξις τῆς τάξεως τοῦ τραγουδιοῦ τῆς καθηγητρίας κ. Χρηστίνας Μπονάκη. Εἰς τὸ πιάνο συνώδευσε ὁ κ. Στέφ. Βαλτετσιώτης. Τὸ πρόγραμμα τῆς μουσικῆς ἐπιδείξεως περιελάμβανε κομμάτια τῶν κυριωτέρων ξένων καὶ Ἑλλήνων συνθετῶν.

*

Τ' ἀποτελέσματα τοῦ ἐφετεινοῦ «Καλοκαιρίνειου δραματικοῦ διαγωνισμοῦ» ἔχουν ὡς ἑξῆς: Τὸ βραβεῖον ἐκ 5 χιλιάδων δραχμῶν ἔλαβεν ὁ κ. Ν. Τουτουντζάκης γιὰ τὸ ἔργο του «Λιμάνια» καὶ ἐπαινέθησαν τὰ ἑξῆς ἔργα: Α. Λεκόπουλου «Ὁ πιπιᾶς», Α. Χατζηδάκη «Ὁ πατούχας». Θ. Τράγκα «Ἀνάσταση στὸ κάμπο», Γ. Ρουμάνη «Ταρὼν, Φανῆς Μιχαλοπούλου «Ἐνοικιάζεται σύζυγος».

ΤΟ «ΕΡΓΟΝ»
Ἀθῆναι
18
Ἰουνίου 1938
Ἀριθ. φύλλου 91

7 Ἡμέρες 7 Νύκτες

Τὸ... κοντὸν καὶ χάριν ἔχει. - Ἡ ἀποκοπεῖσα μύτη. - Ἀνάγωγος σύζυγος. - Οἱ δύο... Ζαχαρόπουλοι. - Ψάρι καὶ φιλολογία. - Ὁ γκαρακιόζης, τὸ πασατέμπο κ. λ. π.

Ἀπὸ Παρισίους διατάσσουν καὶ αἱ Ἀθῆναι ἐκτελοῦν τὰς διαταγὰς τῆς πόλεως τοῦ φωτὸς καὶ τῆς μόδας, διὰ τὰ μοντέλλα τῆς δευτέρας θερινῆς ἐποχῆς. Θέλουν τὴν φοῦσταν «πιὸ κοντή»... Ἰδού, λοιπόν, διατί, ἀντὶ νὰ λέμε «τὸ γοργὸν καὶ χάριν ἔχει», ἠμποροῦμε νὰ τὸ τροποποιήσωμε εἰς «τὸ κοντὸ καὶ χάριν ἔχει».

έα μύτη ἀπεκόπη ὑπὸ λυσσῶντος συζύγου, αὐτὴν τὴν φοράν, μετὰ τὸ αὐτὶ τῆς Δράμας καὶ τῆς ἄλλης μύτης τῆς Βουλιαγμένης. Ὅταν τὸ ἡμερολόγιον θὰ σημειώσῃ Ἰούλιον καὶ Αὔγουστον τὰ κρούσματα ἀσφαλῶς θὰ εἶνε συχνότερα.

*

Τὸ παραδοξότερον εἶνε εἰς τὰς δύο αὐτὰς περιπτώσεις ὅτι καὶ οἱ δύο σύζυγοι ἀκούουν εἰς τὸ γλυκύτατον ἐπώνυμον: Ζαχαρόπουλοι. Φαντασθῆτε λοιπὸν ἂν ἐλέγοντο Πικρόπουλοι, τί θὰ ἦσαν ἱκανοὶ νὰ διαπράξουν.

*

Ἄλλος σύζυγος ἐτραυμάτισε τὴν σύζυγόν του—ἄκουσον! ἄκουσον!—διότι ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν της, τὰς πρωϊνὰς ὥρας. Οἱ φεμινιστικοὶ κύκλοι εἶνε ἀνάστατοι ἀπὸ τὴν ἄγνὴν αὐτὴν συμπεριφορὰν τοῦ συζύγου, ὁ ὁποῖος ἔπρεπε καὶ νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν ξεπορτίζουσαν τὰς νύκτας συμβίαν τουό διότι δὲν τὸν ὑπέβαλλε εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ ἐσωτερικοῦ δείπνου καὶ τοῦ μεταδειπνίου ἐξόδου εἰς τὰ κέντρα.

*

Ἡ ἀκτὲς τοῦ Σαρωνικοῦ ἔχουν τοὺς θαυμαστάς των ποὺ τελευταίως ἐπληθύνθησαν λόγῳ τῆς ἐπιδημίας ποὺ ἐνέσκυψεν. Μὴν ταράττεσθε. Δὲν πρόκειται περὶ σωματικῆς, ἀλλὰ περὶ ἐγκεφαλικῆς ἀσθενείας—ποὺ εἶνε ὅμως μεταδοτική. Ἡ μόδα ἀπαιτεῖ νὰ εἶσθε ψαρᾶς καὶ νὰ ἔχετε βαρκίτσα δική σας, ἂν ὄχι κόττερο. Αὐτὴν λοιπὸν ἀκολουθοῦν πολλοὶ συμπολῖται μοντερνίζοντες, δι' ὃ καὶ εὐρύτατα κυκλοφοροῦν καὶ τὰ «περὶ ψαρικῆς» ἀθρόως ἐκδιδόμενα ἀπὸ ἔτους καὶ πλέον βιβλία, ἀρκεῖ νὰ ἔχουν «φιλολογικὸν περιεχόμενον». Ἰδοὺ λοιπὸν ὅτι συγγενεύει καὶ τὸ ψάρι μὲ τὴν φιλολογίαν, ποὺ δὲν ἠμπορούσατε νὰ τὸ φαντασθῆτε, ἕως πρὸ ὀλίγου.

*

Τὸ καλοκαῖρι ἦλθε μὲ τὰ ὅλα του. Ὑποθέτω ὅτι τώρα θὰ εἴμεθα σύμφωνοι. Ἡ ζέστη ἔσφιξε. Καὶ θὰ τὴν αἰσθανθήκατε. Καὶ τὰ βράδυα τὸ παλτὸ δὲν θὰ σᾶς χρειάζεται. Ἡ νύκτες εἶνε χλιαρές, χωρὶς ψυχρίτσα καὶ στὸ ὕπαιθρο ἀκόμη. Καὶ εἶνε τὸ θέαμα τῆς νυκτερινῆς Ἀθήνας ἀπολαυστικόν. Καραγκιόζηδες, χαβάγιες, πανηματογράφοι, βαριετέ. Ὅλα στὸ ὕπαιθρο, σὰν νὰ τοὺς ἔκαμε ἔξωσι ὁ σπιτονοικοκύρης των. Ἡ ποικιλία μάλιστα τοῦ πασατέμπου, τοῦ παγωτοῦ στὸ ξύλο καὶ τοῦ βαρὺ γλυκοῦ, δίδει ἕνα ξεχωριστὸ τόνο στὴν νυκτερινὴ Ἀθήνα. Ὅσοι δὲν τὴν ἀπολαμβάνετε χάνετε. Ἀλλ' ὅσοι δὲν τὴν ἀναπνέετε, εἶσθε εὐτυχεῖς. Ἔχει ἕνα πολὺ βαρὺ ἄρωμα—πρὸ παντὸς ὅταν αἱ συγ

*

Η «Μοναξιά» — τὸ γνωστὸ τραγοῦδι — ἀφορμὴ ἀλ- κεντρώσεις εἶνε πυκναί. ληλογραφίας τῶν θεατρικῶν συγγραφέων, ἀπὸ τῶν στηλῶν τῶν ἐφημερίδων. Καὶ μὲ τὸ δίκηο τους — ὅσοι ὑπεραμύνονται τῆς πατρότητός της. Διότι καμμιὰ «Μοναξιὰ» δὲν ἀπέφερε τόσα κέρδη εἰς κανένα μοναχόν, ὅσα ἡ διαμφισβητουμένη εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας της. Ἀλλὰ ποῖοι εἶνε; Καὶ ὄχι μόνον αὐτό, ἀλλὰ καὶ δι' αὐτὸ γίνεται ὁ καυγᾶς.

ΕΔΩ-Κ'ΕΚΕΙ

Στὶς 29 Ἰουνίου ἀναχωρεῖ γιὰ τὴν Κύπρο ὁ ἠθοποιὸς κ. Κ. Μουσούρης μὲ ὁλόκληρο τὸ θίασο Ἀλίκης.

*

Τὸ νέον προεδρεῖον τοῦ σωματείου Ἠθοποιῶν ἤρχισε νὰ ἐργάζεται πυρετωδῶς διὰ τὴν τακτοποίησιν τῶν ἐκκρεμῶν ζητημάτων τῶν ἠθοποιῶν. Ἀπὸ ἡμερῶν καταρτίζεται παρ' αὐτοῦ ὑπόμνημα περιλαμβάνον ὅλα τὰ αἰτήματα τοῦ σωματείου καὶ τὸ ὁποῖον θὰ ὑποβληθῇ στὸ ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

*

Ἐπίσης τὸ σωματεῖον Ἑλλήνων ἠθοποιῶν προετοιμάζει διὰ τὰς 14 Σεπτεμβρίου μεγάλην ὑπαίθριον ἑορτὴν εἰς τὸ Ζάππειον μετὰ λαχειοφόρου ἀγορᾶς, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ μετάσχουν τὰ ἐκλεκτότερα στελέχη τόσον τοῦ δραματικοῦ, ὅσον καὶ τοῦ ἐλαφροῦ μουσικοῦ μας θεάτρου.

*

Ἐντὸς τῶν ἡμερῶν καταρτίζεται νέος θίασος ὑπὸ τὴν ἡγεσίας τῆς κ. Μιράντας Μυρὰτ μὲ συμμετοχὴν τῶν κ. κ. Π. Γαβριηλίδη καὶ Χρ. Τσαγανέα. Ὁ νέος θίασος θὰ ὀνομασθῇ «Ἑταιρεία Ἑλλήνων Καλλιτεχνῶν» καὶ θὰ ἀρχίσῃ τὰς παραστάσεις του εἰς ἕνα κινηματοθέατρον ποὺ ἀνηγέρθη στὸ Κεφαλάρι τῆς Κηφισιᾶς.

ΕΝΑ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗ ΣΑΡΔΗΝΙΑ

Τοῦ κ. ΖΑΝ ΟΝΤΙΕ τῆς Γαλλικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς τῆς Ρώμης

«Ἀναστενάζεις ὅταν φθάνῃς στὴ Σαρδηνία, μὰ ὅταν φεύγῃς κλαῖς».

Ἐν τούτοις ἡμεῖς ἐφεύγαμε ἀπὸ τὴν Τσιβίτα-Βέκια διὰ τὴν Σαρδηνίαν χωρὶς ν' ἀναστενάξουμε. Ἦταν λιακάδα. Ἀντὶ νὰ νοιώθωμε μελαγχολία, τὴν μελαγχολία τὴν ὁποίαν πιθανὸν νὰ αἰσθάνεται ὁ Ἰταλὸς δημόσιος ὑπάλληλος ὅταν πηγαίνῃ νὰ καταλάβῃ τὴν νέαν του θέσιν στὴν μεγαλόνησον, τὴν ὁποίαν θεωρεῖ ἀφιλόξενον, ἐμεῖς, ἐπλέαμεν πρὸς τὴν Σαρδηνίαν διὰ νὰ συμμετάσχωμεν εἰς τὸ πρῶτον ἀρχαιολογικὸν συνέδριον, γεμᾶτοι περιέργειαν καὶ ἀνυπόμονοι νὰ γνωρίσωμεν ἀπὸ κοντὰ αὐτὸ τὸ νησί, τὸ ὁποῖον τόσον ὀλίγον εἶνε γνωστὸν στοὺς περιηγητάς.

Ἡ πρώτη μου ἐντύπωσις ἦταν εὐνοϊκή : Μέσα στὸ ἡλιοβασίλεμα, ποὺ ἐχρύσωνε τὰ φουντωτὰ σύννεφα, διαγράφονται ἀδρὰ αἱ ἀκταὶ τῆς Σαρδηνίας. Ἡ θάλασσα εἶνε σκοτεινή, ταραγμένη. Γλυστροῦσε ἀνάμεσα σὲ ἀκρωτήρια τριανφυλλένια. Σὲ λίγο μποροῦμε νὰ διακρίνουμε τὸ χαρακτηριστικὸ σχῆμα τῆς «Σέλλας τοῦ διαβόλου». Ματαίως ἀναζητῶ μὲ τὸ μάτι κανένα σπιτάκι σ' αὐτὲς τὶς ἐρημικὲς ἀκτές. Ξαφνικά, μόλις τὸ καράβι μας περνᾶ ἕνα ἀκρωτήριο, ἀντικρύζομε ἀγνάντια μας μιὰ πολιτεία ποὺ μοιάζει σὰν ἀφρικανική, μὲ τὰ κυβικὰ λευκὰ σπιτάκια της χτισμένα ἐπάνω σ' ἕνα λοφίσκο.

Ἡ Καλιάρι ἔχει ἐξαισία τοποθεσία. Ἀπὸ τὸ ὕψος της, (καὶ εἰδικῶς ἀπὸ τὸν θαυμάσιο ἐξώστην της Οὐμπέρτο I, ποὺ ἔχει κτισθῆ τὸν ΙΘ' αἰῶνα) τὸ βλέμμα ἁπλώνεται σ' ἕνα πελώριο κόλπο, τοῦ ὁποίου τὰ κύματα συνεχίζονται ἀπὸ λευκὲς ἁλυκὲς ποὺ ἀπαστράπτουν σὰν καθρέφτες στὸν ἥλιο. Ὁ ὁρίζων κλείνεται ἀπὸ δυὸ μακρυνὲς ὀροσειρὲς πρὸς τὴν ἀνατολὴ καὶ πρὸς τὴ δύσι. Τὸ τοπίο αὐτὸ εἶνε σχεδὸν ἐρημικό· ὅλο τὰ μεγαλεῖο τῆς ἐρήμου ξεφαντώνει κάτω ἀπ' τὸν θαλπερὸ ἥλιο. Οἱ μεγάλοι ἄνεμοι, δροσεροὶ καὶ μυρωνέοι τὸ διασχίζουν.

Στὸν περίπατό μας γύρω ἀπ' τὴν πόλι συναντοῦμε γωνιὲς Ἀφρικῆς καὶ γωνιὲς Ἀσίας.

Οἱ φοῦστες ὅλων τῶν ἐνδυμασιῶν εἶνε γενικῶς κόκκινες, φτιασμένες ἀπὸ παχὺ μάλλινο ὕφασμα, τὸ ὁποῖον οἱ Σαρδηνοὶ φέρνουν ἀνέκαθεν ἀπὸ τὴν Γερμανίαν. Κοσμοῦνται δὲ οἱ φοῦστες αὐτὲς μὲ ἄφθονα μεταξωτὰ κεντήματα τοῦ χεριοῦ. Οἱ γυναῖκες τῆς Σαρδηνίας φοροῦν, ἢ μᾶλλον φορτώνονται μὲ ἄφθονα κοσμήματα. Στὸ κεφάλι φοροῦν πάλι μιὰ μάλλινη κόκκινη καλύπτρα, μέσα στὴν ὁποίαν πλαισιώνονται τὰ ἤρεμα καὶ κανονικὰ χαρακτηριστικά τους.

Τὸ δέρμα τους εἶνε μελαχροινὸ «μάτ», καὶ τὰ μάτια τους μεγάλα καὶ μαῦρα. Ἔχουν οἱ περισσότερες ὑπέροχα δόντια. Ὅσο γιὰ τὰ μαλλιά τους, δὲν φαίνονται. Ἀλλὰ οἱ περισσότερες τἄχουν κόψει. Συναντᾶται ἀκόμη, μεταξὺ τῶν γυναικῶν τῆς Σαρδηνίας καὶ ἕνας τύπος ξανθὸς μὲ καταγάλανα μάτια. Αὐτὲς εἶνε οἱ ἀπόγονοι τῶν Γενοβέζων ἀποίκων ποὺ ἐγκατεστάθησαν στὸ βόρειο τμῆμα τῆς Σαρδηνίας. Εἶνε ὅλες, ἢ σχεδὸν ὅλες μὲ γεμᾶτα σώματα, ἀλλὰ καὶ κομψὲς συνάμα. Τὰ σώματα τῶν γυναικῶν τῆς Σαρδηνίας ἔχουν τὴν χάρη τῶν ἀρχαίων θεαινῶν, ποὺ βλέπουμε στὰ ἀγάλματα.

Ὅλη ἡ Σαρδηνία εἶνε σπαρμένη μὲ μνημεῖα ὅλων τῶν λαῶν, ποὺ πέρασαν ἀπὸ κεῖ. Καρχηδόνιοι, Ρωμαῖοι, Ἱσπανοί. Ἡ ἐπιθυμία νὰ τὰ γνωρίσω μὲ ὡδήγησε στὶς ἔρημες ἐξοχὲς τῆς Σαρδηνίας. Ἡ ἐξοχὴ τοῦ νησιοῦ αὐτοῦ διακρίνεται γιὰ τὴν ποικιλία της, ποικιλία χρωμάτων, εἰκόνων, ὅπου κυριαρχεῖ τὸ φῶς, ὁ ἥλιος.

Ὅταν βρίσκεται κανεὶς μέσ' τὴν ἐρημιά του νοιώθῃ τί θὰ πῇ μοναξιά, αἰσθάνεται ὅτι εἶνε μακρυὰ ἀπὸ τὶς πόλεις, μακρυὰ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο... Δὲν ἀκούει παρά, κάπου-κάπου, τὰ κουδουνίσματα τῶν κοπαδιῶν καὶ τὸ τερέτισμα τῶν πουλιῶν. Διέσχισα τὰ βουνὰ τοῦ Σούλτους, ποὺ εἶνε γεμᾶτα ἀπὸ εὐώδη φυτά, κι' ἀπὸ ροδοδάφνες. Στοὺς πρόποδάς των ὑψώνεται ἕνας ὑπερήφανος ἐρειπωμένος πύργος, ὁ πύργος τοῦ Σιλίκουα, κι' ὕστερα κατέβηκα στὴ μενεξεδένια θάλασσα ποὺ εἶνε σπαρμένη μὲ βραχώδη νησάκια.

Φθάνω στὴν παράξενη πολιτεία τοῦ Σὰντ Ἀντίοκο, τὴν ὁλόχρυση, ποὺ ἁπλώνεται μπροστὰ στὴν γαλανή της λιμνοθάλασσα. Τέλος, μιὰ μέρα, βυθίζουμαι στὸ ἐσωτερικὸ τῆς Σαρδηνίας.

Τὸ αὐτοκίνητό μου ἀνεβαίνει ἤρεμα τὸν ἀνήφορο, παίρνοντας ἀντίθετη διεύθυνσι ἀπ' τὸ νερὸ ποὺ κατρακυλοῦσε γάργαρο στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου, ποτίζοντας τὰ ἄφθονα δένδρα ποὺ περιβάλλουν τὸ δρόμο. Μερικὰ σπιτάκια ἐδῶ κι' ἐκεῖ. Ἀλλὰ πάντοτε ἡ ἴδια ἐρημιά, ἡ ἀπόλυτη ἐρημιά. Ἕνα σπιτάκι, μιὰ καλύβα, μιὰ στάνη ὑπενθυμίζει στὸ διαβάτη, ὅτι ὁ ἄνθρωπος κατοικεῖ ἐκεῖ πάνω μὲ τὰ ζῶα του. Στὸ βάθος ἀλλεπάλληλα ὀροπέδια, ἐπὶ τῶν ὁποίων κυριαρχοῦν οἱ κορυφογραμμὲς τοῦ Τζεναργκεντοῦ, τοῦ πιὸ ψηλοῦ βουνοῦ τῆς νήσου. Ὅσο ἀνεβαίνω τόσο πιὸ ἐλαφρὸς καὶ βαλσαμώδης γίνεται ὁ ἀέρας. Στὸ Σέρρι ὅλο τὸ χωριὸ βγαίνει νὰ μὲ προϋπαντήσῃ : μιὰ θάλασσα ἀπὸ χαλκόχρωμες μορφὲς ὅπου λαμποκοποῦν κτάμαυρα μάτια σκιαζόμενα ἀπὸ φουντωτὰ φρύδια.

Οἱ ἐνδυμασίες τῶν γυναικῶν τοῦ τόπου εἶνε πολύχρωμες καὶ χτυπητὲς· ἀλλὰ οἱ ἀνδρικὲς ἐνδυμασίες εἶνε πιὸ χαρακτηριστικές, καὶ οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου τὶς φοροῦν εὐχαρίστως, γιατὶ εἶνε κατάλληλες γιὰ τὸ κλῖμα καὶ γιὰ τὶς ποιμενικές τους ἐνασχολήσεις.

Ἀπὸ τὴν ὑψηλότερη ταράτσα ἑνὸς ἀπὸ τὰ κτίρια αὐτά, κυττάζομε τὴν ἐξοχὴ τῆς κεντρικῆς Σαρδηνίας ποὺ ἁπλώνεται σὰν πιάτο στὰ πόδια μας. Στὸ Σέρρι τριγύρω, ὑπάρχει μιὰ ὁλόκληρη ἐρειπωμένη πόλις. Τὴν περιβάλλει ἕνα τεῖχος μὲ πύργους καὶ τυφεκίστρες· μέσα ἀπ' αὐτὸ πλήθη ἀπὸ καλυβόσπιτα, ποὺ μοιάζουν καταπληκτικὰ μὲ τὰ σημερινὰ σπίτια τῆς Σαρδηνίας. Στὴ μέση τοῦ χωριοῦ εἶνε τὸ ἱερὸ πηγάδι. Κατεβαίνει κανεὶς ἀπὸ μιὰ σκάλα ἕως τὴν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ. Ἀπὸ πάνω τὸ πηγάδι καλύπτεται ἀπὸ ἕνα «ἄτριουμ» μὲ βωμοὺς καὶ τραπέζια γιὰ τὶς θυσίες τῶν πρώτων Σαρδηνῶν.

Ὁ λαὸς αὐτὸς ἐσυνήθιζε νὰ θάπτῃ τοὺς νεκρούς του μέσα στοὺς βράχους. Οἱ ἀρχηγοί του ὅμως ἐθάπτοντο στοὺς περίφημους τάφους τῶν γιγάντων, τῶν ὁποίων ὑπάρχουν ἀκόμη ἴχνη κοντὰ εἰς τὸ Μπορόρε.

«... Κι' ὅταν φεύγῃς ἀπ' τὴ Σαρδηνία κλαῖς...» λέει ὁ λαϊκὸς στίχος.

Πράγματι, κι' ἐμεῖς ἐφεύγαμε ἀπὸ τὴ Σαρδηνία, ὕστερα ἀπὸ ὀχτὼ ἡμέρες διαμονὴ μὲ τὴ λύπη ὅτι δὲν προφτάσαμε νὰ δοῦμε ὁλόκληρο αὐτὸ τὸ περίεργο νησί, τὸ ὁποῖον ἂν καὶ ἔρημο εἶνε ἐν τούτοις ὁλοζώντανο... αὐτὸν τὸ παράξενο τόπο, ὅπου ἐπιζοῦν ἀκόμη ὅλες οἱ ἀρχαῖες συνήθειες, καὶ ὅπου ἡ φιλοξενία θεωρεῖται ἱερὰ ὑποχρέωσις. Παίρνομε μαζί μας φεύγοντας τὴν ἀνάμνηση τοῦ ὡραίου ἥλιου τῆς Σαρδηνίας ποὺ φωτίζει λαχταριστὰ τοπία θαλάσσης καὶ βουνοῦ καὶ τῶν χαλκῶν κατοίκων της μὲ τὶς πολύχρωμες στολές τους καὶ τὰ λαμπερὰ μαῦρα μάτια.

ΖΑΝ ΟΝΤΙΕ
Μέλος τῆς Γαλλικῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς τῆς Ρώμης

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ
ὑπευθύνων συμφώνως τῷ Νόμῳ

Ὑπεύθυνος συντάκτης :
ΝΙΚ. Α. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ
Αἰσωπίου 8
Διευθυντὴς Τυπογραφείου :
ΣΤΕΦΑΝΟΣ Ι. ΚΑΤΣΑΝΗΣ
Δαμάρεως ἀριθ. 4

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝ Δ. ΠΑΣΣΑΣ
Σταδίου 23
Γραφεια Σταδίου 23
ΑΡ. ΤΗΛΕΦ. 31909
Τυπογραφ. ΣΤΟΑ ΠΑΠΟΥ

ΤΟ ΕΡΓΟΝ

Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΑΘΗΝΑΙ
18
ΙΟΥΝΙΟΥ
Ἀριθμὸς φύλλου 91
Τιμὴ φύλλου Δραχ. 4
Ἐκδίδεται κατὰ Σάββατον

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Τὸ ξένο χρονογράφημα

ΕΓΚΕΦΑΛΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

Τοῦ Μαρσὲλ Πρεβῶ

Διὰ διαταγῆς κάποιας μεγάλης Δυνάμεως ἀπηγορεύθη εἰς τὰς ὑπηκόους της νὰ σπουδάζουν φιλοσοφίαν. Ἀνεξαρτήτως κάθε πολιτικῆς (καὶ ἐδῶ βέβαια δὲν πρόκειται καθόλου περὶ πολιτικῆς) τὸ πρᾶγμα ἀποτελεῖ μίαν ἀπόφασιν πολὺ καταπληκτικήν. Ἀποδεικνύει μίαν ἴσην δυσπιστίαν καὶ εἰς τὴν φιλοσοφίαν καὶ εἰς τὴν γυναῖκα.

Καὶ πρῶτα ἂς στραφῶμεν πρὸς τὴν φιλοσοφίαν. Τί εἶνε φιλοσοφία; Ἡ παλαιὰ σχολαστικὴ της διαίρεσις ἰσχύει ἀκόμη; Ψυχολογία, λογική, ἠθική, μεταφυσική. Ἐκεῖνο ποὺ κρίνουν ἐπικίνδυνο διὰ τὶς γυναῖκες δὲν εἶνε βέβαια ἡ λογικὴ οὔτε ἠθική, οὔτε ἡ ψυχολογία ἀκόμη.

Θὰ εἶνε, λοιπόν, ἡ μεταφυσική.

Τὸ νὰ κάνῃ κανεὶς μελέτας ἐπάνω εἰς πράγματα ποὺ οἱ αἰσθήσεις δὲν ἀντιλαμβάνονται ἀπ' εὐθείας, εἶνε ἐπικίνδυνο. Τότε, λοιπόν; Ὁ ἐπικουρισμός; Καὶ ἡ θρησκεία ἀκόμα θὰ κηρυχθῇ ἐπικίνδυνη, γιατὶ κι' αὐτὴ εἶνε μία μεταφυσική; Μὲ δυὸ λόγια: Ἀπαγορεύεται ἡ ἔρευνα, ἀπαγορεύεται καὶ ἡ σκέψις ἀκόμα. Ἰδοὺ ἡ φιλοσοφία.

Ἡ δυσπιστία στὴ γυναῖκα εἶνε ἀκόμη πιὸ χονδροειδής. Διότι τὴν ἐπικίνδυνη αὐτὴ σπουδὴ τῆς μεταφυσικῆς τὴν ἀπαγορεύουν στὶς γυναῖκες, ἀλλὰ τὴν ἐπιτρέπουν στοὺς ἄνδρες. Ἕνα παιδάκι δεκαέξη ἐτῶν θὰ ἠμπορῇ ἀτιμωρητεὶ νὰ χώνῃ τὴ μυτίτσα του ἀνάμεσα στὶς σελίδες τοῦ Ἀριστοφάνους, τοῦ Λεϊβνιτίου καὶ τοῦ Νίτσε. Μία γυναῖκα εἰκοσιπέντε χρονῶν, μητέρα τριῶν παιδιῶν, εἶνε καταδικασμένη νὰ χάσῃ ἐκεῖ μέσα τὸ κεφάλι της. Εἶνε ἡ ἐπίσημη διακήρυξις, ἢ πιὸ ἄδικη μιᾶς ἀνισότης τῆς ἀξίας καὶ τῆς στερεότητος μεταξὺ τῶν ἐγκεφάλων τῶν δύο φύλων.

Ἀνισότης τῶν πνευμάτων: Ἰδοὺ τὸ κεντρικὸν σημεῖον τῆς φιλονικείας μεταξὺ φεμινιστῶν καὶ ἀντιφεμινιστῶν. Οἱ ἀντιφεμινισταὶ λέγουν: «Ζυγίστε τὸν ἐγκέφαλον τῆς γυναικὸς καὶ τὸν ἐγκέφαλον τοῦ ἀνδρός». Ὁ ἐγκέφαλος τοῦ ἀνδρὸς ζυγίζει περισσότερο ἀπὸ τῆς γυναικός. Ἡ καλυτέρα λοιπόν, διάνοια μεταξὺ τῶν ἀνθρωπίνων ἐγκεφάλων ἀνήκει πάντοτε εἰς τὸ βαρύτερον ἐξ αὐτῶν. Ἐπὶ πλέον αἱ περιφέρειαι τοῦ ἐγκεφάλου εἶνε καλύτερον κατειργασμέναι ἢ τοῦ γυναικείου κλπ.

Ὁ φρόνιμος φεμινιστὴς δὲν δυσκολεύεται νὰ δώσῃ τὴν ἀπάντησιν: «Πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι ἂν καὶ τόσον κατωτέρα ὡς πρὸς τὸ ἐγκέφαλον, κατώρθωσε μέχρι τοῦδε νὰ συναγωνισθῇ ἐπιτυχῶς τὸν ἄνδρα. Ὡς ὑπάλληλος γραφείου, ὡς καθηγήτης, ὡς δικηγόρος, ὡς ἰατρὸς καὶ εἰς ὡρισμένας χώρας ὡς δήμαρχος, ὡ βουλευτής, ὡς ὑπουργὸς καὶ ἂν ἀκόμη ἡττήθῃ ἀπὸ ἀπόψεως ἐγκεφάλου, ἐν τοσούτῳ κατώρθωσε νὰ χρησιμοποιήσῃ καλύτερα ἀπὸ τὸν ἄνδρα τὸ ἐλαφρότερο μυαλό της.. διότι ἡ ἀπόδοσις εἶνε αἰσθητῶς ἴση.

Δὲν μποροῦμε νὰ ἀρνηθοῦμε, ὅτι ἡ γυναῖκα ἐξισοῦται μὲ τὸν ἄνδρα, ὅσον ἀφορᾷ τὴν διανοητικότητα τὴν ὁποίαν ἡ κοινωνία ζητεῖ ἀπὸ τὴν πλειονότητα τῶν ἀνθρώπων. Φαίνεται ὅτι δὲν ἔχει μεγάλας ἀξιώσεις ἐπὶ τοῦ χαρίσματος τῆς ἐφευρετικότητος, ὅπως ὁ ἄνδρας (ἀκόμη καὶ εἰς αὐτὴν τὴν μουσικήν, ὅπου ἡ τεχνικὴ τῆς ἐκπαίδευσις εἶνε μᾶλλον ἀνωτέρα τῆς τοῦ ἀνδρός). Τὸ πρᾶγμα δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἐκπλήττει. Ἀπὸ αἰώνων ἡ γυναῖκα ὑφίσταται τὰς ἐφευρέσεις τοῦ ἀνδρός, ὁ ὁποῖος πάλιν δὲν τῆς ζητεῖ παρὰ μόνον τὴν πνευματικὴν ὑπακοὴν τὸ πολὺ—πολὺ καὶ τὴν ὑπήκοον μίμησιν!.. Ἀφῆστε τὸν χρόνον νὰ ἐπιτελέσῃ τὸ ἔργον του. Τὸ γυναικεῖο μυαλὸ δὲν θ' ἀργήσῃ κι' αὐτὸ νὰ ἐφεύρῃ, ἐξελισσόμενον εἰς βάρος καὶ ἐν γένει φυσιολογικῶς.

Ἀλλὰ τὸ μέσον διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ δὲν εἶνε ἡ ἀπαγόρευσις τῆς διανοητικῆς ροπῆς, ὁποία ἐφαρμόζεται ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν, εἰς τρόπον ὥστε ὑπὸ τὴν δυσάρεστον αὐτὴν ἀπαγόρευσιν, γιὰ τὰς ἀδελφάς μας νὰ σπουδάζουν φιλοσοφίαν, ὑφίσταται ἴσως ὁ φόβος, ὥστε ἡ πνευματικὴ ἅμιλλα τῆς γυναικὸς νὰ μὴ ἀποβῇ ἐπικίνδυνη γιὰ τὸν ἄνδρα.

Ἀπ' ἀλλοῦ, εἶμαι πολὺ ἐξασφαλισμένος. Εἶνε εὔκολο νὰ κλείσουμε εἰς τὶς γυναῖκες τὶς πόρτες μιᾶς αἰθούσης τῆς φιλοσοφίας, ἀλλὰ εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐμποδίσῃ κανεὶς μιὰ γυναῖκα νὰ ὁμιλῇ μὲ ἕνα φιλόσοφον ἢ νὰ διαβάζῃ ἕνα φιλοσοφικὸν ἔργον. Ὢ! ἡ κατάθεσις ἑνὸς νέου καὶ ἀγαπητοῦ γιατροῦ τῆς μεταφυσικῆς, ὀλίγον μοντέρνου, θὰ γίνῃ ἐπιθυμητὴ πέραν τῶν Ἄλπεων! Καὶ πόσα ἀντίτυπα σὲ πολυτελῆ δεσίματα τοῦ Μάλλευπραν, τοῦ Στούαρτ Μὶλλ, τοῦ Σοπενάουερ καὶ Μπέρξον θὰ κυκλοφοροῦν ἐν κρυπτῷ ἀπὸ λεπτοφυῆ χέρια, συνηθισμένα ἄλλοτε εἰς τὸ ξεφύλλισμα τοῦ Νταννούντσιο καὶ τοῦ Πασκολλί!

MARSEL PREVOST

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Ὁ κῆπος μας

Οἱ Ἀθηναῖοι τὸν θέλουν ἀνοικτὸν καὶ κατὰ τὴν νύκτα

ΤΟΥ Κ. ΠΑΥΛΟΥ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

Ὁ ἀναγνώστης ἐπιμένει νὰ ἐννοήσῃ τὰ ἀκατανόητα. Ἔχουμε — διαπιστώνει — τὸ θερμότερο καλοκαῖρι στὰ Βαλκάνια. Καὶ διαθέτουμε τὰ ὀλιγώτερα μέσα γιὰ τὴν ἔξου δετέρωσί του. Δὲν ὑπολογίζει, φυσικά, ὁ ἀναγνώστης, τοὺς διαθέτοντας τὴν φουσκωμένη ρόδα ἢ τὰ ἄλλα μέσα τῆς ἀποδράσεως πέραν ἀπὸ τὴ ζώνη τοῦ καύσωνος. Μιλᾷ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους μὲ τοὺς μετρημένους πόρους γιὰ τοὺς ὁποίους ἡ ζωὴ εἶνε πρᾶξις ἀριθμητική, ὑπολογισμὸς ποὺ δὲν ἐπιτρέπει τὰ τολμήματα πέραν ἀπὸ τὰ περιθώρια τῆς οἰκονομικῆς του ἀντοχῆς.

Τί ἔχει ὁ κόσμος αὐτὸς τῶν δραχμοσυντηρήτων στὴ διάθεσί του; Κάποτε ὑπῆρχε κι' ἕνα Ζάππειο. Ἀλλὰ τὸ μεγαλείτερο μέρος τοῦ πρώην πάρκου μετεμορφώθη σὲ πανάθλιο καφενεῖο, ὅπου χιλιάδες Ἀθηναίων ἀγωνίζονται γιὰ τὴν καρέκλα καὶ τὸ σκουριασμένο τραπέζι τους. Τὸ ὑπόλοιπο τμῆμα ἔχει μεταβληθῆ σὲ κινηματογράφους, σὲ βαριετέ, σὲ ἀπρόσιτα ἑστιατόρια. Μένει πάντοτε ὁ Ἐθνικὸς κῆπος, καὶ γι' αὐτὸν ἐπιθυμεῖ ἰδιαιτέρως νὰ μιλήσῃ ὁ διαμαρτυρόμενος ἀναγνώστης τοῦ «Ἔργου». Ὁ κῆπος, ἡ πιὸ δροσερὴ γωνία τῆς πόλεως εἶνε ἀφιερωμένος στὰ νήπια, στὶς παραμάνες, καὶ στοὺς ἀνέργους. Ὁ ἄλλος κόσμος δὲν μπορεῖ νὰ τὸν χαρῇ, γιατὶ ὁ ἄλλος κόσμος ἐργάζεται, ὁ δὲ κῆπος δὲν εἶνε ἀνοικτὸς παρὰ μόνο κατὰ τὶς ὧρες τῆς ἐργασίας.

Ἡ διοίκησις τοῦ κήπου ἔχει ρυθμίσει τὶς ὧρες τῆς ἐπισκέψεως σύμφωνα μὲ τὶς ἐργάσιμες ὧρες τῶν γραφείων τῶν καταστημάτων, τῶν ἐργοστασίων. Δὲν προφθαίνουν ἐκεῖνα νὰ κλείσουν καὶ κλείει κι' αὐτός, μὴν τυχὸν καὶ κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἐργαζομένους ἀνθρώπους προλάβει ν' ἀναπνεύσῃ λίγο δροσερὸ ἀέρα στὸ παλκόνι του. Μὲ τὴ δύσι τοῦ ἡλίου σημαίνει ὁ κώδων τῆς ἐξόδου καὶ ὁ κῆπος ἀχρηστεύεται κατὰ τὴν διάρκεια τῆς νυκτός. Εἶνε ἡ μόνη ὥρα ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ προσφέρῃ τὶς ὑπηρεσίες του.

Κλείουν, θὰ σᾶς ποῦν, τὰ πάρκα, σὲ ὅλες τὶς μεγάλες πρωτεύουσες. Ἴσως νὰ κλείουν. Λησμονοῦν ὅμως ὅσοι προβάλλουν τὸ ἐπιχείρημα αὐτὸ ὅτι οὔτε τὸ Παρίσι, οὔτε τὸ Βερολῖνο, οὔτε τὸ Λονδῖνο δοκιμάζονται ἀπὸ καύσωνα σὰν τὸν Ἀθηναϊκό. Λησμονοῦν ἀκόμη κάτι, τὸ σπουδαιότερο. Ὅτι ὅλες αὐτὲς οἱ πόλεις διαθέτουν μέσα στὸ κέντρο τους δάση ἀπέραντα, τὰ ὁποῖα, ἐλεύθερα μέρα καὶ νύχτα δὲ γνωρίζουν τὸν περιορισμὸ τῆς εἰσόδου καὶ τῆς ἐξόδου. Τὸ Παρίσι ἔχει τὸ δάσος τῆς Βουλώνης, τὸ Βερολῖνο ἔχει τὸ Τὶρ - γκάρντεν του, τὸ Λονδῖνο ἔχει τὸ Χάϋδ Πὰρκ. Ὁ Ἀθηναῖος γιὰ νὰ συναντήσῃ δάσος πρέπει νὰ πάρῃ τὸ τραῖνο, νὰ δαπανήσῃ, νὰ μετακινηθῇ ἀπὸ τὴν πόλι του, ἢ νὰ περιβληθῇ τὴ στολὴ τοῦ ὀρειβάτου.

Ἀλλὰ ὁ κῆπος πρέπει νὰ κλείνῃ γιὰ λόγους, φαίνεται, πολὺ σοβαρούς. Ὁ πρῶτος εἶνε ὅτι ἂν διανυκτερεύσῃ θὰ χρειασθῇ φωτισμό, ὁ δὲ φωτισμὸς ἀπαιτεῖ δαπάνη.

Γιὰ μιὰ τέτοια δαπάνη δὲν κρίνεται ἄξιος ὁ φορολογούμενος δημότης.

Ἀλλὰ θὰ ἦταν διατεθημένη νὰ καταβάλῃ μόνος τους τὴν δαπάνη αὐτὴ ὁ φλεγόμενος Ἀθηναῖος καὶ νὰ πληρώσῃ τὴ δραχμὴ ἢ τὸ δίδραχμό του γιὰ νὰ χαρῇ δυὸ ὧρες νυκτερινῆς δροσιᾶς.

Δεύτερο ἐπιχείρημα εἶνε αὐτὸ ποὺ ἀφορᾷ τὴν φύλαξι τοῦ κήπου. Φοβοῦνται τὴν καταστροφὴ ἀπὸ τοὺς νυκτερινοὺς ἐπισκέπτας. Οἱ Ἀθηναῖοι ὅμως ἔδειξαν κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἡμέρας ὅτι σέβονται τὸν κῆπο τους. Γιὰ ποιὸ λόγο θὰ γίνουν ἀσεβεῖς κατὰ τὴ διάρκεια τῆς νυκτός;

Ἔχει περάσει, εὐτυχῶς, ἡ περίοδος καθ' ἣν ὁ κόσμος στόλιζε τὶς μπουτουνιέρες του μὲ τὰ ἄνθη τῶν δημοσίων πάρκων. Ἀλλὰ καὶ ἂν αὐτὸ συνέβαινε γιατὶ νὰ μὴ ὑπάρχῃ καὶ μιὰ νυκτερινὴ ὑπηρεσία φυλάκων τοῦ κήπου τῆς ὁποίας ὁ προϋπολογισμὸς θὰ καλύπτεται, καὶ μὲ τὸ παραπάνω, ἀπὸ τὴ μικρὰ εἴσοδο ποὺ θὰ καταβάλουν οἱ εἰσερχόμενοι στὸν κῆπο.

Τρίτο, φοβερό, ἐπιχείρημα προβάλλεται ἡ ἔκλυσις τῶν ἠθῶν Μεγάλα δεινὰ ἀπειλοῦν τὴν ἠθικὴν τῆς σεμνῆς αὐτῆς πόλεως ἂν ἕνας κύριος καὶ μιὰ κυρία βρεθοῦν στὸ ἴδιο παγκάκι καὶ ἀνταλλάξουν ἀσπασμὸ Θὰ δοκιμασθοῦν, τὰ ἁγνὰ ἤθη ἀπὸ τὴν ἐρωτικὴν αὐτὴν ἐκδήλωσι ἡ ὁποία δὲν πρέπει νὰ ἐπιτρέπεται παρὰ μόνο σὲ ὅσους διαθέτουν τὰ μέσα τῆς βενζίνης, τοῦ διαμερίσματος, τῶν «ἰδιαιτέρων» τῶν ξενοδοχείων καὶ ἄλλων τυχὸν καταφυγίων. Ἂν εἶνε ὅμως τόσο τρομερὸς ὁ νυκτερινὸς ἀσπασμὸς κάτω ἀπὸ τὰ φυλλώματα τοῦ ἐθνικοῦ μας κήπου, τὰ φῶτα καὶ οἱ φύλακες θὰ περιορίσουν στὸ ἐλάχιστον ὅσα σὲ ἄλλες χῶρες, ποὺ κολακευόμεθα νὰ πιστεύωμεν ὅτι ἀκολουθοῦμε, ἀποτελοῦν τὸ συνηθέστερο θέαμα τῶν πάρκων, τῶν δρόμων καὶ αὐτῶν τῶν κέντρων τους.

Ἂς σοβαρευθοῦμε ὅμως. Τίποτε ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ραθυμία δὲν κρατεῖ κλειστὸ τὸ μοναδικὸ πνεύμονα τῆς πόλεως Εἶνε ἄδικο νὰ δημιουργοῦνται δυσχέρειες καὶ νὰ προβάλλωνται ἐπιχειρήματα, ἐνῷ κανένα δὲν εἶνε ἄξιο προσοχῆς. Ἀξίζουν μεγαλείτερο ἐνδιαφέρον οἱ φλεγόμενοι Ἀθηναῖοι. Ὅλη μέρα μέσα στὸν καύσωνα, μέσα στὴ σκόνη, ἐπάνω στὴν ἄσφαλτο, δίχως λίγη δροσιά, δίχως μιὰ σκιά, δίχως μιὰ δενδροστοιχία, γιὰ νὰ πάρουν τὸν ἀέρα τους, μὲ πανάκριβα τὰ κέντρα τῶν ἐξοχῶν, μὲ ἀπαρξία θαλασσίων περιπάτων, δὲν ζητοῦν παρὰ νὰ τοὺς ἀφίνουν ἀνοικτὸ τὸν κῆπο τους Φταῖμε, βέβαια λίγο καὶ μεῖς. Γιατὶ σὲ ὁποιαδήποτε ἄλλη πόλι ἡ ἐπιμονὴ τῶν κατοίκων θὰ εἶχε λύσει τὸ ζήτημα.

Εἶνε ὅμως δίκαιο, νὰ τιμωρῆται μὲ τέτοιο τρόπο ἡ πειθαρχία μας; εἶνε δίκαιο ν' ἀχρηστεύεται ἕνας ὡραῖος κῆπος γιατὶ ἔτσι θέλουν μερικοὶ κύριοι τῆς ἐπιτροπῆς ποὺ τὸν κυβερνᾷ; Εἶνε δίκαιο νὰ βασανιζόμαστε στὰ καρεκλοπόδαρα τῆς πλατείας Συντάγματος καὶ τοῦ Ζαππείου καὶ νὰ μένῃ κλειστὸς ὁ κῆπος ποὺ θὰ ἦταν πηγὴ δροσιᾶς σὲ χιλιάδες ἀνθρώπων;.

Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Σκέψεις τῆς ἡμέρας

ΕΝΑΣ ΑΛΟΙΘΩΡΟΣ

Τοῦ κ. Λαύρα

Ἕνας ἀτυχὴς ἀλλοίθωρος, ἢ παραβλώψ, ὅπως ἐπιστημονικώτερον λέγεται, παρ' ὀλίγον νὰ εὕρῃ τὸν μπελά του χθὲς ἐντὸς τοῦ τροχιοδρόμου τοῦ ἄγοντος τὰ πλήθη νὰ λουσθοῦν εἰς τὴν ἀκτὴν τοῦ Φαλήρου. Τὰ δύο ὀχήματα παραδόξως δὲν εἶχαν ἐκτροχιασθῇ εἰς τὸ ἐπικίνδυνον ἐκεῖνο σημεῖον τῆς στροφῆς καὶ ὁ συρμὸς ἔστρεψε πρὸς τὴν κανονικὴν τροχιάν του. Οἱ ἐπιβάται εἶχον ἀναπέμψει εὐχαριστίας πρὸς τὸν Ὕψιστον διὰ τὴν σωτηρίαν. Ὁ εἰσπράκτωρ εἶχε δώσει εἰσιτήρια καὶ εἶχε κατορθώσει νὰ δώσῃ ρέστα εἰς ὅλους, ὅσοι ἐκλαμβάνοντες διὰ τράπεζαν τὸ τρὰμ ἐπιμένουν νὰ χαλάσουν ἑκατοστάρικα, κανεὶς δὲν εἶχε πατήσει τὸν κάλον τοῦ γείτονος, ὄρθιοι δὲν ὑπῆρχαν διὰ νὰ πέσῃ ὁ ἕνας ἐπὶ τοῦ ἄλλου, καμμιὰ ἄλλη ἔνδειξις ἢ προοίμιον πρὸς δημιουργίαν ἐπεισοδίου δὲν ἐφαίνετο, ὅταν ἔξαφνα ἀπὸ τὰ τελευταῖα καθίσματα ἠκούσθη ἀπειλητικὴ καὶ ἀγρία φωνή:

—Τί κυττάζεις, βρὲ τὸ κορίτσι. Μιὰ ὥρα σὲ βλέπω δὲν ξεκολλᾷς τὰ μάτια σου ἀπὸ πάνω.

Ὁ ἀποκαλούμενος μὲ τὸ ἄκλιτον αὐτὸ μόριον, τὸ ἰσοδυναμοῦν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν μὲ τὸ γερμανικὸν φόν, τὸ ἀγγλικὸν σὲρ καὶ τὸ γαλλικὸν ντέ, δὲν ἔδωσε καμμίαν προσοχήν, διότι ἁπλούστατα ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐκύτταζε τὸ κορίτσι. Δηλαδὴ εἰς τὴν πραγματικότητα δὲν ἐκύτταζεν αὐτός, ἀλλὰ διὰ τὸν ἐνδιαφερόμενον καβαλλιέρον, καθὼς καὶ διὰ τοὺς ἄλλους, οἱ ὁποῖοι ἐστράφησαν πρὸς αὐτὸν διψῶντες καὶ ἀναμένοντες ἐπεισόδιον, τὸ κύτταζε καὶ τὸ παρακύτταζε.

—Δὲν κυττάζω κανένα κορίτσι, κύριε, καὶ νὰ μοῦ κάνῃς τὴ χάρι νὰ μ' ἀφήσῃς ἥσυχο, διεμαρτύρετο ὁ ἄλλος, καὶ συνεχίζων καὶ ἐπικαλούμενος μάρτυρας τοὺς πλησίον του καθημένους, καθὼς καὶ τὸν εἰσπράκτορα, [illegible] ἀπόφασιν.

—Πέστε καὶ σεῖς, κύριε, πρὸς τὸν ἀπέναντί του καθήμενον ἐπιβάτην, [illegible] κυττάζω τὸ κορίτσι; [illegible] δὲν μοῦ [illegible]

Ἀλλὰ [illegible] ἀφοῦ [illegible] του ἐ[illegible] πλευρ[illegible] ρα, [illegible] πᾶσαν [illegible] ὤμους [illegible] ξερχό[illegible]

—Ἐγὼ δὲν [illegible] μου, δὲν [illegible] δῶ τί [illegible]

—Ἐγὼ δὲν [illegible] εἶπε [illegible]

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ καβαλλιέρος καὶ ἡ [illegible] Καλλιθέα, [illegible] αν ἔνοχος, [illegible] σπασε [illegible] πρὸς ἐμὲ [illegible]

—Ὁρίστε μούτρα γιὰ νὰ κυττάξουν [illegible] κύριε;

—Δίκηο ἔχεις, παιδί μου, εἶπα [illegible]

Ἀλλὰ [illegible] νος διὰ [illegible] πήγαινε [illegible]

—Δὲν μιλῶ σὲ λόγους σας, κύριε.

ΛΑΥΡΑΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ Ι. Τζόλα
ΗΜΕΡΟΜ. 18-8-85
ΑΡΙΘ. 39045

ΑΠ' ΟΛΑ ΔΙ' ΟΛΟΥΣ

Ἀπὸ τὸ τελευταῖον Εὐρωπαϊκὸν Ταχυδρομεῖον

Τὸ ἀεροπλάνον σήμερα, χρησιμοποιεῖται εὐρύτατα εἰς ὅλα τὰ πεδία τῆς ζωῆς μας, δυσκόλως ὅμως θὰ ἐφαντάζετο κανεὶς ὅτι θὰ ἐχρησίμευεν καὶ εἰς γεωλογικὰς μελέτας. Καὶ ὅμως αὐτὸ ἀγγέλλουν αἱ ἐφημερίδες τοῦ Σίντι τῆς Ἀμερικῆς. τὴν πληροφορίαν, ὅτι ὁ κ. Λ. Χάρπερ, γεωλόγος τῆς κυβερνήσεως, ἀνεχώρησεν ἀεροπορικῶς διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὰ νότια ὀροπέδια τῆς Νοτίου Οὐαλλίας. Πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του, ὁ κ. Χάρμπερ ἐξέφρασε τὴν βεβαιότητα, ὅτι αἱ ἔρευναί του θὰ ἀποκαλύψουν κοιτάσματα γαιανθράκων, ἱκανὰ νὰ τροφοδοτήσουν τὴν βιομηχανίαν τῆς χώρας κατὰ τὰ προσεχῆ διακόσια ἔτη.

*

Ποιὸ ἀπὸ ὅλα τὰ ζῶα ἀντέχει περισσότερον εἰς τὴν πεῖναν; Ἀσφαλῶς τὸ χέλι, ἂν ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν τὰ ἀκόλουθα δεδομένα: Τὰ χέλια ὡς γνωστόν, ἀπὸ τὰ ποτάμια βγαίνουν στὴ θάλασσα, ὅταν πρόκειται νὰ ἐπιδοθοῦν εἰς τοὺς ἔρωτας καὶ τὸ ζευγάρωμά των. Εἰς τὴν φάσιν αὐτὴν τοῦ βίου των φθάνουν ἕως τὰς Βερμούδας νήσους, εἰς ἀπόστασιν 3.600 μιλλίων. Ἔχει ἐξακριβωθῆ, ὅτι εἰς μικρὰς ἀποστάσεις τὰ χέλια διασχίζουν 50 χιλιόμετρα τὴν ἡμέραν, εἰς μεγάλας 15. Συνεπῶς τὸ ἐρωτικὸν ταξεῖδι τῶν χελιῶν διαρκεῖ 240 ἡμέρας. Καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα εἶνε βέβαιον, ὅτι τὰ χέλια παραμένουν τελείως νηστικά. Ἡ ἀντοχὴ τῶν χελιῶν εἰς τὴν πεῖναν ἔχει ἐξακριβωθῆ καὶ ἀπὸ παρατηρήσεις ἐντὸς ἰχθυοτροφείων. Ἐπὶ 22 μῆνας τὰ χέλια ἀφέθησαν χωρὶς καμμίαν τροφήν, καὶ ὅμως ἔζησαν.

*

Ὁ Ἄγγλος Σώμερσετ Μώγκαμ —μερικοὶ προφέρουν τὸ ὄνομά του Μὼμ—εἶνε ὁ ἁδρότερον πληρωνόμενος συγγραφεὺς τοῦ κόσμου. Ἐκτὸς τῶν ὅσων κερδίζει ἀπὸ τὰ βιβλία του εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἔχει μεγάλα κέρδη καὶ ἀπὸ τὴν πώλησιν τῶν βιβλίων του εἰς τὴν Ἀμερικήν. Διὰ κάθε λέξιν τῶν μυθιστορημάτων του οἱ Ἀμερικανοὶ τοῦ πληρώνουν 35 φράγκα. Ἔχουν δὲ τὰ μυθιστορήματα τοῦ Μώγκαμ κατὰ μέσον ὅρον 3.000 ἕως 5.000 λέξεις..

*

Μία δραματικὴ σκηνὴ ἔλαβε χώραν εἰς τὸ νεκροταφεῖον τοῦ Κωκάντ, παρὰ τὴν Νίκαιαν τῆς Γαλλίας. Ἐκηδεύετο ἡ Ζοζεφίνα Σερανόν, ποὺ εἶχεν αὐτοκτονήσει ἀφήσασα τὸ γκάζι ἀνοικτό. Ἡ αὐτοκτονία της ἐξηγεῖται ἐκ τοῦ ὅτι δὲν ἦταν εὐτυχὴς εἰς τὸν γάμον της. Τὴν στιγμὴν ποὺ κατέβαζαν τὸ φέρετρον τῆς νεκρᾶς εἰς τὸν τάφον, ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀκολουθήσαντας τὴν κηδείαν της, ὁ Ζὰν Μαρτινί, ὑπάλληλος ταχυδρομείων, ἐπυροβόλησε τὸν σύζυγον, λέγων: «Ἐκδικοῦμαι τὸν θάνατον τῆς συζύγου σας». Ὁ Μαρτινὶ εἶχε στενὰς σχέσεις μὲ τὴν μακαρίτισσα, καὶ ἔτρεφεν ἄσπονδον μῖσος κατὰ τοῦ συζύγου της, τὸν ὁποῖον ἐθεώρει ὑπεύθυνον τοῦ θανάτου της.

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Η ΡΑΤΣΑ ΜΑΣ

Δὲν ἔχουμε ἄδικο ἐμεῖς οἱ Ρωμηοὶ νάμαστε περήφανοι γιὰ τὴ ράτσα μας. Εἴμαστε πραγματικὰ ράτσα καταπληκτική. Δὲν θέλω νὰ ἐξετάσω τί κάνουμε ὡς σύνολο. Ὡς ἄτομα ὅμως οἱ Ρωμηοὶ θαυματουργοῦν ὅπου καὶ ἂν βρεθοῦν.

Θέλετε παραδείγματα; Ἀμέτρητα.

Παλαιότερα, ἕνας Κεφαλωνίτης ποὺ γύριζε τὸν κόσμο γιὰ νάβρῃ τὴν τύχην του, ὁ Γεράκης, γένηκε μέγας βεζύρης τοῦ Σιάμ. Ἕνας Τσεσμελῆς στρατηγὸς τοῦ Μ. Ναπολέοντος. Ἕνας Κερκυραῖος πρωθυπουργὸς τῆς Ρωσσίας. Καὶ τώρα, στὴ σύγχρονον ἐποχή, οἱ Ράλληδες τῆς Ἀγγλίας. ὁ Κοντομήχαλος τοῦ Σουδάν, οἱ Τσανακαλῆδες, οἱ Ἀβέρωφ καὶ τόσοι ἄλλοι τιμοῦν τὸ ὄνομα τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς μὲ τὴν δημιουργικότητά των μὲ τὴν ἄφθαστη δραστηριότητά των καὶ μὲ τὸν φλογερὸ πατριωτισμό των.

Ὁ μεγαλύτερος ἥρως τοῦ Ἀμερικανικοῦ στρατοῦ κατὰ τὸν παγκόσμιο πόλεμο, ἦτο Ἕλλην, ὁ Διλβέης ἀπὸ τὰ Ἀλάτσατα τοῦ Τσεσμὲ καὶ εἰς τὴν σημερινὴν κυβέρνησιν τῆς μεγάλης Βραζιλιανῆς Δημοκρατίας, ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ ἀνιπροσωπεύεται μὲ ἕνα ὑπουργόν.

Ἕνα ἐπίσης ἀπὸ τὰ πολλὰ προτερήματα ἢ ἐλαττώματα τῆς φυλῆς μας εἶνε καὶ τὸ φιλαπόδημον. Δὲν ὑπάρχει γωνία τῆς ὑφηλίου ποὺ νὰ μὴ ὑπάρχῃ ἔστω καὶ ἕνας Ἕλλην.

Ἅμα κάτσει κανεὶς καὶ κουβεντιάσει λίγη ἔστω ὥρα, μὲ Ἕλληνα καπετάνιο, ἀπὸ κείνους ποὺ ταξειδεύουν τοὺς ὠκεανούς, θ' ἀκούσῃ χίλια σπαρταριστὰ ἀνέκδοτα, ποὺ χαρακτηρίζουν τὸ ἑλληνικὸν δαιμόνιο.

Στὴν Κούβα ἐπὶ παραδείγματι, σὲ ἕνα ἀπόκεντρο χωριουδάκι, ὑπάρχει ἕνας Ἀϊβαλιώτης ποὺ κάνει τὸν ψαρᾶ μὲ πεζόβολον καὶ ποὺ ἐπιμένει, ὕστερα ἀπὸ τριάντα χρόνια ποὺ εἶνε ἐκεῖ νὰ φορῇ τὶς Ἀϊβαλιώτικες βράκες.

Σὲ ἕνα Φιὸρδ τῆς παγωμένης Ἀλάσκας ὁ μόνος κάτοικος τῆς περιοχῆς ποὺ ἐκτελεῖ καθήκοντα τελωνοφύλακος εἶνε... Κεφαλωνίτης.

Οἱ ἀστακοψαράδες τῆς Φλωρίδος εἶνε ὅλοι σχεδὸν Ἕλληνες καὶ οἱ καλλίτεροι πιλότοι τοῦ Παναμᾶ εἶνε συμπολῖται μας.

*

Ἀλλ' ἐκεῖνο ποὺ μοῦ διηγήθηκε τελευταίως ἕνας φίλος μου γερο-θαλασσινὸς ποὺ ὅλη του σχεδὸν τὴ ζωὴ τὴ πέρασε ταξειδεύοντας τοὺς ὠκεανούς, ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τοῦ πιστευτοῦ. Τὸ παραθέτω ἐδῶ χωρὶς νὰ ἐγγυῶμαι ἂν πρόκειται περὶ πραγματικοῦ γεγονότος ἢ μύθου.

Σὲ μιὰ λοιπὸν ἀπὸ τὶς δημοκρατίες τοῦ ἄλλου ἡμισφαιρίου ἦτο κάποτε Πρόεδρος ὁ ναύαρχος Α... καταλαβὼν τὸ προεδρικὸν ἀξίωμα διὰ πραξικοπήματος τοῦ στόλου. Ὁ στόλος ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἕνα μικρὸ παληὸ πολεμικὸ καὶ δυὸ ἀτμακάτους. Εἶχε δὲ περισσοτέρους ἀξιωματικοὺς ἀπὸ ναῦτες, οἱ ὁποῖοι φυσικὰ κατέλαβον ὅλα τὰ ἀξιώματα τοῦ κράτους.

Ὁ στρατὸς τῆς ξηρᾶς ἀποτελούμενος ἀπὸ ἀφθόνους στρατηγοὺς καὶ ὀλιγίστους στρατιώτας, βαρέως φέρων τὴν ὑπεροχὴν αὐτὴν τοῦ ναυτικοῦ, ἀπεφάσισε νὰ πραξικοπήσῃ καὶ αὐτὸς μὲ τὴν σειράν του καὶ νὰ καταλάβῃ τὴν ἀρχήν. Ἡ ἀρχηγία τοῦ κινήματος ἀνετέθη εἰς τὸν στρατηγὸν Β....

Τὸ κίνημα καταλλήλως προπαρασκευασθέν, ἐξερράγη μίαν ὡραίαν πρωΐαν. Μετὰ ἀνταλλαγὴν ὀλίγων ἀθώων πυροβολισμῶν, οἱ ἐπαναστάται ἐπεκράτησαν. Ὁ ναύαρχος — πρόεδρος συλληφθεὶς καθηρέθη καὶ τὴν προεδρίαν τῆς Δημοκρατίας κατέλαβεν ὁ νικητὴς ἐπαναστάτης, στρατηγὸς Β....

Ὅλα αὐτά, συνετελέσθησαν ἐν διαστήματι ὀλίγων ὡρῶν.

Μόλις, ὁ νέος Πρόεδρος, ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά του, διέταξε νὰ ὁδηγήσουν ἐνώπιόν του, τὸν καθηρεθέντα καὶ εἰς τὴν φυλακὴν κρατούμενον προκάτοχόν του. Φυσικὰ ἡ διαταγή του, ἐξετελέσθη καὶ ὁ ἀτυχήσας Ναύαρχος — Πρόεδρος ὡδηγήθη ἐνώπιόν του δεμένος χειροπόδαρα.

— Ποῦ ἔχεις κρυμμένα τὰ λεπτὰ τοῦ κράτους; Τὸν ἐρωτᾷ εἰς αὐστηρὸν τόνον ὁ νέος Πρόεδρος.

Ὁ ναύαρχος — Πρόεδρος δὲν ἀπαντᾷ.

—Πηγαίνετε ἔξω ὅλοι, καὶ θὰ τὸν κάμω ἐγὼ νὰ μαρτυρήσῃ.

Κάνει ὁ στρατηγὸς — Πρόεδρος καὶ τὸ προεδρικὸν γραφεῖον ἐκκενοῦται ἀμέσως.

Ἔμειναν μόνοι. Ὁ νικητὴς καὶ ὁ νικημένος.

— Ποῦ τἄχεις κρύψει τὰ λεπτά;

Ἐρωτᾷ πάλιν ὁ νικητὴς στρατηγὸς — Πρόεδρος τὸν ἡττημένον ναύαρχον, καὶ εἰς ὕφος ἀπειλητικόν. Μιλιὰ καὶ πάλιν ὁ ναύαρχος.

—Τώρα θὰ σὲ κάμω ἐγὼ νὰ πῇς τὸ γουροῦνι μπάρμπα, παληομοῦργο — μουρμουρίζει ὁ στρατηγός — πρόεδρος ὄχι καὶ πολὺ χαμηλοφώνως καὶ εἰς ἄπταιστον νεοελληνικὴν γλῶσσαν, ἐνῷ ταυτοχρόνως ἔκανε νὰ πάρῃ τὸ μαστίγιόν του ποὺ τὸ εἶχε ἐναποθέσει ἐπάνω σὲ ἕνα τραπέζι.

Εἰς τὸ ἄκουσμα τῆς Ἑλληνίδος φωνῆς καὶ ἰδίως τῆς τελευταίας λέξεως, ἡ κεφαλὴ τοῦ καθημένου ναυάρχου — προέδρου ποὺ ἕως τότε ἦτο γερμένη μελαγχολικὰ στὰ στῆθός του, ὑψώθη ἀπότομα· τὰ μάτια του ἤνοιξαν μαγα'ωστεὶ καὶ τὰ χείλη του διεστάλησαν εἰς ενα θριαμβευτικὸν μειδίαμα. Καὶ μόλις γύρισε ὁ στρατηγὸς κρατῶντας τὸ μαστίγιον ὑψωμένον, τοῦ λέγει :

— Βρὲ ρωμηὸς εἶσαι;

Κόκκαλο ὁ στρατηγός — πρόεδρος.

Τὸ ὑψωμένον μαστιγοφόρον χέρι του κατέπεσε ἀδρανὲς εἰς τὴν αὐστηρὰν φυσιογνωμίαν του ἐπεχύθη ἡ ἱλαρότης.

—Ναί—ἀπαντᾷ—καὶ σύ;

— Κι' ἐγὼ ρωμηὸς ἀπὸ τὴ Κεφαλωνιά.

— Ἐγὼ ἀπὸ τὴ Κρήτη.

Τὰ λοιπὰ τὰ μαντεύει ὁ ἀναγνώστης μας.

*

Ἀλλ' ἂν δὲν δυνάμεθα νὰ ἐγγυηθῶμεν περὶ τῆς ἱστορικῆς ἀληθείας τοῦ ἀνωτέρω χαριτωμένου καὶ παρουσιαστικωτάτου ὄντως ἀνεκδότου, διαβεβαιοῦμεν τὸν ἀναγνώστην μας ὅτι, δύο συγκινητικὰ ἀνέκδοτα τὰ ὁποῖα μαρτυροῦν τὴν ἑλληνικὴν ἀλληλεγγύην καὶ τοὺς παλμοὺς τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς, εἶνε γεγονότα ποὺ ἔλαβον χώραν μόλις πρὸ ὀλίγων ἐτῶν.

Μία εὐγενὴς κόρη τῆς Σμύρνης, εἶχε τὴν καλὴν τύχην νὰ νυμφευθῇ ἕνα Ἄγγλον Πρόξενον, ὁ ὁποῖος τὴν εἶχε γνωρίσει ἄλλοτε εἰς τὴν γραφικὴν νύμφην τοῦ Αἰγαίου. Ὀλίγον μετὰ τὸν γάμον της ὁ σύζυγός της διωρίσθη Πρόεδρος τῆς Ἀγγλίας εἰς μίαν μικρὰν πόλιν τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς Βραζιλίας. Φυσικά, ἡ νεαρὰ Ἑλληνὶς ἠκολούθησε τὸν σύζυγόν της εἰς τὴν νέαν του θέσιν .Τὸ ταξεῖδι ἦτο μακρὸν καὶ κουραστικόν. Μετὰ τόν, κατὰ μῆκος σχεδόν, διάπλουν τοῦ Ἀτλαντικοῦ, τὸ νεαρὸν ζεῦγος ἐταξείδευσε ἐπὶ ἀρκετὰς ἡμέρας εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Βραζιλίας σιδηροδρομικῶς. Ἀλλ' ὁ σιδηρόδρομος δὲν ἔφθανε μέχρι τῆς πόλεως ὅπου ἐπρόκειτο νὰ ἐγκατασταθοῦν οἱ δύο σύζυγοι καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ ἐκπλεύσουν τὸν φοβερὸν Ἀμαζόνιον ποταμὸν ἐπὶ ἀρκετὰς ἡμέρας ἐπιβαίνοντες μιας μεγάλης πιρόγας.

Οἱ κωπηλᾶται τῆς πιρόγας ἦσαν μιγάδες. Ἡμιάγριοι καὶ ἡμίγυμνοι καὶ ὁ πηδαλιοῦχος της ὁ ὁποῖος ἦτο καὶ πλοίαρχος ἦτο ἐπίσης ἕνας ἀγριάνθρωπος μὲ φρικαλέαν ὄψιν.

Φαντασθῆτε τώρα τὴν θέσιν τῆς δυστυχισμένης Σμυρνιοπούλας. Μόνη, μὲ τὸν ἄνδρα της καὶ μὲ δύο ἀκολούθους, σὲ ἕνα μέρος ἄγριον εἰς τὴν καρδιὰ τῆς Βραζιλιανῆς Ζούγκλας μέσα σὲ μιὰ πιρόγα τῆς ὁποίας οἱ ναῦται ἐνέπνεεον φρίκην καὶ τρόμον.

Μόλις ξεκίνησε ἡ πιρόγα, καὶ χώθηκε μέσα στὴν τρομερὴ ζούγκλα ἡ φτωχὴ κόρη, ἔνοιωσε μιὰ τρομερὴ ἀπομόνωσι. Ἕνας φόβος τὴν κατέλαβε καὶ ἀγκαλιάζοντας τὸν ἄνδρα της ψιθυρίζει παρευθὺς εἰς τὴν μητρικήν της γλῶσσαν :

— Παναγιά μου πῶς φοβᾶμαι.

Δὲν πρόφτασε ν' ἀποσώσῃ τὴ φράσι της καὶ ἀκούεται ἡ τραχεῖα φωνὴ τοῦ τιμονιέρη εἰς ἄπταιστον ἑλληνικήν:

— Μὴ φοβᾶσαι κοπέλλα μου, ἐγὼ εἶμαι ἐδῶ.

Ὁ ἀγριάνθρωπος τιμονιέρης τῆς πιρόγας ἦτο ρωμηὸς ἀπὸ τὴ Σάμο. Τοῦ λοιποῦ τὸ ταξεῖδι μὲ τὴν πιρόγα ἦτο γιὰ τὴν Ἑλληνοπούλα σύζυγο τοῦ Ἄγγλου Προξένου ἕνας θελκτικὸς καὶ διασκεδαστικὸς περίπατος.

*

Πρὸ ὀλίγων ἐπίσης ἐτῶν ἕνα ἑλληνικὸν ἀτμόπλοιον ἐταξείδευεν εἰς τὴν Ν. Ἀμερικήν.

Ὁ καιρὸς ἦτο περισσότερον ἀπὸ τρικυμιώδης. Τὸ δυνατὸν ὅμως ολληνικὸν σκάφος ἀψηφῶντας τὶς ὁρμὲς τοῦ Νοτίου Παγωμένου Ὠκεανοῦ ἐταξείδευε ἀτάραχο, ἐνῷ ἡ κυανόλευκός του ἐκυμάτιζεν ὑπερήφανη ἐπὶ τοῦ πρυμναίου ἱστοῦ του.

Ὅταν τὸ ἀτμόπλοιον ἔκαμπτε κάποιο κάβο ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑπάρχει φάρος καὶ μικρὸς ἀσύρματος, ὁ καπετάνιος παίρνει ἕνα ραδιοτηλεγράφημα ἀπὸ τὸ σταθμό. Τὸ ἀνοίγει καὶ τὸ διαβάζει :

— Χαιρετίζω τὴν ὡραίαν σημαίαν τῆς πατρίδος μου.

Γεώργιος Χαρίτος
βοηθὸς τοῦ φαροφύλακος»

Ἐπαναλαμβάνομεν. Δὲν ἔχομε ἄδικο νᾶμαστε ὑπερήφανοι γιὰ τὴ ράτσα μας, εἴμεθα διαβολεμένη φυλή.

π.—ι.—κ.—

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ἀπὸ τὰ πιὸ χαριτωμένα τῆς παληᾶς ἐποχῆς

Ὁ βασιλεὺς Ὄθων περιοδεύων κάποτε τὴν Στερεὰν πῆγε στὴν θέσιν κοντὰ στὸν Εὔοινον, ὅπου ὁ Ἡρακλῆς μυθολογεῖται ὅτι ἐτόξευσε τὸν Νέσσον. Ἐκεῖ ἠρώτησε ἕνα ἀξιωματικὸν ποὺ τὸν ἀκολουθοῦσε:

—Ἐδῶ, νομίζω, ὁ Ἡρακλῆς ἐφόνευσε τὸν Νέσσον.

—Δὲν ἤμουν ἐγὼ τότε στὸ μεταβατικὸ ἐκεῖνο ἀπόσπασμα, Μεγαλειότατε, ἀπήντησεν ὁ ἀξιωματικός.

*

Ὁ Μιαούλης ἔλεγε:

—Δὲν εἶνε κανένας ἀγέρας τόσο δυνατὸς νὰ κάμῃ ἕνα καράβι νὰ ποδίσῃ, ἅμα δὲν θέλει ὁ καπετάνιος.

*

Δυὸ Κεφαλλωνῖτες κινδυνεύανε νὰ πνιγοῦνε μιὰ φορὰ στὸ πέλαγος. Ὁ ἕνας παρακαλοῦσε τὸν Ἁϊνικόλα νὰ τονὲ γλυτώσῃ, καὶ θὰ τοῦ πάῃ μιὰ λαμπάδα χοντρὴ ἴσα μὲ τὸ κατάρτι. Μωρὲ Γεράσιμε, τοῦ εἶπε ὁ ἄλλος ,πῶς θὰ μπορέσῃς, μωρέ, νὰ κάμῃς μιὰ λαμπάδα χονδρὴ σὰν τὸ κατάρτι; —Σῶπα, μωρὲ κουτέ, καὶ ἐέρω 'γὼ· θὰ πῶ ὕστερα τοῦ Ἁγίου πῶς κανεὶς δὲ μπόρεσε νὰ μοῦ τὴ φτειάσῃ!

*

Ὁ ἄτυχος ποιητής μας Κ. Καρυωτάκης ποὺ μόνος του ἔκοψε τόσο πρόωρα τὸ νῆμα τῆς ζωῆς του, ἦτο γιὰ ὅλα τὰ ζητήματα τόσον ἀπαισιόδοξος, ποὺ οἱ λίγοι μὰ ἐκλεκτοὶ φίλοι του συχνὰ τὸν εἰρωνεύονταν.

Μιὰ μέρα στὴ Νομαρχία Ἀττικοβοιωτίας ποὺ εἰργάζετο, τὸν ἐπλησίασε κάποιος δήμαρχος καὶ κάτι τοῦ ἐζήτησε μυστικὰ στ' αὐτί.

Ὁ Καρυωτάκης τὸν ἐκύτταξε μελαγχολικὰ καὶ τοῦ ἀπήντησε:

—Ἀδύνατο γιὰ σήμερα. Ἴσως σὲ καμμιὰ ἑβδομάδα καὶ βλέπουμε·

—Μὰ εἶνε ἐπεῖγον.

—Τίποτα δὲν εἶνε πιὸ ἐπεῖγον ἀπὸ τὸν θάνατο καὶ ὅμως ἀργεῖ τόσο γιὰ ὅλους μας.

Γιὰ τὸν Καρυωτάκη δὲν ἄργησε καὶ πολύ. Μόνον λίγους μῆνες..

*

Ὁ ἀείμνηστος Κωστῆς Χαιρόπουλος, διευθυντὴς τοῦ «Χρόνου», ὅταν προσελάμβανε γιὰ τὴν ἐφημερίδα του κανένα δόκιμο συντάκτη, προσεπάθει μόνος του νὰ τοῦ ἀνοίξῃ τὸ δρόμο τῆς δημοσιογραφίας. Ἐπειδὴ δὲ ἐπίστευε πὼς γιὰ νὰ γίνῃ κανεὶς καλὸς δημοσιογράφος δὲν ἤρκει νὰ γράφῃ ἁπλῶς καλά, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ πρὸ παντὸς παρατηρητικότητα ὑπέβαλε τὸ δόκιμο συντάκτη σὲ ἀρκετὰς βασάνους·

Σὲ κάποιον διπλωματοῦχο τῆς Νομικῆς ποὺ εἶχε προσληφθῆ ὡς δόκιμος συντάκτης τοῦ «Χρόνου» —τρίμηνος.— ἀμισθία —ὑπέβαλε τὴν ἑξῆς ἐρώτησι, μιὰν ἑβδομάδα μετὰ τὴν πρόσληψίν του:

—Διάβασες στὸ σημερινὸ «Χρόνο» τὸ τρίστηλο τῆς τετάρτης σελίδος γιὰ τὴν αὐτοκτονία τοῦ Ζαππείου;

—Μάλιστα κ. διευθυντά.

—Δὲν θἆταν πιὸ κτυπητό, ἂν γίνονταν τετράστηλο;

—Ἴσως. ἀλλὰ καλὰ ἦταν καὶ ὡς τρίστηλο..

—Ἀλλοίμονό σου φουκαρᾶ, τοὖπε, δὲν θὰ γίνῃς ποτὲ σου δημοσιογράφος· Οὔτε τὴν ἐφημερίδα ποὺ ἐργάζεσαι δὲν προσέχεις. Ἡ αὐτοκτονία τοῦ Ζαππείου ἦταν δίστηλο.

Καὶ πράγματι ὁ δόκιμος ἐκεῖνος συντάκτης δὲν πρόκοψε στὴ δημοσιογραφία.

Γίνηκε ἕνας καλὸς δικηγόρος καὶ κατόπιν ὑπουργός, ἀλλὰ δὲν ἔγινε δημοσιογράφος. Τοῦ ἔλειπε ἡ παρατηρητικότης:

Η ΚΟΥΡΣΑΡΑ ΜΕ ΤΑ ΧΡΥΣΑ ΜΑΛΛΙΑ

Ἕνα συγκλονιστικὸ ἐρωτικὸ θαλασσινὸ ἀνάγνωσμα τοῦ κ. ΠΑΝΓΕΛΗ ΚΑΨΗ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ

Ὁ καπετὰν Μάρκος Συμιακὸς ἐγκατεστημένος στὴ Ρόδο, πατέρας τῆς πεντάμορφης καπετανοπούλας Δέσποινας, κατατάσσεται στὴν ὑπηρεσία τῶν Ἐνετῶν διψῶντας νὰ ἐκδικηθῇ τοὺς Ἀλγερίνους κουρσάρους ποὺ τοῦ κουρσέψουν τὸ καράβι του.

Μέσα σὲ λίγους μῆνες ἀπὸ τότε ποὺ παρέλαβε ὑπηρεσία σὲ ὅλα τὰ πέλαγα καίτις στεριὲς ἀντηχοῦσε ἡ φήμη τῶν κατορθωμάτων τοῦ καπετὰν Μάρκου καὶ πολλοὶ ἄλλοι Ἕλληνες καπετανέοι ἔρχονται καὶ τάσσονται ὑπὸ τὰς διαιταγάς του εἰς τρόπον ὥστε ἀπετελέσθη μία ἰσχυρὰ ἀπὸ Ἑλληνικὰ καράβια καταδιωκτικὴ μοῖρα ἡ ὁποία ἐπροστάτευε ἀποτελεσματικὰ τὰ χριστιανικὰ πλοῖα καὶ τους χριστιανικοὺς πληθυσμοὺς τῶν παραλίων τοῦ Αἰγαίου ἀπὸ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Ἀλγερίνων κουρσάρων.

Τὰ κατορθώματα αὐτὰ τοῦ καπετὰν Μάρκου ἀνησύχησαν πολὺ τὸ κουβέρνο τοῦ Ἀλγερίου τοῦ ὁποίου τὰ μόνα εἰσοδήματα ἦταν τὰ λάφυρα τῶν πειρατικῶν πλοίων. Ὁ φύλαρχος τοῦ Ἀλγερίου «Ἀετὸς τῶν Θαλασσῶν», παληὸς κουρσάρος, φόβος καὶ τρόμος τῶν θαλασσῶν ἄλλοτε, συγκαλεῖ συνέδριον τῶν ἀρχικουρσάρων τοῦ Ἀλγερίου γιὰ νὰ ἐξευρεθῇ τρόπος νὰ καταπολεμηθῇ ὁ καπετὰν Μάρκος.

Εἰς τὸ συνέδριον ἐκεῖνο ἐμφανίζεται ἕνας νέος κουρσάρος, ὁ Χαϊρεδδὶν ὁ ὁποῖος πείθει τὸν φύλαρχον νὰ τοῦ ἀναθέσῃ τὴν ἐξόντωσι τοῦ καπετὰν Μάρκου.

4ον

Στὴν ἀγριεμένη φυσιογνωμία τοῦ «Ἀετοῦ τῶν Θαλασσῶν» ἐπεχύθηκε ἀμέσως ἡ λάμψις τῆς χαρᾶς.

—Δόξα νἄχῃ ὁ προφήτης — εἶπεν— ποὺ ἤκουσα ἐπὶ τέλους παλληκαρίσια Τζεζαερλίδικα λόγια. Ποιὸς εἶσαι σὺ νέε μου, ποὺ μὲ τὰ λόγια σου εὐφρένεις τὴν ψυχή μου; Πῶς λέγεσαι;

—Μὲ λένε Χαραϊδδίν, Μπαρμπαρόσα. Ἀπήντησε ὁ νέος κουρσάρος.

Τὸ ἔχουμε εἰπῆ πολλὲς φορὲς πὼς ὁ Χαϊρεδδὶν δὲν ἦταν τυχαῖος θαλασσινός. Ἀπόδειξις πὼς ἀργότερα ἔγινε ναύαρχος τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας καὶ θεωρεῖται ὡς τὰ σήμερα ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους ναυάρχους τοῦ κόσμου. Ἦταν βέρος θαλασσινὸς καὶ ἤξερε ὅσοι λίγοι τὰ μυστικὰ τῆς θαλάσσης. Μόλις λοιπὸν εἶδε νὰ ξεπετιῶνται ἀπὸ τὰ κάτω τῆς Γραμβούσης καράβια μὲ ἀβέρτα ὅλα τὰ πανιὰ παρ' ὅλη τὴ φοβερὴ φουρτοῦνα ἀμέσως κατάλαβε πὼς τὰ καράβια αὐτὰ ἦσαν τὰ κουρσάρικα τοῦ καπετὰν Μάρκου.

—Τὸ περίμενα αὐτὸ μουρμούρισε. Ἀλλὰ σκέφθηκα ἀμέσως πὼς σὲ κεῖνο ἐκεῖ τὸ μέρος δὲν μποροῦσα νὰ δώσω ναυμαχία γιὰ πολλοὺς λόγους.

Πρῶτον γιατὶ μὲ τὴ φουρτοῦνα ποὺ κάνει — φουρτοῦνα ποὺ τὴν ἔστελλε ὁ φοβερὸς καὶ τρομερὸς Κάβο — Μαλέας —τὰ πληρώματά του ἦσαν σχεδὸν ἄχρηστα. Οἱ Ἀλγερινοὶ κουρσάροι, ἦσαν μὲν ἄγριοι καὶ ἀτρόμητοι, ἀλλὰ στὴ φουρτοῦνα τὰ κάνανε θάλασσα. Γιατὶ τὰ Ἀλγερίνικα κουρσάρικα εἶχαν ἐπιτυχίες μόνο μὲ τὴ μπουνάτσα καὶ μὲ τοὺς καλωσυνάτους καιρούς. Τὰ καράβια των τότε εὐνοοῦντο εὐκολώτερα ἀπὸ τὰ ἐχθρικά των πλοῖα γιατὶ εἶχαν τὰ κουπιὰ τῶν κατεργαρέων.

Ἀφοῦ λοιπὸν ἔβλεπε πὼς στὸ μέρος ἐκεινο δὲν μποροῦσε νὰ δώσῃ ναυμαχίαν ἀπεφάσισε μὲ τὴ σειρά του τώρα κι' αὐτὸς νὰ παρασύρῃ τὸν καπετὰν Μάρκο σὲ ἄλλη θάλασσα ποὺ θὰ ἦταν δυνατὸ νὰ δουλέψουν τὰ πληρώματά του.

Ἡ θάλασσα αὐτὴ ἦταν τὰ παράλια τῆς Μισιρέτης ποὺ χειμῶνα καλοκαίρι καὶ ὅτι καιρὸς νὰ φυσᾷ εἶνε μπονατσαρισμένη σὲ ἀπόστασι 30 μιλλίων ἀπὸ τὴ στεριά. Πῶς συμβαίνει αὐτό; Ἡ ἐπιπιστήμη τὸ ἐξηγεῖ καὶ τὸ ξεκαθαρίζει πολὺ ὡραῖα.

Ἀπεφάσισε λοιπὸν ὁ Χαϊρεδδὶν ἀμέσως νὰ βάλῃ πρίμα γιὰ τὴ θάλασσα τῆς Μισιρέτης. Ἂν εἶχε τώρα καὶ τοὺς κατεργαρέους του!

Δάγκανε τὰ χέρια του ἀπὸ λύσσα γιὰ τὴν ἀνόητη ἐνέργειά του. Ἂν εἶχε τοὺς κατεργαρέους του ἐκεῖ στὴ θάλασσα τῆςΜισιρέτης θὰ τοὺςἐχρησιμοποιοῦσε μιὰ χαρά. Τὰ καράβια του θὰ ἐκινοῦντο ταχύτερα ἀπὸ τὰ καράβια τοῦ καπετὰν Μάρκου στὸ μπουατσαρισμένο πέλαγος καὶ σίγουρα θὰ νικοῦσε. Εἶνε ἀξίωμα ναυτικό. Ὁ μεγαλείτερος συντελεστὴς τῆς νίκης εἰς τὰς ναυμαχίας εἶνε ἡ ταχύτης τῶν πλοίων.

Ὁπωσδήποτε ἔδωσε τὸ σῆμα στὰ πλοια του νὰ βάλουν πλώρη στὰ πρίμα. Γιὰ τὰ παράλια τῆς Ἀφρικῆς.

*

Ὅταν ὁ καπετὰν Μάρκος εἶδε πὼς ὁ Χαϊρεδδὶν τοὔδωσε στὰ πρίμα, ἀμέσως κατάλαβε περὶ τίνος πρόκειται.

—Βρὲ τὸν κανάγια, γυρεύει νὰ μᾶς ὁδηγήσῃ στὰ νερὰ τῆς Μισιρέτης Ἄμ δὲ. Ἐδῶ θὰ μετρηθοῦμε Χαϊρεδδίν. Δὲν θὰ σοῦ δώσω τὴν εὐκαιρία νὰ στροπώσῃς τὰ καράβια τῶν κατεργαρέων σου!

Ποῦ νὰ φαντασθῇ ὁ καπετὰν Μάρκος ὅτι οἱ φτωχοὶ κατεργάρηδες εὑρίσκοντο ἐδῶ καὶ κάμποση ὥρα στὸν πάτο τῆς θάλασσας.

Καὶ ἀμέσως ἔδωσε διαταγὴν καὶ στὸ πλωρηὸ κατάρτι τῆς «Σκύλλας» ἀνέβαινε τὸ σῆμα αὐτό:

—Πρίμα. Ἰσάρετε ὅλα τὰ πανιά.Πρέπει νὰ περάσωμε στὴ πλώρη τῶν Γζιζαερλίδικων καραβιῶν. Ὁ ἸησοῦςΧριστὸς καὶ ἡ Παναγία μας βοηθοῦν.

Ἡ διαταγὴ τοῦ καπετὰν Μάρκου ἐξετελέσθηκε ἀμέσως. Καὶ τότε τὰ ὑπερήφανα εὔδρομα τῆς φοβερᾶς μοίρας τοῦ καπετὰν Μάρκου, ὥρμησαν στὴ πρίμα σὰν ἀράπικα ἄτια ποὺ τὰ σπηρούνιασαν ἀπότομα οἱ καβαλλάρηδές των. Οἱ πλῶρες των χάθηκαν λὲς μὲς τὴ θάλασσα.

Τὰ πληρώματα ὅλα στὴ κουβέρτα. Στὸ πόστο του ὁ κάθε ἕνας.

Μέσα σὲ τρεῖς ὧρες καταμεσήμερα ἀκριβῶς, τὰ καράβια τῶν Χριστιανῶν ἔφθασαν καὶ ἐπροσπέρασαν τὰ Τζεζαερλίδικα. Ὁ ἀγέρας φυσοῦσε ἄγριος καὶ φοβερὸς καὶ τὰ κύματα — πελώρια βουνὰ — καθὼς ἦσαν ἀφρισμένα ὡμοίαζαν μὲ γοργόνες ποὺ ἔπλεαν στὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσης γιατὶ μυριστηὴ ὥρα διατάσσει ὄρτσα.

Ἡ «Σκύλλα» προπορεύεται τῶν Χριστιανικῶν εὐδρόμων. Ὁ καπετὰν Μάρκος δίπλα στὸ τιμονιέρη βαστᾷ μὲ τὸ ἕνα χέρι τὸ φέρτε καὶ μὲ τὸ ἄλλο τὸ κανοκυάλι καὶ παρακολουθεῖ μὲ τὸ βλέμμα του τὰς κινήσεις τῶν Τζιζαερλίδικων. Καταλαβαίνει ἀπὸ τοὺς χειρισμούς των πὼς οἱ κουρσάροι τἄχουν χαμένα. Καὶ ἅμα κατάλαβε πὼς ἦρθε ἡ ὥρα διατάσσει ἄρτσα.

Ὅλα τὰ καράβια του ἅμα εἶδαν τὴν «Σκύλλα» νὰ ὀρτσάρῃ ὄρτσαραν κι' αὐτά.

Ἡ «Σκύλλα» ἔρχεται ἀντίκρυ τοῦ«Γιλ[illegible] χίδος τοῦ Χαϊρεδδίν.

—Φωτιὰ στὰ τόπια.

Φωνάζει ὁ καπετὰν Μάρκος καὶ τὰ κανόνια τῆς «Σκύλ-[illegible] σὰν καραβόσκυλοι στέλνουν τὶς φλογισμένες μπάλλεστους στὰ πλευρὰ τοῦ «Γιλδιρίμ». Τὴν «Σκύλλα» τὴν μιμοῦνται τὰ ἄλλα καράβια κι' οἱ ἐχθροὶ ἀπαντοῦν. Ἡ ναυμαχία ἤρχισε.

Ὅσο καὶ ἂν ἦσαν στραπατσαρισμένοι ἀπὸ τὸ μακρυνὸ ταξεῖδι καὶ ἀπὸ τὴ φοβερὴ φουρτοῦνα, οἱ Ἀλγερῖνοι κουρσάροι πάλι πολεμοῦσαν σὰν λιοντάρια.

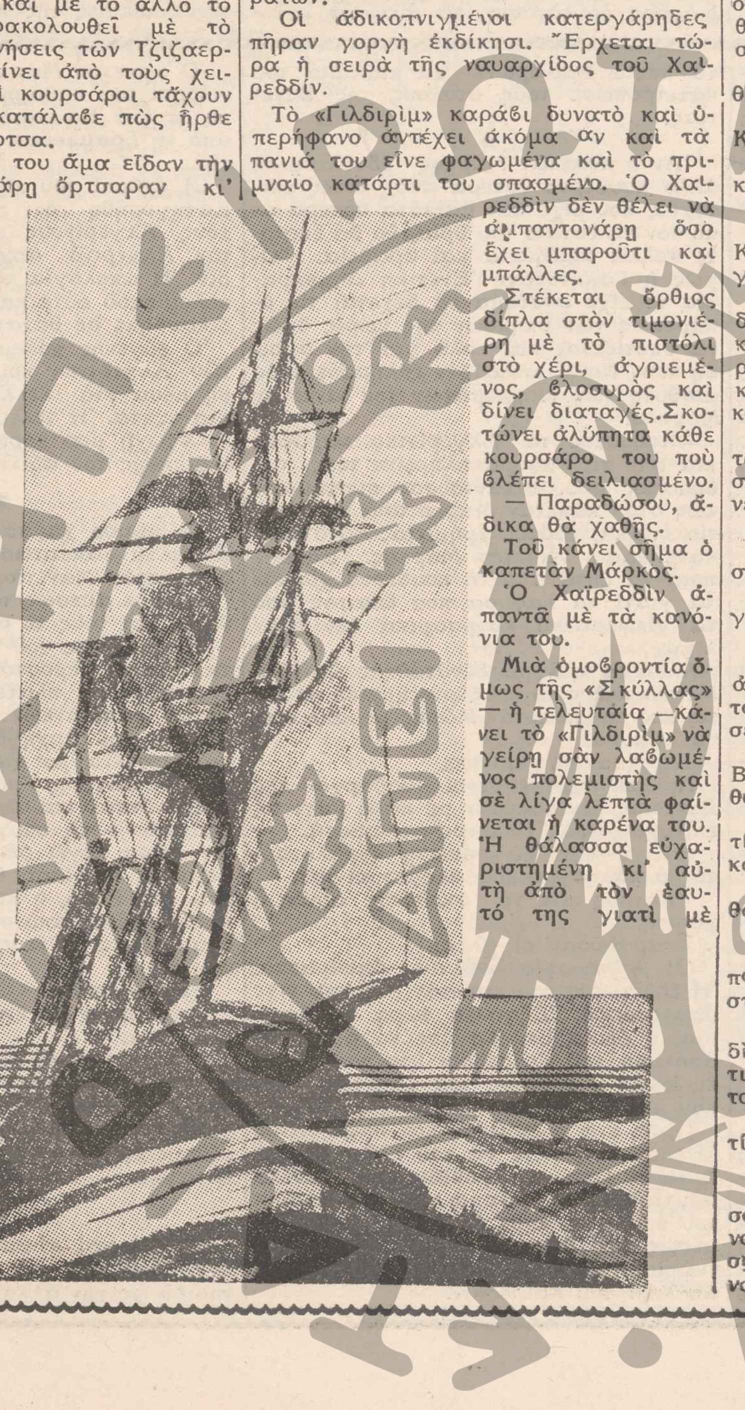

Ἡ μονομαχία τῶν δυὸ ναυαρχίδων ἦταν ἀληθινὴ μονομαχία γιγάντων!

Ἐπὶ δύο ὧρες, τὸ πέλαγος ἐδονεῖτο ἀπὸ τὶς φοβερὲς ὁμοβροντίες τῶν ναυμαχούντων πλοίων καὶ οἱ ἀστραπὲς τῶν κανονιῶν ἦσαν πιὸ δυνατὲς ἀπὸ τὶς ἀστραπὲς τοῦ οὐρανοῦ.

Ὁ Μανέτας θαυματουργεῖ. Ὁ καπετὰν Μάρκος ποὺ τὸν λάτρευε καὶ τὸν προώριζε γιὰ γαμβρό, γιὰ ἄνδρα τῆς κόρης του, τὸν θαυμάζει καὶ κάθε τόσο μουρμουρίζει:

—Μωρέ, τί παλλήκαρος εἶνε αὐτὸς ὁ Μανέτας;

Μετὰ δύο ὧρες, ὧρες φοβερὲς καὶ τρομερές, ὁ ἐχθρὸς ἀρχίζει νὰ κλονίζεται. Ἕνα καράβι τοῦ Χαϊρεδδὶν γέρνει τὴ πλάτη του σιγὰ σὰν πληγωμένο λιοντάρι. Μὰ δὲν ὑψώνει τὴν ἄσπρη σημαία. Ὁ γενναῖος καπετάνιος του προτιμᾷ νὰ πνιγῇ μαζὺ μὲ τὸ καράβι του κι' αὐτὸς καὶ τὸ πλήρωμά του, παρὰ νὰ παραδοθῇ αἰχμάλωτος στοὺς γκιαούρηδες. Μιὰ μπαταρία τοῦ καπετὰν Μανέτα συντομεύει τὸ βούλιασμα τοῦ ἄτυχου Τζεζαερλίδικου. Τὰ ἄλλα τρία καράβια τοῦ Χαϊρεδδὶν μένουν χωρὶς κατάρτια καὶ χωρὶς πανιά.

Ὁ Χαϊρεδδὶν κάνει σῆμα:

—Βάλτε φωτιὰ στὶς μπαρουταποθῆκες σας.

Ἡ φοβερὴ αὐτὴ διαταγὴ τοῦ Χαϊρεδδὶν ἐκτελεῖται ἀμέσως. Τὸ ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου τὰ Ἀλγερίνικα κουρσάρικα, ἀνατινάσσονται στὸν ἀέρα.

Οἱ ἀστραπὲς καὶ οἱ κρότοι ποὺ βγαίνουν ἀπὸ τὰ ἄτυχα καράβια, εἶνε σὰν χαιρετιστήριες βολὲς καὶ σὰν ἐξωτικὰ βεγγαλικὰ μὲ τὰ ὁποῖα χαιρετίζεται ὁ μεγάλος θρίαμβος τῶν Ἑλλήνων Κουρσάρων.

Ἡ θάλασσα γεμάτη ἀπὸ συντρίμια καὶ τὰ κύματα — Γοργόνες πεινασμένες — καταπίνουν ἀχόρταγα καταπίνουν τὰ κορμιὰ τῶν Ἀλγερίνων πειρατῶν.

Οἱ ἀδικοπνιγμένοι κατεργάρηδες πῆραν γοργὴ ἐκδίκησι. Ἔρχεται τώρα ἡ σειρὰ τῆς ναυαρχίδος τοῦ Χαϊρεδδίν.

Τὸ «Γιλδιρὶμ» καράβι δυνατὸ καὶ ὑπερήφανο ἀντέχει ἀκόμα ἂν καὶ τὰ πανιά του εἶνε φαγωμένα καὶ τὸ πριμναιο κατάρτι του σπασμένο. Ὁ Χαϊρεδδὶν δὲν θέλει νὰ ἀμπαντονάρῃ ὅσο ἔχει μπαροῦτι καὶ μπάλλες.

Στέκεται ὄρθιος δίπλα στὸν τιμονιέρη μὲ τὸ πιστόλι στὸ χέρι, ἀγριεμένος, βλοσυρὸς καὶ δίνει διαταγές.Σκοτώνει ἀλύπητα κάθε κουρσάρο του ποὺ βλέπει δειλιασμένο.

— Παραδώσου, ἄδικα θὰ χαθῇς.

Τοῦ κάνει σῆμα ὁ καπετὰν Μάρκος.

Ὁ Χαϊρεδδὶν ἀπαντᾷ μὲ τὰ κανόνια του.

Μιὰ ὁμοβροντία ὅμως τῆς «Σκύλλας» — ἡ τελευταία —κάνει τὸ «Γιλδιρὶμ» νὰ γείρῃ σὰν λαβωμένος πολεμιστὴς καὶ σὲ λίγα λεπτὰ φαίνεται ἡ καρένα του. Ἡ θάλασσα εὐχαριστημένη κι' αὐτὴ ἀπὸ τὸν ἑαυτό της γιατὶ μὲ μὲ τὸ θυμό της ἐβοήθησε τὰ χριστιανικὰ καράβια καὶ συνετέλεσε εἰς τὸν θρίαμβόν των, τώρα ἀρχίζει νὰ καλμάρῃ καὶ σιγὰ σιγὰ μπονατσέρνει.

—Ρίξετε τὶς βάρκες στὴ θάλασσα καὶ μαζέφετε ὅσους μπορεῖτε ζωντανοὺς κουρσάρους.

Διατάσσει ὁ καπετὰν Μάρκος. Ἡ διαταγή του ἐξετελέσθη. Δὲν ἐσώθηκαν ὅμως πολλοί. Οἱ περισσότεροι εἶχαν πνιγεῖ. Ἀνάμεσα σὲ κείνους ποὺ σώθηκαν ἦταν καὶ ὁ Χαϊρεδδίν. Τὸν ἐμάζεψε ἡ βάρκα τοῦ καπετὰν Μανέτα. Ὁ νεαρὸς Ἕλλην ναυτικὸς ἐπεριποιήθηκε πολὺ τὸν γενναῖον ἐχθρόν του καὶ τὸν ἔστειλε ἀμέσως στὴ «Σκύλλα».

Καὶ ἐνῷ τὰ καράβια τῶν νικητῶν βάλανε πλώρη γιὰ τὸ λιμάνι τῆς Γραμβούσης, ἐνῷ τὸ πέλαγος ἀντηχοῦσε ἀπὸ τὰ νικητήρια τραγούδια τῶν Ἑλλήνων ναυμάχων, ὁ καπετὰν Μάρκος διέταξε νὰ τοῦ φέρουν στὴ πρύμη τὸν αἰχμάλωτο ἀτίπαλό του. Τὸν Χαϊρεδδίν. Οἱ γενναῖοι καὶ ὅταν ἀκόμη εἶναι ἐχθροί, ξέρουν νὰ ἐκτιμοῦν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον. Τὰ ἀληθινὰ παλληκάρια εἶνε ὑπερήφανα καὶ ποτὲ δὲν κάνουν προστυχὲς καὶ μικρότητες.

Ὁ Χαϊρεδδὶν ἂν καὶ νικημένος, ἐν τούτοις ἡ φυσιογνωμία του ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶνε ἀγέρωχη. Δὲν ἔδειχνε κανένα σημάδι φόβου.

Ὁ καπετὰν Μάρκος μόλις τὸν εἶδε σηκώθηκε καὶ δίνοντας τὸ χέρι του, τοῦ λέγει:

—Πολεμήσατε παλληκαρίσια σὰν λιοντάρια. Δὲν ἔχει σημασία ποὺ νικηθήκατε. Ἂν ἦσαν ἄλλοι δὲν θὰ βαστοῦσαν τόσο ὅσο βαστάξατε σεῖς.

—Ἂν δὲν ἦταν ἡ μεγάλη φουρτοῦνα θὰ ἦσουν τώρα σὺ στὴ θέσι μου.

Ἀπαντᾷ ὑπερήφανα ὁ Χαϊρεδδίν. Καὶ συνεχίζει:

—Ἂν εἶχα τὰ πληρώματά σου θὰ ἐκυρίευα ὅλο τὸν κόσμο.

—Γιὰ νὰ τὸν καταστρέψῃς.

Μουρμουρίζει ὁ καπετὰν Μάρκος. Καὶ ὑψώνοντας τὴ φωνή του τοῦ λέγει:

—Δὲν ντρέπεσαι ἕνας τέτοιος ἀνδρεῖος θαλασσινὸς νἆσαι κουρσάρος καὶ νὰ κυνηγᾷς εἰρηνικὰ ἄοπλα καράβια; Γιατὶ δὲν ξοδεύεις τὴν παλληκαριά σου καὶ τὴν ἀξιωσύνη σου γιὰ κάτι καλλίτερο;

—Καὶ σὺ δὲν ντρέπεσαι ἕνας καπετάνιος μεγάλος καὶ δυνατὸς νἆσαι στὴ δούλεψι τῶν Βενετσιάνων ποὺ εἶνε ἐχθροὶ τῆς φυλῆς σου;

Ἀπαντᾷ μὲ θάρρος ὁ Χαϊρεδδίν.

Δὲν κακοφάνηκε ἡ κουβέντα αὐτὴ στὸ καπετὰν Μάρκο.

—Σάμπως νἄχῃ δίκιο αὐτὸς ὁ Ἀλγερινος.

Σκέφθηκε.

—Δὲν δουλεύω στοὺς Βενετσιάνους ἀπὸ ἀγάπη. Ὑπερασπίζομαι μόνον τοὺς ὁμοφύλους μου ποὺ καταδιώκετε σεις ἀμείλικτα.

—Περισσότερο σᾶς καταδιώκουν οἱ Βενετσιάνοι. Ἀργὰ ἢ σύντομα θὰ τὰ θυμηθῇς τοῦτο τὰ λόγια μου.

Ὁ καπετὰν Μάρκος δὲν ἀπάντησε τίποτε. Κουνοῦσε μονάχα μελαγχολικὰ καὶ αἰνιγματικὰ τὸ κεφάλι του.

—Τώρα τί ἀπεφάσισες γιὰ μένα; Τί θὰ μὲ κάμῃς;

Τὸν ἐρωτᾷ ὁ Χαϊρεδδίν.

—Θὰ σὲ στείλω στὴ Βενετιά. Θὰ σὲ πᾶμε στὴ Κάντια καὶ θὰ σὲ παραδώσω στὸ διοικητή.

Ἡ ἀπάντησι αὐτὴ ἔκανε τὸν Χαϊρεδδὶν νὰ ἀνατιναχθῇ. Καρφώνει τὰ μάτια του στὰ μάτια τοῦ νικητῆ ἐχθροῦ του καὶ τοῦ λέγει μὲ δυνατὴ φωνή:

—Καπετὰν Μάρκο, εἶσαι παλληκάρι τίμιο. Θὰ σοῦ ζητήσω μιὰ χάρι.

—Λέγε.

—Βάλε νὰ μὲ σκοτώσουν οἱ δικοί σου, ἢ δῶστε μου ἕνα μαχαίρι νὰ ἀνοίξω τὰ στήθια μου. Μὴ μὲ παραδώσῃς ὅμως στοὺς Βενετσιάνους. Τὸν θάνατο δὲν τὸν φοβοῦμαι. Φοβοῦμαι μο-

Ὁ τόπος τοῦ χρυσοῦ καὶ τῶν γουναρικῶν

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΛΑΣΚΑΣ

Πῶς ἐπωλήθη ἀπὸ τοὺς Ρώσσους στοὺς Ἀμερικανοὺς

Καὶ οἱ χῶρες, ὅπως οἱ ἄνθρωποι, παρουσιάζουν περίεργες ἱστορίες καὶ ἐκπλήξεις. Ὅταν, τὸ 1867 —πρὸ ἑβδομήντα ἐτῶν— αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς ἀγόρασαν ἀπὸ τὴ Ρωσσία τὸ ἀκρότατον αὐτὸ τμῆμα τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, ἐνόμισαν, ἴσως, ὅτι τὰ ἑπτὰ ἑκατομμύρια διακόσιες πενῆντα χιλιάδες δολλάρια ποὺ ἐπλήρωσαν, ἦσαν πολλὰ γιὰ τὸν ἀπέραντο ἐρημότοπο καὶ χιονότοπο, ποὺ ἀντεπροσώπευε τότε γι' αὐτοὺς ἡ Ἀλάσκα· Στὸ μουσεῖο τῆς Ἀλάσκας ὑπάρχει καὶ ἡ φωτογραφία τῆς ἐπιταγῆς μὲ τὴν ὁποίαν ἔγινε ἡ πληρωμή. Καὶ ὅμως ἡ ἀγορὰ αὐτὴ εἶνε μία ἀπὸ τὶς πιὸ καλὲς δουλειὲς ποὺ ἀναγράφει ἡ ἱστορία.

Ἐκτὸς ποὺ τὰ ποτάμια τῆς ἀπέραντης αὐτῆς χώρας κατεβάζουν χρυσάφι, ἐκτὸς ποὺ ὁ πλοῦτος εἰς παντὸς εἴδους γουναροφόρα ζῶα εἶνε μοναδικός, ἡ ποσότης τῶν ψαριῶν ποὺ βρίσκονται στὰ νερά της εἶνε ἀφάνταστος. Στὸ μουσεῖο ὑπάρχουν ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐπιταγὴ τῆς ἀγορᾶς καὶ ἀπὸ διάφορα ἀντικείμενα λαϊκῆς τέχνης τῶν Ἐσκιμώων, εἴδωλα κλπ., θαυμάσιες γοῦνες καὶ... ὁ μεγαλύτερος σολωμὸς τοῦ κόσμου.

Ἡ Ἀλάσκα ἐξάγει σήμερα σ' ἕνα χρόνο ρέγγες καὶ γλῶσσες ἀξίας κατὰ πολὺ μεγαλύτερης τῶν 7½ ἑκατομμυρίων χρυσῶν δολλαρίων· Καὶ εἰς τὸ ποσὸν αὐτὸ δὲν ὑπολογίζεται ὁ σολωμός, ποὺ εἶνε τὸ κυριώτερο ψάρι τῆς Ἀλάσκας. Ἐξ ἄλλου, οἱ ἔμποροι γουναρικῶν τῆς Ἀλάσκας πληρώνουν μόνο γιὰ φόρους τοῦ ἐμπορίου των ἄνω τῶν 15.000.000 δολλαρίων τὸ χρόνο. Ἂν ὑπολογίσωμε χονδρικῶς, αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι ἐξώδευσαν ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἔδωσαν στοὺς Ρώσσους τὴν ἐπιταγὴ τῶν 7 ἑκατομμυρίων δολλαρίων, 500 περίπου ἑκατομμύρια γιὰ τὴν Ἀλάσκα, ἀλλὰ εἰσέπραξαν ἀπ' αὐτὴν περὶ τὰ δύο δισεκατομμύρια. Σήμερα ἡ Κυβέρνησις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἀντιλαμβάνεται ὅτι ἡ Ἀλάσκα δὲν ἔχει μόνον χρυσάφι, γοῦνες καὶ ψάρια, ἀλλὰ ὅτι εἶνε καὶ πρώτης τάξεως γεωργικὴ χώρα. Ἀπὸ τὸν Ἅγιο Φραγκῖσκο χρειάζονται ὀκτὼ ὁλόκληρες ἡμέρες καὶ ἀπὸ τὴ Νέα Ὑόρκη δεκατρεῖς γιὰ νὰ φθάσῃ κανεὶς στὴ βορειοδυτικὴ αὐτὴ ἄκρη τῆς Ἀμερικῆς, στὴν ὁποία ζοῦν σήμερα περίπου 60.000 ἄνθρωποι, ἐνῷ ἡ Ἀλάσκα, κατὰ τοὺς ὑπολογισμούς, μπορεῖ νὰ διαθρέψῃ 10 ἑκατομμύρια.

★

Φυσικὰ ἦρθε ἀμέσως ἡ σκέψις τοῦ ἐποικισμοῦ τῆς πυκνὰ δασωμένης αὐτῆς χώρας, τώρα τελευταίως ὅπου ὁλόκληρες περιοχὲς τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν κινδυνεύουν νὰ μετατραποῦν εἰς ἔρημον καὶ οἱ ἄλλοτε πλούσιοι ἀγρόται τῶν μερῶν ἐκείνων αὐξάνουν τὸν ἀριθμὸ τῶν ἀπόρων ἀνέργων. Ἀρχικῶς ἡ Κυβέρνησις ἐδιάλεξε 200 γερὲς οἰκογένειες ἀγροτῶν —μᾶλλον σκανδιναυϊκῆς καὶ γερμανικῆς προελεύσεως, γιατὶ τὸ κλῖμα τὸν χειμῶνα εἶνε σκληρότατο— καὶ τὶς ἐγκατέστησε στὴν Ἀλάσκα στὴ μεγάλη πεδιάδα Ματανοῦσκα. Ἀρχικῶς, μόλις εἶχε μπῆ τὸ καλοκαῖρι, σὲ σκηνές. Τὸ Σεπτέμβριο ὅμως ἤδη κάθε οἰκογένεια εἶχε ἕνα καλοφτιασμένο σπίτι γύρω στὸ κέντρο τῆς ἀποικίας, ὅπου εἶχε ἀνεγερθῆ σχολεῖο, διάφορα ἐργοστάσια, τὰ ἀναγκῖα καταστήματα, βουστάσιον καὶ κέντρον διασκεδάσεως μὲ κινηματογράφο, αἴθουσα χοροῦ κλπ. Ἀμέσως ἔπρεπε ν' ἀρχίσῃ ἡ δημιουργία καλλιεργησίμων γαιῶν. Ἔπρεπε νὸ κοποῦν τὰ δένδρα τὰ ὁποῖα καλύπτουν, πυκνά, ὅλη τὴ χώρα, καὶ κατόπιν ν' ἀρχίσῃ ἡ καλλιέργεια τῆς γῆς· Γιὰ κάθε τετραγωνικὸ μέτρο ἐκχερσωμένης γῆς, ἡ Κυβέρνησις πληρώνει ὡρισμένη τιμή, ὡς ἐπίσης ὅταν ἕνας ἄποικος οἰκοδομήσῃ ἕνα σταῦλο, ἕναν ἄλλο βοηθητικὸ χῶρο ἢ δημιουργήσῃ ὅ,τι δήποτε κοινωφελὲς ἔργον. Ἡ Κυβέρνησις ἔθρεψε κυριολεκτικῶς τοὺς κατοίκους αὐτοὺς ἐπὶ δύο ἔτη, διότι μόνον τὸ τρίτον ἔτος θὰ ὑπῆρχε συγκομιδή. Ἐν συνόλῳ τοὺς ἐδάνεισε 1 ἑκατομμύριο καὶ ἐξώδευσε τρία ἑκατομμύρια γιὰ δρόμους, σχολεια καὶ νοσοκομεῖα. Οἱ ἄποικοι θ' ἀρχίσουν νὰ ἐξοφλοῦν τὴν ὀφειλή τους μετὰ πέντε χρόνια, μὲ μικρὲς δόσεις. Χαρακτηριστικὸ τῆς φροντίδος τῆς Κυβερνήσεως εἶνε ὅτι ἐχάρισε σὲ κάθε ἄποικο καὶ ἕνα ραδιόφωνο, ὅτι μεγάλα αὐτοκίνητα μαζεύουν τὰ παιδιὰ ἀπὸ τὶς σπαρμένες σὲ μεγάλες ἀποστάσεις ἀγροικίες —δωρεάν, ἐννοεῖται— καὶ τὰ φέρνουν στὸ σχολεῖο, ὅπου καὶ τὸ μάθημα καὶ τὰ βιβλία καὶ ὅλα εἶνε δωρεὰν καὶ ὅτι ἔχει εἰδικὴ ἰατρικὴ ὑπηρεσία καὶ ὑπηρεσία ἀδελφῶν νοσοκόμων, ποὺ ἐπισκέπτονται καὶ χωρὶς ἀνάγκην τὰ σπίτια γιὰ νὰ δώσουν τὶς ὁδηγίες ποὺ πρέπει γιὰ μεγάλους καὶ μικρούς. Κατὰ μέσον ὅρον πράγματι κάθε σπίτι ἔχει ἐκεῖ τέσσαρα παιδιά, ἀλλ' ὑπάρχουν καὶ σπίτια μὲ ἑπτὰ καὶ ὀκτὼ παιδιά. Οἱ συνθῆκες τῆς ζωῆς δὲν εἶνε βέβαια πάντοτε εὐχάριστες, ἰδιαιτέρως τὸν χειμῶνα, ὅπου ἡ θερμοκρασία κατεβαίνει μέχρι πενῆντα καὶ ἑξῆντα βαθμοὺς ὑπὸ τὸ μηδέν. Τὸν Ἰανουάριον, κατὰ μέσον ὅρον ἀναγράφονται —40ο Κελσίου. Ἔπειτα ὑπάρχουν οἱ μακρυές, χειμωνιάτικες νύχτες, ποὺ φθάνουν μέχρις 20 ὡρῶν. Τὸ κρύο ὅμως εἶνε ξηρό. Φυσικὰ οἱ κάτοικοι φυλάγωνται γιὰ νὰ μὴν παθαίνουν κρυοπαγήματα.

ΑΛΑΣΚΑ. Ἕνα ἐξερευνητικὸ πλοῖο, ποὺ ἔχει ἀποκλεισθῆ ἀπὸ τοὺς πάγους

Τὸν Μάϊον ἀρχίζει νὰ λάμπῃ ὁ ἥλιος καὶ μὲ τὶς ἀρχὲς τοῦ Ἰουνίου δὲν ὑπάρχει πιὰ χιόνι πουθενά, οὔτε ἀπάνω στὰ βουνά. Ὡς τὸ Σεπτέμβριο ἔχει γίνει καὶ ἡ συγκομιδή. Τὸ ἔδαφος εἶνε πλουσιώτατο, ἀλλὰ καὶ λόγῳ τῶν μακρῶν καλοκαιρινῶν ἡμερῶν, κατὰ τὶς ὁποῖες ὁ ἥλιος λάμπει ἐπὶ 20 ὧρες καὶ αὐξάνει ὡς ἐκ τούτου τὸ εἰς χλωρόφυλλον περιεχόμενον τῶν φυτῶν, τὰ σπαρτά, τὰ λαχανικὰ καὶ τὰ φροῦτα παίρνουν κολοσσιαῖες διαστάσεις. Τὸ στάρι γίνεται ψηλὸ καὶ πλούσιο εἰς περιεκτικότητα ὅπως πουθενὰ ἀλλοῦ, ὑπάρχουν λάχανα ποὺ ἔχουν διάμετρο μισοῦ μέτρου καὶ φράουλες ποὺ εἶνε σὰν αὐγά, χωρὶς ὅμως νὰ χάνουν καθόλου τὴν ὡραία τους γεῦσι· Στὰ μεγάλα καταστήματα τῆς Νέας Ὑόρκης φθάνουν, ἔπειτ' ἀπὸ ταξίδι μὲ ἀεροπλάνο ποὺ διαρκεῖ μιάμιση μέρα καὶ πωλοῦνται ἀκριβά, προκαλοῦντα τὴν ἔκπληξι τῶν κατοίκων τῆς μεγάλης πόλεως. Τελευταίως δεκαπέντε χιλιάδες οἰκογένειες ἐζήτησαν νὰ μεταφερθοῦν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους στὴν Ἀλάσκα, ἡ ὁποία σὲ λίγα χρόνια ὄχι μόνο θὰ εἶνε αὐτάρκης ἀλλὰ θὰ ἐξάγῃ τὸν πλοῦτο της εἰς ὅλην τὴν γῆν.

νάχα τὴν ντροπὴ καὶ τοὺς ἐξευτελισμούς. Κάμε μου αὐτὴ τὴ χάρι καπετὰν Μάρκο. Σὲ ἐξορκίζω στὴ ζωὴ τῆς κόρης σου. Δὲ σοῦ ζητῶ νὰ λυπηθῇς τὴ ζωή μου. Σοῦ ζητῶ ἕνα θάνατο παλληκαρίσιο.

—Ἂν ἤσουν ἐσὺ στὴ θέσι μου, τί θὰ κανες;

Ρωτᾷ ὁ καπετὰν Μάρκος.

—Θὰ μὲ πιστέψῃς σέ ὅ,τι θὰ σοῦ εἰπῶ;

Ἀπαντᾷ ὁ Χαϊρεδδίν.

—Ναί.

—Ἔ! λοιπόν, σοῦ δίνω τὸ λόγο τῆς τιμῆς μου πὼς ἂν σὲ εἶχα ἐγὼ σκλάβο θὰ σοῦ ζητοῦσα τὴ φιλία σου καὶ θὰ σἄφηνα ἐλεύθερο.

—Αὐτὸ σκέπτομαι νὰ κάμω κι' ἐγώ, ἀλλὰ μὲ μιὰ συμφωνία. Νὰ μὴ πειράξῃς ποτὲ ἑλληνικὸ καράβι καὶ νὰ ἐλευθερώσῃς ὅλους τοὺς ὁμοφύλους μου ποὺ ἔχετε στὸ Ἀλγέρι αἰχμαλώτους.

—Τὸ πρῶτο στὸ ὑπόσχομαι, τὸ δεύτερο ὄχι.

—Γιατί;

—Γιατὶ ἂν μείνω ἐλεύθερος, δὲν θὰ ξαναγυρίσω στὸ Ἀλγέρι. Μὲ τοὺς ἀτάκτους Κουρσάρους δὲν θὰ κατορθώσω τίποτε. Θὰ πάγω στὴν Πόλι στὴν ἀρμάδα τοῦ Σουλτάνου. Τότε θὰ καταλάβουν οἱ Βενετσιάνοι θαλασσοκράτορες τί ἀξίζει ὁ Χαϊρεδδὶν Βαρβαρόσας.

—Πολὺ καλά. Θὰ σὲ στείλω στὴν Πόλι. Ἀπαντᾷ ψύχραιμα καὶ ἀποφασιστικὰ ὁ καπετὰν Μάρκος.

Καὶ τότε οἱ δυὸ γενναῖοι τῶν γενναίων, οἱ δυὸ φοβεροὶ ναυμάχοι γιὰ νὰ ἐπικυρώσουν τὴ φιλία των ἀγκαλιάστηκαν σφικτὰ καὶ ἀντήλλαξαν τὸν ἀσπασμὸν τῆς ἀδελφικῆς φιλίας. Καὶ τὰ ὑπερήφανα ἑλληνικὰ καράβια μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν «Σκύλλαν» φουντάριζαν σὲ λίγο στὸ λιμάνι τῆς Γραμβούσας.

Οἱ δυὸ θαλασσινοὶ κράτησαν τὸ λόγο των. Ὁ Χαϊρεδδὶν ἔφευγε τὴν ἄλλη μέρα μὲ ἕνα μικροκαΐκο γιὰ τὴν Πόλι. Ὁ Ἀλγερινὸς κουρσάρος ἔγινε ὕστερα ναύαρχος τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας. Ἐπροστάτευε τοὺς Ἕλληνας σὰν νὰ ἦταν ὁμόφυλός των καὶ χάρις εἰς τὰ ἑλληνικὰ πληρώματα μὲ τὰ ὁποῖα ἐπάνδρωνε τὰ καράβια του κατετρόπωσε τοὺς στόλους τῆς Βενετίας.

★

Ἂν ὁ καπετὰν Μάρκος ἐδούλευε σὲ ἄλλο κουβέρνο ὕστερα ἀπὸ τόσες ἐπιτυχίες ποὺ εἶχε καὶ μάλιστα ὕστερα ἀπὸ τὸν τελευταῖο του θρίαμβο θὰ ἔπαιρνε πολλὰ ἀξιώματα καὶ βραβεῖα. Ὅμως ἡ Γαληνοτάτη Ἑνετικὴ Δημοκρατία τὸ εἶχε σύστημα νὰ δέχεται τὶς ὑπηρεσίες τῶν ὑπηκόων της χωρὶς ὅμως νὰ σκοτίζεται καὶ πολὺ γιὰ τὴν ἀμοιβή των. Καλὰ καλὰ δὲν ἐπλήρωνε τοὺς μισθοὺς τῶν πληρωμάτων τοῦ καπετὰν Μάρκου.

—Κούρσευε τὰ Ἀλγερίνικα καράβια καὶ ἀπὸ τὰ λάφυρα πλήρωνε τοὺς ἀνθρώπους σου. Ἀπαντοῦσαν συστηματικῶς στὸν καπετὰν Μάρκο ἀπὸ τὴ Βενετία ὁσάκις γύρευε χρήματα. Αὐτὸ ἔκανε καὶ ὁ καπετὰν Μάρκος. Ἔπαυσε ποιὰ νὰ ζητᾷ ἀπὸ τὸ κουβέρνο χρήματα γιατὶ τὰ λάφυρα ποὺ ἔπαιρνε ἀπὸ τὰ Ἀλγερίνικα κουρσάρικα δὲν ἦταν λίγα.

Ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα δὲν στάθηκε ὡς ἐδῶ. Μὲ τὸν καιρὸ τὸ κουβέρνο ἤρχισε νὰ ζητᾷ ἀπὸ τὸν καπετὰν Μάρκο μερίδιο ἀπὸ τὰ λάφυρα.

Ἄρχισαν οἱ γκρίνιες.

Πολλοὶ ἀποτυχημένοι ναύαρχοι τῆς Βενετίας δὲν ἔβλεπαν μὲ καλὸ μάτι τὶς ἐπιτυχίες τοῦ Ἕλληνος πολεμιστῆ.

—Σιγὰ-σιγὰ θὰ σηκώσῃ κεφάλι αὐτὸς ὁ παληογραικός, ἔλεγαν οἱ μέν.

—Καιρὸς εἶνε νὰ σκολάσῃ αὐτὸς ὁ κύριος.

Ἀπαντοῦσαν οἱ ἄλλοι.

Ἡ ραδιουργία δούλευε ἀκούραστα. Ἡ ἐξόντωσις τοῦ καπετὰν Μάρκου εἶχε ἀποφασισθῆ. Ἐζητεῖτο τώρα ἡ εὐκαιρία, ἡ ὁποία δὲν ἄργησε νὰ φανῇ. Ἡ ἀπόλυση τοῦ Χαϊρεδδὶν ἦτο γιὰ τοὺς ἐν Βενετίᾳ ἐχθροὺς τοῦ καπετὰν Μάρκου μιὰ πρώτης τάξεως εὐκαιρία.

Ἔτσι ἐνῷ ὁ εὐγενὴς καὶ ὑπερήφανος Ἕλλην ἐπερίμενε νὰ τοῦ ἔλθῃ ἀπὸ τὴ Βενετία κανένας προβιβασμός, κανένα συγχαρητήριο γράμμα γιὰ τὴ μεγάλη του ἐπιτυχία, πῆρε διαταγὴ νὰ πάῃ ἀμέσως στὴ Βενετία καὶ νὰ ἀπολογηθῇ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῶν 10 γιὰ τὴν ἀπόλυσι τοῦ Χαϊρεδδίν.

Ὁ καπετὰν Μάρκος ποὺ εἶχε τὴ συνείδησί του καθαρή, δὲν δίστασε. Μπῆκε σὲ ἕνα Βενετσιάνικο μικρὸ καράβι ἀπὸ τὴ Γραμβοῦσα καὶ πῆγε στὴ Βενετία.

Οἱ ἐχθροί του εἶχαν δουλέψει καλά. Κατηγορήθη ὅτι πῆρε χρήματα ἀπὸ τοὺς Ἀλγερίνους καὶ ἄφηκε ἐλεύθερο τὸν Ἀλγερινὸ ἀρχικουρσάρο Χαϊρεδδίν. Ἡ ἀπολογία του, ἀπολογία τιμίου πολεμιστοῦ οὔτε κἂν ἀκούστηκε. Κατεδικάσθηκε σε θάνατο.

Ὁ εὐγενὴς πολεμιστής, τὸ φόβητρο τῶν Ἀλγερίνων κουρσάρων ἐδολοφονήθη μέσα στὸ κελλὶ τῆς φυλακῆς του μιὰ νύκτα. Ἡ τελευταία του λέξις ἦτο.

—Φτωχή μου κόρη Δέσποινα, σὺ θὰ ἐκδικηθῇς τὸν ἄδικο θάνατό μου.

★

Τὸ μαῦρο χαμπάρι τοῦ θανάτου τοῦ μεγάλου καπετάνιου τὸ ἔμαθε πρῶτος ὁ καπετὰν Μανέτας, στὴ Γραμβοῦσα.

Φώναξε ἀμέσως τοὺς ἄλλους καπετανέους καὶ τοὺς τὸ ἀνακοίνωσε.

Ἡ τρικυμίες τοῦ Κάβο Μαλλιᾶ δὲν ἦταν τίποτε μπροστὰ στὶς τρικυμίες ποὺ ἐτάραξαν τὰ πλατειὰ στήθη τῶν Ἑλλήνων καπετανέων ἅμα ἄκουσαν τὸν θάνατο τοῦ ἀρχηγοῦ των. Οἱ θρῆνοι καὶ οἱ στεναγμοὶ των ἀντηχοῦσαν στὸ ἥσυχο λιμάνι τῆς Γραμβούσας ἐπὶ πολλὰ ἡμερονύκτια καὶ ὡρκίσθησαν ὅλοι νὰ ἐκδικηθοῦν τὴ στυγερὴ δολοφονία.

—Τώρα λέγει σὲ μιὰ συγκέντρωσι ὁ καπετὰν Μανέτας θὰ πᾶμε τὴ «Σκύλλα» στὴ Ρόδο, ἡ καπετανοπούλα ἡ Δέσποινα θἆναι ἀπὸ σήμερα ὑπὸ τὴν προστασία μας. Ὁ νέος ἀρχηγός μας. Συμφωνεῖτε.

—Συμφωνοῦμε.

Ἀπήντησαν μὲ ἕνα στόμα οἱ καπετανέοι ὅλοι.

Καὶ μιὰν αὐγὴ τὰ καράβια τοῦ ἄδικο σκοτωμένου καπετὰν Μάρκου βάλανε πλώρη γιὰ τὴ Ρόδο γιὰ νὰ φέρουν τὸ μαῦρο χαμπάρι στὴ Δέσποινα καὶ γιὰ νὰ τῆς ὁρκισθοῦν κατόπιν πίστιν καὶ ὑποταγήν.

★

Θρῆνος καὶ κλαυθμὸς στὴ Ρόδο πολύς. Ἀπὸ τὴν μιὰ ἄκρια τοῦ ὡραίου νησιοῦ ὡς τὴν ἄλλη.

Πολλοὶ δὲν πίστευαν τὴ τρομερὴ εἴδησι.

—Χαλάσανε τὸν καπετὰν Μάρκο; Τὸ ἀτρόμητο παλληκάρι ποὺ ταπείνωσε τοὺς ὑπερήφανους κουρσάρους τοῦ Τζεζαεριοῦ, σκοτώθηκε ἀπὸ χέρια χριστιανικά; Ὁ Θεὸς νὰ γλυτώνῃ τὸν κόσμο!

Ψιθύριζαν τρομαγμένοι οἱ νησιῶτες.

Ἡ γυναῖκα τοῦ καπετὰν Μάρκου, ἡ εὐγενικιὰ ἀρχόντισσα τῆς Ρόδου, ἡ μάννα ἡ γλυκειὰ τῆς Δέσποινας, δὲν μπόρεσε νὰ ὑποφέρῃ τὴν ἀνέλπιστη συμφορά. Μόλις ἄκουσε τὴν τρομερὴ εἴδησι, τῆς ἦλθε συγκοπὴ καὶ ξεψύχησε μέσα στὴν ἀγκαλιὰ τῆς κόρης της τῆς Δέσποινας.

Πιὸ πολὺ ἀπ' ὅλους τοὺς νησιῶτες πιὸ πολὺ καὶ ἀπὸ τὴ μάννα της, λυπήθηκε γιὰ τὸν θάνατο τοῦ πατέρα της ἡ Δέσποινα. Μὰ δὲν ἔπαθε αὐτὴ ἀπὸ συγκοπὴ γιατὶ ἤθελε νὰ ζήσῃ. Νὰ ζήσῃ γιὰ νὰ ἐκδικηθῇ τὸν θάνατο τοῦ πατέρα της.

Καὶ οὔτε ἔκλαψε. Λὲς καὶ ἡ μεγάλη λύπη ἔκαμε τὴ βρύση τῶν ματιῶν της νὰ στερέψῃ. Οὔτε κατάρες βγήκανε ἀπὸ τὸ ὡραῖο της στόμα, οὔτε βρισιές. Ἕνας ὅρκος μονάχα. Ὡρκίσθηκε νὰ ἐκδικηθῇ. Καὶ γι' αὐτὸ ὅταν ὁ τόσον ὡραῖος, ὅσον καὶ γενναῖος καπετὰν Μανέτας τῆς ἀνακοίνωσε πὼς οἱ καπετανέοι τὴν κάνουν ἀρχηγό, ἔνοιωσε νὰ πλημμυρίζουν τὰ παρθενικά της στήθη ἀπὸ μιὰ ἀνέκφραστη χαρά.

—Δέχομαι τὴν ἀρχηγίαν, ἀπαντᾷ ἀμέσως στὸν καπετὰν Μανέτα ἀλλὰ μὲ μιὰ συμφωνία. Νὰ μὴ εἶμαι ἀρχηγὸς μόνο γιὰ τὰ μάτια, νἆμαι ἀρχηγὸς πραγματικός. Τὴν ξέρω τὴ θάλασσα ὅσο καὶ σεῖς, ὅσο τὴν ἤξερε ὁ ἄμοιρος πατέρας μου καὶ τὸ χέρι μου ἂς εἶνε τρυφερό. Μπορεῖ νὰ βαστάξῃ τὸ σπαθὶ καὶ τὸ τιμόνι χωρὶς νὰ τρέμῃ. Τὴ δέχεσθε τὴ συμφωνία μου; Ἂν ναί, πάει καλά. Ἂν ὄχι θὰ βγῶ στὸ πέλαγος μόνη μὲ τὴ «Σκύλλα» μου.

Καὶ ἐνῷ μιλοῦσε ἔτσι ἡ ὡραία κόρη τὰ μάγουλά της ἐκοκκίνιζαν τόσο ποὺ ἦταν ἕτοιμα νὰ στάξουν αἷμα, τὸ παρθενικὸ στῆθος της ἐπάλλετο ἀπὸ τὴν τρικυμία ποὺ ἐκόχλαζε μέσα της καὶ ἀπὸ τὰ μάτια της, μάτια ἀγγέλου ξεπετοῦσαν σπίθες θυμοῦ καὶ ἀποφασιστικότητος.

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ: Εἰς τὸ ἐπόμενον.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ:
Ἐτησία.. .. .. .. Δρχ. 200
Ἑξάμηνος.. .. .. » 100
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ:
Ἐτησία .. .. Λίρ. 1
Ἑξάμηνος.. .. .. .. » ½

ΤΟ ΕΡΓΟΝ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ
Τραπεζῶν καὶ Κινηματογρά φων κατὰ στίχον Δραχ. 15
Ἐμπορικαὶ ἀγγελίαι Δρ. 12

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΥΠΟΥ κ. Θ. ΝΙΚΟΛΟΥΔΗ

ΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΤΗΣ 4ΗΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Πῶς τοὺς συνώψισε ὁ Ὑπουργὸς Τύπου κ. Θ. Νικολούδης, κατὰ τὸν λόγον τὸν ὁποῖον ἐξεφώνησε πρὸς τοὺς βαθμούχους τῶν ἀνωτάτων διοικήσεων Πρωτευούσης τῆς 7ης Ἰουνίου, καὶ ὁ ὁποῖος ἔχει οὕτω:

—Εἶμαι εὐγνώμων πρὸς τὸν κυβερνητικὸν ἐπίτροπον τῶν ὀργανώσεων τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας, ὄχι μόνον διὰ τοὺς εὐγενεῖς λόγους ποὺ ἐξέφρασε πρὸ ὀλίγου ἀλλὰ διότι ἡ πρόσκλησίς του μοῦ παρέχει τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπικοινωνήσω μαζί σας καὶ νὰ ζήσω ὀλίγην ὥραν μέσα εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν τῆς νεότητός σας, τῆς πίστεώς σας.

Μέσα εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν αὐτὴν αἰσθάνομαι διαυγεστέραν τὴν ἔννοιαν καὶ τὴν ἔκτασιν τῆς 4ης Αὐγούστου. Καὶ ἦλθα κοντά σας, διὰ νὰ ἴδω ἐὰν θὰ ἠμπορέσω νὰ ἐκφράσω συντόμως καὶ οὐσιαστικῶς τὸ περιεχόμενον τῆς δευτέρας μεγάλης ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, καὶ νὰ ἐξηγήσω τὸν ρόλον τὸν ὁποῖον ἐκλήθησαν νὰ διαδραματίσουν αἱ ὀργανώσεις σας μέσα εἰς τὰ πλαίσια τοῦ νέου Κράτους.

Ἡμεῖς ποὺ ἐζήσαμεν ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων τὴν καταιγίδα τῆς ἑλληνικῆς κρίσεως, τῆς ὁποίας τὰ ὅρια ἐχάραξεν ἡ ἔκρηξις τοῦ μεγάλου πολέμου, καὶ ἡ ἔκρηξις τοῦ κινήματος τῆς 4ης Αὐγούστου, ἠμποροῦμε νὰ ποῦμε, ὅτι ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς μὲ τὴν ἱστορικήν του χειρονομίαν ἔσυρε τὴν χώραν μέσα ἀπὸ τὸν ὠκεανὸν τοῦ αἵματος καὶ τῆς λάσπης εἰς τὸν ὁποῖον τὴν εἶχε κυλίσῃ ἡ χρεωκοπία τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ, καὶ ἔδωσεν εἰς τὸ ἔθνος τὰ νέα πτερὰ καὶ τοὺς νέους σκοπούς του.

Ὁ ξηρὸς ἀτομικισμὸς καὶ ἡ δημαγωγία, βασικὰ γνωρίσματα καὶ τὰ δύο τοῦ φιλελευθερισμοῦ, ὑπῆρξαν οἱ μεγάλοι ἐχθροὶ τοῦ ἔθνους. Χάρις εἰς τὴν ζωτικότητα τῆς φυλῆς ἡ νέα Ἑλλὰς ἐσημείωσε βεβαίως κατὰ περιόδους ἐκλάμψεις, προόδους καὶ ἡρωϊσμούς. Ἀλλ' εἰς τὴν πρώτην ἀντιξοότητα τῶν περιστάσεων, τὸ πολιτικόν μας σύστημα, τὸ ὁποῖον δὲν προϋπέθετε οὔτε πειθαρχίαν οὔτε συνοχήν, οὔτε συντονισμὸν προσπαθειῶν, οὔτε γενικὸν πνεῦμα ἀγῶνος, ἔρριπτε τὴν χώραν πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ ἐδαφικῶς, καὶ ἠθικῶς, καὶ πνευματικῶς.

Ἔτσι μετὰ τὴν κατάρρευσιν τοῦ μετώπου τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἡ Ἑλλὰς εἰσήρχετο φανερὰ πλέον εἰς μίαν μεγάλην ἐθνικὴν κρίσιν, διότι ἐκτὸς τῆς πολιτικῆς ἐξερηγνύετο καὶ ἡ κοινωνική μας κρίσις, μὲ τὴν εἰσβολὴν ἐντὸς τοῦ ἀσθενοῦς ἑλληνικοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ μεγάλου μεταπολεμικοῦ ἐχθροῦ τῆς ἀνθρωπότητος, τοῦ κομμουνισμοῦ, μὲ τὰς θεωρίας καὶ τὴν προπαγάνδαν τοῦ ἱστορικοῦ ὑλισμοῦ. Ἐντὸς ὀλίγου ἡ γνώριμος ἠθικὴ προσωπικότης τοῦ ἔθνους ἠλλοιοῦτο καὶ κατέπιπτε. Ἡ ἐθνικὴ καὶ κοινωνική μας ζωὴ ἐγνώρισεν ὅλας τὰς θλίψεις καὶ ὅλους τοὺς ἐξευτελισμοὺς τῶν χρόνων κάθε παρακμῆς, χρόνων κατὰ τοὺς ὁποίους ἢ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἐμφανίζεται ὁ σωτήρ, ἢ ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸν εἰσβάλλει ὁ ὑποδουλωτής.

Χάρις εἰς τὴν θείαν πρόνοιαν ἡ Ἑλλὰς εὑρέθη διαθέτουσα εἰς τὴν ὥραν τῆς μεγάλης της δυστυχίας ἄφθορον καὶ ἀκμαῖον τὸν Ἰωάννην Μεταξᾶν.

★

Ἀλλὰ ποῦ αἱ γενικώτεραι εὐθύναι τῆς παγκοσμίου κρίσεως; Ὁ ἐρευνητὴς τῶν αἰτίων τοῦ μεγάλου πολέμου δὲν ἐκουράσθη ν' ἀνεύρῃ τὸν ὑπεύθυνον τῆς μεγάλης αὐτῆς συμφορᾶς, ἡ ὁποία ἔπληξε τὸν κόσμον. Ὁ φιλελευθερισμὸς τοῦ 19ου αἰῶνος ἀφοῦ περιέπλεξε τὴν ζωὴν τῆς ἀνθρωπότητος εἰς ἄπειρα ἀδιέξοδα πολιτικὰ καὶ οἰκονομικά, ἐξαπέλυσε καὶ τὸν πόλεμον, διὰ νὰ κορέσῃ μὲ αἷμα τὴν δίψαν τῶν θεῶν του. Μέσα εἰς τὸν μεγάλον αὐτὸν κλύδωνα ἡ Ἑλλὰς θὰ διετήρει τὴν ψυχραιμίαν της καὶ τὴν λογικὴν τῶν συμφερόντων της, ἂν χάρις εἰς τὸ φιλελεύθερον σύστημα ἡ διπλωματία μας δὲν ἠσκεῖτο εἰς τοὺς δρόμους καὶ τὰς πλατείας. Ἔτσι ἐφθάσαμεν μίαν ἡμέραν μέχρι τοῦ Σαγγαρίου καὶ τοῦ Πειραιῶς αἱμόφυρτοι καὶ ἐξουθενωμένοι διὰ νὰ ταλαιπωρηθῶμεν ἀκόμη μέχρι τελείας ἐξαντλήσεως ἐπὶ μίαν δεκαπενταετίαν περίπου μὲ τοὺς δημοκρατικοὺς πειραματισμοὺς καὶ τὰς φθισιώσας κυβερνήσεις τῶν κοινοβουλευτικῶν πλειοψηφιῶν...

Ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς ὁ ὁποῖος εἰς κάθε σταθμὸν τῆς ἑλληνικῆς κρίσεως ὑπῆρξεν ὁ Ἕλλην, ὁ μοναδικὸς ποὺ ἔβλεπε καὶ ἐσκέπτετο, ἔλεγε μὲ τὸν νοῦν του ὅτι σύστημα ποὺ ὡδήγησε τὴν ἀνθρωπότητα καὶ τὴν Ἑλλάδα εἰς τοιαῦτα ἀποτελέσματα, σύστημα ποὺ εἰς τὸν καθορισμὸν τῆς ἐννοίας τοῦ κράτους ἐξεκίνα ἀπὸ μίαν ἀοριστίαν, τὴν ἀοριστίαν ὅτι τὸ κράτος εἶνε ἡ νομικὴ ἔκφρασις τοῦ ἔθνους, δὲν ἠμποροῦσε νὰ εἶνε σύστημα ἀνταποκρινόμενον εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς Ἑλλάδος. Καὶ ἀνέζησε τὸ σύστημα ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐπιτάσσουν οἱ φυσικοὶ νόμοι τῆς ζωῆς μας, οἱ νόμοι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἐχαράχθησαν εἰς τὴν ζωὴν τῶν λαῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας κατὰ τὴν ὁποίαν ἕνας ἄνθρωπος μέσα εἰς μίαν ὁμάδα ἀνθρώπων ἐπεβλήθη καὶ ἐκυβέρνησε. Αὐτὸ εἶνε τὸ σύστημα τὸ ἱεραρχικόν.

Καὶ ὅταν ὁ ἐκφυλισμὸς τοῦ κοινοβουλίου μας, ἡ διαφθορὰ τῶν χαρακτήρων, ἡ ἐδυναμία τοῦ κράτους, ἡ ἔκπτωσις ὅλων τῶν ἠθικῶν καὶ προσωπικῶν ἀξιῶν ἤνοιγε διάπλατα τὴν θύραν τῆς χώρας εἰς τὴν ἀναρχίαν, ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς μὲ τὸ χέρι σταθερὸ ἔκοψε ὡς γόρδιον δεσμὸν τὴν νύκτα τῆς 4ης Αὐγούστου τὸ ἀγωνιῶδες ἑλληνικὸν πρόβλημα. Καὶ ἐπειδὴ μᾶς εἶχε τεθῇ καθαρὸ τὸ δίλημμα τῆς ἐκλογῆς μεταξὺ τῆς ἐρυθρᾶς θρησκείας, τὴν ὁποίαν προϋπέθετεν ὁ φιλελευθερισμὸς καὶ τῆς κυανῆς θρησκείας τὴν ὁποίαν συνεπήγετο τὸ ἱεραρχικὸν κράτος ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς δὲν ἐδίστασε. Προέκρινε καὶ ἐπέβαλε τὴν δευτέραν.

Τί εἶνε λοιπὸν αὐτὸ τὸ νέον κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου, δογματικῶς, θεωρητικῶς, ἐρωτᾷ ἡ ἀντίδρασις. Διότι οἱ ἄνθρωποι ποὺ δὲν ἐγνώρισαν παρὰ τὴν θρησκείαν τῆς ἀρνήσεως καὶ δὲν ἤσκησαν παρὰ τὸ ἐπάγγελμα τῆς φθορᾶς καὶ τῆς καταπτώσεως μᾶς ἀρνοῦνται καὶ δογματικὰς δυνατότητας.

Ἂς τοὺς ἀπαντήσωμεν λοιπὸν διὰ πολλοστὴν φοράν. Ἡ θεωρία τοῦ νέου κράτους δὲν εἶνε νέα ἐντελῶς, διότι τίποτε τὸ νέον ὑπὸ τὸν ἥλιον. Πάντως εἰς τοὺς νεωτέρους χρόνους ἐπήγασεν ἐκ τῆς ἀνάγκης τῶν πραγμάτων ἐκ μιᾶς ἀνάγκης ἀγωνιστικῆς ποὺ ὑπηγόρευσε τὸ ἔνστικτον τῆς αὐτοσυντηρήσεως ὡρισμένων λαῶν, τοὺς ὁποίους εἶχε πλήξῃ τὰ καίρια τὸ διαλυτικὸν μικρόβιον τοῦ μπολσεβικισμοῦ, εἰς ὥρας δοκιμασίας καὶ ἐξαντλήσεως ὅπως καὶ ἡμᾶς ἐδῶ.

Ἦτο προφανὲς ὅτι τὰ οἰκονομικὰ καὶ κοινωνικὰ προβλήματα μᾶς ὡδηγοῦσαν εἰς ἄλλους τρόπους διακυβερνήσεως, εἰς ὀλιγωτέρας πράξεις, εἰς μίαν ἀμεσωτέραν ἀντιπροσώπευσιν καὶ διαχείρισιν τῶν συμφερόντων. Διότι ἡμεῖς ἀρνούμεθα ὅτι ὁ ἀριθμὸς ἠμπορεῖ νὰ κυβερνήσῃ τοὺς λαούς, ὅτι ἡ ψῆφος, αἱ ἀνάγκαι, αἱ ἀπαιτήσεις ὅλων τῶν πολιτῶν δύνανται νὰ ἔχουν ἴσην σημασίαν. Καὶ ἀφοῦ ἐξεκινήσαμεν ἀπὸ τὴν ἄρνησιν τοῦ φιλελευθερισμοῦ, ὅστις ἐγέννησε τὸ κοινοβούλιον, τὴν δημαγωγίαν, τὴν συναλλαγήν, τὴν ἀναρχίαν καὶ τὴν ἄρνησιν τοῦ ἱστορικοῦ ὑλισμοῦ, ὅστις καθιέρωσεν ὡς δόγμα τὴν πάλην τῶν τάξεων, τὴν κατάργησιν τῆς ἐννοίας τῆς πατρίδος καὶ τῆς πνευματικῆς ζωῆς, τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς θρησκείας τοῦ στομάχου μεταξὺ ἀμόρφων μαζῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ κατέληγον μίαν ἡμέραν ὡς κατέληξαν ἤδη νὰ ἀλληλοσπαράσσωνται ὡσὰν θηρία τῆς ζούγκλας, διεγράψαμεν, ὡς θέσις, πλέον τοὺς σκοπούς μας. Σήμερα εἴμεθα σαφῶς καθωρισμένοι κα ὡς καθεστὼς κα ὡς δόγμα.

★

Ἡ ἀρχὴ τοῦ φιλελευθερισμοῦ ὑπῆρξε τὸ ἄτομον. Ἡ ἀρχὴ ποὺ διέπει τὸ καθεστὼς τῆς 4ης Αὐγούστου εἶνε τὸ κράτος. Μέσα εἰς τὸ κράτος ὑπάρχει καὶ τὸ ἄτομον ὄχι ὅμως ὑπὸ τὴν στενήν του ἐγωϊστικὴν ἔννοιαν, ἀλλὰ διαπλατυνόμενον ἕως τὴν ἔννοιαν τῆς πατρίδος καὶ τοῦ ἠθικοῦ νόμου. Μόνον ἔτσι τὸ ἄτομον κατακτᾷ τὴν εὐγενεστέραν ἐλευθερίαν νὰ δρᾷ καὶ νὰ ἀναπτύσσεται ἀνενόχλητον, μέσα εἰς τὰ πλαίσια ποὺ χαράσσουν αἱ ἀνάγκαι τοῦ συνόλου.

Καὶ ἐρωτώμεθα προσέτι ποῖοι συγκεκριμένως οἱ σκοποὶ τοῦ νέου κράτους. Ἀπαντῶμεν: Τὸ ἠθικὸν μεγαλεῖον καὶ ἡ ὑλικὴ εὐημερία τοῦ λαοῦ. Δι' ὃ καὶ τὸ σύστημα διακλαδοῦται ὀργανωτικῶς. Τὸ πρῶτον σκέλος εἶνε ἡ συντεχνιακή του ὀργάνωσις, ἡ ὁποίαν ἀποβλέπει εἰς τὴν ἀμεσωτέραν διαχείρισιν τῶν κατὰ κλάδους συμφερόντων κάτω ὅμως ἀπὸ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἀντικειμενικὴν κρίσιν τοῦ κράτους, τὸ ὁποῖον ἐναρμονίζει τὰς ἀντιθέσεις καὶ καταργεῖ τὴν πάλην τῶν τάξεων. Τὸ δεύτερον σκέλος εἶνε ἡ σχολικὴ καὶ ἐξωσχολικὴ ὀργάνωσις διὰ τὴν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν πολιτῶν. Διότι τὸ ὁλοκληρωτικὸν κράτος πρέπει νὰ τὸ βλέπωμεν εἰς ὅλην του τὴν ἔκτασιν ὡς ἕνα ἠθικὸν καὶ πνευματικὸν φαινόμενον.

Ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς θεωρεῖ τὴν ζωὴν ὡς καθῆκον, ὡς μίαν διαρκῆ βελτίωσιν, ὡς μίαν κατάκτησιν. Ὅστις γνωρίζει τὸν ἄνθρωπον βαθύτερα καὶ ἐσωτερικώτερα δύναται νὰ διακηρύξῃ ὅτι ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς εἶνε ἡ πληρεστέρα ἑλληνικὴ μορφὴ τῆς παρούσης ὥρας. Διότι μεταξὺ τῶν ἀρχῶν καὶ τῆς ζωῆς του ὑπάρχει ἀπόλυτος συνέπεια, καὶ διότι ἡ λιτότης, ἡ αὐστηρότης τοῦ ἰδιωτικοῦ του βίου ἐγγίσασα σχεδὸν τὰ ὅρια τοῦ ἀσκητισμοῦ, ἀπεπνευμάτωσε τὸν ἄνθρωπον καὶ ὁλοκλήρωσε τὴν ἀρχηγικήν του μορφήν. Εἰς τὴν Ἑλλάδα τοῦ σκώμματος καὶ τῆς λοιδωρίας τοιαῦται διαπιστώσεις προκαλοῦν ἴσως ἀκόμη τὸ μειδίαμα εἰς ὡρισμένους κύκλους. Ἀλλὰ ἡ Ἑλλὰς εὐτυχῶς ἐξειλίχθη πέραν τῆς πλατείας τοῦ Συντάγματος καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἕλληνος κατακτᾷ καθημερινῶς τὰ ἀνώτερα ἐπίπεδά της ὥστε νὰ γίνεται νοητὸν πλέον ὅτι τὸ ὁλοκληρωτικὸν κράτος ἔχει ἀπὸ καιροῦ τὴν θρησκείαν του καὶ τοὺς πιστούς του.

Καὶ ἂν εὐτυχῶς εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν ἀπέθανον ἄνθρωποι ὑπὲρ τῶν ἰδεῶν αὐτῶν, διότι ἡ δεξιοτεχνία τοῦ ἀρχηγοῦ ἀπέκλειε τὴν αἱματοχυσίαν, ἀπέθαναν ὅμως ἀλλοῦ. Ἔτσι ὁ ἀγὼν τοῦ ὁλοκληρωτικοῦ κράτους ἔχει καθαγιασθῇ καὶ τείνει νὰ κατακτήσῃ τὸν αἰῶνα μας ἀντιθέτως πρὸς τὸν φιλελευθερισμὸν ὁ ὁποῖος εἶχε κατακτήσῃ τὸν 19ον αἰῶνα.

★

Διότι τὸ ὁλοκληρωτικὸν κράτος πιστεύει, καὶ πιστεύει γενικώτερον. Θεωρεῖ τὴν θρησκείαν ὡς τὴν βαθυτέραν ἐκδήλωσιν τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ τὸ ἑλληνικὸν κράτος, τοῦ ὁποίου ἡ ἱστορία εἶνε συνυφασμένη μὲ τὸν βίον τῆς ὀρθοδόξου ἀνατολικῆς ἐκκλησίας, ὄχι μόνον πιστεύει ἀλλὰ καὶ προστατεύει αὐτήν.

Ἡ σύλληψις τοῦ ὁλοκληρωτικοῦ κράτους εἶνε πνευματική, καὶ εἶνε τοιαύτη διότι ἐπήδησε μέσα ἀπὸ τὴν ἀντίδρασιν κατὰ τοῦ ὑλισμοῦ καὶ τοῦ θετικισμοῦ τοῦ 19ου αἰῶνος. Δι' ὃ καὶ θεωροῦμεν τὴν ζωὴν ὡς μίαν διαρκῆ πάλην διεξαγομένην ἀπὸ ἀνθρώπους διαθέτοντας ἠθικὰς δυνάμεις, ἀνθρώπους σοβαρούς, αὐστηρούς, θρησκευτικούς.

Μόνον μὲ τοιαύτας θρησκευτικὰς καὶ ἠθικὰς τάσεις δύνανται οἱ λαοὶ νὰ ἐξελίσσωνται καὶ ἀνυψώνωνται διαρκῶς, ὥστε νὰ φθάνουν ἀπὸ τὴν ὑποτυπώδη μορφὴν τῆς φατρίας, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξεκίνησεν ἡ ἀνθρωπότης εἰς τὴν πλέον κρατερὰν ἔκφρασιν τῆς αὐτοκρατορίας—ὑλικῆς ἢ πνευματικῆς, ἀδιάφορον—διὰ τῆς ὁποίας μακρὰν ἐδαφικῶν βλέψεων θὰ δυνηθῇ ἡ Ἑλλὰς νὰ ἐκπέμψῃ μίαν ἡμέραν καὶ πάλιν τὸν πολιτισμόν της εἰς ἄλλας χώρας.

Πολιτικῶς τὸ νέον κράτος θέλει νὰ ἔχῃ ρεαλιστικὰς ἀρχάς. Ἐὰν ἐπροσέξατε τὸν Ἰωάννην Μεταξᾶν εἰς τὴν λύσιν τῶν κρατικῶν προβλημάτων θὰ διαπιστώσετε ὅτι ἀποβλέπει εἰς τὰς πρακτικὰς λύσεις αὐτάς, αἱ ὁποῖαι τίθενται ἀφ' ἑαυτῶν ἱστορικῶς καὶ κοινωνικῶς. Ἔτσι προβλήματα τὰ ὁποῖα ἐγίνοντο ἐπὶ δεκαετηρίδας ὁλοκλήρους ἀντικείμενα ἀτελειώτων συζητήσεων κοινοβουλευτικῶν καὶ δημοσιογραφικῶν, διὰ νὰ πελαγώνουν εἰς ἀτέρμονας θεωρίας καὶ νὰ μὴ λύωνται ποτέ, ἐλύθησαν ἀθορύβως καὶ ἐπιτυχῶς ἀπὸ ἕναν ἄνθρωπον σκεπτόμενον, ἀκούοντα, συζητοῦντα μὲ ὀλίγους ἀνθρώπους, ὀλίγην ὥραν, μέσα σὲ τέσσαρες τοίχους. Ἔτσι τὸν κοινοβουλευτικὸν φασισμὸν—διὰ νὰ μεταφράσωμεν ἑλληνιστὶ καὶ τὸν βερμπαλισμὸν—διεδέχθη ἡ ὀλιγόλογος ὀρθολογιστικὴ λύσις τῶν ζητημάτων. Καὶ ἡ Ἑλλὰς ἀνέπνευσε, ἀναπτύσσεται, κατακτᾷ καθημερινῶς τοὺς σκοπούς της.

Καὶ δύναμαι νὰ σᾶς πληροφορήσω φίλοι μου τὴν ὥραν αὐτὴν ὅτι ὑπερνικήσαμεν ἤδη τὰς μεγάλας δυσκολίας καὶ ὅτι τὸ ἔθνος εἶνε μαζί μας εἰς μεγάλην κλίμακα. Ἀλλὰ ἔχομεν ἀνάγκην νὰ τὴν κάμωμεν συνειδητὴν αὐτὴν τὴν λαϊκὴν ἔγκρισιν. Διότι ἡμεῖς τὸν λαὸν ἰδίως τὸν ἐργαζόμενον, τὸν παραγωγόν, τὸν πάσχοντα λαὸν τὸν θέλομεν συνειδητὸν παράγοντα τῆς ἐθνικῆς λειτουργίας καὶ οὐχὶ μᾶζαν σκοτεινήν, ἀθλίαν καὶ ἀσυνείδητον, συρρομένην ἀγεληδὸν εἰς τὰς κάλπας ὅπως ἤθελε καὶ ἔκαμνε ὁ κοινοβουλευτισμός.

Δὲν ἀρκούμεθα λοιπὸν εἰς τὴν ἐνστικτώδη ἐπιδοκιμασίαν τοῦ ἔργου τῆς 4ης Αὐγούστου ἐκ μέρους τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Αὐτὸς εἶνε ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ἀγωνιζόμεθα νὰ τὸν διαφωτίσωμεν. Δι' αὐτὸ ἀπεβλέψαμεν καὶ εἰς τὰς ὀργανώσεις σας νέοι καὶ νέαι τῆς Ἑλλάδος!

Ἐκλήθητε εἰς τὸν ἀγῶνα ὡς φορεῖς πίστεως καὶ ὡς μαχηταί. Διότι τὰ ἱεραρχικὰ καθεστῶτα δὲν διευθύνονται καὶ δὲν ἀποτελοῦνται μόνον ἀπὸ τοὺς πολιτικοὺς ἀλλὰ καὶ ἀπὸ στοιχεῖα μαχητικά. Εἶσθε λοιπὸν ὁ στρατὸς τῆς πολιτικῆς καὶ τῆς κοινωνικῆς μας εἰρήνης.

Ἔχομεν ἀνάγκην τοῦ ἐνθουσιασμοῦ σας. Διότι ὁ ἐνθουσιασμὸς εἶνε μία δύναμις ἀρχικὴ τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος. Ὅσον καὶ ἂν μᾶς πιστεύουν αἱ πρεσβύτεραι γενεαὶ πάλιν εἰς τὸ βάθος τῆς ὑπάρξεώς των θὰ ὑπάρχῃ ἡ τυραννία τῆς ἕξεως, ὁ δισταγμός, ἡ ἀμφιβολία. Μόνον σεῖς ποὺ δὲν ἐπροφθάσατε νὰ δηλητηριασθῆτε ἀπὸ τὰ ὑπολείμματα τῶν μεταπολεμικῶν ἰδεῶν καὶ ἕξεων, μόνον σεῖς ποὺ δὲν μεταβάλατε τὰ ἰδανικά σας εἰς χρηματοκιβώτια καὶ ὑλικὰς ἐπιδιώξεις, ἠμπορεῖτε νὰ ἐνστερνισθῆτε ἀπόλυτα τὰ νέα κρατικὰ ἰδανικὰ καὶ νὰ τὰ κάμετε σκοπὸν ζωῆς ἀνωτέρας.

Σᾶς χρειαζόμεθα λοιπὸν διὰ δύο σκοπούς: Καὶ ὡς ὄργανα διαφωτίσεως καὶ ὡς ὄργανα μάχης. Θὰ μεταχειρισθῆτε ἐν ἀνάγκῃ καὶ τὴν βίαν. Ἀλλὰ ἐπειδὴ ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς δὲν θεωρεῖ τὴν βίαν οὔτε ὡς δόγμα, οὔτε ὡς σύστημα, θὰ τὴν μεταχειρισθῆτε μὲ μέτρον, μὲ ἐσωτερικὴν πειθαρχίαν, ὄχι μὲ χυδαιότητα, ὅταν μόνον ἡ ἀνάγκη τῶν πραγμάτων ἐπιβάλλῃ τὴν ἀκρότητα αὐτήν. Διότι ἡ βία ὅταν λύῃ ἕνα γαγγραινῶδες ζήτημα εἶνε πρᾶξις ἠθική, ὅταν ἀσκῆται ὅμως ἄνευ ἀνάγκης ἀποχρώσης ὡς μόδα, εὐχαρίστησις, εἶνε μωρὰ καὶ ἀνήθικος πρᾶξις.

★

Πρέπει ν' ἀποφεύγετε μετὰ προσοχῆς νὰ χαλᾶτε μὲ πράξεις θυμοῦ σποραδικὰς ἀδικαιολογήτους, τὰς ὡραίας καὶ εὐγενεῖς πραγματοποιήσεις τῆς 4ης Αὐγούστου.

Σεῖς εἶσθε τὸ ἄνθος τῆς ἑλληνικῆς ζωῆς. Καὶ ἐδῶ καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας ὅπου ἐπέρασα ἐκαμάρωσα ἔτσι μὲ ἀληθινὴν ὑπερηφάνειαν τὴν ἁγνότητα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, τὸ ἦθος τῶν νεολαιῶν. Ἂν παρεισέφρυσαν ζιζάνια μεταξύ σας θὰ τὰ ἀποκόπτετε ἀμειλίκτως. Σεῖς

(Συνέχεια εἰς τὴν 29ην σελίδα)

ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΩΝ ΕΠΤΑ ΗΜΕΡΩΝ

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως κ. Ι. Μεταξᾶς, ἐν μέσῳ λαϊκῶν ἐκδηλώσεων, ἀνεχώρησε τὸ ἑσπέρας τοῦ Σαββάτου διὰ Πάτρας καὶ Αἰτωλοακαρνανίαν. Καθ' ὅλην τὴν διαδρομὴν οἱ κάτοικοι τοῦ Κορινθιακοῦ, ἐπεφύλαξαν εἰς τὸν κ. Πρωθυπουργὸν ἐνθουσιώδη ὑποδοχήν, ὅπως καὶ εἰς τὰς Πάτρας, ὅπου ὁ κ. Μεταξᾶς παρέστη εἰς τὰ ἐγκαίνια τῆς λειτουργίας τοῦ μηχανοστασίου τοῦ Γλαύκου, ὁπόθεν ἡ πόλις ὑδρεύεται. Ἐξ ἄλλου ὁ κ. Μεταξᾶς μετὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας κ. Γεωργακοπούλου, ἐθεμελίωσε πολλὰ σχολικὰ κτίρια, ἐν μέσῳ πρωτοφανῶν ἐκδηλώσεων τοῦ λαοῦ. Ὁ ἐκπαιδευτικὸς κόσμος ἐξ ἄλλου ηὐχαρίστησε θερμῶς τὸν κ. Πρωθυπουργὸν διὰ τὸ ἐνδιαφέρον του ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τὸ Ταμεῖον ἐκπαιδευτικῆς προνοίας Πατρῶν, παρέθεσε πρὸς τιμήν του γεῦμα, εἰς τὸ ὁποῖον παρεκάθησαν καὶ οἱ συνοδεύοντες αὐτὸν Ὑπουργοὶ τοῦ Τύπου, τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, τῶν Ἐσωτερικῶν, τῆς Ἀγορανομίας, τῆς Συγκοινωνίας καὶ τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου.

Τὴν Δευτέραν ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἀνεχώρησε ἐκ Πατρῶν ὑπὸ ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις ὅλων τῶν τάξεων διὰ Μεσολόγγι. Αἱ ἀρχαὶ καὶ ὁ λαὸς τῆς ἱστορικῆς πόλεως τὸν ὑπεδέχθησαν μὲ ἐνθουσιασμόν, πέντε δὲ ἁλιεῖς ἔπεσαν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ κολυμβῶντες ἔφθασαν εἰς τὴν θαλαμηγόν, ἧς ἐπέβαινε ὁ κ. Μεταξᾶς ζητωκραυγάζοντες. Εἰς τὸ Μεσολόγγιον ὁ κ. Πρωθυπουργὸς καὶ οἱ κ.κ. Ὑπουργοὶ παρέστησαν εἰς τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ τύμβου τῶν πεσόντων Πολωνῶν καὶ τῆς προτομῆς τοῦ ἀειμνήστου Σπυρομίλιου.

Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐκ Μεσολογγίου κατηυθύνθη εἰς Ἀγρίνιον. Εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδες λαοῦ, εἶχαν συγκεντρωθῆ καὶ ἐκεῖ, αἱ ὁποῖαι ὑπεδέχθησαν τὸν κ. Μεταξᾶν, μὲ ἔξαλλον ἐνθουσιασμὸν καὶ πρὸς τοὺς ὁποίους ὡμίλησε, διακοπτόμενος ὑπὸ ζητωκραυγῶν.

Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ὑπὸ τὰς αὐτὰς ἐκδηλώσεις, ἐπέστρεψεν εἰς Ἀθήνας, ἐκφράσας τὸν ἐνθουσιασμόν του διὰ τὴν λαμπροτάτην ὑποδοχὴν ποὺ τοῦ ἔγινε καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς περιοδείας του.

★

Μὲ ἐπιτυχίαν ἐξετελέσθησαν τὴν Τρίτην τὸ βράδυ, αἱ ἀσκήσεις ἀεραμύνης, εἰς τὴν συνοικίαν Μακρυγιάννη.

—Τραγικαὶ εἶνε αἱ συνέπειαι ἐκ τῆς καταστροφῆς ὑπὸ τῶν Κινέζων τῶν ὑδατοφραγμάτων τοῦ Κιτρίνου ποταμοῦ, μὲ δεκάδας χιλιάδων θύματα ἐξ ἀμφοτέρων τῶν παρατάξεων καὶ ἀναστολὴν τῶν ἐχθροπραξιῶν ἐν τῇ Κεντρικῇ Κίνᾳ.

—Διὰ τὸ Σουδητικὸν ἐπῆλθε κατ' ἀρχὴν συμφωνία.

—Ἡ μάχη τῆς Βαλένθια, ἀρχίσασα, συνεχίζεται μὲ σκληρότητα. Εἰς τὸ Καστεγιὸν οἱ κυβερνητικοί, ἀφῆκαν ἑστίας τινας ἀντιδράσεως, δρῶσας εἰσέτι.

ΤΟ ΓΕΛΟΙΟ ΤΗΣ ΜΙΚΡΗΣ

Ἕνα συναρπαστικὸ διήγημα τῆς γνωστῆς Ἰταλίδος διηγηματογράφου Λουτσιάνα Πεβερέλλι

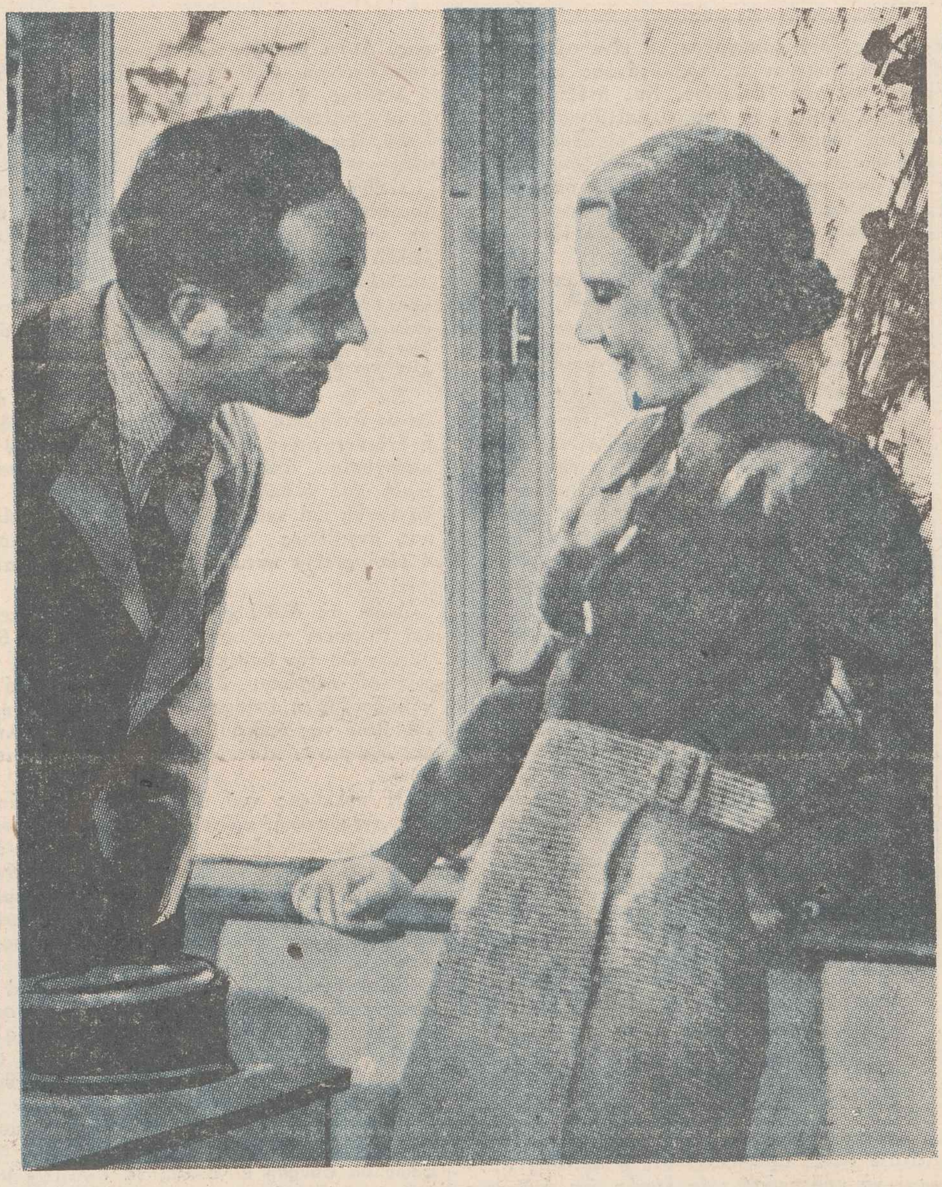

Τὴ νύχτα τῆς ἐρχόταν στὸ νοῦ ἕνα παραμῦθι ποὺ ἄρχιζεν ἔτσι: «Ἦτανε μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ἕνας βασιληᾶς καὶ μιὰ βασίλισσα πάρα πολὺ ὤμορφοι καὶ πλούσιοι, ποὺ ἀγαπιῶνταν πολύ. Ἀλλὰ ἦσαν πολὺ δυστυχισμένοι γιατὶ δὲν εἴχανε παιδιά».

Θλιβερὸ παραμῦθι, ποὺ τῆς ἄρεσε τόσο σὰν ἤτανε μικρή. Τέτοια ἦταν ἡ ζωή της τώρα ποὺ μεγάλωσε. Ὁ Ἀλέξης κι' αὐτὴ εἶχαν πιστέψει πὼς εἶνε κυρίαρχοι τοῦ κόσμου, προνομιοῦχοι ἀπ' τὴν τύχη, ἀφοῦ τὸ θαῦμα τοῦ ἔρωτά τους τοὺς εἶχε ἑνώσει καὶ ἦσαν ὤμορφοι, νέοι καὶ πλούσιοι. Μια φίλη της εἶπε κάποτε: «Μὰ νομίζουν ὅτι μονάχα αὐτοὶ ὑπάρχουν στὸν κόσμο;»

Σχεδὸν τὸ εἶχαν πιστέψει αὐτό. Ἀλλὰ μετὰ ἦρθε ὁ πόνος νὰ τοὺς τιμωρήσῃ γιὰ τὴν τόση τους ἔπαρσι. Στὴν ἀρχὴ ἐνόμισαν ὅτι θὰ ἦταν μιὰ στενοχώρια μικρή, μιὰ στέρησι τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ ὑποστοῦν μὲ καρτερία. Τὸ μαρτύριο ὅμως γινόταν διαρκῶς πιὸ ἀνυπόφορο. Ὅταν ξέρῃ κανεὶς ὅτι δὲν θὰ μπορέσῃ ποτὲ ν' ἀποκτήσῃ ἕνα παιδάκι, τὸ κάθε τι, ὁ κάθε ἄνθρωπος, κάθε χειρονομία, κάθε λεπτομέρεια τῆς ζωῆς, κάθε λέξις ξαναφέρνει στὸ νοῦ αὐτὴν τὴ θλιβερὴ ἰδέα, ποὺ κάνει μαρτύριο τὴ ζωή, φέρνει τὴν ἐρημιὰ καὶ τὴν ἀπόγνωσι, σβύνει τὴν κάθε ἐλπίδα, ταπεινώνει τὴ σάρκα καὶ τὸ πνεῦμα.

—Ἔλα τώρα, ἔλεγε ὁ Ἀλέξης προσπαθῶντας να γελάσῃ. Μὴν προσπαθεῖς νὰ κάνῃς φιλολογία, μικρή μου· Τὸ κοριτσάκι μου εἶσαι σύ!

Φιλολογία ὅπως στὰ παραμύθια καὶ τὰ μυθιστορήματα; Ὤ! ὄχι: Ποιὸς ζωντανὸς πόνος στὴν καρδιὰ καὶ στὸ σῶμα! Καὶ γινόταν πιὸ δυνατὸς τὴ νύχτα, πιὸ σπαρακτικός, ὅταν ὅλες οἱ ἄλλες φροντίδες τῆς ζωῆς εἶνε ἀποκοιμισμένες καὶ ἀκούεται μονάχα ἡ ἀνάσα τοῦ συντρόφου ποὺ κοιμᾶται ἐκεῖ δίπλα.

—Δὲν κοιμᾶσαι, Λία;

—Ναί, Ἀλέξη μου, κοιμᾶμαι... Ἀλλὰ σκεφτόμουν... Δὲν θὰ μπορούσαμε νὰ πᾶμε σ' αὐτὸν τὸν Ἑλβετὸ καθηγητή, γιὰ τὸν ὁποῖον μας ἔλεγε ἡ ἐξαδέλφη σου;

—Κοιμήσου, Λία, ἡσύχασε!

—Δὲν μπορῶ, Ἀλέξη. Σκέφτομαι ὅτι ὥς τώρα δὲν σοῦ ἔδωσα τίποτε καὶ θὰ ἤθελα...

Ἔκλαιγε, κι' αὐτὸς τὴν πῆρε στὴν ἀγκαλιά του.

—Τί κουτὴ ποὺ εἶσαι! Δὲν εἶμαι ὁ Ναπολέων ἐνῶ καὶ δὲν ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ κληρονόμους γιὰ τὸ θρόνο μου. Δὲν πρόκειται βέβαια νὰ σ' ἀφήσω γιὰ νὰ πάρω τὴν Μαρία Λουΐζα...

Ἐκείνη σταμάτησε νὰ κλαίῃ. Ἄνοιξε ὑπέρμετρα τὰ μάτια, στὸ σκοτάδι, τρομαγμένη. Ποτὲ δὲν τῆς εἶχε περάσει ἀπὸ τὸ νοῦ ὅτι ὁ Ἀλέξης ἦταν δυνατὸν νὰ τὴ χωρίσῃ ἐπειδὴ δὲν ἔκανε παιδιά. Καὶ ὅμως, ἡ σκέψις αὐτὴ εἶχε γεννηθῆ στὸ μυαλὸ τοῦ ἀνδρὸς, ἀόριστη ἀκόμα, νεφελώδης, ἀλλὰ πραγματική. Κι' ἐσχημάτισε τὴν ἐντύπωσι ὅτι θὰ πέθαινε ἀπ' αὐτό·

★

Τὸ παραμῦθι ἐξακολουθοῦσε «Ἡ βασίλισσα ἐπῆγε τότε σὲ μιὰ μάγισσα φεγγαροντυμένη, νὰ τῆς ζητήσῃ συμβουλή...»

Ἐπῆγε καὶ ἡ Λία σὲ μιὰ μάγισσα, ποὺ ἦταν ὅμως ντυμένη στὰ μαῦρα, ἦταν ἄσχημη, ἀκτένιστη, μὲ κάτι μυωπικὰ ματάκια πίσω ἀπὸ χοντρὰ ματογυάλια. Ἦταν συμμαθήτριά της κάποτε καὶ τὴν ἐκορόιδευε διαρκῶς, γιατὶ ποτὲ δὲν ἤξερε τὸ μάθημα, ἔχανε ὅλα τὰ τετράδια καὶ εἶχε τὰ βιβλία γεμᾶτα εἰκόνες.

Σὲ ἡλικία δεκάξη χρονῶν φαινόταν τριάντα καὶ στὰ τριάντα φαινόταν ἀκόμα δεκάξη. Μόλις ἐβγῆκε ἀπὸ τὸ σχολεῖο ἀφιερώθηκε μὲ φανατισμὸ στὴν προστασία τῶν φτωχῶν παιδιῶν. Ταπεινή, τολμηρή, ἐγύριζε πάντα στὶς πιὸ κακόφημες συνοικίες τῆς πόλεως· Ἦταν ἡ μεταπολεμικὴ περίοδος, ὅταν ἡ φτώχεια ἔδερνε ἀλύπητα τὶς λαϊκὲς τάξεις. Κι' αὐτὴ ἔπαιρνε τὰ παιδιὰ ἀπὸ τὶς ἀνάξιες μητέρες, ἐφώναζε τοὺς πατεράδες ποὺ τἄδερναν ἄδικα, ἐτάιζε τὰ παιδιὰ ποὺ κινδύνευαν νὰ πεθάνουν τῆς πείνας, δὲν τἄφηνε νὰ κοιμηθοῦν σωρὸ, τὸ ἕνα πάνω στ' ἄλλο, στὸ ἴδιο στρῶμα.

Στὴν ἀρχὴ ἐφιλοξένησε ὅλα αὐτὰ τὰ σπουργίτια στὸ μικρό της δωμάτιο: εἶχε στερηθῆ τὰ πάντα, ἔδωσε ὅλα της τὰ χρήματα, ἔτρεξεν ἐδῶ κι' ἐκεῖ μὲ σχισμένα παπούτσια, ξεμαλλιασμένη, γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ μιὰ προστασία, μιὰ βοήθεια. Μετὰ ὅμως ἄλλαξαν τὰ πράγματα: τὸ κράτος ἀνεγνώρισε τὸ ἔργο της καὶ τὴν ἐβοήθησε στὴν ὡραία ἐκείνη προσπάθεια.

—Θέλεις λοιπὸν νὰ υἱοθετήσῃς ἕνα παιδί; ρώτησε μισοκλείνοντας τὰ μάτια, εὐτυχισμένη. Τί καλὰ ποὺ θὰ κάνῃς! Καὶ βέβαια ποὺ μπορεῖς! Καὶ ἂν δὲν εἶνε ὀρφανό, μπορεῖς νὰ πάρῃς τὴ συγκατάθεσι τῶν γονέων.

—Αὐτὸ τὸ σκέφτηκα γιά.. νὰ μὴν πεθάνω. Ὁ Ἀλέξης δὲν ξέρει ἀκόμα τίποτε. Θέλω νὰ τοῦ κάμω μιὰν ἔκπληξι. Ἔπειτα, γιὰ τὶς διατυπώσεις, θὰ συνεννοηθῇς καὶ μαζί του...

Ἔτρεμε, κ' ἐδάγκωνε τὸ μαντῆλι της γιὰ νὰ μὴ φωνάξῃ.

—Θυμᾶσαι τότε ποὺ σὲ κορόιδευα, Θηρεσίας. Τί κουτὴ ποὺ ἤμουν τότε, τὶ κακία! Τώρα μπορεις νὰ μὲ κοροϊδεύῃς ἐσύ. Εἶσαι τόσο εὐτυχισμένη!

— Θὰ γίνῃς καὶ σὺ εὐτυχισμένη. Μά, θὰ ἰδῇς. Θὰ σοῦ φέρῃ τύχη. Θὰ εἶσαι χρυσῆ μητερούλα· Ἔστω καὶ ἂν δὲν εἶνε δικό σου, θὰ τὸ ἀγαπᾷς τὸ ἴδιο...

—Θὰ ἤθελα ἕνα παιδί. Ναί. Καὶ τὤθελα ξανθό, σὰν τὸν ἄντρα μου, ὀρφανὸ γιὰ νὰ μὴν ἔχω ποτὲ τύψεις καὶ φασαρίες, πολὺ μικρὸ γιὰ νὰ μὴ θυμᾶται τίποτε ἀπὸ τὸ παρελθὸν καὶ νὰ μπορέσω νὰ τὸ καθοδηγήσω στὰ πρῶτα βήματα τῆς ζωῆς... Καὶ νἆναι ὑγιέστατο, φυσικὰ, καὶ ὤμορφο..

—Ἔλα, εἶνε ἡ ὥρα τοῦ διαλείμματος: ὅλα παίζουν στὸν κῆπο, τὰ μικρὰ καὶ τὰ μεγάλα. Θὰ διαλέξῃς.

★

Τόσος ἥλιος, ἀνάμεσα στὰ πράσινα παγκάκια καὶ τὶ ςἀγριοκαστανιές! Τόσες μικρὲς ὑπάρξεις: κορίτσια καὶ παιδιά, ὅλα ντυμένα στ' ἄσπρα. Ἔπαιζαν, γελῶντας καὶ φωνάζοντας. Καὶ τώρα ἡ Λία μὲ τὰ μάτια πλημμυρισμένα δάκρυα, δὲν κατώρθωνε νὰ ξεχωρίσῃ τὸ ἕνα ἀπὸ τ' ἄλλο. Τὰ πειὸ μικρὰ καθόνταν μισόγυμνα στὸν ἥλιο, πάνου σὲ μιὰ κουβέρτα. Δύο κορίτσια ἔτρεχαν ἐδῶ κ' ἐκεῖ, σὰν παλαβά.

—Κύτταξέ τα καλά, ἕνα πρὸς ἕνα. Καὶ ρώτησέ με ὅ,τι θέλεις: ξέρω ὅλη τὴν ἱστορία τους.

Κάτου ἀπὸ ἕνα δένδρο καθόνταν ἕνα κοριτσάκι ἴσαμε πέντε χρονῶν, μὲ τὰ μαλλιὰ κολλημένα στὸ μέτωπο, μ' ενα σκοῦρο φορεματάκι. Εἶχε τὸ πηγοῦνι ἀκουμπισμένο στὸ γόνατο, σὲ μιὰ πόζα γρηᾶς, σκεφτικῆς. Ἀσχημούτσικη καὶ χλωμή, μὲ δυὸ μεγάλα μάτια... Ὅταν διασταυρώθηκαν μὲ τὰ δικά της, ἡ Λία ἔνοιωσε ὅλο τὸ αἷμα νὰ μαζεύεται στὴν καρδιά της: ἦταν μάτια μελαγχολικά, τρομαγμένα. Μάτια ἀθώου πλάσματος ποὺ εἶδε πράγματα πολὺ πειὸ μεγάλα ἀπ' αὐτό, σκληρὰ συμβάντα γεμάτα πίκρα.

Ἐκύτταζε τὴν κυρία, καὶ πάλι ἡ Λία ἔννοιωσε μιὰν ἀναστάτωσι μέσα της. Ἐνόμισε ὅτι κάτι τὸ κοινὸ ὑπῆρχε μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ μικροῦ ἐκείνου κοριτσιοῦ, κάτι σὰν τὸ βάρος μιᾶς ἀδικίας ποὺ ἐβάραινε ἀπάνω καὶ στὶς δύο.

—Πῶς λέγεται αὐτὸ τὸ κοριτσάκι; Τίνος εἶνε;

— Τὴν λένε Λευκή. Ἡ μητέρα της ἀπέθανε ἐδῶ καὶ τρεῖς μῆνες. Ὁ πατέρας της ἦταν κάποτε καλὸς ἐργάτης. Ἀλλὰ ὁ πόνος τοῦ χαμοῦ τῆς γυναίκας του τὸν ἐβάρεσε στὸ κεφάλι καὶ τόρριξε στὸ κρασί. Κάποτε, μεθυσμένος, ἐχτύπησε τὸν προϊστάμενόν του, καὶ τώρα βρίσκεται στὴ φυλακή. Ἄφησε τέσσερα παιδιά, καὶ ἡ Λευκή, μόλις πέντε χρονῶν, εἶνε τὸ μεγαλύτερο. Ἐγὼ τὰ μάζεψα ὅλα... Ὄχι Λία, μὴν τὸ πάρῃς αὐτό.. Δὲν εἶνε γιὰ σένα... εἶνε μεγάλο, ἔχει συγγενεῖς, καί..

—Ναί, βέβαια...

Τὴν ἐπλησίασε, ἔσκυψε νὰ τὴν κυττάξῃ θυμήθηκε πὼς εἶχε μερικὲς καραμέλλες στὸ τσαντάκι·

—Θέλεις καραμέλλες, μικροῦλα;

Ἡ μικρὴ ἐσήκωσε τὰ μάτια καὶ δὲν ἀπάντησε. Ἀλλὰ κανένα ἀνθρώπινο βλέμμα δὲν μποροῦσε νὰ ἐκφράσῃ πιὸ βαθειὰ τὸν πόνο, τὴν ἀδιαφορία. Ἡ Λία ἐστράφηκε ἀπότομα πρὸς τὴν Θηρεσία:

—Θὰ τὴν πάρω μαζί μου. Ἐσὺ θ' ἀσχοληθῇς μὲ ὅλες τὶς διατυπώσεις, ἀκόμη καὶ νὰ πείσῃς τὸν ἄντρα μου. Θὰ συνεννοηθῇς καὶ μὲ τὸν πατέρα της...

Ἐπῆρε τὴ μικρὴ στὴν ἀγκαλιά της· Ἦταν πολὺ λεπτή, σὰν πούπουλο. Ἐκείνη ὅμως τραβήχτηκε, ντροπαλά:

—Κυρία, ἐλερώσατε τὸ φόρεμά σας...

Ἡ Λία τὴν ἄφησε κάτω.

—Δόσμου τὸ χέρι, τότε: τὸ χεράκι σου. Εἶσαι πολὺ μικρὴ ἀκόμα, καὶ πρέπει κάποιος νὰ σὲ κρατᾷ ἀπ' τὸ χέρι..

Ἡ Θηρεσία τὴν ἀκολούθησε ὥς τὴν πόρτα:

—Σοῦ τὴν ἀφίνω μέχρι αὔριο, ἀλλὰ θἄρθω νὰ σοῦ τὴν πάρω. Δὲν κάνει νὰ τὴν κρατήσῃς, δὲν εἶνε κατάλληλο γιὰ σένα αὐτο τὸ κορίτσι...

★

Τὶ παράξενα συναισθήματα, τί πυρετός! Τρέξιμο ἀπὸ ἕνα κατάστημα στὸ ἄλλο, γιὰ ν' ἀγοράσῃ παπουτσάκια, φορέματα, ποδίτσες, παιγνίδια, ἕνα σωρό.

—Σ' ἀρέσει αὐτό; Τὸ θέλεις ἐκεῖνο;

Ἡ μικρὴ δὲν ἔλεγε ποτὲ οὔτε ναί, οὔτε ὄχι, σαστισμένη, δύσπιστη· Μιὰ φορὰ μονάχα ἐζήτησε νὰ φορτωθῇ αὐτὴ τὰ πακέττα. Μονάχα ὅταν πῆρε στὴν ἀγκαλιά της μιὰ μεγάλη κοῦκλα, σὰν μωρό, ἔγινε κατακόκκινη ὥς τ' αὐτιά, καὶ τὴν ἐκράτησε μὲ λεπτότητα, βάζοντας ενα χέρι στὸν αὐχένα, ὅπως κρατοῦν τὰ μικρά. Ἀλλὰ οὔτε ἕνα χαμόγελο δὲν ἐφάνηκε στὰ χείλη της.

Ὅταν ἐγύρισε στὸ σπίτι, ἡ Λία ἀράδιασε τὰ πακέττα στὸ δωμάτιο ποὺ εἶχεν ἑτοιμάσει ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῶν γάμων καὶ ποὺ ἔμεινε τέσσερα χρόνια ἀδειανό. Ἤθελε νὰ ὠμορφίνῃ τὴν μικρὴν προτοῦ ἐπιστρέψῃ ὁ ἄντρας της. Ἐκεῖνο τὸ βράδυ ὅμως ὁ Ἀλέξης ἐπέστρεψε πολὺ ἐνωρίτερα, ἔχοντας στὴν καρδιὰ μιὰν ἀνησυχία σὰν κακὴ προαίσθησι.

Στὸ σαλόνι εἶδε τὴν μικρήν, μαυροντυμένην, καθισμένην σὲ μιὰ γωνιά, μὲ τὴν κοῦκλα στὴν ἀγκαλιά, ποὺ ἐσήκωσε τὰ μάτια μόλις τὸν εἶδε καὶ μετὰ τινάχτηκε ἀπάνου, τρομαγμένη. Τὴν κύτταξε γιὰ μιὰ στιγμὴ, μετὰ ἔτρεξε νὰ βρῇ τὴν γυναῖκα του.

—Τίνος εἶνε αὐτὸ τὸ κοριτσάκι; Τὶ θέλει ἐδῶ;

Ἐκείνη ποὺ τὰ εἶπε ὅλα βιαστικά, ταραγμένη, σχεδὸν τρομαγμένη. Τίποτε δὲν τοὔκρυψε. Ἐπανελάμβανε ὅμως διαρκῶς μιὰ φράσι, μὲ πεῖσμα:

—Θὰ τὴν κρατήσουμε μαζί μας, αἶ; Θὰ τὴν κρατήσουμε.

Ὁ Ἀλέξης ἐφάνηκε ταραγμένος, ἀνήσυχος. Ἀπάντησε αὐστηρὰ, ἀποφασιστικά:

—Ὄχι, Λία: ἀδύνατον. Νὰ υἱοθετήσουμε κανένα παιδάκι, ἴσως... ὄχι ὅμως αὐτήν.

—Μὰ γιατὶ ὄχι; Πές μου, Ἀλέξη, γιατί;

—Ἔχει ἕνα βλέμμα σὰν γυναῖκα: μοῦ ἔκαμε ἐντύπωσι. Ἄφησέ με νὰ τὰ κανονίσω ἐγώ. Λία. Θὰ τὴν ξαναπάω στὴ φίλη σου.

Ἐκείνη ἀρπάχτηκε ἀπ' τὸ μπράτσο του.

— Ὄχι, Ἀλέξη, μὴν τὸ κάνῃς αὐτό. Τῆς ὑποσχέθηκα ὅτι θὰ τὴν κρατήσω μαζί μου, γιὰ πάντα... Ὅταν καταλάβῃ ὅτι τῆς εἶπα ψέμματα δὲν θὰ πιστεύῃ πειὰ κανένα, θὰ γίνῃ κακὸ κορίτσι... Ὄχι, σοῦ λέω. Ἀκριβῶς ἐπειδὴ φαίνεται τόσο θλιμμένη τὴν ἔφερα ἐδῶ...

Τὸν ἀκολούθησε ὥς τὸ σαλόνι. Τὸ κοριτσάκι στεκόνταν ὀρθὸ σὲ μιὰ γωνιά, μὲ τὴν κοῦκλα σφιγμένην στὸ στῆθος, σὰν γιὰ νὰ τὴν ὑπερασπιστῇ.

—Μὰ δὲν βλέπεις; ἐμουρμούρισε ὁ Ἀλέξης. Δὲν φαίνεται κἂν κορίτσι. Δὲν ξέρει οὔτε νὰ χαμογελάσῃ, κ' ἕνα κορίτσι ποὺ δὲν γελάει δὲν μπορεῖ νὰ εἶνε καλό.

Τὴν ἐπλησίασε:

—Μικρή μου, θέλεις νὰ σὲ πάω στὸ σπίτι ὅπου ἤσουν πρῶτα; Ἡ κυρία Θηρεσία εἶνε πολὺ καλή.

Ἡ μικρὴ δὲν ἀπάντησε. Ἔρριξε μιὰ ματιὰ τῆς Λίας, ἕνα βλέμμα ἐρωτηματικό, ὅλο ἱκεσία, ὅπου ἡ γυναῖκα διέκρινε μιὰ πικρὴν ἐπίπληξι.

—Ὄχι, Ἀλέξη... Σὲ παρακαλῶ, μὴ τὴν διώξῃς.

—Ἔλα, πᾶμε. Μάζεψε ὅλα τὰ παιγνιδάκια σου. Θὰ τὰ πάρῃς μαζί σου. Εἶνε ὅλα δικά σου.

Ἔσκυψε γιὰ νὰ μαζέψῃ τὰ παιγνίδια ποὺ ἦταν σκόρπια στὸ πάτωμα τοῦ σαλονιοῦ. Καθὼς ὅμως τὰ μάζευε, ἕνα κουτὶ ἄνοιξε ξαφνικὰ κ' ἐπήδηξε ἀπὸ μέσα ἕνας ἀράπης. Αὐτὸ μως ἔγινε τόσο ἀπρόοπτα, ποὺ ὁ Ἀλέξης ἐτρόμαξε σχεδὸν κ' ἐπέταξε τὸ κουτὶ μακρυά.

Τότε, στὴ σιγὴ ποὺ ἦταν ἁπλωμένη στὸ σαλόνι ἀκούστηκε ενα γέλοιο δυνατό, ἀκράτητο, δροσερό, γέλοιο μικροῦ κοριτσιοῦ. Ἡ Λευκὴ ξεκαρδιζόταν στὰ γέλοια, μὲ τὸ κεφαλάκι της γυρμένο πρὸς τὰ πίσω, δείχνοντας τὰ μικρά της δοντάκια, μὲ τὰ μάτια πλημμυρισμένα δάκρυα ἀπὸ τὰ πολλὰ τὰ γέλοια...

Ὁ Ἀλέξης καὶ ἡ Λία κυττάχτηκαν γιὰ μιὰ στιγμή. Μετὰ ἐκείνη τοῦ εἶπε:

—Ἔκαμες ἕνα θαῦμα Ἀλέξη. Τὴν ἔκαμες νὰ γελάσῃ! Καὶ ἴσως εἶνε ἡ πρώτη φορὰ ποὺ γελᾷ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο·

Καὶ τὸ γέλοιο τῆς μικρῆς ἦταν τόσο μεταδοτικό, ποὺ ἄρχισε νὰ γελᾷ κι' αὐτή, νευρικά.

Τότε ἐγέλασε καὶ ὁ Ἀλέξης, μὲ τὸν ἑαυτό του, ποὺ ἐφοβήθηκε μ' ἕνα παιγνιδάκι, καὶ μὲ τὴν Λία καὶ μὲ τὸν ἀραπάκο ποὺ πετάχτηκε ἀπὸ τὸν κουτί. Ἐπῆγε καὶ τὸ πῆρε, τὸ παιγνίδι, ἀπ' ἐκεῖ ποὺ τὄχε πετάξει, κ' ἐκάθησε κάτου στὸ χαλί, γιὰ νὰ παίξῃ μαζὶ μὲ τὴν μικρήν.

Καὶ ἡ Λία ἐγονάτισε δίπλα του, καὶ τὸν ἀγκάλιασε. Κ' ἐγέλασαν, ἐγέλασαν ὅλοι μαζὶ, ὥς ποὺ τὴ μικρὴ τὴν ἔπιασε βῆχας.

Τότε τῆς ἔδωσαν λίγη ζαχαρίτσα, τῆς εἶπαν νὰ κυττάξῃ ψηλά τὸν παπποῦ, καὶ μετὰ τὴν ἔβαλαν νὰ κοιμηθῇ, γιατὶ φαινόνταν πολὺ κουρασμένη.

ΛΟΥΤΣΙΑΝΑ ΠΕΒΕΡΕΛΙ

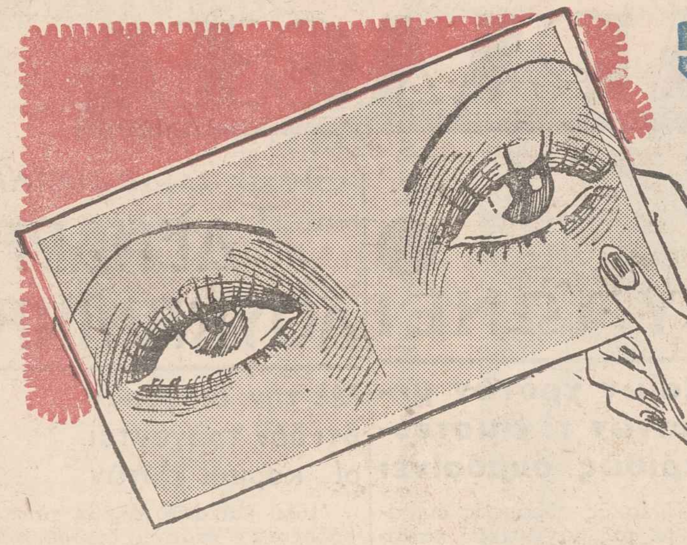

Τὰ ὡραιότερα Μάτια

Ἕνας διαγωνισμὸς καλλονῆς ματιῶν, ἀποκλειστικῶς, ἐνδέχεται νὰ παρουσιάσῃ πολλὰ ἀπρόοπτα. Μπορεῖ δηλαδὴ νὰ βραβευθῇ κάποια, ἡ ὁποία νὰ εἶνε καθ' ὅλα τὰ ἄλλα φοβερὰ ἄσχημη. Εἶνε πολὺ πιθανόν, νὰ συμβῇ αὐτό· Διότι τὰ ὡραῖα μάτια τὰ συναντᾷ κανεὶς συνήθως σὲ ἄσχημα πρόσωπα.

Νομίζει κανείς, ὅτι μία γυναῖκα, ποὺ δὲν ἔχει ἁρμονικὰ χαρακτηριστικὰ, συγκεντρώνει ὅλον τὸν πόθον της, νὰ εἶνε ὡραία, εἰς τὰ μάτια της, εἰς τὰ ὁποῖα δίδει ὅλην τὴν φλόγα τῆς ψυχῆς της, ὅλην τὴν λάμψιν τοῦ πνεύματός της. Καὶ ἔτσι γίνονται τὰ μάτια ἐκεῖνα πολὺ ὤμορφα, ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέροντα.

Ἐνῷ τῶν ὡραίων γυναικῶν τὰ μάτια ἔχουν κάποια ψυχρότητα. Τοὺς λείπει συνήθως ἡ φλόγα τοῦ πάθους γιὰ τὴν ζωήν. Τὸ πάθος αὐτὸ τὸ συναντᾷ κανεὶς ἐντονώτερο στὶς γυναῖκες μὲ τὰ ἀκανόνιστα χαρακτηριστικά, δηλαδὴ στὶς μᾶλλον ἄσχημες, οἱ ὁποῖες ποθοῦν ἐντονώτερα τὴν εὐδαιμονίαν τῆς ζωῆς, ἀκριβῶς διότι εἶνε ἄσχημες..

Πολλὲς γυναῖκες συναντοῦμε, στὶς ὁποῖες δὲν μποροῦμε ν' ἀποδώσωμε τὸν τίτλον τῆς **ὡραίας**. Μονάχα, ὅταν μιλήσωμε μαζὺ των, **τὶς** βρίσκουμε ζωηρὲς καὶ πνευματώδεις· Ἀπ' αὐτές, λοιπόν, τὶς γυναῖκες θ' ἀποκομίσουμε σίγουρα τὴν ἑξῆς ἐντύπωσιν:

—Δὲν ἦταν καμμιὰ καλλονή. Εἶχε ὅμως ὡραιότατα μάτια.

Οἱ γυναῖκες μὲ φλογερὴ ψυχή, ἔχουν κατὰ κανόνα ὤμορφα μάτια.

Τὰ μάτια ἔχουν πιὸ πολὺ σχέσι μὲ τὴν ψυχὴ καὶ τὸ πνεῦμα, παρὰ μὲ τὸ σῶμα. Εἶνε δυὸ ἐξαρτήματα τῆς ψυχῆς, —οἱ δίδυμοι καθρέφτες, μέσα στοὺς ὁποίους καθρεφτίζεται ἡ ὡραιότης ἡ ἡ ἀσχημία τῆς ψυχῆς. Γι' αὐτὸ δὲν ἐξαρτᾶται ἡ ὡραιότης των ἀπὸ τὴν ἰδική των διάπλασιν, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ ἀντιφέγγισμα τοῦ ψυχικοῦ κόσμου.

★

Τὰ μάτια δὲν γνωρίζουν κανόνες τελειότητος. Ἡ ὠμορφιά των δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ σχῆμά των. Οὔτε ἀπὸ τὸ χρῶμα των. Ἀλλ' ἐξαρτᾶται ἀπὸ κάτι πιὸ ψυχικό, πιό πνευματικό, πιὸ ἄϋλο.

Λέγουν, ὅτι τὰ μάτια, γιὰ νὰ εἶνε ὡραῖα, πρέπει νὰ εἶνε μεγάλα. Ὑπάρχουν πράγματι μεγάλα μάτια τὰ ὁποῖα εἶνε ὡραιότατα. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ μικρὰ, ποὺ εἶνε ἐξ ἴσου ὡραῖα· Ὑπάρχουν ματάκια τόσα δά, τὰ ὁποῖα ὅμως κλείνουν ὁλοκλήρους κόσμους ὠμορφιας. Ἐκπέμπουν μιὰ μοναδικὴ λάμψιν γοητείας, γελοῦν μὲ τόση γλύκα, ὥστε μέσα των πλανᾶται τὸ μειδίαμα ἀπεράντων οὐρανῶν. Μικρὰ μάτια καὶ ὅμως ἀνοίγουν μεγάλες πληγὲς στὴν καρδιὰ μας. Τὰ ναιώθουμε νὰ στέλνουν ἀπάνω μας μιὰ ματιὰ τόσο πύρινη,, ποὺ κινδυνεύουν, ὅπως λέγει ὁ Χάϊνε, νὰ λυώσουν τὰ κουμπιὰ τοῦ φράκου μας....

★

Ἐξ ἀντιθέτου ὑπάρχουν μάτια μεγάλα, ποὺ δὲν τὰ σώζει καθόλου τὸ σχῆμά των· Ἴσια— ἴσια, ἂν ἦσαν μικρότερα, θὰ ἔδειχναν ὀλιγώτερη ποσότητα... βλακείας. Εἶνε δηλαδὴ μερικὰ μεγάλα μάτια σὰν ἀκίνητα ἕλη ἠλιθιότητος, χωρὶς καμμίαν ἀνταύγειαν, καμμίαν λάμψιν, καμμίαν φλόγα.

Λέγουν, ὅτι ὡραιότερα εἶνε τὰ «κομμένα» μάτια, τὰ μάτια δηλαδὴ, ποὺ πλαισιώνονται ἀπὸ βαθεῖς, σκούρους κύκλους γύρω των. Τέτοια εἶνε τὰ μάτια τῶν μεσημβρινῶν λαῶν, τῶν Ἑλλήνων, Ἰταλῶν, Ἱσπανῶν. Εἶνε πράγματι ὡραῖα τὰ μάτια αὐτά, βαθύχρωμα συνήθως, ποὺ βυθίζονται εἰς τὸν δαντικὸν κύκλον τῆς κολάσεως τῆς ἡδονῆς.

Ἀλλὰ μήπως δὲν εἶνε ὡραῖα καὶ τὰ ρηχὰ μάτια τῆς Κινέζας; Ἐκεῖνα τὰ ματάκια, ποὺ σαϊτεύουν μὲ λοξὲς ματιὲς τὴν καρδιά μας, βρίσκουν μὲ πολλὴν ἀσφάλειαν τὸν στόχον των. Μᾶς πληγώνουν βαθύτατα.

Ἡ Μαρθα Σλῆπερ, τοῦ Χόλλυγουντ, ποὺ ἐβραβεύθη εἰς ἕνα διαγωνισμὸ γιὰ «τὰ πιὸ ὤμορφα μάτια» τῆς κινηματογραφουπόλεως.

Τί νὰ ποῦμε καὶ γιὰ τὸ χρῶμα τῶν ματιῶν; Οὔτε ἐπ' αὐτοῦ χωρεῖ κανένας κανὼν ὡραιότητος. Ποιὰ εἶνε πιὸ ὡραῖα; Τὰ μαῦρα μάτια, τὰ γαλανά, τὰ πράσινα, τὰ καστανά, τὰ καφέ; Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ἐκδηλώσῃ ἀσφαλῆ προτίμησιν σ' ἕνα χρῶμα. Θὰ εὑρισκόμεθα ὅλοι εἰς τὴν δύσκολον θέσιν τοῦ λαϊκοῦ τραγουδιστοῦ, ὁ ὁποῖος δηλώνει εἰς σπαραξικάρδιον τόνον:

Γιὰ μαῦρα μάτια χάνομαι
γιὰ καστανὰ πεθαίνω
γι' αὐτὰ τὰ καταγάλανα
στὸν Ἅδη κατεβαίνω.

Ὁ χαμὸς δηλαδὴ εἶνε ἀναπόφευκτος, ὁποιοδήποτε χρῶμα καὶ ἂν ἔχουν τὰ μάτια. Διότι ὅλα τὰ χρώματα εἶνε ἐξ ἴσου ὡραῖα. Πολλοὶ προτιμοῦν τὰ μαῦρα μάτια. Καὶ θεωροῦν τὰ γαλανὰ ὡς ψυχρά. Ἐξ ἀντιθέτου ὁ Τόμας Μὰν ἐξυμνεῖ τὰ γαλανὰ ἀποκλειστικῶς καὶ ἀπεχθάνεται τὰ μαῦρα, διότι ἔχουν, λέγει, κάτι τὸ ζωῶδες.

★

Ἀλλ' οὔτε οἱ μὲν ἔχουν δίκηο, οὔτε ὁ Μάν. Ὑπάρχουν πράγματι ζωώδη μαῦρα μάτια. Ἀλλ' ὑπάρχουν καὶ πολλὰ γαλανά, ποὺ εἶνε σὰν μάτια κουκουβάγιας. Εἶνε πολλὰ γαλανὰ μάτια πραγματικῶς αἰθέρια, ἀλλ' εἶνε καὶ πολλὰ μαῦρα ἀληθῶς ἀγγελικά.

Δὲν ἐξαρτᾶται, λοιπόν, ἡ ὡραιότης τῶν ματιῶν, οὔτε ἀπὸ τὸ σχῆμά των, οὔτε ἀπὸ τὸ χρῶμά των. Ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ψυχὴν καὶ ἀπὸ τὸ πνεῦμα, ποὺ ὑπάρχει πίσω των.

Ἡ ψυχὴ τῆς γυναῖκας ἔχει πολλοὺς τύπους ὡραιότητος. Καὶ γι' αὐτὸ συναντοῦμε καὶ πολλοὺς ἀναλόγους τύπους ὡραίων ματιῶν.

Ὑπάρχει ἡ ἁγνή, ἀγγελικὴ γυναικεία ψυχή, τὴν ὁποίαν θὰ βρῆτε ἐκδηλουμένην σὲ δυὸ ἀθῶα, σχεδὸν παιδικὰ μάτια. Εἶνε τὰ μάτια τῆς Μαντόνας, ἄξια ὁμολογουμένως ν' ἀποθανατισθοῦν ἀπὸ τὸ πινέλλο τοῦ Ραφαήλου.

Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἡ συνταρακτικὴ ὠμορφιὰ τῆς ψυχῆς τῆς Μεσσαλίνας. Μιὰ τέτοια ψυχὴ θὰ τὴν ἰδῆτε νὰ καθρεφτίζεται σὲ δυὸ ὀργιώδη μάτια, μέσα στὰ ὁποῖα χοροπηδοῦν ὅλες οἱ φλόγες τῆς κολάσεως· Δυὸ τέτοια μάτια, πλέοντα σ' ὠκεανοὺς πάθους, ἔχουν μιὰ φοβερὴ ὠμορφιά.

Εἶνε ἔπειτα τὰ μάτια, μέσα στὰ ὁποῖα λάμπει τὸ χαμόγελο ἀνοιξιάτικης αἰθρίας. Δροσίζουν τὴν ψυχήν μας μὲ τὸ γέλοιο των. Μᾶς παρηγοροῦν μὲ τὴν παντοτεινὴν εὐθυμίαν των. Κοντὰ σὲ δυὸ τέτοια μάτια φαίνεται ἡ ζωὴ σὰν μιὰ αἰωνία Ἄνοιξις.

Ἀλλ' εἶνε καὶ τὰ ἀντίθετα μάτια, γεμάτα σοβαρότητα. Εἶνε τὰ μάτια τῆς Θέμιδος ποὺ μᾶς καθηλώνουν ἀπέναντί των περιδεεῖς. Ἔχουν κι' αὐτὰ τὴν ὠμορφιά τῆς σοβαρότητος.

Ὑπάρχουν τόσες πολλὲς κατηγορίες ὡραίων ματιῶν: Τί σᾶς λένε πάλι τὰ μάτια ἐκεῖνα, ποὺ εἶνε γεμάτα καλωσύνην καὶ στοργήν; Σταλάζουν μέσα στὴν ψυχή μας βάλσαμο μητρικῆς παρηγοριᾶς· Τὰ νοιώθουμε ἐπάνω μας, σὰν τρυφερώτατο χάδι.

Ἀλλὰ μήπως δὲν μας προσελκύουν καὶ τὰ ἀντίθετα ἀκριβῶς, τὰ μάτια δηλαδὴ τῆς Μεδούσης; Ξέρουμε, ὅτι δύο τέτοια μάτια μᾶς ὑπνωτίζουν μὲ τὴν γοητείαν των, μᾶς παρασύρουν εἰς τοὺς κρημνοὺς τοῦ ὀλέθρου. Μὰ γι' αὐτὸ τὰ ἀγαποῦμε καὶ τὰ βρίσκουμε ὡραῖα....

Πόσο χαριτωμένα εἶνε τὰ φλύαρα μάτια: Μᾶς λένε, ὅσα δὲν προφθάνει νὰ πῇ τὸ στόμα. Χίλια δυὸ πράγματα: **Ἂν** μᾶς ἀγαποῦν, ἂν μᾶς λατρεύουν ἢ ἂν μᾶς βρίσκουν ἀναξίους προσοχῆς καὶ τόσα ἄλλα. Δὲν κρύβουν καμμιὰ σκέψι τοῦ ἐγκεφάλου. Εἶνε δυὸ καθρέφτες εἰλικρινείας·

★

Ὁρίστε καὶ τὰ ἀντίθετα μάτια: Γεμάτα μυστήριον, μάτια Σφιγγός. Τί ὑπάρχει πίσω των; Χαρά, λύπη, εὐχαρίστησις, ὄνειρον πεζότης, ἀπελπισία, αἰσιοδοξία; Τί τέλος πάντων; Τὰ μάτια αὐτὰ δὲν ἀποκαλύπτουν τίποτε. Εἶνε ἕνα μεγάλο, παντοτεινό, δίδυμο αἴνιγμα. Αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ ἰδιότης μᾶς τραβᾷ τὴν προτίμησίν μας. Ἔχει τὸ μυστήριον τόσην ἀκατανίκη γοητεἰαν...

Τί σᾶς λένε πάλι τὰ μάτια τῆς ἀπολύτου ἐλεημοσύνης; Αὐτὰ δηλαδή, ποὺ τὰ νοιώθετε, νὰ σᾶς τραβοῦν κοντά των, νὰ εἶνε διαρκῶς πρόθυμα νὰ σᾶς βοηθήσουν. Εἶνε κι' αὐτὰ τόσον ὡραῖα: Ἀλλὰ μήπως δὲν εἶνε ἐξ ἴσου ὡραῖα καὶ τὰ σκληρά, ἀκατάδεκτα μάτια, ποὺ σᾶς ἐξακοντίζουν δέκα μίλλια μακρυά; Ἡ λάμψις των, ἔστω καὶ παγερή, σκλαβώνει. Ἔχουν τὸ μεγαλεῖον τῆς σκληρότητός των.

Εἶνε ἀλήθεια τόσον δύσκολο, νὰ ἐκδηλώσῃ κανεὶς τὴν προτίμησίν του σὲ μίαν, ὡρισμένην κατηγορίαν ματιῶν. Εἶνε ὅλα τόσονὤμορφα καὶ τόσο ἐνδιαφέροντα! Ὅλα δηλαδὴ τὰ μάτια ἐκεῖνα ποὺ ἀναδίδουν τὴν ὡραιότητα τῆς ψυχῆς, ποὺ ἀκτινοβολοῦν τὴν λάμψιν τοῦ πνεύματος... Τὰ τέτοια μάτια εἶνε ἄξια βραβεύσεως... μ' ἕνα ἁβρὸ φιλί·

Ἀλλὰ ὑμνήσαμεν πάρα πολὺ, ἐμεῖς τὰ μάτια, ἐνῷ περὶ ἄλλου πρόκειται.

Ὄχι δηλαδὴ ἀκριβῶς «περὶ ἄλλου». Γιατὶ γιὰ τὰ μάτια πρόκειται. Ἀλλὰ πάντα, γιὰ κάτι ἄλλο.

Δηλαδὴ γιὰ ἕνα «διαγωνισμὸ ὡραίων ματιῶν», ποὺ ἔγινε— ποῦ ἀλλοῦ;— στὸ Χόλλυγουντ καὶ ὅπου ἔλαβαν μέρος πέντε χιλιάδες «βοώπιδες» Ἀμερικανίδες.

Καὶ αὐτὸ —μεταξύ μας —δὲν ἦσαν βοώπιδες. Διότι θὰ ἔχετε προσέξει, ὅτι κάθε γυναῖκα νομίζει ὅτι εἶνε ὡραία καὶ πρὸ παντός, ὅτι ἔχει ὡραῖα μάται Ἐγνώρισα ἕνα κορίτσι, ποὺ δὲν εἶχε ὄχι ὡραῖα μάτια, ἀλλ' οὔτε ὑποφερτά. Μάταια μετεχειρίζετο τὸ ρετσινόλαδο, γιὰ νὰ μικρύνουν ἡ φλεβαρίδες του καὶ ὅμως ἔλεγε:

—Ἂν δὲν εἶχα καὶ αὐτὰ τὰ μάτια, μὲ τὶς ξανθὲς μεταξωτὲς βλεφαρίδες μου!

Κρατιόμουνα γιὰ νὰ μὴ γελάσω...

Ἔτσι, λοιπόν, θὰ ἦσαν καὶ πολλές, μέσα στὰς διαγωνιζομένας ποὺ θὰ εἶχαν τὰ μάτια τῆς γάτας.

Ὑπῆρχαν ὅμως, ὅπως λέει ἡ ἐπιτροπὴ στὸ πρακτικό της καὶ «βοώπιδες». Ὑπῆρχαν ὡραῖα μάτια γαλανά, καστανά, μαῦρα.

Καὶ ἡ ἐκλογὴ ἤρχισεν.

Κοσκινίζονται ἡ ὑποψήφιες, ξανακοσκινίζονται καὶ πάλιν κοσκινίζονται.

Ἀποτέλεσμα: Νὰ μείνῃ στὸ κόσκινο, ἡ μία, ἡ νικήτρια.

Αὐτὴ δὲν ξέφυγε ἀπὸ τὸ κόσκινο.

Κι' αὐτὰ τὰ βλέπετε στὴν εἰκόνα ποὺ παραθέτουμε.

Εἶνε ἡ «ἐκλεκτὴ», τὸ κορίτσι μὲ τὰ ὡραιότερα μάτια.

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ

ΘΑΛΑΣΣΙΟΙ ΟΦΕΙΣ

Ποὺ δὲν ἦσαν γνωστοὶ μέχρι πρὸ ὀλίγου καιροῦ

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ χέλι, τὸ συγγενέστατον τοῦ ὄφεως, καὶ ἀπὸ τὴν «σμέρνα», τὴν θανατηφόρως δηλητηριώδη, ἄλλοι θαλάσσιοι ὄφεις δὲν εἶνε ἐπιστημονικῶς γνωστοί. Κατὰ τὸ 1522 ἐγένετο τὸ πρῶτον λόγος περὶ αὐτῶν μὲ πολλὴν ἀσάφειαν. Γνωστὸν εἶνε μόνον, ὅτι ὑπάρχουν φίδια εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ὅτι συχνάζουν κατὰ προτίμησιν εἰς τὰ νερὰ τῆς Ἄπω Ἀνατολῆς. Τελευταίως, ἡ ἔρευνα ἐπροχώρησε πολύ. Εἰς τὰ παράλια τῆς Ἰνδοκίνας ἐξεβράσθη ἕνα τέτοιο φίδι μὲ φοβεροὺς συριγμούς. Εἶνε μήκους 19 μέτρων καὶ φαίνεται, ὅτι ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ διασχίζῃ τεραστίας ἀποστάσεις ὅταν πλέῃ. Τὴν ἀνακάλυψιν πιστοποιεῖ ἐπισήμως ὁ κ. Κρέμπρ, διευθυντὴς τῶν ἐν Ἰνδοκίνᾳ ἁλιευτικῶν ὑπηρεσιῶν, ὅτι τὸ ἡλίευσεν ὁ Ἀναμμίτης ὑπάλληλος τοῦ τελωνείου ὀνόματι Τρὰν Βὰν Κόν. Ἡ ἁλίευσίς του ἔγινε τυχαίως, καὶ τὸ τέρας μόλις εὑρέθη εἰς τὴν ξηρὰν ἀπέθανε. Ἤδη μετεφέρθη εἰς τὸ μουσεῖον τῆς Νέας Ὑόρκης πρὸς ἐξέτασιν.

*

Κατὰ τὸν παγκόσμιο πόλεμο, διάφοροι χειροῦργοι ἐχρησιμοποίησαν τὸ κρασὶ διὰ θεραπεία διαφόρων τραυμάτων, καὶ τῶν πιὸ μολυσμένων ἀκόμη. Τὰ ἀποτελέσματα ἦσαν ἄριστα καὶ εἰς τὰ τραύματα καὶ εἰς τὰ ἀποστήματα. Ὁ ἰατρὸς Βαλέντσο, ἀπὸ τὸ Παλέρμο, ἐδοκίμασε στὴν κλινική του τὸ κρασὶ μὲ ἀποτελέσματα ἔξοχα. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν μπορεῖτε νὰ χρησιμοποιῆτε τὸ ἀνόθευτο κρασί, εἴτε ἄσπρο, εἴτε μαῦρο, ποὺ περιέχει 12—15 βαθμοὺς ἀλκοόλ. ποὺ τὸ διαλύετε ἐὰν θέλετε εἰς ἀποστειρωμένο νερό, διὰ πλύσεις ἢ ἐπιδέσεις, εἰς μίαν στιγμὴν ὅπου δὲν ἔχετε ἄλλο ἀντισηπτικό.

*

Τὴν κάπως παλαιὰν καὶ γενικῶς πλέον παραδεδεγμένην ἰδέαν τοῦ Φάμπρ, τοῦ Λαχόβσκυ, τοῦ Μαίτερλιγκ καὶ ἄλλων φυσιοδιφῶν περὶ τῆς ὑπάρξεως ἠλεκτρισμοῦ ἐπὶ τῶν ζώων, ἀνέλαβε νὰ ἐφαρμόσῃ ὁ Ἀμερικανὸς συνάδελφός των δόκτωρ Μ. Χὸρλ ἐπιδοθεὶς εἰς ἐπίπονα πειράματα. Ὅπως φαίνεται εἰς τὴν ἀνωτέρω εἰκόνα, ἐτοποθέτησε βάτραχον ἐπὶ ἑνὸς μηχανήματος ἀσυρμάτου καὶ πράγματι ἐβεβαιώθη, ὅτι ἐκ τοῦ σώματός του ἐξεπέμποντο ἐρτζιανὰ ρεύματα. Ἐπίσης ὁ ἴδιος ἐπιστήμων διεπίστωσεν, ὅτι ἀνάλογος δύναμις ὑπάρχει εἰς τὶς πεταλοῦδες, τὶς πυγολαμπίδες, τὰ τζιτζίκια, τὰ τριζόνια καὶ πλῆθος ἄλλων ἐντόμων. Τὰ πειράματά του ἤδη ἐπέτυχον, καὶ θὰ τα ἐκδώσῃ εἰς σύγγραμμα, προωρισμένον ἀσφαλῶς νὰ τελειοποιήσῃ τὰς παρατηρήσεις εἰς μίαν ἔμπρακτον χρησιμοποίησιν. Οἱ σαλίγκαροι, αἱ ἀκρίδες καὶ ἄλλα μικροσκοπικὰ πλάσματα εἶνε ἀπείρως προτιμότερα, διότι εἶνε κερασφόρα καὶ χρησιμοποιοῦν εἰς τὴν ἀσύρματον συνεννόησίν τάς... κεραίας των!

*

Ἕνας Ἀμερικανὸς ὀνόματι Γουντίνι, μανιώδης γιὰ τὴν ἐκτέλεσιν περιέργων πειραμάτων, θέλησε νὰ ἐξακριβώσῃ πόσο καιρὸ μπορεῖ νὰ ζήσῃ ὁ ἄνθρωπος χωρὶς νὰ ἔχῃ καθόλου αἷμα. Τὸ πείραμα ἔγινεν εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην ἐνώπιον ἰατρῶν, μηχανικῶν καὶ ἄλλων εἰδικῶν.

Ἐτοποθετήθηκε σ' ἕνα κιβώτιο μετάλλινο, εἰδικῶς κατασκευασμένο, μήκους 198 πόντων, 56,6 πλάτους καὶ ὕψους καὶ χωρητικότητος μισοῦ κυβικοῦ μέτρου. Ὑπῆρχε ἐντὸς τοῦ κιβωτίου διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον κ' ἕνα τηλέφωνο καὶ μιὰ συσκευὴ διὰ παροχὴν ἀέρος.

Κ' ἔτσι ἑρμητικῶς κλεισμένο τὸ κιβώτιο, τὸ κατέβασαν σὲ μιὰ στέρνα γεμάτη νερό.

Ὁ Γουντίνι πέρασε μέσα στὸ νερό, χωρὶς καμμίαν παροχὴν ἀέρος, μίαν ὥρα καὶ 31 λεπτά.

Ὁ Γουντίνι περιέγραψε ὕστερα τί αἰσθάνονταν στὸ νερό

Αἱ δυνάμεις της φύσεως

ΟΤΑΝ ΤΟ ΑΣΤΡΟ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ ΘΥΜΩΝΕΙ

Ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων μέχρι τῶν σημερινῶν τί ἐπιστεύετο καὶ τί ἀκριβῶς συμβαίνει

Οἱ ἀρχαῖοι λαοὶ ἐθεωροῦσαν τὰς δυνάμεις τῆς φύσεως, σὰν κάτι τὸ ὑπερφυσικὸν καὶ τερατῶδες εἰς τὸ ὁποῖον ἔπρεπε πάντοτε νὰ εἶνε ὑποτεταγμένοι. Καὶ τὰς ἐγνώριζαν μόνον ἐπιφανειακῶς ἀφοῦ μάλιστα ἐθεωροῦσαν θείαν τὴν καταγωγήν του.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἶχαν δημιουργήσει ἀπειρίαν θεοτήτων. Καὶ ἡ μεγαλυτέρα ἀπὸ ὅλας, ἡ πλέον ἰσχυρά, ἐκείνη τὴν ὁποίαν ἐφοβοῦντο περισσότερον ἀπὸ ὅλας τὰς ἄλλας, ἦτο ἡ θεότης ποὺ ἀντιπροσώπευε τὸν ἥλιον.

Τὸ ἄστρον τῆς ἡμέρας, ἔπληξεν ἰδιαιτέρως τὴν φαντασίαν τῶν λαῶν διὰ τὴν ἐξαιρετικήν του λαμπρότητα, διὰ τὴν ἐπιμονήν του νὰ παρουσιάζεται διαρκῶς εἰς τὸν οὐρανόν, διὰ τὴν ἀγαθοποιόν του ἐνέργειαν καὶ τοὺς θυελλώδεις θυμούς του.

Ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς Κεντρώας Ἀμερικῆς ἕως τοὺς Ἀσυρίους, ὅλοι εἶχαν τὴν λατρείαν τοῦ ἡλίου εἰς τὴν θρησκείαν των. Οἱ Αἰγύπτιοι τὸν ἐθεωροῦσαν ὡς σύνθεσιν ζωῆς καὶ τοῦ ἔκαμναν πολλὰς καὶ πολυτίμους θυσίας διὰ νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν εὐμένειάν του καὶ νὰ τὸν βλέπουν νὰ λάμπῃ πάντοτε ὑπεράνω τῶν κεφαλῶν των εἰς τὸ γαλάζιον στερέωμα.

*

Οἱ Ἕλληνες ὅμως ἦσαν κάπως ἐπιφυλακτικοὶ καὶ δύσπιστοι Εἶχαν συνειθίσει νὰ βλέπουν τὰς διαφόρους θεότητας νὰ κατεβαίνουν ἀπὸ τὸν Ὄλυμπον εἰς τὴν γῆν καὶ νὰ λαμβάνουν μέρος εἰς τοὺς πολέμους καὶ τὰς διασκεδάσεις των. Καθὼς λοιπὸν ἔβλε- τὸν ἥλιον νὰ ἐκτελῇ τὸ καθημερινόν του δρομολόγιον εἰς τὸ στερέωμα, τὸν ἐθεωροῦσαν μᾶλλον ὡς λαμπροτάτην διακόσμισιν τοῦ οὐρανοῦ καὶ δὲν τὸν ἐλάτρευαν ὡς θεόν. Εἶχαν βέβαια τὸν Ἀπόλλωνα ποὺ τὸν ἀντιπροσώπευε, ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἦτο μόνον Θεὸς τοῦ ἡλίου.

Ἡ ἐπιστήμη, ποὺ χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὴν περιέργειαν καὶ τὴν ἔρευναν, ἐσημείωσε τὸ τέλος τῆς θεότητος. Ὁ Θεὸς — ἥλιος ἐξηφανίσθη καὶ εἰς τὴν θέσιν του ἀνεφάνη ὁ ἥλιος — ἄστρον, ποὺ εἶχε ἀνάγκην μελέτης. Συνεκέντρωσε λοιπὸν ἐπ' αὐτοῦ τὰ βλέμματα ὅλων τῶν ἐπιστημόνων.

Πρῶτος ἀπ' ὅλους τὸν ἐμελέτησε καλὰ ὁ μέγας ἀστρονόμος Γαλιλαῖος. Εἰς τὰ 1610 μάλιστα, καθὼς τὸν παρατηροῦσε μὲ τὸ τηλεσκόπιον ποὺ εἶχεν ἐφεύρει, ἀνεκάλυψε πρῶτος τὴν παρουσίαν σκοτεινῶν κηλίδων εἰς τὴν ἐπιφάνειάν του. Μερικοὶ ἀναφέρουν ὅτι τὰς κηλίδας αὐτὰς τὰς εἶχαν παρατηρήσει οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, ἀλλὰ δὲν ἐπίστευαν ὅτι ἀνῆκαν εἰς τὸ φωτεινὸν ἄστρον τῆς ἡμέρας, διότι τὸ ἐθεωροῦσαν ὡς ἀπολύτως ἁγνὸν καὶ ἄσπιλον.

*

Ἀπὸ τότε λοιπόν, ποὺ τὰς ἀνεκάλυψεν ὁ Γαλιλαῖος ὅλοι οἱ ἀστρονόμοι τὰς ἐμελέτησαν μὲ προσοχὴν διὰ νὰ ἐξακριβώσουν τὴν προέλευσιν καὶ τὸ εἶδος των.

Αἱ κηλῖδες αὐταὶ σχηματίζονται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἡλίου καὶ καταλαμβάνουν ἀπεράντους ἐκτάσεις, κάποτε 60 φορὰς μεγαλυτέρας ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ πλανήτου μας, καὶ διαρκοῦν μόνον ὀλίγας ἡμέρας. Εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις εἰμποροῦν νὰ παραταθοῦν ἐπὶ μῆνας.

Εἶνε ἀπέραντοι ψυχραὶ ζῶναι, δραστηρίων κυκλώνων ποὺ προσλαμβάνουν κάποτε τὸ σχῆμα ἀντεστραμμένου κώνου. Ἐνίοτε αὐταὶ προκαλοῦν ἀναστάτωσιν εἰς μέγα μέρος τῆς γύρω ἐπιφανείας φαίνεται δὲ ὅτι ἡ ἐπίδρασίς των ἐκτείνεται πολὺ περισσότερον, ἀκόμη καὶ εἰς τὸν πλανήτην μας. Πράγματι δέ, αἱ περίοδοι τῆς ἐντόνου ἡλιακῆς δράσεως συμπίπτουν μὲ τὰς μαγνητικὰς καταιγίδας ποὺ ἐκσποῦν εἰς τὸν πλανήτην μας καὶ συνοδεύονται ἀπὸ μεγάλας διαταραχὰς τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης.

*

Ὁ ἥλιος πυρακτωμένη μάζα, δὲν ἀπέκτησεν ἀκόμη εἰς τὴν ἐπιφάνειάν του τελικὴν μορφήν. Ἐκρήξεις καὶ κυκλῶνες διαφόρου φύσεως τὸν ἀναστατώνουν διαρκῶς. Τεράστιαι φλόγες ὑψοῦνται συνοδευόμεναι ἀπὸ ἀκτινοβολίαν ἠλεκτρισμένων σωματιδίων, ὑπὸ μορφὴν λεπτοτάτης σκόνης, ποὺ φθάνουν κάποτε εἰς τὴν γῆν. Καὶ ἡ συνάντησις τοῦ πλανήτου μας μὲ τὰ σωματίδια αὐτὰ προκαλεῖ συχνὰ τὰ περιεργότερα καὶ πλέον ἀνησυχητικὰ φαινόμενα.

Ἐξαφνικαὶ μαγνητικαὶ καταιγίδες ποὺ κάμνουν τὴν βελόνην τῆς πηξίδος νὰ στρέφεται πρὸς ὅλα τὰ σημεῖα, χωρὶς τὴν ἐπίδρασιν κανενὸς ξένου σώματος, εὑρίσκουν τὴν ἐξήγησιν εἰς τὰ φαινόμενα αὐτά. Κἄποτε μάλιστα αἱ τηλεφωνικαί, τηλεγραφικαὶ καὶ ραδιοφωνικαὶ συγκοινωνίαι διακόπτονται ἀποτόμως, διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. Ἐπίσης τὸ βόρειον σέλας, τὸ λαμπρότατον ἐκεῖνο νυκτερινὸν φαινόμενον ποὺ παρατηρεῖται εἰς τοὺς πόλους ἔχει ἐπίσης ἐκεῖ τὴν καταγωγήν του.

Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ μᾶς φαίνεται περίεργον ἐὰν οἱ ἀρχαῖοι ἔβλεπαν εἰς τὰ ἄστρα, καὶ πρὸ παντὸς εἰς τὸν ἥλιον, κραταιὰς θεότητας ποὺ τοὺς ἐκρατοῦσαν διαρκῶς ὑποτεταγμένους εἰς τὴν μυστηριώδη δύναμίν των, καὶ ἂν ἀκόμη σήμερον ὁ ταπεινὸς ἐργάτης τῶν ἀγρῶν σκέπτεται ὅτι ὁ ἥλιος εἶνε παντοδύναμος, ἀφοῦ εἰμπορεῖ νὰ μεγαλώνῃ ἢ νὰ ἐλαττώνῃ τὴν εὐημερίαν του.

ΠΟΙΚΙΛΑ

ΔΕΝΔΡΑ ΛΟΥΚΑΝΙΚΑ

Μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι δὲν τρώγονται οἱ καρποὶ αὐτῶν

Ἰδοὺ καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ παράδοξον: Ὑπάρχει δένδρον ποὺ παράγει σαλάμια καὶ λουκάνικα ἕτοιμα! Φύεται εἰς τὴν Σενεγάλην ἀκόμη δὲ καὶ τὴν νοτιοτάτην Ἀφρικήν. Ἔχει φύλλα πλατειὰ καὶ ἀνθεῖ τὸ καλοκαῖρι μὲ μεγάλα κατακόκκινα ἄνθη. Ἀπὸ τοὺς κλάδους του κρέμονται ἐν ἀφθονίᾳ οἱ ἐπιμήκεις καρποί του. Μὲ τὴν διαφοράν, ὅτι οἱ καρποὶ αὐτοὶ δὲν τρώγονται, ὡς στερούμενοι τῆς γεύσεως τῶν ἀλαντοειδῶν. Μερικοὶ βοτανολόγοι τὰ μετεφύτευσαν εἰς τὰ πέριξ τοῦ Καΐρου, ὅπου τὸ κλῖμα εἶνε ἀρκετὰ θερμόν, καὶ ἀπέδωσαν ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα. Οἱ καρποὶ τῆς «λουκανικιᾶς» εἶνε κατάλληλοι μόνον διὰ τὸν διάκοσμον τῶν κήπων καὶ παρέχουν θέμα εἰς τοὺς ζωγράφους ποὺ ζητοῦν τοπία ἀσυνήθιστα διὰ τὴν τέχνην των. Τὸ πῶς καὶ διατὶ ἐδημιουργήθη αὐτὸ τὸ παραδοξότατον καὶ ἀχρηστότατον δένδρον, ἀνήκει εἰς τὰ ἀνεξιχνίαστα μυστήρια τῆς φύσεως.

*

Οἱ ὁδηγοὶ τῶν αὐτοκινήτων συχνὰ παθαίνουν ἔντονον κεφαλόπονο, ἰδίως ὅταν ἐκτεθοῦν εἰς ἀτμόσφαιραν ψυχρὰ ἢ ὑγρή. Ἡ πάθησις αὐτὴ εἶχε τοῦτο τὸ χαρακτηριστικό: ὅτι ὁ κεφαλόπονος παύει ἅμα ὁ πάσχων εὑρεθῇ σὲ ζεστὸ σπίτι, μακρυὰ ἀπὸ τὴν ἐπήρεια τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀέρος.

Τί πρέπει λοιπὸν νὰ κάνῃ κανεὶς διὰ ν' ἀποφύγῃ τὸν κεφαλόπονο αὐτό, ποὺ εἶναι ἐξαιρετικὰ δυσάρεστος καὶ ἕνα ἐμπόδιο διὰ τὴν ἐργασία εἰς ὅλους τοὺς ἐξ ἐπαγγέλματος σωφέρ, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἐρασιτέχνας ἀκόμη;

Ὁ Ἰταλὸς ὑγιεινολόγος Μποσὶ συμβουλεύει, εἰς τέτοιες περιστάσεις νὰ προφυλάσσεται τὸ κεφάλι ὅσο εἶναι δυνατὸ ἀπὸ τὸ κρύο τοῦ χειμῶνος μὲ ἕνα μαλακὸ μπερέ.

*

Ἕνας Ἄγγλος ἰατρὸς ἀνεκοίνωσεν εἰς τὴν Ἰατρικὴν Ἀκαδημίαν τοῦ Λονδίνου, ὅτι ἐπέτυχε τὴν τελεία θεραπεία τῶν ρευματισμῶν διὰ τῆς χρήσεως τοῦ σέλνου εἰς μεγάλην ποσότητα. Τὸ χόρτο αὐτὸ πρέπει νὰ καθαρισθῇ, νὰ πλυθῇ καλά, νὰ κοπῇ σὲ μικρὰ κομμάτια καὶ νὰ βρασθῇ ἕως ὅτου μαλακώσῃ. Πρέπει, ἰδίως, νὰ πίνεται τὸ νερὸ εἰς τὸ ὁποῖον ἔβρασε πολλὲς ὧρες τὸ σέλινο. Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Ἄγγλου ἰατροῦ, κάθε ρευματικὴ πάθησις ὀφείλει νὰ ἐξαφανισθῇ ὅταν κάνετε συχνὴν χρῆσιν σελίνου.

*

Ἕνας πρωτότυπος διαγωνισμὸς ἔγινε στὴν Τεργέστη διὰ νὰ δοθῇ τὸ βραβεῖο εἰς ἐκεῖνον ποὺ θα μποροῦσε νὰ μείνῃ ἄγρυπνος ὅσο τὸ δυνατὸ περισσότερο. Οἱ διαγωνισθέντες ἦσαν νέοι καὶ νέες καλῶν οἰκογενειῶν, συνηθισμένοι στὴν τεμπελιὰ καὶ στὰ πολυτελῆ κομφόρ.

Ἡ αἴθουσα στὴν ὁποία ἔγινε ὁ διαγωνισμὸς ἔχει ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα: καναπέδες, ἕδρες, κρεββάτια γιὰ ἀνάπαυσι κλπ.

Τὸ πρῶτο εἰκοσιτετράωρο εἶχαν ἀποχωρήσει ἀρκετοὶ καὶ ἀρκετές, καὶ εἶχον μείνει ἐλάχιστοι. Τὸ πρωῒ τῆς 4ης ἡμέρας ὑπῆρχον μόνον τέσσερες νέες. Οἱ δύο ἀπ' αὐτὲς δὲν ἄργησαν νὰ παραδοθοῦν στὸν ὕπνο, κι' ἔτσι ἔμειναν μόνον οἱ ἄλλες δύο, ποὺ ἀνεκηρύχθησαν νικήτριαι, ἀφοῦ κατώρθωσαν νὰ μείνουν ἄϋπνες 46 ὧρες ἀκριβῶς, 30 λεπτὰ καὶ 10 δευτερόλεπτα.

ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

Μερικὰ ἀπὸ τὰ ἀλησμόνητα τετράστιχα τοῦ Κ. Σκόκου

Σὲ χαιρέκακον

Μὲ τὶ καρδιὰ τὶς συμφορὲς
τῶν ἄλλων ὑποφέρεις!
Μόνον τὶς ξένες τὶς χαρὲς
νὰ ὑποστῇς δὲν ξέρεις.

*

Σὲ μιὰ κατεργάρα

Φρόνιμη σὰν Πηνελόπη
τοὺς κουτοὺς παιζογελᾷς,
κι' ὅ,τι ὑφαίνεις τὴν ἡμέρα,
νύχτα πᾷς... καὶ τὸ χαλᾷς..

*

Σὲ ἄλυωτον ἁμαρτωλὸν

Ἄρπαξε, ἔκλεψ' ἔφαγε,
κ' εἶχε τόσους ξεπαστρέψει
ποὺ οὔτε ὁ Χάρος μπόρεσε
τέτοιο λύκο νὰ χωνέψῃ.

*

Τὸ φιλότιμο τοῦ Ρωμηοῦ

Δός του φούσκους καὶ σβερκιὲς
ὅσο θές.... Δὲν τὸν τρομάζεις,
ὅμως μὴ—γιὰ τὸ Θεό!—
στὸ φιλότιμο τὸν γγιάζῃς.

*

Ἡ πονόψυχη

Γιὰ φτωχοὺς καὶ γιὰ ὀρφανὰ
τέτοια τηνὲ δέρνει λύπη,
ποὺ ποτὲ ἀπὸ φὸξ —τρὸτ
φιλανθρωπικό... δὲν λείπει!

*

Ὅλες ἄσχημες

Τί δύσκολη στὰ γοῦστα της
ἡ Νίτσα, τί αὐστηρή!
τοῦ κάκου ψάχνει γύρω της
μιὰ ἔμμορφη νὰ βρῇ...

*

Πρωϊνὴ προσευχή

Θεέ μου ἀπ' τὴν ἀνθρώπινη
φύλαγέ με βουλιμία
κι' ἐγὼ ξέρω νὰ σωθῶ
ἀπὸ τ' ἄγρια θηρία.

*

Εἰς ἀδηφάγον ἐπίσκοπον

Τρῶς, παχαίνεις, στρογγυλοῦσαι,
κ' ἔκανες τέτοιο προκοῖλι,
ποὺ θαρρῶ τοῦ παραδείσου
δὲν θὰ σὲ χωράει ἡ πύλη.

*

Ὁ φθόνος

Ὁ φθόνος, ὅσο νἆν, κακός,
μἄγει καὶ τὸ καλό του,
κάνει κι' αὐτὸν τὸν μοχθηρὸ
νὰ λυώνῃ ἀπ' τὸ κακό του.

*

Οἱ τυχεροὶ

Μιὰ λοταρία εἶν' ἡ ζωή,
ἕνα λαχνὸ καθένας παίρνει
μὰ ἡ τύχη ποὺ ὅλους περγελᾷ
τοὺς βλάκες πάντα πρώτους φέρνει.

*

Εἰς τρομερὸν ἀσυνείδητον

Τὴ συνείδησί σου λές
νἄχῃς καθαρὴ φροντίζεις,
Βέβαια: βράδυ καὶ πρωῒ
τακτικὰ τὴν ξεσκονίζεις.

*

Ὅλα τὰ μυστικὰ
τοὖπε τὸ γλυκύ της στόμα...
Μόνο τὰ χρονάκια της
τοῦ κρατεῖ κρυφὰ ἀκόμα.

ΚΩΝΣΤ. Φ. ΣΚΟΚΟΣ

Ὁ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ: Διώρθωσε τὴν γραβάτα σου, σὲ παρακαλῶ. Καθὼς ξέρεις ἐμένα μοῦ ἀρέσει ἡ τάξις.

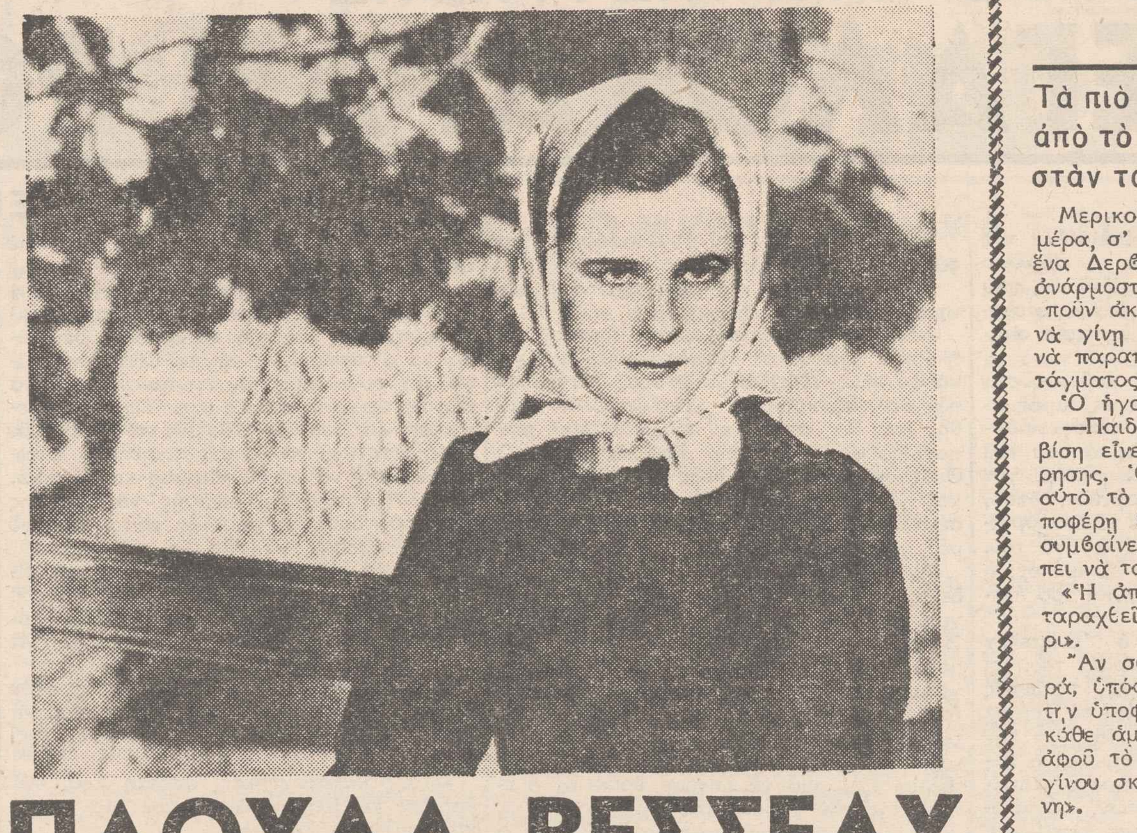

ΠΑΟΥΛΑ ΒΕΣΣΕΛΥ

ΤΟ ΛΑΜΠΕΡΟ ΑΣΤΕΡΙ ΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Ἡ Αὐστρία ὑπῆρξε ἀνέκαθεν ἡ κατ' ἐξοχὴν χώρα τῆς τέχνης καὶ ἰδίως τοῦ θεάτρου καὶ τῆς μουσικῆς καὶ ἡ Βιέννη, ὡς κέντρον της, ἔγινε ἡ πρώτη θεατρικὴ πόλις τοῦ κόσμου. Τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν παράδοσιν αἰώνων ὅπου τὸ πνευματικὸ «δοῦναι καὶ λαβεῖν» μεταξὺ καλλιτεχνῶν καὶ κοινοῦ στὴν κοινωνία, ὄχι μόνο στὰ ἀνώτερα καὶ ἀστικὰ στρώματα, ἀλλὰ καὶ στὰ πιὸ λαϊκά, ἦταν κάτι συνηθισμένο, αὐτονόητο, ἁπλὸ καὶ καθημερινό.

Ἡ Πάουλα Βέσσελυ, γνήσια Βιεννέζα, ἐγεννήθηκε σὲ αὐτὸ τὸ περιβάλλον, μὰ ἐπὶ πλέον ἀπὸ μία θεία ἠθοποιό, ἀγαπητὴ στοὺς κατοίκους τῆς αὐστριακῆς πρωτευούσης τῆς περασμένης γενεᾶς. Ἐκεῖ ἔμπηκε στὸ σχολεῖο, ἐκεῖ ἐμελέτησε, ἐκεῖ ἔπαιξε τοὺς πρώτους ρόλους της καὶ εἶχε τὶς πρῶτες ἐπιτυχίες της ἀπὸ τὶς ὁποῖες σιγά-σιγά, μὲ σοβαρὴ ἐπίδοσι καὶ ἐργασία ἔφθασε νὰ εἶναι σήμερα ἕνας ἀπὸ τοὺς λαμπρότερους θεατρικοὺς ἀστέρες ὄχι μόνο τῆς αὐστριακῆς σκηνῆς, ἀλλὰ ὅλης τῆς Γερμανίας καὶ ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες ἠθοποιοὺς τοῦ κόσμου.

Κάθε ἀνθρώπινη ζωὴ — λένε οἱ ποιηταὶ καὶ οἱ φιλόσοφοι — ὅσο ταπεινὴ καὶ ἂν εἶναι, μπορεῖ καὶ πρέπει νὰ εἶναι ἕνα ἔργον τέχνης. Ὅσο πιὸ πλούσια δέ, ὅσο πιὸ γεμάτη μιὰ ζωή, τόσο ὡραιότερη, τόσο πιὸ ἄξια, διότι τότε εἶναι βέβαιο πὼς προσφέρει περισσότερα καὶ εἰς τοὺς ἄλλους τόσο στὶς καθημερινὲς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς ὅσο καὶ στὶς ἀνώτερες.

Ἡ Πάουλα Βέσσελυ, δὲν ὑπῆρξε στὸ σχολεῖο τὸ «παιδί—θαῦμα». Ἀπὸ ταπεινὴ ἀστικὴ οἰκογένεια, στὴν ὁποία ὅμως, ὅπως ἐλέχθη ἤδη, ἡ ἀγάπη στὸ θέατρο καὶ τὴν καλλιτεχνία ἦταν ἔμφυτη ὅπως σὲ ὅλους τοὺς Βιεννέζους, ἔδειξε ἀπὸ μικρὴ ὄρεξι γιὰ μελέτη καὶ γιὰ μόρφωσι, μυαλὸ ἔξυπνο ἀλλὰ καὶ σοβαρό, γρήγορη ἀντίληψι καὶ κατανόησι καὶ μαζὶ καλωσύνη καὶ τρυφερότητα στοὺς δικούς της καὶ τοὺς γύρω της. Ἀπὸ μικρὴ ἐφάνηκε μία δυνατὴ καὶ ἀνώτερη ψυχὴ στὴν πραγματικὴ ἔννοια τοῦ χαρακτηρισμοῦ αὐτοῦ. Σὲ ὁποιαδήποτε κατάστασι, σὲ ὁποιοδήποτε ἐπάγγελμα θὰ εἶχε διαπρέψει καὶ ἀνέβηκε στὴ σκηνή, διότι εἶχε βέβαια μέσα της τὴν κλίσι ἀλλὰ καὶ διότι, σοβαρή, ὥριμη σκέψι, τῆς ἐφάνηκε ὅτι ἐκεῖ θὰ μποροῦσε καλύτερα παρὰ ἀλλοῦ, νὰ ἐκφράσῃ τέλεια τὸ ἐγώ της καὶ νὰ προσφέρῃ κάτι ἀνώτερο στοὺς συνανθρώπους της.

Ἐὰν στὴν τέχνη ἀνήκει βέβαια ὁ ἀστάθμητος ἐκεῖνος ψυχικὸς συντελεστὴς ποὺ λέγεται ἔμπνευσις, μόνο ἡ πραγματικὴ ἐπίδοσις εἰς αὐτήν, μόνο ἡ σοβαρὴ καὶ χωρὶς διακοπὴ δουλειὰ θὰ φέρουν σὲ ἀνώτερα ἐπίπεδα καὶ τὸν ἰδιαίτατα ἀκόμη καλλιτεχνικῶς προικισμένον ἄνθρωπο. Καὶ ἡ Πάουλα Βέσσελυ ἐμελέτησε, ἄρχισε καὶ ἐσυνέχισε τὴν σταδιοδρομία της μὲ αὐτὴν τὴν βάσι. Μὲ δυνατὴ θέλησι, μὲ σοβαρὴ ἀντίληψι τῆς ζωῆς καὶ μὲ αἰσιόδοξη χαρούμενη καρδιά. Καὶ ἔφθασε, εἶναι ἤδη ἀρκετὰ χρόνια, νὰ συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν ὀλίγων ἐκείνων ἐκλεκτῶν τῶν ὁποίων ἡ ἐργασία καὶ ἡ δρᾶσις κάνουν τὴν ζωὴ τῶν συνανθρώπων τους πιὸ χαρούμενη καὶ ὡραία, ἀλλὰ καὶ πιὸ βαθειὰ καὶ πιὸ γεμάτη νόημα. Ἔπαιξε μὲ τὴν ἰδία ἐπιτυχία τοὺς πιὸ διαφορετικοὺς ρόλους, τὴν «Ἁγία Ἰωάννα», τοῦ Μπέρναρ Σῶ, τὴν Ἡρὼ στὸ δράμα τοῦ Γκρίλλπαρτσερ «Ἡρὼ καὶ Λέανδρος», τὴν «Ρόζα Μπέρντ» καὶ ἀκόμη, τὴν Μαργαρίτα τοῦ «Φάουστ» καὶ ἄλλους καὶ ταυτοχρόνως ἔπαιζε τὸν πρῶτο ρόλο σὲ μερικὲς ἐκλεκτὲς κινηματογραφικὲς ταινίες (μόνον πέντε ὡς τώρα), στὶς ὁποῖες ἔδωσε τὸν τόνο της καὶ τὶς ὁποῖες ἀνέβασε στὸ καλλιτεχνικὸ καὶ ψυχικὸ ἐπίπεδό της.

Ἡ τελευταία εἶναι «ὁ καθρέπτης τῆς ζωῆς» στὴν ὁποία παίζει πάλι μὲ τὸν ἄνδρα της, τὸν Ἀττίλα Χέρμπιγερ, καὶ ἡ ὁποία ἔχει ὡς ὑπόθεσι ἕνα ἰατρικό, ψυχολογικὸ πρόβλημα. Καὶ στὸν ρόλον αὐτὸ τῆς νέας φοιτήτριας ὅπως καὶ στοὺς ἄλλους της κινηματογραφικοὺς ὅπου ἐμφανίζεται ὡς Αὐστριακὴ ἀρχιδούκισσα, ὡς νέα ἠθοποιός, ὡς χωρικὴ ἢ ὡς συνοδὸς μιᾶς ἡλικιωμένης κομήσσης, ἡ Βέσσελυ εἶναι πάντοτε καὶ πρὸ παντὸς ἄνθρωπος, ὁ ἄνθρωπος ποὺ ὑποφέρει, ποὺ παλεύει καὶ νικᾷ, ὁ ἄνθρωπος στὴν ἀνώτερη ἔννοια τῆς λέξεως ὅπως ὁ Θεὸς τὸν ἔπλασε ὡς «ἐπιστέγασμα τῆς δημιουργίας».

Ὅπως ἡ σοβαρὰ θεατρικὴ ἔτσι καὶ ἡ σοβαρὰ κινηματογραφικὴ τέχνη ἔχουν σκοπὸ νὰ παρουσιάσουν τὴν πραγματική, καθημερινὴ ἀνθρώπινη ζωὴ ἐξευγενισμένη, μετατοπισμένη σὲ ἀνώτερο ἐπίπεδο ἀπὸ τὸν συγγραφέα καὶ ἀπὸ τοὺς καλλιτέχνες καὶ τὰ ἔργα στὰ ὁποῖα πρωταγωνιστεῖ ἡ Πάουλα Βέσσελυ — μητέρα ἑνὸς μικροῦ κοριτσιοῦ τώρα καὶ δύο χρόνια — δὲν μποροῦν νὰ εἶναι παρὰ τέτοια λόγῳ τῆς προσωπικότητος τῆς μεγάλης Αὐστριακῆς καλλιτέχνιδος.

Ρ. Κ.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

Τὰ πιὸ διαλεχτὰ ἀπὸ τὸ Γκιουλιστὰν τοῦ Σααδῆ

Μερικοὶ μεθυσμένοι ἄρχισαν, μιὰ μέρα, σ' ἕνα δρόμο, νὰ περιπαίζουν ἕνα Δερβίση, νὰ τοῦ ἀπευθύνουν ἀνάρμοστα λόγια, καὶ νὰ τὸν χτυποῦν ἀκόμα, τόσο ποὺ τὸν ἔκαναν νὰ γίνῃ ἔξω φρενῶν καὶ νὰ πάῃ νὰ παραπονεθῇ στὸν ἡγούμενο τοῦ τάγματος.

Ὁ ἡγούμενος τοῦ ἀπάντησε:

—Παιδί μου, τὸ ράσο τοῦ Δερβίση εἶνε τὸ ἔνδυμα τῆς ἐγκαρτερήσεως. Ὁποιοσδήποτε ποὺ φορεῖ αὐτὸ τὸ ἔνδυμα δὲν μπορεῖ νὰ ὑποφέρῃ ἕνα δυσάρεστο ποὺ τοῦ συμβαίνει, εἶνε ἀπατεὼνας καὶ πρέπει νὰ τοῦ ἀπαγορευτῇ νὰ τὸ φορῇ.

«Ἡ ἀπέραντη θάλασσα δὲ θὰ ταραχτεῖ καθόλου ἀπὸ ἕνα λιθάρι».

Ἂν σοῦ συμβῇ καμμιὰ συμφορά, ὑπόφερέ την, γιατὶ μὲ τὸ νὰ την ὑποφέρεις θὰ ἐξαγνιστεῖς ἀπὸ κάθε ἁμάρτημα. Ὦ, ἀδερφέ μου, ἀφοῦ τὸ τέλος μας εἶνε ἡ σκόνη, γίνου σκόνη πρὶν καταντήσεις σκόνη».

*

Ἕνας σοφὸς εἶδε ἕναν ἀθλητὴ σκυθρωπὸ κι' ὀργισμένο, κι' ἀπ' τὸ θυμὸ νὰ βγάζει ἀφροὺς ἀπὸ τὸ στόμα. Ρώτησε:

—Τί τοῦ συνέβη, λοιπόν, αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου;

Τοῦ ἀπάντησαν:

—Κἄποιος τὸν ἔβρισε.

Εἶπε ὁ σοφός:

—Ὁ ποταπὸς αὐτὸς μπορεῖ νὰ σηκώνει χίλια λίτρα βάρος, καὶ δὲν ἔχει τὴ δύναμι νὰ ὑποφέρει ἕνα λόγο;

«Ἀπόβαλλε τὴν ξιπασιά σου για τὴ δύναμι τῶν χεριῶν σου, καὶ πάψε νὰ κομπάζῃς γιὰ τὸ θάρρος σου. Ὦ σὺ ἄνδρα, ποὺ ἔχεις ἀδύνατη καὶ ποταπὴ ψυχή, σὲ τί διαφέρεις ἀπὸ μιὰ γυναῖκα; Ἂν μπορεῖς γλύκανε τὴ γλῶσσα τοῦ ἄλλου. Θάρρος δὲν εἶνε τὸ νὰ δίνεις στὸ στόμα ἑνὸς ἕνα ράπισμα».

«Κι' ἂν ἀκόμα τσακίσεις τὸ μέτωπο ἑνὸς ἐλέφαντα, δὲν εἶσαι ἄνθρωπος ἂν δὲν ὑπάρχει σὲ σένα ἀνθρωπισμός. Τὰ τέκνα τοῦ Ἀδὰμ κατάγονται ἀπὸ τὸ χῶμα. Ἂν δὲ εἶνε ταπεινὰ σὰν τὸ χῶμα, δὲν εἶνε ἀληθινὰ τέκνα τοῦ Ἀδάμ».

*

Ἕνας χασάπης, στὴν πόλη Οὐαζία τοῦ Ἰράκ, εἶχε νὰ λάβῃ λίγες δραχμὲς ἀπὸ κάποιους ἱερωμένους, καὶ δὲν ἔπαυε νὰ τοὺς ἐνοχλεῖ καὶ ν' ἀπαιτεῖ τὴν ἐξόφληση, μιλῶντας τους μπροστὰ στὸν κόσμο μὲ τὸν πιὸ βάναυσο τρόπο.

Οἱ σύντροφοι θλίβουνταν κατάκαρδα ἀπ' αὐτὴν τὴν ὀχληρὴ κατάσταση, μὰ δὲν μποροῦσαν τίποτα ἄλλο νὰ κάνουν παρὰ νἄχουν ὑπομονή. Ἕνας ἀπ' αὐτούς, ὁ πιὸ εὐαίσθητος, παρετήρησε:

—Εὐκολώτερο εἶνε νὰ ὑπόσχεσαι στὴν ὄρεξή σου νταβάδες φαγητά, παρὰ λίγες δραχμὲς στὸ χασάπη σου.

«Καλύτερα νὰ μὴ δέχεσαι τὶς εὐεργεσίες τοῦ κυρίου, παρὰ νὰ ὑποφέρεις τὶς ἐνοχλήσεις τῶν θυρωρῶν. Τὸ νὰ πεθάνῃς μὲ τὴν ἐπιθυμία τοῦ κρέατος, εἶνε καλύτερο ἀπὸ τὸ νὰ ὑποφέρῃς τοὺς βαναύσους τρόπους τῶν χασάπηδων».

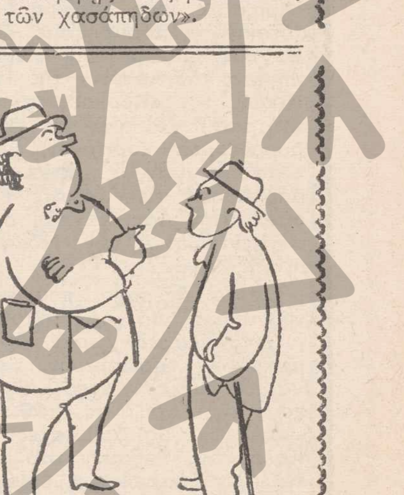

Ἐγώ, στὰ νειᾶτα μου, ἤμουν πολὺ σπουδαῖος τενόρος. Φαντάσου πὼς ἡ ὀρχήστρα βρισκό'ταν ἀκόμη στὴν πρώτη πρᾶξι μιᾶς ὄπερας κι' ἐγὼ εἶχα τελειώσει τὴν δεύτερη.

ΤΑ ΒΙΒΛΙΚΑ ΕΙΔΥΛΛΙΑ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ

Η ΜΕΓΑΛΟΚΑΡΔΗ ΡΟΥΘ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΑΓΝΟΥ ΕΡΩΤΑ

Ἕνα ἀπὸ τὰ ὡραιότερα ἐπεισόδια τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης εἶνε καὶ τὸ εἰδύλλιο τοῦ Βοὸζ μὲ τὴν Ρούθ, ἕνα εἰδύλλιο, ποὺ ξεφεύγει ἀπὸ τὰ ὅρια τοῦ ἁπλοῦ αἰσθήματος, γιὰ νὰ ἀποχτήσῃ τὴ σημασία συμβόλου....

Τὸν καιρὸ ποὺ οἱ Κριταὶ κυβερνοῦσαν τὴν Ἱερουσαλήμ, ἕνας τρομερὸς λιμὸς ἁπλώθηκε στὸν τόπο. Ἕνας οἰκογενειάρχης ἔφυγε τότε μὲ τὴν γυναῖκά του καὶ μὲ τὰ παιδιά του ἀπὸ τὴν Βηθλεέμ, γιὰ νὰ πάῃ στὴ χώρα τῶν Μοαβιτῶν, ὅπου, καθὼς εἶχε μάθει, ὁ Ἰεχωβᾶ εἶχε σκορπίσει μὲ γενναιοδωρία ὅλα τὰ ἀγαθά του. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς λεγόταν Ἐλιμελέχ, ἡ γυναῖκα του Νοεμὴ καὶ οἱ γυιοί του Μαχαλὼν καὶ Χελίων.

Ὕστερα ἀπὸ λίγο καιρὸ ὁ Ἐλιμελὲχ πέθανε στὴν καινούργια πατρίδα του. Ἡ Νοεμὴ δὲν ξαναπαντρεύτηκε, τιμῶντας τὴν μνήμη τοῦ ἀνδρός της. Καὶ τὰ χρόνια περνοῦσαν, ἀργὰ καὶ μονότονα, γιὰ τὴν μικρὴ οἰκογένεια. Ὁ Μαχαλὼν καὶ ὁ Χελίων εἶχαν μεγαλώσει καὶ πήρανε γυναῖκες ἀπὸ τὴ φυλὴ τῶν Μοαβιτῶν, —ὁ πρῶτος τὴν Ὀρφα καὶ ὁ δεύτερος τὴν Ρούθ.

Πέρασαν δέκα ἀκόμη χρόνια... Στὸ διάστημα αὐτὸ πέθαναν καὶ οἱ δυὸ γυιοὶ τῆς Νοεμῆς. Καὶ ἡ χαροκαμένη ἡ μάννα ἀποφάσισε νὰ πάρῃ τὶς νύφες της καὶ νὰ ξαναγυρίσῃ στὴν πατρίδα της, γιὰ νὰ κλείσῃ τοὐλάχιστον καὶ αὐτὴ τὰ μάτια της στὸν τόπο ποὺ γεννήθηκε, στὰ ἀγαπημένα της χώματα. Ὡς τόσο τὴν τελευταία στιγμή, ἔκανε τὴ σκέψι πὼς δὲν ἦταν σωστὸ νὰ πάρῃ μαζύ της τὶς νύφες της, σ' ἕναν τόπο ξένο γι' αὐτές. Καὶ ἀφοῦ τοὺς μοίρασε τὰ ὑπάρχοντά της, τὶς φίλησε, τὶς εὐχήθηκε καὶ τοὺς εἶπε νὰ ξαναγυρίσουν στὸ πατρικό τους σπίτι, νὰ ξαναπαντρευτοῦν. Μὰ ἐκεῖνες ἀγαποῦσαν τὴν πεθερά τους καὶ δὲν ἤθελαν νὰ τὴν ἀφήσουν μόνη.

—Θἄρθοῦμε μαζύ σου, στὴν πατρίδα σου! τῆς εἶπαν.

—Ὄχι, παιδιά μου! τοὺς ἀποκρίθηκε ἡ Νοεμή. Σᾶς συμβουλεύω νὰ γυρίσετε πίσω... Τί μπορεῖτε πιὰ νὰ περιμένετε ἀπὸ μένα, μιὰ γρηὰ καὶ ἀνήμπορη γυναῖκα;..

Ἡ ἐπιμονὴ τῆς πεθερᾶςτους ἔπεισε τὴν Ὄρφα, ὅτι ἔπρεπε νὰ γυρίσῃ στὸ σπίτι τῶν γονέων της. Ἀποχαιρέτησε κλαίγοντας τὴ Νοεμὴ καὶ ξεκίνησε γιὰ τὸ χωριό της.

Ἡ Ρούθ ὅμως δὲν τ' ἀποφάσιζε νὰ φύγῃ.

—Γιατὶ δὲν πᾶς καὶ σὺ μαζύ της ρώτησε ἀπότομα ἡ Νοεμή.

—Μὴ μοῦ μιλᾶς θυμωμένα, ἀποκρίθηκε ἡ Ρούθ γιὰ νὰ σὲ ἐγκαταλείψω καὶ γὼ νὰ φύγω.... Θἄρθῶ μαζύ σου! Ὅπου θὰ πᾶς ἐσύ, θὰ πάω καὶ γώ! Ὅπου θὰ σταθῇς ἐσύ, θὰ σταθῶ κι' ἐγώ! Ἡ δική σου πατρίδα εἶνε καὶ δική μου πατρίδα! Ὁ Θεός σου εἶνε καὶ Θεός μου! Θὰ ταφῶ καὶ γὼ στὸ χῶμα, ποὺ θὰ σὲ δεχθῇ καὶ σένα... Ὁ θάνατος μονάχα θὰ μπορέσῃ νὰ μᾶς χωρίσῃ.

Ἡ Νοεμή, ἀναγκάστηκε στὸ τέλος νὰ δεχθῇ τὴ θυσία τῆς νύφης της. Καὶ ἡ δυὸ γυναῖκες ξεκίνησαν μαζὺ κι' ἔφτασαν στὴ Βηθλεέμ, τὴν ἐποχὴ τοῦ θερισμοῦ. Στὸ μεταξύ, ἡ ἡρωϊκὴ πρᾶξις τῆς Ρούθ εἶχε γίνει γνωστὴ σ' ὅλη τὴν περιφέρεια. Καὶ ὅταν ἡ νεαρὴ γυναῖκα πῆγε στὸν κάμπο τοῦ Βοὸζ— ἑνὸς πλουσίου καὶ παντοδυνάμου ἄρχοντα, ἀπὸ τὴν οἰκογένεια τῶν Ἐλιμελὲχ —γιὰ νὰ ζητήσῃ δουλειά, ὁ ἐπιστάτης τὴν προσέλαβεν ἀμέσως.

Σὲ λίγες μέρες ἔφτασε καὶ ὁ Βοόζ, ὁ ὁποῖος ἔλειπε σὲ ταξείδι.

—Ποιὰ εἶνε αὐτὴ ἡ γυναῖκα; ρώτησε τὸν ἐπιστάτη του, μόλις εἶδε τὴ Ρούθ.

—Ἀνήκει στὴ φυλὴ τῶν Μοαβιτῶν, ἀποκρίθηκε κεῖνος, καὶ ἦρθε ἐδῶ μαζὺ μὲ τὴν πεθερά της, τὴν Νοεμή. Μοῦ ζήτησε ἐργασία. Δὲν βάσταξε ἡ καρδιά μου νὰ τὴν διώξω. Ἔχω ἀκούσει τόσα καλὰ γι' αὐτήν. Ἐξ ἄλλου, δουλεύει περισσότερο ἀπὸ ὅλες τὶς ἄλλες γυναῖκες.. Ἀπὸ τὸ πρωῒ ὣς τὸ βράδυ εἶνε σκυμμένη στὴ δουλειά της. Δὲν κουβεντιάζει διόλου μὲ τὶς διπλανές της. Ἄ! εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος ἀπὸ αὐτήν.

Ὁ Βοὸζ ξανακύτταξε τὴν Ρούθ, ποὺ φαινόταν σὰν νὰ μὴ εἶχε ἀντιληφθῇ τὴν παρουσία του. Τὸ σεμνὸ ὕφος της, ἡ ἤρεμη θλῖψι, ποὺ ἦταν ἁπλωμένη στὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου της, τοῦ εἶχαν κάνει ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ μεγάλη ἐντύπωσι. Εἶχε, ἄλλωστε, καὶ αὐτὸς ἀκούσει νὰ γίνεται λόγος γιὰ τὴν αὐτοθυσία τῆς Ρούθ.. Καί, ἀφοῦ ἔμεινε λίγο σκεπτικός, ὁ Βοόζ, φώναξε ἕνα σκλάβο του καὶ τοῦ ἔδωσε μιὰ παραγγελία. Ὁ δοῦλος ἔτρεξε ἀμέσως πρὸς τὸ μέρος τοῦ κάμπου, ὅπου θέριζαν ἡ κόρες τοῦ ἀφέντη.

Ὁ Βοὸζ πλησίασε τότε τὴν σκυμμένη Ρούθ, τὴν ἄγγιξε ἐλαφρὰ στὸν ὦμο μὲ τὸ χέρι του καὶ τῆς εἶπε:

—Μπορεῖς νὰ ἔχῃς, κόρη μου, γιὰ πάντα δουλειὰ στὸν κάμπο μου. Καταλαβαίνω πὼς ἔχεις λαμπρὴ καρδιὰ καὶ δὲν θέλω νὰ σ' ἀφήσω νὰ φύγῃς. Ὅταν, σὲ λίγο, θὰ τελειώσῃς τὴν ἐργασία σου, νὰ πᾷς νὰ βρῇς τὶς κόρες μου. Τὶς ἔχω εἰδοποιήσει μὲ ἕνα σκλάβο μου νὰ σὲ δεχθοῦν μὲ ἀγάπη καὶ νὰ σὲ περιποιηθοῦν. Ἔδωσα διαταγὴ νὰ μὴ σὲ πειράξῃ κανεὶς ἐδῶ. Ὅταν διψάσῃς ἢ πεινάσῃς νὰ ζητήσῃς ἀπὸ τοὺς δούλους μου καὶ αὐτοὶ θὰ σοῦ δώσουν ἀμέσως νὰ φᾷς καὶ νὰ πιῇς!..

Ἡ Ρούθ τὸν ἄκουγε ἐκστατικὴ μὴ πιστεύοντας στ' αὐτιά της. Εἶχε ζυμωθῇ τόσο μὲ τὴ δυστυχία, ὥστε τῆς ἦταν ἀδύνατο νὰ πιστέψῃ πὼς θὰ μποροῦσε νὰ γνωρίσῃ μιὰ μεγάλη χαρά...

Ἔσκυψε τότε περισσότερο μπρὸς στὸν Βοόζ, ἀκούμπησε τὸ κεφάλι της στὴ γῆ καὶ ὕστερα, σηκώνοντας τὸ πρόσωπό της, ρώτησε:

—Πῶς καταδέχτηκες, ἀφέντη μου, καὶ ἔρριξες τὰ βλέμματά σου σὲ μιὰ ξένη καὶ ἄγνωστη γυναῖκα;

—Ἄκουσα νὰ γίνεται λόγος γιὰ τὶς θυσίες ποὺ ἔκανες γιὰ τὴν πεθερά σου, ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ πέθανε ὁ ἄντρας σου, ἀποκρίθηκε ὁ Βοόζ. Ἐγκατέλειψες τοὺς συγγενεῖς σου καὶ τὸν τόπο ποὺ γεννήθηκες, γιὰ νἄρθῇς νὰ μείνῃς στὴ μαύρη ξενητειά. Εἴθε ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ νὰ σὲ ἀνταμείψῃ κατὰ τὰ ἔργα σου!

—Ὑπάρχει γιὰ μένα καλλίτερη ἀμοιβή, ἀπὸ αὐτὴ ποὺ βρῆκα τώρα, ἀφοῦ εἶδα τὸν ἀφέντη μου νὰ ρίχνῃ βλέμμα στοργικὸ στὴν ταπεινὴ σκλάβα του καὶ νὰ τὴν κάνῃ ὅμοια μὲ τὶς θυγατέρες του;..

Ὁ Βοὸζ κύτταξε τὴ Ρούθ χαμογελῶντας.

Ἡ καρδιά του χτυποῦσε δυνατὰ ἀπὸ τὴ συγκίνησι...

Τέτοια ταραχὴ δὲν τὴν εἶχε δοκιμάσει ποτὲ ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ἔκλεισαν γιὰ πάντα τὰ μάτια τῆς πρώτης γυναῖκας του.

—Ὅταν θὰ τελειώσῃς τὴν ἐργασία σου, εἶπε τέλος στὴ Ρούθ, ἔλα νὰ καθήσῃς στὸ τραπέζι μου νὰ φᾶμε ψωμὶ βουτηγμένο στὸ ξύδι...

Καὶ ὁ Βοὸζ τράβηξε γιὰ τὸ τσαντῆρι του, ἀφίνοντας τὴ Ρούθ κατάπληκτη καὶ μαγεμένη ἀπὸ τὴν ἀνέλπιστη εὐτυχία της.

Πραγματικά, μόλις ἡ νεαρὴ γυναῖκα τελείωσε τὴ δουλειά της, πῆγε καὶ ἔφαγε μὲ τὸν Βοὸζ καὶ τὶς κόρες του, ποὺ τὶς ἔκαναν θερμὴ ὑποδοχή. Ὁ ἀφέντης φέρθηκε ἀπέναντί της σὰν νἆταν ὄχι σκλάβα του, μὰ ἕνα πρόσωπο ποὺ ἤθελε νὰ τὸ τιμήσῃ μὲ τὴ φιλία του. Καὶ ὅταν ἡ Ρούθ ἑτοιμάσθηκε νὰ φύγῃ, ὁ Βοὸζ τῆς ἔδωσε τρία δέματα στάρι καὶ καλὰ φαγιὰ γιὰ τὴν πεθερά της...

—Εὐλογημένος νἆναι ἐκεῖνος ποὺ μᾶς ἔκανε τὴ μεγάλη αὐτὴ εὐεργεσία! φώναξε ἡ Νοεμή, ὅταν ἡ Ρούθ πῆγε τὰ φαγιὰ καὶ τὸ στάρι. Μὰ ποιὸς εἶνε, παιδί μου, αὐτὸς ὁ ἄρχοντας.

Ἡ νύφη της τῆς ἐξιστόρησε τὴ συζήτησι ποὺ ἔκανε μὲ τὸν Βοόζ.. Καὶ ἡ γρηὰ ἀπηύθυνε γεμάτη συγκίνησι, τὶς εὐχές της γιὰ τὴν ὑγεία τοῦ ἀφέντη, τῶν θυγατέρων καὶ τῶν ζώων του...

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ, μόλις ἡ Ρούθ πῆγε στὸν κάμπο, βρῆκε τὸν Βοὸζ νὰ τὴν περιμένῃ μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χείλη. Τὴν ρώτησε πῶς πέρασε τὴ νύχτα της, ἂν ἦταν κουρασμένη, ἂν ἤθελε νὰ ἀναπαυθῇ. Ἐκείνη ὅμως τοῦ ἀποκρίθηκε, ὅτι ποτὲ δὲν εἶχε μεγαλύτερη ὄρεξι γιὰ δουλειά.

Σιγὰ —σιγά, ἕνα σεμνό, τρυφερὸ εἰδύλλιο, ἀναπτύχθηκε μεταξὺ τῆς Ρούθ καὶ τοῦ Βοόζ. Καὶ τὸ εἰδύλλιο αὐτὸ κατέληξε πολὺ σύντομα σὲ γάμο. Ἡ Ρούθ ἔγινε γυναῖκα τοῦ Βοόζ, ἀρχόντισσα μεγάλη καὶ τρανή.. Μὰ τὰ πλοῦτη δὲν τὴν ἔκαναν νὰ χάσῃ τίποτε ἀπὸ τὸ μεγαλεῖον τῆς ψυχῆς της. Ἦταν πάντοτε καλὴ καὶ πρόθυμη ἀπέναντι τῶν φτωχῶν καὶ ἀδικημένων, ἕτοιμη πάντοτε γιὰ κάθε ἡρωϊκὴ πρᾶξι, γιὰ κάθε θυσία.

Ἀπὸ τὸ γάμο του μὲ τὴν Ρούθ ὁ Βοὸζ ἀπόχτησε ἕνα γυιό, τὸν Ὀβέδ, πρόγονο τοῦ Δαυΐδ.

Καὶ ἀπὸ τὴ φυλὴ αὐτὴ βγῆκε ὁ Ἰησοῦς!...

Ὅταν λάβῃ κανεὶς ὑπ' ὄψιν του τὸ περιστατικὸ αὐτὸ βλέπει τὸν κάμπο τοῦ Βοὸζ νὰ καταυγάζεται ἀπὸ ἄπλετο φῶς κι' ἕνα θεῖο φωτοστέφανο νὰ στολίζῃ τὸ κεφάλι τῆς Ρούθ, τῆς γυναῖκας ποὺ δημιούργησε μιὰ φυλή, ἀπὸ τὴν ὁποίαν κατάγεται ὁ Θεάνθρωπος!

Εἶνε ἀνυπολόγιστη ἡ σημασία τοῦ κάμπου τοῦ Βοὸζ στὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος, γιατὶ στὸ τέρμα αὐτοῦ τοῦ κάμπου ἀρχίζει ὁ Γολγοθᾶς!... ΛΑΜΕΝΝΑΙ

ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΡΥΘΡΟΔΕΡΜΟΥΣ ΤΗΣ ΑΡΙΖΟΝΑΣ

Τοῦ κ. Ἀρνάντο Φρακκαρόλι

—Θέλετε νὰ πᾶμε νὰ ἰδοῦμε τοὺς ἐρυθροδέρμους;

Τὴν πρότασιν αὐτὴν μοῦ τὴν ἔκαμαν οἱ φίλοι μου Κρόφτ, πατέρας καὶ κόρη, ἀπὸ τὴν Ὀμάχα τῆς Νεμπράσκα, ἐνῷ ἐκάναμε μαζὶ μιὰν ἐκδρομὴ μερικῶν ἑβδομάδων στὸ νότιο τμῆμα τῶν Ἡν. Πολιτειῶν.

Ἐδέχθηκα τὴν πρότασιν μ' ἐνθουσιασμό. Ἦταν πρώτης τάξεως εὐκαιρία γιὰ νὰ γνωρίσω ἀπὸ κοντὰ αὐτοὺς τοὺς ἀμερικανοὺς «τῆς πρώτης ὥρας», τοὺς αὐθεντικοὺς αὐτοὺς ἰθαγενεῖς τοὺς δισεγγόνους ἐκείνων ποὺ ἐκατοικοῦσαν ἐδῶ ταν ἡ χώρα δὲν ἐλεγόνταν ἀκόμη Ἀμερική.

Ἀπὸ τοὺς ἀπέραντους κάμπους τῆς Ἀριζόνας τοὺς ὁποίους διεσχίζαμε μὲ αὐτοκίνητο, ἐτραβήξαμε κατὰ τὸ Λὰς Βέγκας, μιὰ μεγάλη κωμόπολη περίφημη γιὰ τὴν λατρεία τῆς Παναγίας τῶν Νικῶν, τὴν «Κουκουϊσταντόρα» (κατακτήτριαν) καὶ γιὰ τὴν ὠμορφιά τῶν ἐρυροδέρμων κοριτσιῶν, μὲ τὰ λαμπρότατα τσιγγάνικα μάτια. Οἱ ξαφνικὲς ἀπολαύσεις εἶνε κάποτε τυχερές: ἐφθάσαμε στὴν Λὰς Βέγκας σὲ μιὰ περίοδο συγκεντρώσεως τῶν Ἰνδῶν γιὰ τὴν ἑορτὴ τῆς Ἀνοίξεως.

Θέαμα ὑπέροχο, ποὺ φαινόνταν σκηνοθετημένο γιὰ μιὰ θεατρικὴ παράστασι.

Ἀπὸ ὅλα τὰ χωριὰ τῶν κοντινῶν καὶ μακρυνῶν περιφερειῶν, ἀπὸ τὰ ὀροπέδιὰ τοῦ Νέου Μεξικοῦ καὶ ἀπὸ τοὺς κάμπους τῆς Ἀριζόνας, καθὼς καὶ ἀπὸ τὰ «κάννους», τὶς βαθύτατες χαράδρες τοῦ Κολοράδο, ἔφθαναν στὸ «πονέμπλο» ἀτέλειωτα καραβάνια ἐρυθροδέρμων.

Μεγάλα κάρρα γεμάτα γυναῖκες τυλιγμένες σὲ μακρύτατες σάρπες ἀπὸ τὸ κεφάλι ὣς τὰ πόδια, γραφικὲς ὁμάδες ἀπὸ ἄλογα μικρόσωμα ποὺ τρέχανε σὰν ἀστραπὴ σηκώνοντας σύννεφα σκόνης. Καὶ τὰ καβαλλικεύουν ἄντρες καὶ νεαρὲς γυναῖκες ποὺ στέκονται καλὰ στὴ σέλλα, μὲ τὸ κεφάλι στολισμένο μὲ φτερά, καὶ χρωματιστὲς κορδέλλες ποὺ ἀνεμίζονται στοὺς ὤμους: οἱ γυναῖκες φορτωμένες ψεύτικα κοσμήματα καὶ περιδέραια ἀπὸ μεγάλες χάντρες ποὺ χοροπηδοῦν στὴ μελαψὴν ἐπιδερμίδα τους, οἱ ἄντρες μὲ πρόσωπα σκληρά, ὅλο γωνίες, μὲ μεγάλες μετάλλινες πλάκες στὸ στῆθος, ἀλλὰ χρωματιστὰ φτερὰ ποὺ κρέμονται ἀπὸ τὰ πλευρά τους σὰν μεγάλες φτεροῦγες ψαριῶν.

Οἱ ἄντρες εἶχαν κρεμασμένο ἀπ' τοὺς ὤμους τὸ τόξο μὲ τὰ βέλη, καὶ κρατοῦσαν ἕνα λεπτὸ κοντάρι. Καὶ στὸ ἀκατάσχετο τρέξιμο τῶν μικρόσωμων ἀλόγων ποὺ ἐκουδούνιζαν κι' αὐτὰ ἀπὸ τὰ περιδέραια, τοὺς μεταλλίνους δίσκους καὶ τοὺς χρωματιστοὺς φιόγκους, σηκωνόνταν καὶ ἁπλωνόνταν γύρω μιὰ χαρούμενη μουσική, κάτι σὰν «καριγιόν», σ' ἕνα γραφικὸ ἀνακάτεμμα ὅπλων, χρωμάτων καὶ φτερῶν.

Αὐτοὶ ὅμως ὅλοι οἱ στολισμένοι καβαλλάρηδες ἐπήγαιναν σὲ μιὰ γιορτὴ καὶ ὄχι νὰ πολεμήσουν: ὅπως τὴν ἐποχὴ ποὺ κατέβαιναν κατὰ χιλιάδας γιὰ νὰ χτυπήσουνε τοὺς Ἱσπανοὺς ἢ γιὰ νὰ κατασφάξουν τοὺς ἱεραποστόλους, ἢ ἀργότερα, ὅταν ἔκαναν κλεφτοπόλεμο κατὰ σμήνη στὴ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ γιὰ νὰ χαλάσουν καὶ νὰ ληστέψουνε τοὺς ἐπιβάτες.

Τίποτε ἀπ' ὅλ' αὐτά! Τώρα οἱ ἐρυθρόδερμοι ἔχουν ἐξημερωθῆ. Ἴσως μάλιστα πάρα πολύ.

Γιατὶ λέγονται ἰνδοὶ οἱ πρῶτοι αὐτοὶ κάτοικοι τῆς Ἀμερικῆς; Εἶνε ἀσφαλῶς ἡ συνέπεια ἑνὸς λάθους ποὺ ἔγινε ὅταν ὁ Κολόμβος ἀνεκάλυψε τὴν Ἀμερική. Ὁ μεγάλος αὐτὸς ποντοπόρος εἶχεν ἔρθει εἰς ἀναζήτησιν τῶν Ἰνδιῶν ἀπὸ ἄλλον δρόμο ἐκτὸς ἀπ' τὸν γνωστόν, καὶ οἱ πρῶτοι κάτοικοι ὠνομάσθηκαν ἰνδοί, ἐδῶ καὶ στὴν Νότιο Ἀμερική· Μερικοὶ ὅμως προβάλουν τὴν ὑπόθεσι ὅτι οἱ ἐρυθρόδερμοι κατέβηκαν ἀπ' τὴν Ἀσία, περνώντας ἀπ' τὸν Βερίγγειον πορθμόν. Θὰ εἶχαν ὅμως τέτοια μελαψὴν ἐπιδερμίδα καὶ τροπικὲς συνήθειες ἂν εἶχαν κατέβει ἀπ' τὸν Βορρᾶ, Ἂν ὅμως ἦρθαν ἀπὸ τὸ Μεξικό; Δὲν φαίνεται πιθανώτερο αὐτό;

Ἡ ἀλήθεια εἶνε, πὼς οἱ ἐρυθρόδερμοι τῆς Ἀμερικῆς, ἀπὸ τὸν Καναδᾶ ἕως τὸ Μεξικό, ἔχουν τὰ ἴδια σωματικὰ γνωρίσματα, παρ' ὅλην τὴν διαφορὰ τοῦ ἀναστήματος ποὺ ὑπάρχει στὶς διάφορες φυλές : οἱ Ὀσάγοι εἶνε πανύψηλοι, οἱ Σχόνοι κοντοί, οἱ Τζιπεβέ, οἱ Βινομπάγκο, οἱ Ντακοτα...

Ἀλλ' ἂς μὴ πονοκεφαλιάσουμε στὰ σκοτεινὰ μυστήρια τῆς φυλῆς. Προτιμότερο νὰ ἰδοῦμε πῶς ζῇ τώρα αὐτὸς ὁ κόσμος στὴ μεγάλη αὐτὴ χώρα, ὅπου στὸ τρομερὸ κοινωνικὸ πρόβλημα τοῦ μαύρου πληθυσμοῦ (δώδεκα ἑκατομμύρια νέγρων, σχεδὸν τὰ δέκα τοῖς ἑκατὸν τοῦ ὁλικοῦ πληθυσμοῦ) προστίθεται τὸ πρόβλημα τῶν ἐρυθροδέρμων.

Ὅλοι — ὅλοι εἶνε μόλις τετρακόσιες χιλιάδες, συγκεντρωμένοι σὲ διακόσιες κοινότητες, ποὺ κυβερνῶνται ἀπὸ εἰδικοὺς ὑπαλλήλους. Οἱ περισσότεροι ζοῦνε στὶς νότιες Πολιτεῖες (Ἀριζόνα, Νέον Μεξικόν, Κολοράδο, Καρολίνα, Ὀκλαχόμα, Καλιφόρνια) ἀλλὰ βρίσκονται καὶ στὸν Βορρᾶ.

Στὴν ἀρχὴ τοῦ αἰῶνος, ἡ ἐπίσημη πολιτικὴ τῆς Οὐασιγκτῶνος φαινόνταν πὼς ἤθελε νὰ ἐξοντώσῃ τὴ φυλή, μοιράζοντας ἀφειδῶς οἰνοπνευματώδη ποτὰ καὶ μαζεύοντας τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς σ' ἀνθυγιεινὲς περιφέρειες· Εἶνε ὅμως κάμποσα χρόνια ποὺ ἡ προσπάθεια αὐτὴ ἔχει ἐγκαταλειφθῆ. Τώρα μάλιστα κάνουν προσπάθειες γιὰ τὴν διατήρησι τῆς φυλῆς. Καὶ ἡ προσπάθεια αὐτὴ ἐκαρποφόρησε, ἀφοῦ κατὰ τὴν μεταπολεμικὴ περίοδο παρατηρεῖται μιὰ αὔξησις τοῦ πληθυσμοῦ.

Ἀπὸ τοὺς ἰνδοὺς ποὺ ἑτοιμάζονται νὰ χορέψουν (ὅλες οἱ συγκεντρώσεις τελειώνουν μὲ χορούς μεγαλειώδεις καὶ τραγούδια) μερικοὶ νέοι, γραφικώτατα στολισμένοι, μὲ περισσότερην ἐπιμέλεια ἀπὸ τοὺς συντρόφους των, ἦρθαν νὰ μᾶς προαπαντήσουν μὲ μεγάλην εὐγένεια.

Ἦταν φοιτηταί, καὶ μᾶς εἶπαν ὅτι ἡ νέα γεννεὰ προσαρμόζεται ὅσο μπορεῖ μὲ τὸν πολιτισμὸ τῶν λευκῶν. Εἶνε πάρα πολλοὶ οἱ νέοι ποὺ φοιτοῦν στὰ σχολεῖα καὶ στὰ πανεπιστήμια.

Θεωρούμενοι ὡς ἀμερικανοὶ πολῖται, χωρὶς ὡστόσο νὰ ἔχουν δικαίωμα ψήφου οἱ ἐρυθρόδερμοι εἶνε ἐγκατεστημένοι σὲ μεγάλες ἐκτάσεις ποὺ τοὺς ἔχουν παραχωρηθῆ ἀπὸ τὸ Κράτος. Μερικοὶ κατορθώνουν νὰ πλουτίσουν, μερικοὶ γίνονται καὶ ἑκατομμυριοῦχοι (σὲ δολλάρια) γιατὶ κάποτε στὰ χωράφια τους βρίσκονται κοιτάσματα πετρελαίου καὶ μετάλλων. Τότε, οἱ ἰδιοκτῆται, γίνονται ξαφνικὰ πλούσιοι.

Ἡ μὶς Βιργινία, ἡ καλὴ ἀμερικανὶς συνοδός μου, θέλησε νὰ μάθῃ πῶς οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ἐρυθροδέρμων παραχωροῦσαν μὲ τόσην εὐκολία στοὺς λευκοὺς τὸν τίτλο τῶν ἀρχηγῶν φυλῆς.

—Ἡ φιλοξενία εἶνε γιὰ μᾶς ἱερή, μᾶς ἐξήγησε ἕνας φοιτητής, καὶ ξέρουμε ὅτι μὲ τὴν ἀπονομὴ τοῦ τιμητικοῦ αὐτοῦ τίτλου εὐχαριστοῦμε τοὺς λευκούς. Καὶ στὸ κάτω — κάτω ξέρουμε ὅτι δὲν πρόκειται νὰ μείνουν πολὺ μαζί μας...

ΑΡΝΑΛΝΤΟ ΦΡΑΚΚΑΡΟΛΙ

ὁ Ἐραστὴς ΤΗΣ ΛΑΙΔΗΣ ΚΙΜΠΕΡΛΕΥ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ κ. Γ. ΑΣΠΡΕΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ : Ὁ Φίλιππος Βαλέντης, ἀξιωματικὸς τοῦ πυροβολικοῦ, συναντᾶ σὲ κάποια ἔξοχὴ τῆς Ἀττικῆς, μιὰ ὑπερόχου ὠμορφιᾶς, ξανθὴ ἀμαζόνα. Εἶναι ἡ Λαίδη Κιμπερλεῦ. Συναντῶνται πολλὲς φορές, ἀγαπιοῦνται καὶ ἡ Ἐγγλέζα, συνεπαρμένη ἀπὸ τὴν γοητεία τοῦ φίλου της, τοῦ προτείνει νὰ τὴν ἀπαγάγῃ. Εὐτυχισμένοι γυρίζουν πίσω στὴν Ἀθήνα καὶ ὁ Βαλέντης τὴν ἄκουσε νὰ τοῦ λέῃ, ὅπως ἔφευγε : Ξέρω ποὺ κάθεστε. Θἄρθῶ νὰ σᾶς ἰδῶ!...

Ἡ Ἔλινορ πῆγε πράγματι στὸ σπίτι τοῦ Φιλίππου ὅπου τὸν διεβεβαίωσε γιὰ μιὰ ἀκόμη φορά, πὼς θὰ τῆς ἦταν ἀδύνατο νὰ ζήσῃ χωρὶς αὐτόν Τὴν ἄλλη μέρα ὅμως φθάνει στὴν Ἀθήνα ἡ μητέρατου μὲ τὴν παιδική του φίλη, τὴν Τζούλια ποὺ τοῦ τὴν προορίζει γιὰ γυναῖκα του. Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Ἔλινορ ἀποφασίζει νὰ μὴν χωρισθῇ ἀπὸ τὸν ἀγαπημένο της, καὶ ὁ Φίλιππος μὲ τὸ φίλο του Ζάρμπα τὴν ὁδηγοῦν σ' ἕνα φιλικὸ σπίτι τοῦ δευτέρου.

13ον

Ὁ φρούραρχος δὲν κατώρθωσε νὰ μὴν ἐκπλαγῇ. Ἡ πρόσκλησις ἦτανε καὶ ἀπροσδόκητη καὶ ἔντονος, καὶ σὲ ὥρα ποὺ οὐδέποτε τὸ ὑπουργεῖον εἰργάζετο.

—Ξέρετε τί συμβαίνει ; ρώτησε τὸν ὑπασπιστὴ στὸ τηλέφωνο.

—Δὲν γνωρίζω τίποτα, τοῦ ἀπήντησε ἐκεῖνος, παρὰ ὅ,τι διετάχθην νὰ σᾶς μεταβιβάσω. Ὁ κ. ὑπουργὸς σᾶς περιμένει.

Φρούραρχος τῆς πρωτευούσης ἦτανε τότε ἕνας ἀντισυνταγματάρχης τοῦ μηχανικοῦ ἀπὸ τοὺς αὐστηροτέρους ἀξιωματικοὺς τῆς ἐποχῆς. Ἐλέγετο Κουρουσόπουλος καὶ προήρχετο ἀπὸ τοὺς παλαιοτέρους ἀποφοίτους τοῦ σχολείου τῶν Εὐελπίδων.

Τὸ Φρουραρχεῖο εὑρίσκετο εἰς τὴν ὁδὸν Σταδίου ἀπέναντι ἀπὸ τὸ σημερινὸν μέγαρον τῶν Τηλεφώνων. Ἐκεῖ ὅπου σήμερον εἶνε τὸ τετραώροφο κτίριο ποὺ κτίστηκε πρὸ ἐτῶν ἀπὸ τὸ μετοχικὸ ταμεῖο τοῦ στρατοῦ καὶ εἶχε χρησιμοποιηθῆ καὶ γιὰ Ὑπουργεῖο καὶ ἔπειτα ξενοδοχεῖο. Τώρα περιῆλθεν εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος.

Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ σταδίου ἦτανε μανδρότοιχος ἔπειτα ἐξετείνετο αὐλὴ καὶ εἰς τὸ βάθος μικρὸ διώροφο σπίτι.

Ἡ αὐλὴ ἐχρησίμευε γιὰ νὰ δένουν τὰ ἄλογά του οἱ διάφοροι ἀγγελιαφόροι διότι ὄχι μόνον αὐτοκίνητα δὲν εἴχανε εἰσαχθῆ στὸ στρατὸ ἀλλ' οὔτε καὶ ποδήλατα. Ὅλη ἡ κίνησις διεξήγετο μὲ τὰ ἄλογα. Τὸ ποδήλατο ποὺ εἶχε ἀρχίσει νὰ χρησιμοποιῆται ἀπὸ τὴν νεότητα ἐκρίθη ὡς ἀντιβαῖνον μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀξιωματικοῦ, καὶ ὁ ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ μηχανικοῦ Δροσόπουλος ποὺ ἐτόλμησε νὰ ἐμφανισθῇ ἐπιβαίνων ποδηλάτου ἐτιμωρήθη μὲ αὐστηρὰν κράτησιν.

Ὅταν ἔφθασεν ὁ φρούραρχος εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν εὗρε τὸν ὑπουργὸ ἀνήσυχο καὶ ταραγμένο.

Ὑπουργὸς ἦτανε ὁ Κόρπας, ἕνας συνταγματάρχης τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου, νησιώτης ψύχραιμος ἄνδρας καὶ εὐγενής.

—Συνέβη ἕνα σκάνδαλον, τοῦ εἶπε, ποὺ πολὺ φοβοῦμαι ὅτι θὰ βαρύνῃ ἐπὶ τοῦ σώματος τῶν ἀξιωματικῶν.

Ὁ Κουρουσόπουλος γούρλωσε τὰ μάτια του καὶ κύτταξε τὸν ὑπουργὸ μὲ ἔκπληξι.

—Σκάνδαλο; ψιθύρισε.

—Δύο ἀξιωματικοὶ ἀπήγαγον μίαν εὐγενῆ Ἀγγλίδα!

—Τίνος σώματος, εἶπε, κ. ὑπουργέ;.

—Τοῦ πυροβολικοῦ.

—Περίεργον.

—Περιμένω τὸν διευθυντὴν τοῦ συντάγματος ποὺ ὑπηρετοῦν καὶ τὸν προσωπάρχη. Σᾶς ἐκάλεσα καὶ σᾶς διότι αἱ ἀποφάσεις ποὺ θὰ ληφθοῦν κατὰ τῶν ἀπαγωγέων πρέπει νὰ ἐκτελεσθοῦν ἀμέσως.

Καὶ τοῦ προσέθεσε μὲ στενοχώρια.

—Πρέπει νὰ γνωρίζετε ὅτι προηγήθη ἔντονος διαμαρτυρία σήμερον τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Ἀγγλίας κ. Ἔλλιοτ πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως.

★

Ἀληθινὰ ἐκεῖνο τὸ δειλινὸ εἶχαν συμβῆ περιεργότατα πράγματα εἰς τὰς Ἀθήνας ποὺ ἐδημιούργησαν πρῶτα εἰς τὴν κυβέρνησιν καὶ ἔπειτα εἰς τοὺς ἀνωτέρους κύκλους καὶ κατόπιν εἰς τοὺς δημοσιογράφους καὶ στὸν κόσμο μεγάλην σύγχισιν καὶ φήμας καὶ φαιδρότατα ἐπεισόδια.

Ἡ Μίσσες Κάρδιγκαν μόλις ἔλαβε τὸ γράμμα τῆς Ἔλινορ ἔσπευσε νὰ τὸ ἀνεκοίνωσε ἀμέσως εἰς τὸν Ἔλλιοτ. Ἐκεῖνος ἐπίστευσεν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἀπαγωγῆς, ἀδιάφορον ἑκουσίας ἢ ἀκουσίας. Ἐζήτησε ἀκρόασιν ἀπὸ τὸν Θεοτόκην καὶ τοῦ παρέστησε πολὺ διαφορετικὰ τὰ πράγματα, διότι τὸν ἄφησε νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἡ Λαίδη Ἔλινορ, πλὴν τῆς νεότητός της εἶχε ὡς προῖκα μερικὲς ἑκατοντάδες χιλιάδων λιρῶν.

Ὁ Θεοτόκης ἔχασε τὴν ψυχραιμίαν του. Ἐπίστευσεν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἐπιχειρήσεως ποὺ θὰ προυκάλει πικρόχολα σχόλια τῶν ξένων εἰς βάρος τῶν Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν καὶ τῆς χώρας.

Ἐκάλεσε ἀμέσως τηλεφωνικῶς τὸν ὑπουργὸ τῶν Στρατιωτικῶν, τὸν Κόρπαν καὶ τοῦ ἔδωσε ἐντολὴν νὰ ἐνεργήσῃ πάραυτα τὴν σύλληψιν τῶν δύο ἀπαγωγέων.

Ἡ ἀπροσδόκητος ἄφιξις τοῦ Ὑπουργοῦ στὸ ὑπουργεῖον του, τὸ δειλινό, τὰ τηλέφωνα, οἱ ἀγγελιαφόροι, οἱ ἔφιπποι, ἡ συγκέντρωσις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τοῦ φρουράρχου, τοῦ προσωπάρχου, τοῦ διοικητοῦ τοῦ πυροβολικοῦ συντάγματος καὶ οἱ ψιθυρισμοὶ ποὺ βγήκανε πρῶτα — πρῶτα ἀπὸ τὶς ἀθυροστομίες τοῦ τηλεφωνικοῦ κέντρου ἐδημιούργησαν τὶς πρῶτες φῆμες «Κάτι τρέχει».

Ὅτι κάτι ἔτρεχε ἦτανε βεβαίως, ἀναμφισβήτητον, ἀλλὰ τί; Καὶ βεβαίως αὐτὸ τὸ «κάτι» θὰ ἦτανε σοβαρὸ ἀφοῦ ἐκαλοῦντο καὶ προσήρχοντο στὸ ὑπουργεῖο τῶν Στρατιωτικῶν σωματάρχαι καὶ φρούραρχοι, καὶ ἔφιπποι ἀγγελιαφόροι. Οἱ ρεπόρτερ τῶν ἐφημερίδων ποὺ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην συνηγωνίζοντο πεισματωδῶς, ἀντελήφθησαν σὲ λίγο ὅτι ἐπρόκειτο περὶ σπουδαιοτάτου γεγονότος. Οἱ ζωηρότεροι ἀπ' αὐτοὺς ποὺ τοὺς ἄρεσαν οἱ φάρσες ἄρχισαν νὰ διαδίδουν ἄλλα ἀντ' ἄλλων.

Ὅτι κάτι τρέχει στὰ σύνορα!

Ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἐξαφανίσεως κάποιου σπουδαίου προσώπου!

Ὅτι ἀπὸ κάποια πρεσβεία χάθηκε ἕνα σπουδαῖο ποσὸ λιρῶν!

Ὅτι κάποιο ντουνοτσιαμέντο προελήφθη!

Ἡ μικρὴ τότε Κοινωνία ἄναψε καὶ κόρωσε καθὼς ἔλεγαν.

Αἱ διαδόσεις, αἱ φῆμαι καὶ ἡ σύγχισις, ἐδημιούργησαν σωστὸ κυκεῶνα ποὺ ὅταν κατόπιν τὴν νύκτα ἐγνώσθη ἐπὶ τέλους ἡ ἀλήθεια, πολλοὶ δὲν τὴν πίστευαν, ἐπέμεναν στὶς ἰδιαίτερες πληροφορίες των καὶ στὶς διαδόσεις τῶν φαρσέρ.

Τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῶν τῶν περιπετειῶν ξέσπασε στοὺς δύο νεαροὺς ἀξιωματικούς.

Ὁ Φίλιππος Βαλέντης συνελήφθη ἀπὸ ἕναν ἀξιωματικὸ τοῦ φρουραρχείου νυχτώματα στὴν εἴσοδο τοῦ ξενοδοχείου τῆς Ἀγγλίας.

Πήγαινε στὴν μητέρα του ποὺ τὴν εἶχε ἐγκαταλείψει ἀπὸ τὸ πρωΐ.

Ἐκεῖ τὸν περίμενε ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ Φρουραρχείου ποὺ τὸν ἀναζητοῦσαν. Ἕνας ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ πεζικοῦ.

Τὸν χαιρέτησε καὶ τὸν σταμάτησε.

—Μὲ συγχωρεῖτε κ. ἀνθυπολοχαγέ, τοῦ εἶπε, εἶσθε ὑπὸ κράτησιν, ἀκολουθῆστε με σᾶς παρακαλῶ εἰς τὸ Φρουραρχεῖον.

Ὁ Φίλιππος ἔμεινε κατάπληκτος.

—Μήπως κάμετε λάθος κύριε; τοῦ εἶπε.

—Ἔχω προσωπικὴν διαταγὴν τοῦ κ. φρουράρχου νὰ ἐμφανισθῆτε ἐνώπιόν του ἀμέσως.

Ὁ Βαλέντης ἀναγκάσθηκε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ.

Εἰδοποίησε μὲ τὸν θυρωρὸ τὴν μητέρα του ὅτι θὰ ἤρχετο σὲ λίγο καὶ πῆγε μὲ τὸ συνοδὸ ἀνθυπολοχαγὸ στὸ Φρουραρχεῖο.

Ὁ Σεραφεὶμ εἶχε συλληφθῆ στὴν πανσιὸν τῆς Μίσσες Γουὼλδ τὶς στιγμὲς ποὺ εἶχε τακτοποιήσει τὰ λίγα πράγματά του καὶ ἔβγαινε νὰ πάῃ καὶ αὐτὸς στὸ ξενοδοχεῖο τῆς Ἀγγλίας γιὰ νὰ γνωρίσῃ τὴ μητέρα τοῦ φίλου του.

—Μὰ καλὰ τί συμβαίνει; ρώτησε τὸν ἀνθυπολοχαγό.

—Δὲν ξέρω, τοῦ ἀπάντησε ἐκεῖνος, ἐκτελῶ προσωπικὴν διαταγὴν τοῦ κ. Φρουράρχου.

—Περίεργο, μουρμούρισε ὁ Ζάρμπας.

Ἠκολούθησε τὸν ἀξιωματικὸ τοῦ φουραρχείου χωρὶς νὰ τοῦ περάσῃ ἡ παραμικρὴ ὑποψία τοῦ θορύβου καὶ τοῦ σκανδάλου ποὺ εἶχεν ἐκραγῆ.

Στὸ φρουραρχεῖο ὁ Ζάρμπας εἶδε δυὸ τρεῖς ἀξιωματικοὺς ποὺ τὸν κύτταζαν ἄλλοι μὲ θαυμασμὸ καὶ ἄλλοι μὲ ἔκπληξι.

— Τί διάβολο μὲ κυττᾶνε ἔτσι, συλλογίστηκε ὁ Ζάρμπας.

Ἦταν ὅμως ὅλοι τοῦ πεζικοῦ οἱ ἀξιωματικοί, καὶ ἐπειδὴ τρωγόντουσαν διαρκῶς μὲ τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ πυροβολικοῦ ἀντάλλαζανε ὅπως ἕνα τυπικὸ χαιρετισμό. Τὸν ὡδήγησαν σὲ κάποιο μικρὸ γραφεῖο ἑνὸς λοχίου γραφέως καὶ τὸν ἔκλεισαν μόνο του μέσα.

—Περιμένετε παρακαλῶ τοῦ εἶπε ὁ ἀνθυπολοχαγός, θὰ σᾶς ἀνακρίνῃ ὁ κ. φρούραρχος.

—Μὰ κύριε συνάδελφε, τοῦ εἶπε ὁ Ζάρμπας, τί νὰ μὲ ἀνακρίνῃ ὁ κ. φρούραρχος, τί συμβαίνει;

«Τραγούδα Μπέμπη» — Ἡ ὀρχήστρα τοῦ Χόλλυγουντ, ποὺ ἔχει γοητεύσει τοὺς ἀστέρας καὶ δὲν λείπει ἀπὸ καμμιὰ διασκέδασί τους, ἐφ' ὅσον τὸν πληρώνου πολὺ ἁλμυρά.

—Δὲν γνωρίζω τοῦ ἀπάντησε πάλιν ἐκεῖνος ξηρὰ μὲ ὕφος σπουδαιοφανείας, χαρακτηριστικὸ στοὺς ἀνθρώπους καὶ ἰδίως εἰς τοὺς Ρωμηοὺς ὅταν πιστεύουν ὅτι ἐκτελοῦν σπουδαίαν ὑπηρεσίαν.

Τὸ αὐτὶ τοῦ Σεραφεὶμ εἶχε πάρε

Τὸ αὐτὶ τοῦ Σεραφεὶμ εἶχε πάρει ἕναν ψιθυρισμὸ ποὺ δὲν φαντάσθηκε ὅτι ἀφοροῦσε αὐτὸν καὶ τὴν μυστηριώδη ὑπόθεσιν εἰς τὴν ὁποίαν ὤφειλε τὴν ἀπροσδόκητη κράτησί του.

—Μωρὲ μπάζα μιὰ φορά!

Τὸ εἶχε ψιθυρίσει ἕνας ἀπὸ τοὺς τρεῖς ἀξιωματικοὺς ποὺ εἶχε συναντήσει στὸ μεγάλο προθάλαμο.

«Τοῦ πεζικοῦ εἶνε, σκέφθηκε μὲ κακία κι' αὐτός, γιὰ τί ἄλλο θὰ κουβεντιάζανε παρὰ γιὰ μπάζες!».

Ἀλλὰ τὴ μεγαλυτέρα ὀργὴ καὶ ἀγανάκτησιν ἔνοιωσε τὸ ἴδιο βράδυ ἔπειτα ἀπὸ λίγην ὥρα ἡ σεβαστὴ χήρα τοῦ ναυάρχου, ἡ θεία τοῦ Σεραφείμ, ποὺ εἶχε δεχθῆ στὸ ἀρχοντικό της καὶ φιλοξενήσῃ τὴν Ἔλινορ.

Μπροστὰ στὸ σπίτι της ὅταν εἶχε νυχτώσει σταμάτησε μία ἅμαξα λαντὼ καὶ ἡ ὑπηρέτριά της ἔσπευσε νὰ τῆς ἀναγγείλῃ πὼς ζητοῦσε νὰ τῆς μιλήσῃ ὁ κ. φρούραρχος μαζὶ μὲ ἕναν ξένο κύριο καὶ μιὰ ξένη κυρία.

Ἡ ναυαρχίνα ἐταράχθη.

Ἀντελήφθη ἀμέσως, περὶ τίνος ἐπρόκειτο.

Ἐκεῖνες τὶς στιγμὲς ἔτρωνε μαζὶ μὲ τὴν Ἔλινορ μὲ τὴν ὁποίαν κατώρθωνε νὰ συνεννοηθῇ πολὺ καλὰ γαλλιστί, γλῶσσα ποὺ εἶχε διδαχθῆ ἀπὸ κορίτσι καὶ ἡ Ἔλινορ τὴ μιλοῦσε καθὼς μιλοῦν τὰ γαλλικὰ οἱ Ἄγγλοι.

Ἐξήγησε ἀμέσως στὴν Ἔλινορ τί συνέβαινε.

—Σᾶς παρακαλῶ νὰ τοὺς δεχθῆτε τῆς εἶπε, σεβαστὴ κυρία. Ἐμὲ θὰ ζητοῦν καὶ ἐπιθυμῶ νὰ βάλω τὰ πράγματα στὴ θέσι τους.

Καὶ τὴ ρώτησε ἄξαφνα:

—Εἴπατε πὼς εἶνε μαζὶ καὶ ὁ κ. φρούραρχος τῶν Ἀθηνῶν;

—Ναί.

—Ἀλλὰ τί θέσι μπορεῖ νὰ ἔχῃ ὁ κ. φρούραρχος σὲ μιὰ ἐντελῶς ἰδιωτικὴν ὑπόθεσι. Σεῖς σεβαστὴ κυρία δεχθῆτε τὸν κ. φρούραρχο, ἐγὼ ὅμως δὲν ἔχω νὰ ἀνταλλάξω οὔτε μίαν λέξιν μαζί του.

Ἀλλὰ τῆς ναυαρχίνας εἴχανε περάσει δεινὲς ὑποψίες.

— Ἂν πρόκειται γιὰ τὸν κ. Φίλιππο Βαλέντη, τῆς ψιθύρισ, καὶ γιὰ τὸ φίλο του τὸν ἀνεψιό μου τὸν Ζάρμπα.

Ἡ Ἔλινορ τὴν κύτταξε μὲ τὰ ζωηρά της μάτια γεμάτα τώρα ἀπὸ ἀνησυχία.

—Πῶς εἶνε δυνατόν; ψιθύρισε.

—Πολὺ τὸ φοβοῦμαι.

—Δεχθῆτε τους σεβαστή μου κυρία, τῆς εἶπε μὲ ἕνα ἀόριστο τόνο βαθειᾶς ἀνησυχίας.

Ἐπηκολούθησε τότε μία χαρακτηριστικὴ σκηνή, τὴν ὁποίαν ἡ σεβαστὴ ἐκείνη ἀπόγονος ἁρματωλῶν καὶ κουρσάρων, ὁσάκις τὴν διηγεῖτο, καὶ τοῦτο συνέβαινε σπανίως, ἔπειτα ἀπὸ τὰ ἀπροσδόκητα δραματικὰ γεγονότα ποὺ ἐπηκολούθησαν, γεμίζανε τὰ μάτια της δάκρυα.

Ὁ φρούραρχος ζήτησε ἀπὸ τὴν ναυαρχίνα νὰ παραδώσῃ τὴν νεαρὰ Ἀγγλίδα εἰς τὴν ξένην κυρία καὶ τὸν ξένον κύριον ποὺ συνώδευε.

★

Ἡ ναυαρχίνα ἔγινε καταπόρφυρη ἀπὸ τὴν ὀργὴν καὶ τὴν ταραχήν της.

— Κύριε, τοῦ εἶπε, σέβομαι τὸν βαθμὸ καὶ τὴ θέσι ποὺ κατέχετε, ἄλλως θὰ σᾶς παρακαλοῦσα νὰ ἐξέλθετε ἀμέσως ἀπὸ τὸ σπίτι μου.

Ἐὰν ὁ φρούραρχος δὲν τῆς ζητοῦσε συγγνώμην καὶ δὲν ἄλλαζε τὸ σκληρὸ καὶ διατακτικὸ του ὕφος, ἡ ναυαρχίνα ποὺ ἔννοιωσε μέσα της νὰ ξυπνάῃ ἡ κληρονομία ἁρματωλῶν καὶ κουρσάρων, ἦτανε ἀδύνατον νὰ ὑποχωρήσῃ.

—Στὸ σπίτι μου δὲν ὑπάρχει ἐγκληματίας οὔτε φυγάς, οὔτε δραπέτης. Φιλοξενῶ μὲ τὴ θέλησί της μιὰ νέα τῆς ὁποίας τὴν ζωὴν καὶ τὴν θέλησι ἐργάζονται νὰ στραγγαλίσουν σκληροὶ κηδεμόνες.

Ἡ Μίσσες Κάρδιγκαν καὶ ὁ δεύτερος γραμματεὺς τῆς πρεσβείας, γιατὶ αὐτὸς ἦτο ὁ ξένος κύριος μὲ τὰ πολιτικά, παρακολουθοῦσαν σιωπηλοὶ τὸν ζωηρὸ καὶ θυμώδη διάλογο τοῦ φρουράρχου καὶ τῆς γηραιᾶς καὶ σεβασμίας κυρίας ποὺ δὲν ἐγνώριζαν.

Ἔβλεπαν ὅμως ὅτι βρισκόντουσαν σὲ σπίτι ἀρχοντικό. Μέσα σὲ παληὰ ἔπι-

ΟΙ ΘΗΣΑΥΡΟΙ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ

ΑΡΑΒΙΑ: Η ΧΩΡΑ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ

ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΜΜΟΥ ΠΟΥ ΤΥΦΛΩΝΕΙ

Ποῦ νὰ εὐρίσκετο ἡ μυστηριώδης χώρα τοῦ Ὀζὶρ ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐπέστρεψαν φορτωμένοι χρυσάφι οἱ στόλοι τῶν Φοινίκων, πρὸ τρισχιλίων ἐτῶν, διασχίζοντε στὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν. Οἱ ἐρευνηταὶ δὲν κατώρθωσαν ἀκόμη νὰ καθορίσουν ἀκριβῶς, ποὺ ἦσαν τὰ χρυσωρυχεῖα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ὅλοι οἱ ἀρχαῖοι λαοὶ καὶ οἱ πανίσχυροι Φαραώ, ἔφερναν τὸν χρυσὸν μέταλλον, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τότε ἀσκοῦσε τὴν κυριαρχία του στὸν κόσμο. Μήπως εὑρίσκοντο στὸ ἐσωτερικὸ τῆς ὀρεινῆς Ἀβησσυνίας ἤ, ἴσως, πιὸ μακρυὰ ἀκόμη ἀπὸ τὸ μεσογειακὸν κέντρον Πολιτισμοῦ, στὴ σημερινὴ Ρωδεσία ὅπου τὰ τελευταίως ἀνακαλυφθέντα ἐπιβλητικὰ ἐρείπια τῆς Ἰσημπάπτε μᾶς μιλοῦν γιὰ ἄγνωστους πολιτισμοὺς ποὺ ἔχουν ἐξαφανισθεῖ πρὸ πολλῶν αἰώνων; Μὴν πρέπει νὰ ἀναζητηθῇ ἡ μυθικὴ χώρα τοῦ χρυσοῦ στὸ νοτιοανατολικὸ ἀραβικὸ κράτος τῆς Βασιλίσσης τοῦ Σαβᾶ, τῆς ὁποίας ἡ ὠμορφιὰ καὶ ἡ χάρι ἐδημιούργησαν ἀπὸ χιλιάδων ἐτῶν τὴν παράδοσιν τῆς δημιουργίας δυναστείας τοῦ Σολομῶντος, στὴν Ἀβησσυνία ἀπὸ τὴν ὁποία, ὡς λέγεται, κατάγεται καὶ ὁ μέχρι πρὸ ὀλίγου Αὐτοκράτωρ τῆς Αἰθιοπίας Χαϊλὲ Σελασιέ;

Πάντως φαίνεται ὅτι ἡ «εὐτυχὴς Ἀραβία» εἶχε εἰς τὸ παρελθὸν τόσα πλούτη ὥστε κάποιος Ρωμαῖος Αὐτοκράτωρ δὲν ἐδίστασε νὰ θυσιάσῃ ὁλόκληρη στρατειὰ στὶς ἀμμώδεις ἐρήμους τῶν ἀξένων ἀκτῶν τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης μὲ τοὺς φοβεροὺς πυρετοὺς γιὰ νὰ κατακτήσῃ τὴν περιοχὴ ποὺ σήμερον εἶνε ἡ Ἰεμένη.

Ἀνεξαρτήτως ὅμως τοῦ ποῦ ἦτο ὁ Ὀζίο καὶ τῶν πιθανῶν χρυσορυχείων τῆς Ἀραβίας κατὰ τὴν ἀρχαιότητα εἶνε βέβαιον ὅτι σήμερα τὸ βασίλειον τῆς Χετζάζης, ποὺ ἡ μεγαλυτέρα ἔκτασίς της εἶνε πραγματικὴ ἔρημος, εἶνε ἀληθινὰ χρυσοφόρος περιοχή. Δὲν ἔχει βέβαια θησαυροὺς ἀπὸ τὸ ὑπέδαφος ἢ τὸ ἔδαφός της, οὔτε μεταλλεῖα, οὔτε εὔφορους ἀγροὺς ἀλλὰ ἔχει τοὺς προσκυνητάς, οἱ ὁπεῖοι δεκατρεῖς αἰῶνες τώρα, φθάνουν κάθε χρόνο ἐκεῖ κατὰ δεκάδες χιλιάδων γιὰ νὰ προσκυνήσουν στὴ Μέκκα, καὶ στὴ Μεντίνα.

Ὁ ἀριθμός τους φθάνει τὶς διακόσιες χιλιάδες κατὰ μέσον ὅρον — ἂν καὶ τὰ τελευταῖα χρόνια ἐσημειώθη πτῶσις στὶς 100 — 120 χιλιάδες — καὶ ἀντιπροσωπεύουν ὅλους τοὺς μωαμεθανικοὺς πληθυσμοὺς ἀπὸ τὴν μεσογειακὴς ἀκτῆς τῆς Ἀφρικῆς μέχρι τοῦ Σουδάν, ἀπὸ τὰ Βαλκάνια καὶ τὸν Καύκασον μέχρι τῶν ἀκροτάτων συνόρων τῆς Κίνας, ἀπὸ τὰς Ὁλλανδικὰς νήσους τῆς Ἄπω Ἀνατολῆς, ἀπ παντοῦ ὅπου τὰ τρακόσια ἑκατομμύρια τῶν Μωαμεθανῶν στρέφουν τὴν σκέψι τους καὶ τὴ λατρεία τους πρὸς τὴν Ἱερὰν πόλι τοῦ προφήτη.

★

Ἐνῷ πολλὲς χῶρες ἀναγκάστηκαν νὰ ἐγκαταλείψουν κατὰ τὰ προπολεμικὰ ἔτη ὄχι μόνο τὴν πραγματικὴ κυκλοφορία χρυσοῦ ἀλλὰ καὶ τὴν χρυσῆ βάσι τοῦ πιστωτικοῦ των νομίσματος, οἱ ἀραβικὲς αὐτὲς χῶρες —ποὺ δὲν ὑπῆρχαν πρὸ τοῦ παγκοσμίου πολέμου — εἰσήγαγον τὸ χρυσοῦν νόμισμα καὶ τὸ διετήρησαν παρ᾽ ὅλες τὶς οἰκονομικὲς κρίσεις καὶ τοῦτο χάρις στὶς συνδρομὲς τῶν προσκυνητῶν ποὺ εἰσπράττονται ἀποκλειστικῶς εἰς αὐτούσιον χρυσόν. Ἡ σημερινὴ καταβολὴ δέκα χρυσῶν λιρῶν, τὴν ὁποίαν ὑποχρεοῦται νὰ μετρήσῃ κάθε προσκυνητὴς ποὺ θὰ φθάσῃ στὰ σύνορα τῆς χώρας εἴτε διὰ θαλάσσης εἴτε διὰ ξηρᾶς, ἐξασφαλίζει ὡς ἐκ τούτου στὴν Κυβέρνησι τοῦ Βασιλέως Ἴμπν Σαοὺντ ἕνα ἐτήσιον εἰσόδημα ἀπὸ ἕνα ἑκατομμύριο καὶ πλέον χρυσῶν λιρῶν. Ἐκτὸς τῆς ἀναγκαστικῆς αὐτῆς καταβολῆς, οἱ προσκυνηταὶ εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ πληρώσουν καὶ διάφορα ἄλλα τέλη, διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἀποσκευῶν τους καὶ γιὰ ἀσφάλεια. Εἰς αὐτὰ προστίθενται καὶ τὰ συνήθη ἔξοδα κάθε ταξειδιώτου, τροφῆς καὶ στέγης. Δὲν εἶνε σπάνιον δὲ πρίγκηπες μουσουλμάνοι, ἰνδοὶ μαχαραγιάδες καὶ ἄλλοι βαθύπλουτοι προσκυνηταί, ἰδίως ἀπὸ τὰς Ἰνδίας καὶ ἀπὸ τὴν Γιάβα, νὰ ἀφίσουν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ταξειδίου τους πολλὰς χιλιάδας λίρες στὴν Ἀραβία. Ἔτσι παντοῦ ὅπου περνᾶνε οἱ «Χατζῆδες», ὁ δρόμος εἶνε σπαρμένος ἀπὸ χρυσάφι.

Ἐννοεῖται ὅτι κυκλοφοροῦν παντὸς εἴδους νομίσματα, παληὲς τουρκικὲς λίρες, σημερινὰ χρυσᾶ νομίσματα τοῦ Ἴμπντ Σαούντ, νομίσματα περσικά, λίρες Αἰγυπτιακὲς καὶ ἰνδικὲς ρουπίες. Τὰ περισσότερα ἐν χρήσει ἐν τούτοις εἶνε οἱ ἀγγλικὲς λίρες καὶ κατόπιν ἀμέσως τὰ Αὐστριακὰ δουκάτα τοῦ Αὐτοκράτορος Φραγκίσκου — Ἰωσήφ, τὰ ὁποῖα προέρχονται ἀπὸ τὸ νομισματοκοπεῖον τῆς Βιέννης, ὅπου κόβονται ἐπίτηδες διὰ τὸν σκοπὸν αὐτόν.

Ταὐτοχρόνως ὑπάρχουν ρωσσικὰ ρούβλια τῆς Τσαρικῆς ἐποχῆς καὶ χρυσᾶ δολλάρια. Μεταξὺ τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων τὸ περισσότερο συνηθισμένο καὶ ζητούμενο εἶνε, ὅπως καὶ στὴν Ἀβυσσηνία μέχρι τῆς καταλήψεώς της ἀπὸ τοὺς Ἰταλούς, τὸ ὡραῖο μεγάλο Αὐστριακὸ τάλληρο τῆς Μαρίας Θηρεσίας. Ἂν καὶ ἡ Αὐτοκράτειρα αὐτὴ τῆς Αὐστρίας ἔχει πεθάνει πρὸ 150 ἐτῶν, τὸ νομισματοκοπεῖον τῆς Βιέννης ἐξηκολούθησε νὰ ἀποστέλλῃ εἰς τὴν Ἐγγὺς Ἀνατολὴν ἀπὸ αὐτὰ τὰ νομίσματα καὶ ὑπολογίζεται ὅτι κατὰ τὸν ἑνάμιση αὐτὸν αἰῶνα εἰσήχθησαν εἰς τὴν Ἀβυσσηνίαν καὶ εἰς τὴν Βαυαρίαν ἄνω τῶν 250 ἑκατομμυρίων τέτοιων ταλλήρων.

Λόγῳ τῆς μεγάλης αὐτῆς καὶ συνεχοῦς συρροῆς χρυσοῦ, ἡ Ἀραβία, παρ᾽ ὅλον ὅτι εἶνε πτωχὴ χώρα ἀπὸ ἀπόψεως γεωργικῶν προϊόντων, παρ᾽ ὅλον ὅτι δὲν ἔχει σχεδὸν νερὸ καὶ ἔχει τεράστιες ἐκτάσεις ποὺ εἶνε πραγματικῶς ἔρημοι, γεμάτες ἄμμο καὶ πέτρες, εἶνε μία ἀπὸ τὶς πλουσιώτερες χῶρες τοῦ κόσμου, ὅπου ὁ χρυσὸς καὶ ὁ ἄργυρος κυκλοφοροῦν ἄφθονοι, ὑπὸ τὸν τύπον παντὸς εἴδους νομισμάτων, τὰ ὁποῖα διατίθενεται ὁπωσδήποτε διὰ τὸ προσκύνημα τῶν πιστῶν στὴ Μέκκα.

πλα ποὺ θύμιζαν περασμένες ἀρχοντιὲς καὶ σὲ προσωπογραφίες ποὺ κρεμόντουσαν ἀπὸ τοὺς τοίχους, στρατιωτικῶν ἀρχηγῶν τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης μὲ παράσημα στὰ στήθη ποὺ μαρτυρούσανε ἱστορία καὶ δρασι.

Βλέπανε καὶ τὴν ἀρχοντόγρηα ποὺ ψήλωσε μὲ ἀγριωπὴν περηφάνεια μπροστὰ στὸν φρούραρχο καὶ σχημάτισαν ἄλλες ἀντιλήψεις.

Ἄξαφνα σὲ μιὰ στιγμή, ἄνοιξε ἡ πόρτα τῆς σάλας ποὺ συνεχότανε μὲ τὴν τραπεζαρία καὶ φάνηκε ἡ Ἔλινορ.

Ἤτανε καταπόρφυρη καὶ τὰ μάτια της ζωηρὰ καὶ ἀνήσυχα οὔτε κυττάξανε διόλου τὸ φρούραρχο.

Στράφηκε ἀντιμέτωπη τῆς Μίσσες Κάρδιγκαν καὶ τοῦ δευτέρου γραμματέως.

Τοὺς ἔρριξε ἕνα μάτι αὐστηρὸ σχεδὸν ὀργίλο, καὶ μὲ κακῶς συγκρατούμενο θυμὸ ἀλλὰ μὲ τόνο ποὺ ἔδειχνε τὴν ταραχή της τὴ ρώτησε μὲ χαμόγελο ποὺ ἔλεγε πολλά.

—Ἐμένα ζητᾶτε Μίσσες Κάρδιγκαν, καὶ σεῖς κύριε Οὐῶλτερ γιὰ μένα ὑποβληθήκατε στὸ νυκτερινὸ αὐτὸ κόπο. Σᾶς ἔγραψα Μίσσες Κάρδιγκαν καὶ σᾶς εὐχαρίστησα διὰ τοὺς κόπους σας καὶ τὶς φροντίδες σας, ἐπίσης σᾶς ἀπήλλαξα τῶν περαιτέρω φροντίδων σας δι᾽ ἐμέ. Δὲν ὑποθέτω ὅτι δὲν ἀναγνώσατε μετὰ προσοχῆς τὴν ἐπιστολήν μου. Σᾶς παρακαλοῦσα ἐπίσης Μίσσες Κάρδιγκαν νὰ τηλεγραφήσετε καὶ εἰς τὸ Λονδῖνον. Ὑποθέτω ὅτι δὲν θὰ ἔχετε παραλείψει τὴν παράκλησί μου.

Ἔπειτα ἐστράφη πρὸς τὸν δεύτερον γραμματέα.

—Σεῖς κ. Οὐῶλτερ τί ζητεῖτε;

—Ἐκτελῶ ἐντολὴν τοῦ κ. πρέσβεως, ἐψιθύρισε ξηρῶς ἐκεῖνος.

—Ἐντολὴν τοῦ κ. πρέσβεως;

—Θὰ θεωρήσῃ ἑαυτὸν εὐτυχῆ ὁ κ. πρέσβυς ἐὰν εὐαρεστηθῆτε νὰ συνομιλήσετε μαζί του.

—Σᾶς παρακαλῶ εὐαρεστηθῆτε νὰ διαβεβαιώσετε τὴν Ἐξοχότητά του ὅτι θὰ τὸν δεχθῶ αὔριον ἐδῶ εἰς τὴν οἰκίαν τῆς σεβαστῆς κυρίας ἥτις μὲ φιλοξενεῖ.

Ἔστρεψε σχεδὸν τὰ νῶτα της πρὸς τὸν δεύτερον γραμματέα καὶ ἀπηυθύνθη πρὸς τὴν Μίσσες Κάρδιγκαν.

—Ὅσον ἀφορᾷ σᾶς Μίσσες Κάρδιγκαν, βεβαιωθῆτε ὅτι δὲν ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς ἐπανίδω. Μπορεῖτε νὰ ταξιδεύσετε λίαν ἀνέτως διὰ τὸ Λονδῖνον χρησιμοποιοῦσα ἀμφοτέρας τὰς θέσεις ποὺ ἐκρατήσατε διὰ τὸ ταξίδι σας.

Ἔπιτα μὲ ἐντονώτερο ὕφος προσέθεσε γαλλιστὶ διὰ νὰ τὴν ἐννοήσῃ καὶ ὁ φρούραρχος καὶ αλύτερα ἡ σεβαστή της φίλη ποὺ τὴν φιλοξενοῦσε:

—Εἶμαι βεβαία ὅτι ἡ σεβαστή μου φίλη ἐπιθυμεῖ νὰ λήξῃ ἡ ἀπροσδόκητος ἐπίσκεψίς σας. Δέν εἶνε ἡ ἐπιθυμία σας αὐτὴ σεβαστὴ κυρία; ρώτησε τὴν ναυαρχίνα.

Γ. ΑΣΠΡΕΑΣ

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ

Ο ΠΕΤΡΑΡΧΗΣ ΚΑΙ Η ΛΑΟΥΡΑ

Η ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΤΩΝ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΣ

Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν συνεπληρώθησαν τὰ 600 χρόνια ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ μεγάλος λυρικὸς τῆς Ἰταλίας Πετράρχης συνήντησε τὴν Λάουρα στὴν ἐκκλησία τῆς Ἁγίας Κλαίρης τῆς Ἀβινιὸν κι᾽ ἀπὸ τὴν συνάντησιν αὐτὴν γεννήθηκε τὸ ὡραιότερο ποίημα ποὺ δόξασε τὴν γυναῖκα καὶ τὸν ἔρωτα: τὰ σονέτα τοῦ Πετράρχη.

Ἡ «ἑταιρεία τῶν φίλων τοῦ Πετράρχη» μὲ τὸν ἐπισημότερο τρόπο ἑώρτασε στοὺς τόπους ποὺ ἔζησε ὁ ποιητής, τὴν ἐπέτειον αὐτήν.

Μιὰ ἐπιγραφὴ χαραγμένη σὲ μάρμαρο ἐτοποθετήθη μπροστὰ στὸ ἐρημητήριο τοῦ ποιητοῦ, δηλαδὴ σ᾽ ἕνα ἐξοχικὸ σπιτάκι τῆςΒωκλὶδ. Ἡ ἐπιγραφὴ γράφει:

«Ἐδῶ ὁ Πετράρχης τραγούδησε τὴν Λάουρα τῆς Προβηγκίας καὶ μετέδωσε στὸν κόσμο τὸν θησαυρὸ τῶν ἀρχαίων γραμμάτων».

Στὶς λίγες αὐτὲς λέξεις κλείνεται ὅλη ἡ ζωὴ τοῦ μεγάλου ποιητοῦ μαζὶ μὲ τὶς δυὸ μεγάλες του δόξες.

Ἀλλὰ πῶς ξέρουμε τὴν ἡμερομηνία;

Μας τὴν δίνει ὁ ἴδιος ὁ Πετράρχης. Σ᾽ ἕνα ὡραῖο χειρόγραφο τοῦ Βιργιλίου, —ποὺ ἦταν τὸ ἀγαπημένο του βιβλίο— τὸ ὁποῖον βρίσκεται ἀπὸ τὸ 1796 στὴν βιβλιοθήκη τοῦ Παρισιοῦ, ἀνάμεσα στὶς ἄλλες σημειώσεις ποὺ ἔχει γραμμένες σὲ λατινικὴ γλῶσσα, διακρίνει κανεὶς καὶ μιὰ στὶς πρῶτες σελίδες τοῦ βιβλίου. ποὺ τὴν ἔγραψε στὴν Βερόνα στὰς 19 Μαΐου τοῦ 1348. Ἐκείνη τὴν ἡμέρα πῆρε τὸ γράμμα τοῦ φίλου του Λουΐ, ποὺ τοῦ ἀνήγγειλεν ὅτι ἡ Λάουρα εἶχε πεθάνει στὰς 6 Ἀπριλίου στὴν Ἀβινιόν.

Ὁ Ζωζενέ, συγγραφεὺς τῆς Ἰταλικῆς γραμματολογίας, βρίσκει στὶς λίγες αὐτὲς γραμμὲς τὸ ὡραιότερο ποίημα τοῦ Πετράρχη.

Κλαίει ὁ ποιητὴς τὸν χαμὸ τῆς ἀγαπημένης του καὶ μαζὶ καὶ τὸ σβήσιμο τῆς δικῆς του ζωῆς· θυμᾶται τὴν ἡμέρα ποὺ τὴν πρωτοεῖδε καὶ τὸ κλάμα του καταντᾷ καϋμός.

Ὁ Πετράρχης νεώτατος, στὰ εἰκοσιτρία του χρόνια, ζητοῦσε νὰ συγκεντρώσῃ σ᾽ ἕνα σημειο κάθε του ἰδέα, κάθε του πίστιν, τὶς μελέτες του κι᾽ αὐτὴ τὴν ἀγάπη του γιὰ τὴν δόξα. Εἶδε τὴν Λάουρα κι᾽ ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη δὲν τοῦ ἔλειπε τίποτε. Ἦταν τρία χρόνια νεώτερή του. Τόσο σοβαρὴ ὅσο καὶ ὡραία. Μὰ τίποτε δὲν μποροῦσε νὰ ἐλπίζῃ ἐκ μέρους της ὁ νεαρὸς ποιητής, γιατὶ ἦταν ἤδη παντρεμένη μὲ ἕναν πατρίκιο τῆς Ἀβινιόν. Ὅλα αὐτὰ ὅμως δὲν μπόρεσαν νὰ πνίξουν τὸ αἴσθημά του καὶ ζοῦσε πιὰ τραγουδῶντας μὲ τὰ θεῖα σονέτα κάθε στιγμὴ τῆς ἀγάπης του.

Ἀργότερα ἔβλεπε συχνὰ τὴν Λάουρα σὲ διάφορες συγκεντρώσεις κι᾽ ἐκείνη εἶχε παύσει νὰ τοῦ δείχνῃ τόσην ἀδιαφορία. Μάλιστα κάθε φορὰ ποὺ ὁ ἀνήσυχος ποιητής, ξεκινῶντας γιὰ κανένα ταξιδάκι τὴν ἀποχαιρετοῦσε, ἐκείνη δάκρυζε. Μὰ σὰν γυρνοῦσε ἐξακολουθοῦσε νὰ τοῦ φέρεται αὐστηρὰ ὅπως πρῶτα. Ἔτσι πέρασαν πολλὰ χρόνια καὶ κάθε σονέτο τοῦ Πετράρχη ἔδειχνε πιὸ δυνατὴ τὴν ἀγάπη του.

Ἕνα ἀπόγευμα τοῦ Ἀπρίλη τοῦ 1347 τὴν ἀποχαιρέτησε πάλιν. Ὁ ἀποχαιρετισμὸς αὐτὸς ἦταν πολὺ θλιβερός. Δάκρυσαν καὶ οἱ δυό· σὰν νὰ προαισθάνονταν ὅτι δὲν θὰ ξαναϊδωθοῦν. Ὁ Πετράρχης ἔκανε μεγάλο ταξίδι αὐτὴ τὴ φορά. Ἐπῆγε στὴν Φλωρεντία, ἀπ᾽ ἐκεῖ στὴν Πάρμα καὶ ἔπειτα στὴν Βερόνα.

Στὰς 6 Ἀπριλίου τοῦ 1348 πέθανε ἡ Λάουρα καὶ κατὰ μίαν ἐξαιρετικὴν σύμπτωσιν τὸν ἴδιο μῆνα, τὴν ἴδια ἡμέρα καὶ τὴν ἴδια ὥρα, ποὺ τὴν πρωτοεῖδε ὁ μεγάλος λυρικός.

Ἀργότερα πολλὰ εἶπαν οἱ κακὲς γλῶσσες γιὰ τὶς σχέσεις της μὲ τὸν Πετράρχη. Τὸ βέβαιον ὅμως εἶνε ὅτι ἡ Λάουρα ἔμεινε πιστὴ στὸ συζυγικό της καθῆκον. Ἄλλωστε κι᾽ αὐτὸ ἂν δὲν τὴν ἐνδιέφερε, φαντάζομαι, ὅτι πολὺ δύκολα θὰ μποροῦσε νὰ διαθέσῃ ὅπως ἤθελε τὸν ἑαυτό της ὅλον αὐτὸ τὸν καιρό. Στὰ εἴκοσι χρόνια ποὺ ἔζησε ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ γνώρισε τὸν ποιητή, ἀπέκτησε ἕνδεκα παιδιά.

Ἀπὸ τὴ᾽ ἄλλη μεριὰ ὁ Πετράρχης, ἂν καὶ καθολικὸς παπᾶς, δὲν ἔζησε καὶ τόσο ἥσυχα. Εἶνε βέβαιο μάλιστα ὅτι εἶχε καὶ δυὸ παιδιά...

Γράμματα-τέχνη-θέατρον

Ἀπὸ τὰ μεγάλα ἱστορικὰ εἰδύλλια

Ἡ περιπετειώδης ζωὴ τῆς λαίδης Χάμιλτον

Ἡ ἐρωμένη τοῦ ναυάρχου Νέλσωνος

Μιὰ ζωὴ γεμάτη ἐκπλήξεις. Ἡ κατόπιν Λαίδη Χάμιλτον εἶχε γεννηθῆ ἀπὸ μίαν ἀγράμματη μαγείρισσαν — ποὺ ὑπέγραψε τὸ πιστοποιητικὸ τῆς γεννήσεως τοῦ παιδιοῦ της βάζοντας ἕνα σταυρὸ — καὶ ἀπὸ ἕνα σιδερᾶ ἐπαρχίας. Ἀνετράφη μονάχη της ἢ καλύτερα παίζοντας στὰ πέριξ τοῦ πύργου τῶν Χάλιφαξ, τὸν καιρὸ ποὺ ἡ μητέρα της μαγείρευε, ντυμένη μὲ μπαλωμένα ροῦχα καὶ πηγαίνοντας στὸ σχολεῖο μόνον ὅταν αὐτὴ ἤθελε. Σὲ ἡλικία δώδεκα χρονῶν ἡ μητέρα της τὴν βάζει μοναχοδούλα σὲ μιὰ μικρὰ ἀστικὴ οἰκογένεια τοῦ Χάβαρντεν. Κι᾽ ἴσως θὰ περνοῦσε ὅλη της τὴ ζωὴ δούλα, ἄν, ὅπως ἦταν ὤμορφη, δὲν θὰ γίνονταν ἴσως καὶ μαιτρέσσα ταὐτοχρόνως κανενὸς χωριάτη προὔχοντα, ἢ κανενὸς ἐμπόρου τοῦ Φλιντσάϊρ, ἂν ἡ μαγείρισσα τοῦ Χάλιφαξ, δελεασμένη ἀπὸ τοὺς παχυλοὺς μισθοὺς ποὺ ἀπελάμβαναν οἱ μαγείρισσες τοῦ Λονδίνου, δὲν ἐγκατέλειπε τὴν ἐπαρχιακὴ θέσι της γιὰ νὰ πάῃ στὸ Λονδῖνο καὶ δὲν ἔπαιρνε μαζί της στὴ πρωτεύουσα καὶ τὴν κόρη της. Ἐκεῖ τῆς εὕρηκε μιὰ θέσι καμαριέρας στὸ σπίτι ἑνὸς ἀνθρώπου τοῦ θεάτρου, τοῦ μουσουργοῦ Λίνλεϋ, διευθυντοῦ τότε τοῦ «Ντροῦρι Λέϊν». Ἦταν ἡ κρίσιμος στιγμή.

Στὸ σπίτι τοῦ Λίνλεϋ, ἡ Ἔμμα Λυὸν — ἡλικίας τότε δεκαπέντε ἐτῶν — ἀρχίζει νὰ καταλαβαίνῃ ποῦ μπορεῖ νὰ ὁδηγήσῃ τὴν γυναῖκα ἡ ἀγάπη καὶ ποῦ μποροῦν νὰ ὁδηγήσουν τοὺς ἄνδρες οἱ γυναῖκες. Ἡ ἐκπαίδευσίς της ἀποπερατώνεται ἀπὸ μιὰ κυρία Κέλλυ, ὑπόπτου ἠθικῆς ὑποστάσεως, ἀλλὰ μὲ χρήσιμες σχέσεις, γυναῖκα ποὺ δέχεται στὸ σπίτι της ἕνα σωρὸ ἀξιαγάπητους κυρίους καὶ γυναῖκες ποὺ τοὺς ἀγαποῦν, στὸ σαλόνι τῆς ὁποίας ἡ νεαρὰ Ἔμμα μαθαίνει ἕνα σωρὸ σκανδαλώδη τεχνάσματα, τὰ ὁποῖα ὕστερα τῆς ἐχρησίμευσαν πολὺ καὶ τὰ ἐχρησιμοποίησε γιὰ λογαριασμό της.

Ἦταν ἡλικίας δεκαεπτὰ ἐτῶν ὅταν ἀγάπησε τὸν νεαρὸ ἀνθυποπλοίαρχον Τζῶν Βιλλὲτ Πάϋντ. Κάμνει ἕνα παιδί : Τὸ ὀνομάζει κι᾽ αὐτὸ Ἔμμα. Μερικὲς ἡμέρες εὐτυχίας κ᾽ ὕστερα πρόκειται νὰ παιχθῆ ἀλλὰ ἀντίθετα τὴν φορὰ αὐτή, ἡ ἱστορία τῆς Μανὸν καὶ τοῦ Ντὲ Γκριέ. Οἱ οἰκονομικοὶ πόροι τοῦ Πάϋντ εἶνε περιωρισμένοι : Οἱ ἀξιωματικοὶ τότε ἐπληρώνονταν μέτρια. Ἡ ἀνέχεια διαταράττει τὰς σχέσεις τῆς νέας καὶ τοῦ ἀγαπημένου της, ὅταν ἰδίως ὁ πλούσιος Χάρρυ Φίτθερτονχάουχ, παρακαλεῖ τὸν Τζῶν νὰ τοῦ παραχωρήσῃ τὴν ὤμορφη κοπέλλα. Μὲ τὸν καινούργιο ἐραστή της, ἡ Ἔμμα, γνωρίζει ἐπιτέλους τὴ ζωὴ ποὺ ὠνειρεύονταν ὅταν ἦταν ἡ καμαριέρα τοῦ Λίνλεϋ. Μιὰ ζωὴ τέτοια ποὺ σὲ λίγους μῆνες, παρ᾽ ὅλο ποὺ ὁ Φιτθερτοντάουχ ἦταν ἀρκετὰ πλούσιος, καταστρέφεται. Ἐγκαταλείπει τὴ μαιτρέσσα του.

Ἐδῶ μιὰ σκληρὴ δοκιμασία. Δὲν ὑπάρχει οὔτε μιὰ πεντάρα. Πρέπει νὰ ζήσῃ. Τὴν ξαναβρίσκουμε — γιατὶ ὁ κ. Ἀλβέρτος Φλαμὲν περνᾶ γρήγορα ἀπὸ τὶς χειρότερες ὧρες τῆς περιόδου αὐτῆς — παίζοντας τὸ ρόλο τῆς ζωντανῆς κούκλας κοντὰ σ᾽ ἕνα τύπο τσαρλατάνου ἐφευρέτου ἑνὸς ἀρωματισμένου νεροῦ ποὺ θὰ ἔδιδε τὴν αἰωνίαν νεότητα.

Ὕστερα ἐγκαταλείπει διαδοχικὰ τὸν γιατρὸ Γκράχαμ γιὰ νὰ ζήσῃ μ᾽ ἕνα δανδῆ Λονδρέζο, τὸν σὲρ Σὰρλ Γκρεβίλ, κ᾽ ὕστερα μὲ τὸν θεῖο τοῦ τελευταίου αὐτοῦ, τὸν πρεσβευτὴν τῆς Α. Μ. στὴ Νάπολι, τὸν σὲρ Οὐΐλιαμ Χάμιλτον, ποὺ τὴν νυμφεύθηκε.

★

Ἐδῶ τελειώνει ἡ ἐρωτικὴ ζωὴ τῆς Ἔμμας Λυόν, κι᾽ ἀρχίζει ἡ ἐρωτικὴ ζωὴ τῆς λαίδης Χάμιλτον. Δὲν εἶνε λιγώτερο ἐνδιαφέρουσα.

Εἶνε τόσο ὤμορφη ὥστε δὲν μπορεῖ νὰ εἶνε καμμιὰ ὡραιότερή της, καὶ εἶνε περιέργως θελκτικωτάτη. Ἀλλὰ γι᾽ αὐτό, βλέπει κανεὶς καλύτερα τὰ πορτραῖτα ποὺ τῆς ἔκαμαν ὁ Ρόμνεϊ καὶ ὁ Λαουρένς!

Στὴν Νάπολι κατακτᾷ ὅλες τὶς καρδιές : αὐτὲς τῶν νωχελῶν Λαζαρόνι, αὐτὴ τῆς βασίλισσας Μαρίας-Καρολίνας, τῆς ὁποίας γιὰ πολλὰ ἔτη εἶνε μιὰ ἔμπιστη φιληνάδα καὶ πιὸ πολὺ μάλιστα καὶ ποὺ — βρισκόμαστε στὴν ἐποχὴ τῆς ἐπαναστατικῆς ἀναμπαμπούλας, τῆς καρατομήσεως τοῦ Λουδοβίκου 16ου, τῆς Μαρίας Ἀντουανέττας, τῆς ἀφίξεως τῶν Γάλλων μεταναστῶν, τῆς νικηφόρου προελάσεως τοῦ στρατοῦ ὑπὸ τὸν Σαμπιονὲ στὴν ἀρχή, κι᾽ ὕστερα ἀπὸ τὸν ἀδύνατο καὶ γεμᾶτο ζωὴ Βοναπάρτη — μεταχειρίστηκε ὕστερα, σὲ πολλὲς φορές, τὴν ἐπιρροὴ ποὺ εἶχε ἡ ὤμορφη πρέσβειρα στὸν Νέλσωνα.

Στὴν ἀρχὴ τοῦ αἰῶνος, ἡ κακομοιριασμένη παδούλα τοῦ Χάβαρντεν, βασιλεύει, ἀνώτερη ἀρχόντισσα, ταυτόχρονα στὸ βασίλειο τῆς Νεαπόλεως καὶ στὴν καρδιὰ τοῦ μεγαλυτέρου ναύτου τῆς Ἀγγλίας.

Εἶνε ὁ κολοφὼν τῆς δόξης τῆς Ἔμμας. Πέντε χρόνια ὕστερα, ὁ Χάμιλτον, σὲ ἡλικία μεγαλύτερη τῶν ἑβδομῆντα χρονῶν, πεθαίνει ἀφίνοντας ὅλη τὴν περιουσία του — αὐτὴ ποὺ ἀπομένει — στὸν νεαρὸ ἀνεψιό του, ποὺ πρὶν δέκα πέντε χρόνια τοῦ εἶχε παραχωρήσει τὴν Ἔμμα Λυόν.

Ὁ Νέλσων σκοτώθηκε στὸ Τραφαλγκάρ. Μερικὲς στιγμὲς πρὶν ἀπ᾽ τὴν ναυμαχία, κληροδοτεῖ εἰς τὴν πατρίδα γιὰ τὴν ὁποίαν θὰ δώσῃ τὴν ζωήν του τὴ λαίδη Χάμιλτον καὶ τὸ παιδὶ ποὺ ἔκαμε μαζί της, τὸν Ὁράτιο. Ἀπὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὸν σεβασμὸ τῆς μνήμης του, ἡ Ἀγγλία δὲν ἀνεγνώρισε τὴν διαθήκη αὐτή.

★

Ἡ λαίδη Χάμιλτον εἶνε 45 χρονῶν. Ἔχει χάσει τὴν πρώτη κομψότητά της. Ἀρχίζει ὁ κατήφορος. Ἐγκαταλείπει τὴν Ἀγγλίαν, κι᾽ ἔρχεται νὰ ζήσῃ στὴ Γαλλία, σ᾽ ἕνα φτωχόσπιτι τοῦ Καλαί. Εἶνε ὑποχρεωμένη γιὰ νὰ μὴν πεθάνῃ ἀπ᾽ τὴν πεῖνα καὶ γιὰ νὰ ἀναθρέψῃ τὴ κόρη της τὴν Ὁράτια — στὴν ὁποίαν δὲν θὰ ὁμολογήσῃ ποτὲ ὅτι εἶνε κόρη της, ἀλλὰ ὅτι τὴν υἱοθέτησε — νὰ πωλῇ τὰ κοσμήματα ποὺ τῆς ἐναπομένουν ἀπὸ τοὺς ἐραστάς της, μεταξὺ τῶν ἄλλων, πουλᾷ καὶ δῶρα τῆς βασίλισσας τῆς Νεαπόλεως, καὶ τὸ ἀσημένιο ἀκόμη ποτῆρι ποὺ ὁ Νέλσων δώρησε μιὰ φορά, στὴ μικρούλα Ὁράτια, ἴσαμε τὴ στολὴ ποὺ φοροῦσε ὁ μεγάλος αὐτὸς ναύτης στὴ ναυμαχία τοῦ Τραφαλγκάρ, αἱματωμένη ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ ἥρωος, κι᾽ αὐτὰ ἀκόμη τὰ ἰδιωτικὰ γράμματα ποὺ τῆς ἔγραψε ὁ Νέλσων.

Τὸν Γεννάρη τοῦ 1812, τέλος τὴν παίρνει ὁ χάρος, δὲν ἦταν πιὰ παρὰ μιὰ γρηὰ μεγαλόσωμη καὶ χονδρὴ ἀνδρογυναῖκα, ντυμένη μὲ κουρέλια, ζῶντας μὲ τὸ τίποτε, μὲ μαραμένα χαρακτηριστικά. Κανένας δὲν ἀκολούθησε τὴν ἐκφορά της.

ΛΕΟΝ ΤΡΑΙΧ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΚΑΙ ΕΙΣ ΠΑΡΙΣΙΟΥΣ

Εἰς τὸ Παρίσι ἐσυζητοῦσαν κάποτε εἰς κύκλον λογίων γιὰ τὰ προσόντα ἑνὸς νέου ὑποψηφίου ἀκαδημαϊκοῦ. Οἱ περισσότεροι ἦσαν ἐναντίον του. Κάποιος ἀπ᾽ αὐτοὺς τὸν ὑπεστήριζε :

— Γιὰ μένα, ἔλεγε, εἶνε καλός. Εἶνε ἕνας ἄνθρωπος εὐγενικὸς καὶ καλαναθρεμμένος. Δὲν ἔχει τίποτε τὸ τρωτόν, ἐκτὸς ἀπ᾽ τὰ ἔργα ποὺ ἔγραψε..., μὰ αὐτὰ παίζουν τόση μικρὴ σημασία γιὰ τὴν ἐκλογή του...

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙ ΥΜΝΗΤΑΙ ΤΗΣ

Ἡ μουσικὴ εἶνε αὐτὸ τὸ ἰδεῶδες, ἡ γυμνὴ ψυχὴ ὅλων τῶν τεχνῶν, τὸ μυστήριο κάθε μορφῆς, ἕνα μάντεμα τῆς ἀρχέγονης κοσμοπλάστρας ἁρμονίας καὶ μαζὺ τὸ φευγαλέο καὶ ἀσύλληπτο ἰδανικό. Εἶνε τίποτε καὶ τὸ πᾶν, αἰσθητὴ μαζὺ καὶ ἄϋλη, μὰ πηγὴ ὑψηλότερης ἁγνῆς ἀπόλαυσης, ἂν καὶ σὲ πολλοὺς κρυμμένη, γιὰ ὅλους κουραστική, ὅταν ὑπερβῇ ἕνα ὡρισμένο ὅριο διαρκείας, ἀπὸ ἐσωτερική της ἔλλειψη στὸ λόγο προσκολλημένη καὶ τότε ἐξαρτώμενη, στὴν ἁγνὴ της αὐθυπαρξία ὅμως συνωδευομένη ἀπὸ ἕνα αἴσθημα, σὰν ἄλυτο αἴνιγμα.

(ΘΕΟΔ. ΦΟΝ ΦΙΣΕΡ)

★

Τὸ ἄφραστα ἐνδόμυχο κάθε μουσικῆς ποὺ τὴν κάνει νὰ περνᾷ ἀπ᾽ ὀμπρός μας, σὰν ἕνας τόσο οἰκεῖος μὰ κ᾽ αἰώνια μακρυσμένος μας παράδεισος, ποὺ τὴν κάνει νὰ μᾶς εἶνε τόσο νοητὴ μαζὺ καὶ ἀνεξήγητη, στηρίζεται στὸ πῶς ἀποδίδει ὅλα τῆς ἐσωτερικῆς ψυχῆς μας τὰ σαλέματα, μὰ χωρὶς τὴν ἴδια τὴν πραγματικότητα καὶ πέρ᾽ ἀπ᾽ τὸν καημό της.

(ΣΟΠΕΓΧΑΟΥΕΡ)

Ἂν ἡ εὐγενικιά μας τέχνη, καὶ μ᾽ ὅλη τὴν ἀσχημοσύνη ποὺ παίζεται εἰς βάρος της, δὲν παύει, μὲ τὸ μακάριο ἐκεῖνο συναίσθημα ποὺ τῆς εἶνε ἰδιαίτερο, νὰ ὑψώνῃ, αὐτὸ δείχνει τὴν ἀθάνατη μεγαλωσύνη της. Τὸ ἴδιο γίνεται καὶ μὲ τὴν ἀγάπη!

(ΦΕΡΔ. ΦΟΝ ΧΙΛΛΕΡ)

★

Δὲν μπορῶ διαφορετικὰ νὰ νοιώσω τὸ πνεῦμα τῆς μουσικῆς ,παρὰ στὴν ἀγάπη.

(ΒΑΓΝΕΡ)

★

Ἐπειδὴ θέλουμε τὴν μουσική, ὀμορφιά, γιὰ τοῦτο ἴσα - ἴσα δὲν ἀποκλείουμε τὴν πνευματικὴ ἀξία, μὰ τὴν ἀπαιτοῦμε. Γι᾽ αὐτὸ δὲν ἀναγνωρίζουμε καμμιὰ ὀμορφιὰ χωρὶς πνεῦμα.

(ΧΑΝΟΛ)

★

Ζωὴ ἂς ἀνασαίνῃ ἡ πλαστικὴ τέχνη, πνεῦμα ἀπαιτῶ ἀπὸ τὸν ποιητή, μὰ τὴν ψυχὴ ἐκφράζει μόνον ἡ Πολύμνια.

(ΣΙΛΛΕΡ)

Ἕνα ὡραῖο στιγμιότυπο ἀπὸ τὴ χαρὰ τῆς θάλασσας

Ἀκούοντας στὸ Ραδιόφωνο

Τοὺς Ἕλληνας τραγουδιστὰς τοῦ Ἐξωτερικοῦ

Καὶ πάλιν τὸ μελόδραμα

Κάθε φορὰ ποὺ ἀκούω μιὰ ὡραία ἑλληνικὴ φωνὴ νὰ ἠχῇ διὰ τῶν ἑρτζιανῶν κυμάτων, θυμοῦμαι ἄθελα τὴν ἐθνικὴ λυρικὴ σκηνή. Πόσες φωνές, πόσοι λαμπροὶ καλλιτέχναι ποὺ γεννήθηκαν, μεγάλωσαν καὶ σπούδασαν στὴν Ἑλλάδα, βρίσκονται σήμερα σκορπισμένοι στὶς Εὐρωπαϊκὲς πρωτεύουσες, ἀκολουθῶντας τὴν μοιραία τους ἐξέλιξι. Ἐξέλιξι, ποὺ πολλοὺς ἀπ᾽ αὐτοὺς ἔχει ἀνεβάσει στὶς πρῶτες βαθμίδες τῆς τέχνης. Πρόσφατο παράδειγμα ὁ Μοσχονᾶς. Τὰ αὐτιά μας διατηροῦν ἀκόμη τοὺς παλμοὺς τῆς ὡραίας του φωνῆς ποὺ μᾶς μεταδόθηκε πρὸ ἡμερῶν διὰ τοῦ ραδιοφώνου ἀπὸ τὸ Τουρῖνον. Δὲν ξέρω, ἂν ὅλοι ὅσοι εὑρέθηκαν τὴν ὥρα ἐκείνη στὸ ραδιόφωνο ἔνοιωσαν τὴν συγκίνησι ποὺ ἔνοιωσα ἐγώ, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑπερηφάνεια γιὰ τὸν Ἕλληνα αὐτὸν καλλιτέχνη ποὺ διεκρίθη τόσο γρήγορα στοὺς διεθνεῖς καλλιτεχνικοὺς κύκλους καὶ ποὺ ἔφθασε ὁ μεγάλος Τοσκανίνι νὰ τὸν μετακαλῇ τηλεγραφικῶς ἀπὸ τὸ Μιλᾶνον διὰ νὰ τραγουδήσῃ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του τὸ «Ράκβιεμ» τοῦ Βέρντι στὸ Λονδῖνον. Ἡ διάκρισις αὐτὴ δὲν εἶνε τυχαία, οὔτε καὶ συνήθης. Ὑπάρχουν πολλοὶ πάρα πολλοὶ βαθύφωνοι στὴν Ἰταλία καὶ στὸν κόσμο ὅλο. Τὸ διακριτικὸ τοῦ Μοσχονᾶ εἶνε, ὅτι εἶνε νέος καὶ ἐπιδέχεται κάθε ὑπόδειξι καὶ κάθε σπουδή. Ἔπειτα ἔχει μιὰ ὡραία καὶ μελωδικὴ φωνή, τὴν ὁποίαν τώρα πειὰ χειρίζεται μὲ τέχνην, ἄνεσιν καὶ πλήρη κυριαρχίαν. Τὸ θέμα μου ὅμως δὲν ἦταν αὐτό. Πρόκειται γιὰ ὅλους τοὺς καλλιτέχνας μας ποὺ βρίσκονται αὐτὴ τὴν στιγμὴν στὴν Εὐρώπη καὶ τὴν Ἀμερική. Καὶ πρέπει ἀμέσως νὰ ξεχωρίσω τὴν ἐξαίρετη Ἑλένη Νικολαΐδου, τὴν μαθήτρια καὶ τὸ δημιούργημα τοῦ Ἐθνικοῦ Ὠδείου καὶ τοῦ κ. Καλομοίρη. Ἀξία γιὰ κάθε τιμὴ καὶ κάθε ἔπαινο. Ἡ ἐπιτυχίες της στὴν κρατικὴ Ὄπερα τῆς Βιέννης, τὴν μουσικώτερη ὄπερα τῆς Εὐρώπης, ἀποτελοῦν τίτλους ὄχι τυχαίους διὰ τὴν Ἑλληνίδα αὐτήν. Τελευταίως ἐνεφανίσθη στὸ Τροβατόρε καὶ στὴν «Ἀϊντᾶ» τοῦ Βέρντι καὶ ἐσημείωσε μεγάλη ἐπιτυχία. Οἱ Βιεννέζοι κριτικοὶ τῆς ἀφιέρωσαν κολακευτικώτατα σχόλια.

Ἀλλὰ γιὰ ποιὰ καὶ γιὰ ποιὸν νὰ μιλήσωμε πρῶτα. Γιὰ τὴν Πέρρα, τὴν Ντόζια, τὴν Τουρζιτάκη, τὴν Τασσοπούλου, τὴν Παπαναστασίου, τὴν Παπαδάκη, τὴν Εὐθυμιάδη, τὸν Ἀργύρη, τὸν Μυλωνᾶ, τὸν Τσᾶκο, τὸν Βαξεβᾶνο. Ποιὸν νὰ πρωτοθυμηθῶ ἀπὸ τὰ ξενητεμένα αὐτὰ παιδιὰ ποὺ ἀφοσιώθηκαν στὴν τέχνη μὲ πίστι καὶ ἀγάπη καὶ ποὺ περιφέρουν μὲ τόσες τιμὲς τὸ Ἑλληνικὸ ὄνομα στὸ ἐξωτερικό. Εἶνε ἀλήθεια συγκινητικὸ νὰ αἰσθάνεται κανεὶς ὅλους αὐτοὺς τοὺς καλλιτέχνας μακρυὰ ἀπὸ τὸν τόπο τους, νὰ δουλεύουν μὲ τόση φλόγα γιὰ τὴν τέχνη καὶ τὰ ἰδανικά της. Καὶ εἶνε ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ θλιβερό, ὅτι δὲν ὑπάρχει στὴν Ἀθήνα, ἡ λυρικὴ ἐκείνη σκηνὴ ποὺ θὰ μποροῦσε σὰν τὴν κλῶσσα νὰ τοὺς συγκεντρώσῃ καὶ νὰ τοὺς παρουσιάσῃ στὸ ἑλληνικὸ κοινό, ποὺ εἶμαι βέβαιος, ὅτι θὰ τοὺς τιμήσῃ ὅπως πραγματικὰ τοὺς ἀξίζει. Θὰ ἤθελα τὴν στιγμὴν αὐτὴν ποὺ εἶνε γεμάτη ἡ Εὐρώπη ἀπὸ Ἑλληνικὰ καλλιτεχνικὰ ὀνόματα νὰ ἄκουα τὰς ἀντιρρήσεις τῶν γκρινιάρηδων ἐκείνων γιὰ τὴν ἵδρυσι τοῦ Ἑλληνικοῦ μελοδράματος. Νὰ ἰδοῦμε ἐπὶ τέλους, ἐὰν τὸ φωνητικὸ ὑλικὸ εἶνε ἀνεπαρκὲς καὶ ὅπου τὸ κοινὸ θὰ προτιμᾷ ἐν δεδομένῃ στιγμῇ τὴν Ἑλληνικὴν ἐπιθεώρησιν ἀπὸ μιὰ καλὴ καὶ εὐπρεπῆ μελοδραματικὴ παράστασι. Δὲν ξέρω, ἂν ἡ Σόφια ἢ τὸ Βελιγράδι ἔχουν καλλίτερο φωνητικὸ ὑλικὸ καὶ πειὸ καλλιεργημένο κοινό. Ἕνα ξέρω, ὅτι ἡ Ἀθήνα ἀποζητᾷ τὸ μελόδραμα καὶ ἔχει κάθε δικαίωμα, ἱκανότητα καὶ δυνατότητα νὰ τὸ ἀποκτήσῃ καὶ νὰ τὸ συντηρήσῃ. Τὸ κάτω—κάτω ἔχομε καὶ μιὰ ὑπέρτατη ὑποχρέωσι ἀπέναντι ὅλων αὐτῶν τῶν παιδιῶν ποὺ σπουδάζουν στὰ διάφορα ὠδεῖα καὶ ἀποφοιτοῦν μὲ κάποιο ἰδανικό. Ἐὰν δὲν πρόκειται νὰ γίνῃ τὸ μελόδραμα, τὰ ὠδεῖα μας καλὰ θὰ ἔκαναν νὰ καταργοῦσαν τὰς τάξεις τοῦ τραγουδιοῦ. Θὰ ἦταν προτιμότερο.

ΜΙΧ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ

'Απρόοπτες κεραμίδες

Πλούσιοι συγγενεῖς

Τὰ περίεργα τῶν μὴ ἀναμενομένων κληρονομιῶν καὶ οἱ ἐπιχειρηματίαι ποὺ ὠφελοῦνται τὸ μεγαλύτερον μέρος των

Ποιὸς δὲν εἶδε ἔστω καὶ μιὰ φορὰ στὶς ἐφημερίδες, ὅτι σὲ κάποιο μέρος τοῦ κόσμου βρίσκεται κάποια κληρονομία ποὺ περιμένει τὸν μακρυνὸν ἀπόγονον τοῦ μακαρίτου, δηλαδὴ τὸν νόμικον κάτοχόν της;

Εἶνε ἄπειρες οἱ ἱστορίες τοῦ εἴδους αὐτοῦ, ποὺ μοιάζουν μᾶλλον μὲ μυθιστορηματικὲς περιπέτειες. Ἂς ἀναφέρουμε λοιπὸν μερικὲς ἀπ' αὐτές, τὶς πιὸ ἐνδιαφέρουσες.

'Εδῶ καὶ κάμποσα χρόνια οἱ ἐφημερίδες ὅλης τῆς Εὐρώπης ἐδημοσίευαν τὴν εἴδησιν ὅτι σὲ μιὰ Τράπεζα τῆς 'Αγγλίας βρίσκεται κατατεθειμένη ἡ γιγαντιαία περιουσία ἑνὸς γέρου Πολωνοῦ, ποὺ ἀπέθανε, ποιὸς ξέρει ποῦ, καὶ πότε. Ἔλεγαν μάλιστα, ὅτι ἡ περιουσία αὐτή, μὲ μετρητὰ καὶ ἀκίνητα, ἀνέρχεται σὲ ἑκατὸ ἑκατομμύρια καὶ πλέον.

Ἦταν ἀρκετὸ αὐτὸ γιὰ νὰ τρελλαθοῦν ἀπ' τὴ χαρά τους ἐκεῖνοι ποὺ εἶχαν τὸ ἴδιο ὄνομα τοῦ πεθαμένου Πολωνοῦ καὶ ποὺ ἔμαθαν κάποτε ὅτι ἕνας μακρυνὸς πρόγονός τους εἶχε ζήσει στὴν Βαρσοβία. Ἕνας μάλιστα ἀπ' αὐτούς, ὁ πιὸ τυχερός, δὲν εἶχε μονάχα τὸ ἐπώνυμον τοῦ μακαρίτη, ἀλλὰ καὶ τὸ ὄναμά του.

Εἶνε περιττὸ νὰ περιγράψουμε τὸ τί ἔγινε κατὰ τὶς ἀκόλουθες ἡμέρες στὸ σπίτι τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ. Φίλοι καὶ συγγενεῖς, καὶ ἄγνωστοι ἀκόμη, ἐκόπηκαν στὰ τέσσερα γιὰ νὰ τοῦ στείλουν ἀποκόμματα τῶν ἐφημερίδων ποὺ ἔγραφαν γιὰ τὴν μυθώδη ἐκείνη κληρονομία. Δικηγόροι καὶ συμβολαιογράφοι ἔσπευσαν νὰ τοῦ προσφέρουν τὶς ὑπηρεσίες των, ἐφευρέται παντὸς εἴδους, ἐπιχειρηματίαι, χρηματισταί, ἔμποροι καὶ βιομήχανοι παρουσιάστηκαν κάνοντας παντὸς εἴδους προτάσεις, βάσις τῶν ὁποίων ἦταν ἡ αἴτησις χρημάτων.

Ἦταν μιὰ σωστὴ πολιορκία ποὺ ἐκράτησε κάμποσες ἑβδομάδες, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ὁποίων ὁ «εὐτυχὴς κληρονόμος» ἐτράβηξε τὸν διάβολόν του καὶ βλαστημοῦσε διαρκῶς τὴν κακήν του τύχη, ποὺ τὸν ἔκαμε ἑκατομμυριοῦχον!

Στὸ τέλος ὅμως ὁ Θεὸς τὸν ἐλυπήθηκε καὶ ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς ἑβδομάδες ἀγωνίας καὶ βασάνων, ἔμαθε ἐπὶ τέλους ὅτι ἡ περίφημη ἐκείνη κληρονομία δὲν ὑπῆρχε παρὰ στὴ φαντασία ἐκείνων ποὺ ἐδημοσίευσαν τὴν εἴδησιν.

Κάτι παρόμοιο ἔπαθε μιὰ χωρικὴ ἀπὸ τὴν 'Ιταλία, κάποια 'Αντζέλα Πάτσι, χήρα, ποὺ μετὰ βίας κατώρθωνε νὰ συντηρῇ τὰ ἕξ παιδιά της.

Κάποιος τῆς εἶπε ὅτι εἶνε ἀπόγονος ἑνὸς 'Αγγέλου Πάτσι, ποὺ ἀπέθανε πρὸ καιροῦ στὴν Βραζιλία καὶ ἄφησε κάπου ἕνα δισεκατομμύριο φράγκα. Φαντασθῆτε τὴ χαρὰ τῆς κακόμοιρης γυναίκας, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀπογοήτευσί της, ὅταν ἐπῆγε νὰ ζητήσῃ περισσότερες πληροφορίες καὶ τῆς τὸ διέψευσαν.

Ποιὸς ὅμως τὶς διαδίδει τὶς φανταστικὲς αὐτὲς πληροφορίες; Καὶ γιὰ ποιὸ λόγο; Ποιὸ εἶνε τὸ συμφέρον του;

'Ενδιαφερόμενοι εἶνε οἱ λεγόμενοι «ἔμποροι κληρονομιῶν», αὐτοὶ ποὺ ἀγωνίζονται ν' ἀνακαλύψουν τοὺς νομίμους κληρονόμους ἀνθρώπων ποὺ ἀπέθαναν ἐντελῶς μόνοι, στὴν ξενιτειά, χωρὶς νὰ κάμουν διαθήκη. Ὑπάρχουν μάλιστα καὶ γραφεῖα, καλὰ ὀργανωμένα, ποὺ δὲν κάνουν ἄλλο παρὰ νὰ ζητοῦν τοὺς χαμένους κληρονόμους μεγάλων περιουσιῶν. 'Ενδιαφέρονται καὶ γι' αὐτοὺς ποὺ ἀπέθαναν ἀπὸ βίαιον θάνατον καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν ἐπρόφθασαν νὰ κάμουν διαθήκην. Ποιὸς θὰ κληρονομήσῃ τὴν περιουσία τους; Αὐτὸν προσπαθοῦν ν' ἀνακαλύψουν.

Ἕνας εἰδικὸς ὑπάλληλος τῆς ἑταιρείας αὐτῆς μελετάει τὸ γενεαλογικὸν δένδρο τοῦ πεθαμένου καὶ κατορθώνει κάποτε ν' ἀνακαλύψῃ τοὺς ἀπογόνους του. Κάποτε, ἕνας ἀπ' αὐτοὺς βρίσκεται στὴν Κίνα, ἄλλος στὴν Αὐστραλία, τρίτος στὶς 'Ινδίες. Τὸν βρίσκει ὅμως, ὁπουδήποτε καὶ ἂν εἶνε, καὶ ὅταν τὸν ἀνακαλύψῃ τοῦ λέει περίπου τὰ ἑξῆς:

—Κάποιος συγγενής σας ἀπέθανε χωρὶς διαθήκη. Προτοῦ σᾶς πῶ ποιὸς εἶτε καὶ πόσα θὰ κληρονομήσετε, πρέπει νὰ ὑπογράψετε αὐτὸ τὸ χαρτί, μὲ τὸ ὁποῖον ἀναλαμβάνετε νὰ μοῦ μετρήσετε τὰ 40 τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ποσοῦ ποὺ θὰ εἰσπράξετε, γιὰ τὰ ἔξοδα ποὺ ἔκανε ἡ ἑταιρεία μας. Προκαταβολικῶς δὲν σᾶς ζητοῦμε τίποτε.

Τὰ λόγια αὐτὰ εἶνε πειστικότατα, καὶ ὁ ἄλλος ὑπογράφει ἀμέσως, ἀφοῦ ἄλλως τε δὲν ριψοκινδυνεύει τίποτε.

Ὑπάρχουν ὅμως ἀλήθεια κληρονομίες ποὺ ἔρχονται στοὺς δικαιούχους κατὰ τὸν ἀπροσδόκητον αὐτὸν τρόπον; Ναί, κάποτε. Οἱ περιπτώσεις ὅμως αὐτὲς εἶνε πολὺ σπάνιες καὶ ὄχι πάντα χωρὶς ἐκπλήξεις.

'Εδῶ καὶ δυὸ χρόνια, στὴν Οὐγγαρία, ἕνας δικηγόρος ἔμαθε ὅτι ἕνα ἑκατομμύριο ἐπερίμενε τὸν κληρονόμον του. Ἔβαλε λοιπὸν τὰ δυνατά του καὶ ἀνεκάλυψε τὸν δικαιοῦχον. Ἦταν ἕνας φτωχὸς ἐργάτης ποὺ ἀγωνιζόνταν γιὰ νὰ θρέψῃ τὴν γυναίκα καὶ τὰ τέσσερα παιδιά του.

'Αλλὰ τί συνέβη; Τὰ πλούτη ἐμπῆκαν στὴν οἰκογένεια, ἀλλὰ δὲν ἔμειναν πολύ. Ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες ὁ ἄντρας ἐγκατέλειψε τὴν γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιά του, κι' ἔφυγε μὲ μιὰ χορεύτρια.

Καὶ οἱ ἱστορίες τοῦ εἴδους αὐτοῦ εἶνε ἄπειρες, ὥστε φθάνει κανεὶς στὸ συμπέρασμα τοῦτο: Καλύτερα νὰ μὴν ἔρχεται ἡ κεραμίδα τῆς κληρονομίας.

Οἱ ἱκανοὶ

Ἡ κυρία ...«Εὐκαιρία»

Τοῦ Οὐΐλλιαμ Σκοῦ

Ξέρετε τί πρέπει νὰ κάμετε γιὰ νὰ ἐπιτύχετε στὴ ζωή; Πρέπει νὰ περιμένετε τὴν κυρίαν Εὐκαιρίαν, νὰ τὴν ἁρπάξετε ἀπὸ τὰ μαλλιὰ καὶ νὰ τὴν ὑποχρεώσετε νὰ σᾶς ἐξυπηρετήσῃ.

Αὐτὸ ἔκαμε καὶ ὁ Ἄντρεβ. Ἄνεργος καὶ ἀρραβωνιασμένος. Χωρὶς κανέναν στὸν κόσμο, καμμιὰν ὑποστήριξι. Καὶ ὅμως τὰ κατάφερε μιὰ χαρά.

'Εμπῆκε σ' ἕνα μεγάλο κατάστημα ἐπίπλων κ' ἐπροχώρησε στὸ γραφεῖο τοῦ διευθυντοῦ χωρὶς νὰ ζητήσῃ τὴν ἄδεια.

—Καλημέρα σας, εἶπε.

—Τί θέλετε; ἐρώτησε ὁ διευθυντής.

—Ἔχετε ἀνάγκην ἀπὸ ἕναν καλὸν πλασιέ.

—Δὲν ἔχουμε ἀνάγκη ἀπὸ κανέναν.

Τὸ ἄλλο πρωῒ ὁ Ἄντρεβ παρουσιάστηκε πάλι.

—Καλημέρα σας, εἶπε.

—Πάλι ἐδῶ; Θὰ τηλεφωνήσω στὴν ἀστυνομία!

Ὁ ἄλλος ἀπάντησε ἀπαθέστατα.

—'Επούλησα γιὰ λογαριασμὸν τοῦ καταστήματος ἕνα πιάνο μὲ οὐρά: ἑξῆντα λίρες, τοῖς μετρητοῖς, στὴν κυρία Οὐΐλκινς, Χέντον. Θὰ περάσω τὸ Σάββατο γιὰ τὰ ποσοτά μου. 'Εν τῷ μεταξύ, ἂν θέλετε νὰ μὲ προσλάβετε μονίμως, θὰ μοῦ δίνετε δυὸ λίρες τὴν ἑβδομάδα καὶ τὰ ποσοστά μου.

—Γιὰ ἀκοῦστε, σᾶς παρακαλῶ.

—Δὲν ἔχω καιρό. Εἶμαι πολὺ ἀπησχολημένος, εἶπε ὁ Ἄντρεβ κι' ἔφυγε.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ καταστήματος ἔστειλε κάποιον στὴν κυρίαν Οὐΐλκινς, γιὰ νὰ βεβαιωθῇ ἂν ἡ παραγγελία ἦταν ἀληθινή. Καὶ ἦταν.

★

Ὁ Ἄντρεβ ἐπέστρεψε τὸ πρωῒ τῆς ἑπομένης.

—Καλημέρα, εἶπε.

—Γιὰ σταθῆτε, τὸν διέκοψε ὁ διευθυντής.

Αὐτὸς ὅμως δὲν τὸν ἄφησε νὰ προχωρήσῃ.

—Δὲν ἔχω καιρὸ γιὰ χάσιμο. 'Επούλησα μιὰ τραπεζαρία γιὰ λογαριασμό σας. Σαράντα λίρες, τοῖς μετρητοῖς, στὴν μὶς Ντόλλοπο, στὸ Στρήθαμ. Νὰ προσθέσετε τὴν προμήθειά μου στὴν χθεσινή. Ἂν θέλετε νὰ μὲ προσλάβετε θὰ συμφωνήσουμε. Τρεῖς λίρες τὴν ἑβδομάδα καὶ τὰ ποσοστά μου.

—Τρεῖς λίρες; Μὰ εἴχατε πῆ...

—Σᾶς παρακαλῶ, δὲν ἔχω καιρὸ γιὰ συζητήσεις. Μὲ περιμένουν τόσες δουλειὲς ἔξω... Καλημέρα σας.

Ὁ διευθυντὴς ἐτηλεφώνησε στὴν διεύθυνση ποὺ τοῦ ἔδοσε ὁ Ἄντρεβ κι' ἔμαθε πὼς ἡ παραγγελία ἦταν πραγματική.

—Ἂν ξαναπεράσῃ αὔριο τὸ πρωί, εἶπε, πρέπει νὰ τὸν κρατήσω.

Ὁ ἄλλος ξαναπέρασε.

—Καλημέρα σας.

—Ἄκουσε, σᾶς παρακαλῶ...

—'Επούλησα δύο χαλιὰ στὸν κύριον Σνάϊπ. Ὁρίστε ἡ διεύθυνσις. Τοῦ εἶπα ὅτι θὰ τὰ στείλετε τὴν Παρασκευή. 'Εσκεφτήκατε τὴν πρόταση ποὺ σᾶς ἔκανα; Τέσσαρες λίρες τὴν ἑβδομάδα καὶ τὰ ποσοστά μου. 'Αλλὰ βλέπω πὼς εἴσατε ἀπασχολημένος. Μὴν ἀνησυχεῖτε καὶ θὰ ξαναπεράσω.

Ὁ διευθυντὴς ἔμεινε λιγάκι σκεφτικός, μετὰ ἐκάλεσε τὸν γραμματέα του.

—Τὸν εἶδες αὐτὸν ποὺ ἔρχεται κάθε πρωῒ στὸ γραφεῖο μου; Ὅταν τὸν ἰδῇς αὔριο νὰ μπαίνῃ θὰ μᾶς κλειδώσῃς μέσα.

Τὸ ἄλλο πρωῒ ὁ Ἄντρεβ ξαναγύρισε. 'Εμπῆκε στὸ γραφεῖο τοῦ διευθυντοῦ καὶ ὁ γραμματεὺς τὸν ἔκλεισε μέσα.

—Καλημέρα σας... 'Επούλησα ἕνα σαλόνι, σαρανταοκτὼ λίρες. Τὸ πῆρε ὁ κύριος Τζίμκιν.

—Γιὰ σταθῆτε! Τί ἀπαιτήσεις ἔχετε;

Ζήτησα δέκα λίρες τώρα. Τῆς πῆρα δέχτηκε κι' ἔτσι ἡ πόρτα ξανακλείδωσε.

Τώρα ὁ Ἄντρεβ εἶνε ὑποδιευθυντὴς τοῦ καταστήματος κ' ἐπαντρεύτηκε, φυσικά.

ΟΥ·Ι·ΛΛΙΑΜ ΣΚΟΤ

ΠΕΡΑΣΜΕΝΕΣ ΔΟΞΕΣ ΤΗΣ ΘΕΑΣ ΤΕΡΨΙΧΟΡΗΣ

ΤΟ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΝ ΡΩΣΣΙΚΟ ΜΠΑΛΛΕΤΟ

Τὸ διακοσμητικὸν αὐτὸ θαῦμα τῆς Αὐλῆς τῶν Τσάρων δὲν διελύθη. Κατέφυγε στὸ Παρίσι. 'Αλλὰ λείπουν ὄχι μόνον οἱ ὁλόχρυσες σάλες ποὺ ἐχόρευαν τὰ αἰθέρια πλάσματα ποὺ τὸ ἀποτελοῦν, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ μέσα τῆς καλῆς ἐμφανίσεως.

Τὸ Ρωσσικὸ μπαλέττο δὲν ἀπέθανε. Γιὰ ὅσους ἔζησαν στὴν Πετρούπολι ἢ ἐπέρασαν ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα τῶν Τσάρων στὰ προπολεμικὰ χρόνια, οἱ λέξεις αὐτὲς ἔχουν κάτι τὸ συμβολικόν. Ξαναζωντανεύουν στὴ μνήμη τους τὶς ἐπίσημες παραστάσεις στὸ θέατρο τῆς Αὐλῆς τῆς Πετρουπόλεως. 'Απὸ τοὺς πολυελαίους ἐχύνονταν ἄπλετο φῶς στοὺς μεγάλους τοίχους, ὅπου τὸ μπλὲ χρῶμα λάμπει μέσα στὸ ἐλεφαντοστοῦν, πάνω στὰ χρυσᾶ ἀγάλματα ποὺ στολίζουν τὴν ἀπέραντη αἴθουσα, ὅπου οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Φρουρᾶς, ἐν μεγάλῃ στολῇ, οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ διπλωματικοῦ σώματος μὲ τὶς χρυσὲς τους στολές, οἱ κυρίες μὲ τὰ μπριλλάντια καὶ τὰ πολύτιμα κοσμήματα περιμένουν τὴν ἔναρξι τῆς παραστάσεως. Στὰ θεωρεια τῆς πρώτης σειρᾶς, οἱ μεγάλοι δοῦκες μὲ τὶς κυρίες τῆς Αὐλῆς καὶ στὸ τέλος ὁ Αὐτοκράτωρ καὶ ἡ Αὐτοκράτειρα ἐμφανίζονται, μέσα στὸ σεβασμὸ ὅλου τοῦ κοινοῦ, στὸ κεντρικὸ πλούσιο καὶ χρυσοποίκιλτο θεωρεῖο. Ὁ αὐτοκρατορικὸς ὕμνος ἀντηχεῖ ἐνῷ ὅλο τὸ θέατρο εἶνε ὄρθιο.

Κατόπιν σβύνουν τὰ φῶτα καὶ σιγὰ-σιγὰ σηκώνεται ἡ αὐλαία. Ἀρχίζει ἡ παράστασις. Θὰ παρουσιασθῇ ἕνα νέο μπαλλέτο τὸ ὁποῖο δὲν εἶνε στὴν Πετρούπολι, ὅπως ἀλλοῦ, μιὰ προσθήκη σὲ κύριο θεατρικὸ ἔργο, τὸ παραγέμισμα τῆς βραδυᾶς. Τὰ μπαλλέτα τῆς Αὐτοκρατορικῆς Πετρουπόλεως ἦσαν ὁλόκληρα ἔργα, τελείως ἀνεξάρτητα δράματα χωρὶς λέξεις, παντομίμες στὶς ὁποῖες ἡ μουσικὴ καὶ ἡ κίνησις τῶν σωμάτων ἔπαιζαν τὸν κύριο ρόλο καὶ ὄχι ἡ φωνή.

★

Στὴν ἀρχὴ τοῦ 20οῦ αἰῶνος, εἶχε φθάσει εἰς τὴν Πετρούπολιν στὸ ἀνώτερο σημεῖον τῆς ἀναπτύξεως, ἡ τέχνη αὐτῆς τῆς παντομίμας καὶ τοῦ μπαλλέτου ποὺ ἄλλοτε εἶχε διαπρέψει στὸ Παρίσι, στὴ Βιέννη, στὴ Νεάπολι, στὴ Δρέσδη. Ἀπὸ διακοσίων σχεδὸν ἐτῶν, ὑπῆρχε ἐκεῖ ἡ Αὐτοκρατορικὴ Σχολὴ τοῦ μπαλέττου, σ' ἕνα παλαιὸ ἀνάκτορο στὴν ὁδὸ τοῦ θεάτρου κοντὰ στὸν ποταμὸ Νέβα. Ἐκεῖ προσελαμβάνοντο μικρὰ παιδιά, κορίτσια καὶ ἀγόρια, ἀπὸ δέκα ἐτῶν. Στὸ συμφωνητικὸ τῆς προσλήψεως, ὑπῆρχε δήλωσις ὅτι τὰ παιδιὰ αὐτὰ ἔπαυαν νὰ ἀνήκουν στοὺς γονεῖς τους καὶ ἦσαν πλέον «θετὰ τέκνα τοῦ Τσάρου».

★

Ἡ ζωή τους ἦταν πλέον ἀφιερωμένη στὸ αὐτοκρατορικὸ μπαλλέτο, στὴν τέχνη τοῦ χοροῦ. Ἡ ζωὴ μέσα στὴ σχολὴ αὐτὴν ἦταν αὐστηρή, σὰν σὲ μοναστήρι. Σιγά-σιγά, τὰ παιδιὰ αὐτὰ ἐδιδάσκοντο, βάσει ἀρχαιοτάτης πείρας καὶ παλαιῶν μεθόδων, ὅλα τὰ μυστικὰ τῆς τέχνης τοῦ χοροῦ, ὅσο νὰ φθάσουν νὰ γίνουν «πρίμα μπαλλαρίνα» ἢ πρεμιὲ ντανσὲρ». Ἀπὸ γενεὰς εἰς γενεὰν μεταδίδοντο οἱ κανόνες πάνω στοὺς ὁποίους ἐστηρίζετο, στὶς λεπτομέρειεές της καὶ στὸ σύνολο, ἡ τέχνη αὐτὴ τοῦ μπαλλέτου, ἡ ὁποία παρουσίαζε πράγματι κάτι μοναδικὸ εἰς τὸν κόσμο. Τὸ αὐτοκρατορικὸ μπαλλέτο τῆς Πετρουπόλεως εἶχε φθάσει σὲ μιὰ μοναδικὴ τελειότητα γιὰ νὰ ἐκφράσῃ μὲ τὴν ἀφάνταστη ἐλαφρότητα τῶν κινήσεων, ὁλόκληρα θεατρικὰ ἔργα. Ὅταν ἔπαιζαν π. χ. τὴν περίφημη «σταχτοποῦτα» τοῦ Τσαϊκόφσκυ ἢ τὴν «λίμνη τῶν κύκνων» ἢ «τὸν κυματοθραύστην», ἡ παράστασις ἐγέμιζε ὁλόκληρη τὴ βραδυὰ καὶ τὸ κοινὸ ἔφευγε πραγματικὰ μαγεμένο ἀπὸ τὸ μοναδικὸ θέαμα.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ χοροῦ — ὅπως νὰ ποῦμε ὁ διευθυντὴς τῆς ὀρχήστρας — ἦταν ἀπόλυτος κύριος νὰ διαλέξῃ τὴν μουσική, τὴν ὑπόθεσι καὶ νὰ προσαρμόσῃ σ' αὐτὲς τὸ χορό. Ἔκανε, κατὰ τοὺς παλαιοὺς κανόνες, πραγματικὴ «χορογραφία» κατὰ τὴν ὁποία δηλ. οἱ κινήσεις ἔγραφαν καὶ ἐξέφραζαν πραγματικῶς μὲ σόλα καὶ μὲ συμπλέγματα τὴν ἐξέλιξι τοῦ ἔργου ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὥς τὸ τέλος. Τὸ ρωσσικὸ μπαλλέτο, κομμάτι ἀναπόσπαστο τῆς Αὐλῆς τῶν Τσάρων, θὰ εἶχε χαθῇ ἴσως ἐὰν ἕνας ἄνθρωπος, ὁ Σέργεφ Διαγίλεφ, δὲν εἶχε σκεφθῆ «νὰ δείξῃ τὴ Ρωσσία στὸν κόσμο» κατὰ τὴν ἀρχὴ τοῦ τρέχοντος αἰῶνος. 'Επῆρε τὸ μπαλλέτο τοῦ Τσάρου καὶ τὸ περιέφερε εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπη. Παντοῦ ἡ «ἐπίδειξις αὐτὴ τοῦ ρωσσικοῦ πολιτισμοῦ» ἐσημείωσε μεγίστην ἐπιτυχίαν ἀπὸ τὸ 1910 ὥς τὸ 1914. Ἡ ἀρχὴ τοῦ πολέμου εὗρε τὸ ρωσσικὸ μπαλλέτο εἰς τὸ ἐξωτερικό.

★

Ὁ πόλεμος καὶ ἡ ἐπανάστασις τὸ διέλυσαν καὶ ὁ Διαγίλεφ τὸ ἀνασυνέστησε κατόπιν εἰς τὸ Παρίσι, τὴν δεύτερη αὐτὴ πατρίδα τῶν Ρώσσων ἐξορίστων.

Μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Διαγίλεφ, τῷ 1929, τὸ ρωσσικὸ μπαλλέτο ἐκινδύνευσε πάλι νὰ διαλυθῇ. Ἀλλὰ τὴν συνέχεια τοῦ Διαγίλεφ ἀνέλαβε ὁ συνταγματάρχης ντὲ Μπαζίλ, ὁ ὁποῖος δὲν ὑπεχώρησε πρὸ οὐδενὸς κόπου καὶ πρὸ οὐδεμιᾶς προσπαθείας γιὰ νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὸ ἔργον του. 'Οργανωτὴς καὶ δημιουργός, κατώρθωσε νὰ φέρῃ πάλι, ὑπὸ τὴν διεύθυνσί του, τοὺς καλλίτερους ἀντιπροσώπους καὶ καλλιτέχνες τοῦ πρώην αὐτοκρατορικοῦ μπαλλέτου, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὸν Μιχαὴλ Φοκίν, τὸν τελευταιο μεγάλο χορογράφον τοῦ αὐτοκρατορικοῦ μπαλλέτου. Καὶ σήμερα εἰς τὸ Παρίσι ξαναπαίζεται, μπρὸς στὰ ἔκπληκτα καὶ μαγεμένα μάτια, τοῦ παρισινοῦ καὶ τοῦ διεθνοῦς κοινοῦ, ἡ «Σταχτοποῦτα» καὶ ἡ «Λίμνη τῶν Κύκνων» τοῦ Τσαϊκόφσκυ, ἡ «Φανταστικὴ Συμφωνία» τοῦ Μπερλιόζ καὶ ἄλλες παντομίμες, οἱ ὁποῖες ὑπενθυμίζουν τὴν καλλίτερη ἐποχὴ τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ μπαλλέτου στὸ Αὐτοκρατορικὸ Θέατρο τῆς Πετρουπόλεως.

Η ΧΩΡΙΑΤΟΠΟΥΛΑ

('Από τὰ «Σμυρνιώτικα»)

—Πόσο πουλᾶς τὴ ζάχαρι
ἀπ' τὰ γλυκά σου χείλια;
—Διαβάτη, δὲν σοῦ τὴν πουλῶ
κι' ἂν δώσῃς γρόσια χίλια.

—Πόσο πουλᾶς τ' ἀστραφτερὰ
στὰ μάτια σου διαμάντια;
—Τ' ἀστέρια ποὺ τὰ χαίρονται
τὰ βλέπουν ἀπ' ἀγνάντια.

—Καὶ πόσο τὰ τριαντάφυλλα
στὰ φρέσκα μάγουλά σου;
—Τοῦ Κόσμου τὶς τριανταφυλλιὲς
πρὶν μάσε καὶ φαντάσου.

—Καὶ τῶν μαλλιῶν σου δὲν πουλᾶς
τὸν ἔβενο; καὶ πόσο;
—Τὴ νύχτα ποιὸς ἀγόρασε,
γιὰ πούλημα νὰ δώσω;

—Πόσο πουλᾶς τῶν δυὸ φρυδιῶν
τὰ μαῦρα τὰ τοξάρια;
—Ποιὸς εἶδε καὶ ποιὸς πούλησε
δυὸ ὑστερνὰ φεγγάρια;

—Πόσο πουλᾶς τῶν ἄσπρων σου
λαιμῶν τ' ἁγνὰ τὰ χιόνια;
—Ρῶτα ἕνα ἀητὸ ποὺ στοῦ βουνοῦ
ζῇ τὶς κορφὲς αἰώνια.

—Πόσο πουλᾶς τοῦ στήθους σου
τ' ἀφροπλασμένα κίτρα;
—Ὁ γάμος εἶν' ἡ ζυγαριὰ
κ' ἡ 'Εκκλησιὰ πουλῆτρα.

—Πόσο πουλᾶς τὰ κάλλη σου
καὶ τῆς τιμῆς τὰ κρίνα;
—'Ετοῦτα εἶν' ἀπλήρωτα
κι' ἀτίμητα εἶν' ἐκεῖνα.

ΜΙΧ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Οἱ βιαστικοὶ

Γκάφα μιὰ φορὰ

Τοῦ Κ. Μαντζόνι

Ὅταν ἕνας νέος ἰδῇ νὰ περάσῃ ἀπὸ μπροστά του ἕνα ὤμορφο κορίτσι, τί κάνει; Τὸ παρακολουθεῖ.

Αὐτὸ ἀκριβῶς ἔκαμε καὶ ὁ 'Αρθοῦρος. Τὴν ἀκολούθησε. Τὴν εἶδε νὰ ἐξαφανίζεται σὲ μιὰ θεγάλη πόρτα καὶ στάθηκε ἐκεῖ, παρατηρῶντας τὸ σπίτι μὲ τὴ σκέψι ὅτι αὐτὸ ἦταν τὸ θελκτικώτερο πλάσμα ἀπ' ὅσα εἶχε συναντήσει ὥς τότε.

Ξαναγύρισε τὸ πρωῒ τῆς ἑπομένης, τὴν ἐπερίμενε μιὰν ὥρα καὶ ὅταν τὴν εἶδε τὴν ἀκολούθησε πάλι.

Τώρα ἤξερ ποῦ ἔμενεν ἡ νέα, ἐγνώριζε καὶ τὴν διεύθυνση τοῦ γραφείου της, καὶ τὸ μεσημέρι τὴν ἐπερίμενε ξανὰ καὶ τὴν παρακολούθησε ὥς τὸ σπίτι της.

Ὅταν ἡ νέα χάθηκε στὴν εἴσοδο τῆς πολυκατοικίας, ὁ 'Αρθοῦρος ἀποφάσισε νὰ δράσῃ. Ἕνα ἄλλο κορίτσι ἔμπαινε ἐκείνη τὴ στιγμή. 'Επερίμενε λίγες στιγμὲς κ' ἐμπῆκε στὸ θυρωρειο.

—Σᾶς παρακαλῶ, εἶπε στὴν θυρωρὸ πιὺ βρέθηκε μπροστά του, θὰ ἤθελα νὰ μάθω ποιὰ εἶνε αὐτὴ ἡ νέα ποὺ ἐμπῆκε τώρα δά.

Ἡ θυρωρὸς τὸν ἐκύτταξεν αὐστηρά.

—Ἄκουσε παλληκάρι μου, τοῦ εἶπε, τὸ κορίτσι ποὺ ἐμπῆκε τώρα δά, εἶνε κόρη μου.

Ὁ 'Αρθοῦρος βρέθηκε στὸ δρόμο δίχως νὰ τὸ καταλάβῃ. Αὐτὴ ἡ ἀπάντηση τοῦ εἶχε κάμει τὴν ἐντύπωση μιᾶς γερῆς κλωτσιας στὰ πλευρά.

Ὅταν ἔστρεψε τὴ γωνιὰ ἐσκέφτηκε τὴ γκάφα του καὶ ἀποφάσισε νὰ φανῇ πειὸ προσεκτικός. Τὴν ἐπερίμενε τὸ ἄλλο πρωΐ, στὸν διπλανὸ δρόμο, τὴν ἐπλησίασε, τῆς μίλησε..

Τὸ βράδυ τῆς μιλοῦσε στὸν ἑνικό, μετὰ δυὸ μέρες ἡ Ἄννα ἔλεγε ὅτι δὲν μποροῦσε νὰ ζήσῃ χωρὶς αὐτόν. Τὴν ἴδια ἐντύπωση τῆς ἔκαμε κι' αὐτός: κεραυνοβόλος ἔρως!

Τὴν τρίτη μέρα εἶχαν μόλις χωριστῆ στὴ γωνιὰ τοῦ δρόμου, ὅταν ὁ 'Αρθοῦρος ἔννοιωσε κάποιον νὰ τὸν ἁρπάζῃ ἀπὸ τὸ μπράτσο: Ἦταν ὁ θυρωρός, ἡ μητέρα τῆς Ἄννας.

—Ἄκουσε παλληκάρι μου, τοῦ εἶπε αὐστηρά, εἶνε ἡ δεύτερη φορὰ ποὺ σὲ πιάνω νὰ τριγυρίζῃς ἐδῶ. Μποροῦμε νὰ μάθουμε τί ζητᾷς ἀπὸ τὴν κόρη μου;

Ὁ 'Αρθοῦρος ἐκοκκίνησε.

—Τὴν ἀγαπάω, ἐμουρμούρισε. Μ' ἀγαπάει κι' αὐτή.

—Ἂν ἔχῃς καλὸ σκοπό, ἔλα αὔριο στὸ σπίτι, τὴν ὥρα ποὺ ἡ κόρη μου θὰ λείπῃ στὸ γραφεῖο.

Τὴν ἑπομένην, ὁ 'Αρθοῦρος εἶπε ὅλα τὰ σχέδιά του στὴ μητέρα, ποὺ τὸν ἄκουε μὲ προσοχή.

Ἔπειτα ἔφυγε εὐτυχισμένος γιὰ νὰ πάρῃ τὴν Ἄννα ἀπὸ τὸ γραφεῖο της.

Τὴν συνώδεψε στὸ σπίτι καὶ στὸ κατώφλι τὴν ἀγκάλιασε:

—Θὰ δοκιμάσῃς μιὰ μεγάλην ἔκπληξιν σήμερα, τῆς εἶπε χαμογελῶντας. Δὲν σοῦ λέω τίποτα. Θὰ ἰδῇς μόνη σου...

Δὲν ἐπρόφθασε νὰ τελειώσῃ. Κάτι τὸ πολὺ σκληρὸ τὸν ἐχτύπησε στὴν πλάτη κι' ἔννοιωσε ἕνα χέρι νὰ πέφτῃ βαρὺ στὸ μάγουλό του.

Ὅσο κι' ἂν ἔσπασε τὸ κεφάλι του, ὁ 'Αρθοῦρος δὲν κατώρθωσε νὰ μαντέψῃ τὴν αἰτία αὐτουνοῦ τοῦ κατακλυσμοῦ.

Τὴν ἐξήγηση τὴν ἔλαβε ταχυδρομικῶς, μὲ ἕνα σημείωμα τῆς Ἄννας ποὺ ἔλεγε:

«Ἡ σκηνὴ ποὺ συνέβη χθὲς τὸ βράδυ ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι μου, μὲ ἀναστάτωσε καὶ δὲν ξέρω τί νὰ σκεφτῶ. 'Εζήτησα ἐξηγήσεις ἀπὸ τὴν θυρωρὸν καὶ ἔμαθα γιὰ σένα πράγματα ποὺ δὲν μποροῦσε ποτὲ νὰ τὰ φαντασθῶ. Εἶχες τὸ θάρρος νὰ μοῦ ὁρκιστῇς αἰώνιαν ἀγάπη, ἐνῷ λίγες ὧρες πρὶν εἶχες ζητήσει εἰς γάμον τὴν κόρη τῆς θυρωροῦ μου.

'Ελπίζω νὰ μὴ σὲ ξαναϊδῶ, καὶ πιστεύω ὅτι θὰ κατορθώσω νὰ σὲ ξεχάσω.

Κ. ΜΑΝΤΖΟΝΙ

Κρίσις στὸν Κινηματογράφο

Καϋμένοι ἀστέρες!

Μὴν τοὺς ζηλεύετε ποτέ. Πληρώνονται ἀκριβὰ ἀλλὰ τὰ ἐξοδεύουν ὅλα διὰ τὴν καλὴν ἐμφάνισίν των

Κακοκαιρία εἰς τὴν χώραν τοῦ κινηματογράφου. Οἱ ἰσολογισμοὶ τῶν μεγάλων παραγωγικῶν οἴκων προκαλοῦν πικρὰ δάκρυα εἰς τοὺς βιομηχάνους καὶ τοὺς συνεταίρους των. Ξεύρετε ὅτι κατὰ τὸ πρῶτον τρίμηνον τοῦ 1938 αἱ εἰσπράξεις ὑπῆρξαν κατα τὸ ἓν πέμπτον κατώτεραι ἀπὸ τὰς εἰσπράξεις τοῦ ἀντιστοίχου ἔτους 1937; 'Αντιλαμβάνεσθε λοιπὸν διατὶ οἱ 'Αμερικανοὶ παραγωγοὶ τραβοῦν τὰ μαλλιά τους καὶ φωνάζουν εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνέμους ὅτι πρέπει νὰ γίνουν οἰκονομίαι...

Ὅλα ἀκριβαίνουν τρομερὰ εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ κινηματογράφου: τὰ σενάρια, αἱ ταινίαι, οἱ μισθοὶ τῶν ρεζισαὶρ καὶ τῶν ἀστέρων. Καὶ αὐτοὶ ποὺ πληρώνουν διερωτῶνται ποῦ θὰ καταλήξῃ αὐτὴ ἡ ἱστορία, ἀφοῦ 2446 ταινίαι ἐστοίχισαν εἰς τὰ 1937, 135 ἑκατομμύρια δολλάρια, καὶ τὸ 1938, 1311 ταινίαι ἐστοίχισαν 170 ἑκατομμύρια;

«Πρέπει νὰ περιορισθοῦν τὰ ἔξοδα», ἀπαντοῦν οἱ ἔμπειροι περὶ τὰ οἰκονομικά. Ὡραῖα! 'Ερωτήσατε ὅμως ἕναν ἀστέρα ἂν εἶνε διατεθειμένος νὰ μειώσῃ τὰς ἀποδοχάς του! Θὰ γίνῃ χαλασμὸς Κυρίου καὶ θὰ ἐπακολουθήσῃ γενικὴ ἀπεργία μὲ κατάληψιν τῶν στούντιο: ἀκριβῶς ὅπως γίνεται εἰς τὰ ἀνθρακωρυχεῖα.

Οἱ καϋμένοι οἱ ἀστέρες! Δὲν ἔχουν ἄδικον νὰ ὑπερασπίζωνται τὰς ἀποδοχάς των μὲ ὅλα τὰ μέσα ποὺ ἔχουν εἰς τὴν διάθεσίν των! Τί εἶνε 300 χιλιάδες δολλάρια ἐτησίως διὰ μίαν ντίβαν ποὺ δὲν ἀξίζει βέβαια περισσότερον ἀπὸ μίαν καλὴν σουμπρέτταν ἐπιθεωρήσεως, ἀλλὰ ἔχει ἕναν ἰσολογισμὸν ποὺ ὑπερβαίνει κάθε φαντασίαν;

Τί εἶνε ἕξη χιλιάδες δολλάρια τὴν ἑβδομάδα ποὺ κερδίζει ἕνας μεγάλος κατακτητὴς καρδιῶν, μιὰ γόησσα ἢ ἕνας πασίγνωστος ζιγκολό, ἀφοῦ εἶνε ὑποχρεωμένοι οἱ δυστυχεῖς, νὰ ἔχουν διαρκῶς τὸ πορτοφόλι εἰς τὸ χέρι, διὰ νὰ ἠμπορέσουν νὰ συνεχίσουν ἀνενόχλητοι τὴν ἐργασίαν τους; Καὶ μόνον ἐκεῖνοι ποὺ χαίρουν φήμης ἑκατομμυριούχου (ὅπως ἡ Γκρέτα Γκάρμπο) ἢ αὐτοὶ ποὺ παίζουν εἰς τὸ χρηματιστήριον (ὅπως ἡ Μαίρη Πίκφορδ καὶ ἡ Κοστὰνς Μπένετ) κατορθώνουν νὰ βαλουν κατὰ μέρος δυο ἢ τρία ἑκατομμύρια δολλαρίων εἰς διάστημα μιᾶς δεκαετίας. Μικροπράγματα. Αὐτὸ ὅμως ἐξηγεῖ πὼς μὲ τὸν μισθόν τους μόλις καὶ μετὰ βίας κατορθώνουν καὶ ζοῦν.

Κάποιος ἠρεύνησε διὰ λογαριασμόν των ποῦ καταλήγουν ὅλα αὐτὰ τὰ χρήματα, ὅσα κερδίζει εἰς διάστημα μιας ἑβδομάδος, μιὰ βεντέττα τοῦ Χόλλυγουντ. 'Ακοῦστε λοιπὸν μερικοὺς ἀριθμούς, ἀπολύτως ἐξηλεγμένους καὶ ἀκριβεῖς.

'Απὸ τὰς 6.000 δολλάρια ποὺ κερδίζουν κατὰ μέσον ὅρον εἰς μίαν ἑβδομάδα, τοὺς γίνεται κράτησις 168 δολλαρίων, διὰ τὸ ταμεῖον προνοίας, ἀλληλοβοηθείας καὶ διὰ τὴν λέσχην τοῦ στούντιο. 'Αμέσως κατόπιν παρουσιάζεται ὁ ἰμπρεσάριος διὰ νὰ εἰσπράξῃ τὰ 10 τοῖς ἑκατόν, ὡς προμήθειάν του, καὶ 5 τοῖς ἑκατὸν διὰ τὸν ρεζισαίρ. Τὰ 6.000 δολλάρια ἔχουν μειωθῆ εἰς 4.932.

Ἔπειτα ἔρχεται ἡ σειρὰ τοῦ ἰδιαιτέρου διαχειριστοῦ τῆς στάρ, ὁ ὁποῖος βάζει κατὰ μέρος 1260 δολλάρια διὰ τοὺς φόρους, 150 διὰ μισθὸν τοῦ δικηγόρου (οἱ κινηματογραφικοὶ ἀστέρες ἔχουν πάντοτε τέσσαρες - πέντε ὑποθέσεις ἐκκρεμεῖς), 75 διὰ τὸν μισθόν του, 50 διὰ τὸν διαφημιστήν. Μένουν 3397 δολλάρια. 'Αλλὰ τὰ ἔξοδα δὲν ἐσταμάτησαν.

Πεντακόσια δολλάρια πηγαίνουν εἰς τὴν ἀσφαλιστικὴν ἑταιρείαν (ὅλοι οἱ 'Αμερικανοὶ ἠθοποιοὶ εἶνε ἀσφαλισμένοι καὶ μάλιστα διὰ τεράστια ποσά) διὰ τοὺς γυμναστάς, αὐτοὺς ποὺ κάνουν μασάζ, τὴν ὑπηρεσίαν, τὸ ταχυδρομεῖον, τὸν ὀδοντοϊατρόν, τὸν ἱματιοφύλακα καὶ διὰ διαφόρους ἀγαθοεργίας. Μένουν 2897 δολλάρια καὶ ἡ ντίβα δὲν παρήγγειλεν ἀκόμη τὸ γεῦμα της, οὔτε ἔστειλε τὴν ἑβδομαδιαίαν ἐπιταγὴν εἰς τοὺς γονεῖς της ποὺ ζοῦν εἰς κάποιαν μακρυνὴν ἐπαρχίαν τῆς χώρας, ἢ πρὸς τὸν διευθυντὴν τοῦ κολλεγίου πρὸς τὸν ὁποῖον ἔχει ἐμπιστευθῆ τὴν μόρφωσιν τῶν παιδιῶν της.

'Αλλὰ μὲ αὐτὰς τὰς 2897 δολλάρια τὴν ἑβδομάδα ἢ 414 δολλάρια τὴν ἡμέραν, ποὺ ἰσοδυναμοῦν μὲ 4.500 δραχμάς, πόσα πράγματα ἔχουν νὰ γίνουν ἀκόμη! Εἶνε περιττὸν νὰ ἀναφέρετε παραδείγματα ὑποστηρίζοντες ὅτι ὁ μισθὸς αὐτὸς εἶνε κολοσσιαῖος καὶ ὅτι εἰς τὴν γηραιὰν Εὐρώπην 6.000 δολλάρια ἑβδομαδιαίως δὲν τὰ κερδίζει οὔτε ἕνας διευθυντὴς μεγάλης Τραπέζης. Τὸ μικρὸν αὐτὸ ὑπόλοιπον μόλις καὶ μετὰ βίας φθάνει διὰ νὰ καλύψῃ τὰ ἄλλα ἔξοδα. Φαντασθῆτε τώρα τί γίνεται ὅταν συμβῇ τίποτε τὸ ἔκτακτον!

Σκεφθῆτε ἐν πρώτοις πόσα ἀπορροφᾷ ἡ γκαρδαρόμπα ἑνὸς ἢ μιᾶς ἠθοποιοῦ τῆς μόδας. Ὁ Οὐΐλλιαμ Πάουελ, διὰ ν' ἀναφέρωμεν ἕναν, εἶνε ὑποχρεωμένος διὰ συμβολαίου νὰ ἔχῃ τὰ ἑξῆς καινουργῆ διὰ κάθε νέαν ταινίαν: 4 βραδυνὰ κοστούμια, 4 σακκάκια, 42 κοστούμια περιπάτου, 12 ἐπανωφόρια ἢ καμπαρντίνες, 3 δωδεκάδες γάντια, 26 παντελόνια σπὸρ 37 ζεύγη ὑποδημάτων, 5 καπέλα καὶ 154 γραβάτες! 'Απ' αὐτὰ χρησιμοποιοῦνται ὅσα ἐκλέξῃ ὁ ρεζισαὶρ του Αὐτὸς ὅμως τὰ πληρώνει ὅλα

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΤΙΜΗ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟΥ

ΤΟΥ κ. ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ ΒΟΥΤΥΡΑ

Ζέστη δυνατή. Ἀκίνητα τὰ φύλλα, τὰ κλαδιὰ τῶν δένδρων, τῆς μεγάλης λεύκας. Καὶ τὰ τζιτζίκια, ἀκούγονταν πολλὰ νὰ τραγουδοῦν, νὰ φωνάζουν ὅλα μαζί, σὰ νὰ ἔψαλαν θριαμβευτικά, τὸν ὕμνο τοῦ καλοκαιριοῦ, τῆς μεγάλης ζέστης.

Οἱ πελάτες τοῦ καφενείου τῆς μικρῆς πλατείας, ὅλοι μισόγυμνοι, μὲ τὸ στῆθος ἀνοιχτὸ καθόντουσαν, καὶ ἱδρωμένοι, νερὰ νὰ στάζουν ἀπὸ τὰ πρόσωπά των, σὰ νὰ τοὺς εἶχαν καταβρέξει κι' αὐτούς, ὅπως κατάβρεχε τὸ δρόμο τὸ παιδὶ τοῦ καφενείου, γιὰ νὰ φέρῃ λίγη δροσιά...

—Ἄ, ἄ... Ἄ, ὡραία!... Μυρίζει χῶμα.. Ἔ, σὰν τὰ πρωτοβρόχια:... εἶπε ἕνας ἀπ' τοὺς πελάτες.

—Καλὰ καὶ σὺ μὲ τὰ πρωτοβρόχια σου... Κι' ἂ δὲ γινόταν ἔτσι, πῶς θὰ ψηνόταν τὸ σταφύλι, γιὰ νὰ γίνῃ τὸ κρασί;... Τί θὰ ρουφοῦσες τότε, νερὸ ἀπὸ τὰ πρωτοβρόχια... τοῦ ἀπάντησε ὁ κὺρ Μποῦκος, ποὺ στεκόταν ὄρθιος.

Κ' ἔπειτα:

—Τώρα ἀφήσαμε τὸ γάμο καὶ πήγαμε γιὰ πουρνάρι! εἶπε. Λοιπόν, γιὰ ἀκοῦστε: Δὲν ἔκανε καλὰ νὰ τὸν ἀφήσει νὰ πηγαίνῃ ὁπότε ἤθελε στὸ σπίτι τῆς ἀδερφῆς του! Θἄρχεσαι τὴν Κυριακὴ κι' αὐτὴν τὴν ὥρα! Ὄχι, ἀλλά... Καὶ ὅταν θὰ εἴμαστε ὅλοι ἐκεῖ: Ὅπως ἔκανα γώ. Τοῦ λέω, τοῦ γαμπροῦ μου, μὴν πατήσεις ἄλλη ὥρα, γιατὶ δὲ θὰ σοῦ κόψω τὰ πόδια, ἀλλὰ τὸ κεφάλι!... Ἡ τιμὴ τιμὴ δὲν ἔχει καὶ χαρὰ σ'τον ποὺ τὴν ἔχει. Ἔτσι δὲν εἶνε;

—Ναί, ναί, εἶπαν οἱ πελάτες σφογγίζοντας τὰ πρόσωπά τους μὲ τὰ βρεμμένα ἀπὸ ἱδρῶτα μαντήλια τους.

—Ποὺ λέτε, τὸν ἄφησε νὰ πηγαίνῃ, εἶχε ἐμπιστοσύνη! Μωρὲ κουτέ, τουτουνοῦ, ἐκεῖ, δὲν ξέρεις πῶς ὁ ἄντρας εἶνε ἄτιμο ἀρσενικὸ κι' ἂ δὲ φοβόταν τὴν κουμπούρα τὰ κάνει ὅλα σαβὰχ σαβαχθανί;...

Τὸ τελευταῖο καὶ νὰ τὤξερε κανεὶς ἀπ' τὴν παρέα, δὲ θὰ τολμοῦσε νὰ τοῦ τὸ διορθώσῃ ἀπ' τὸ φόβο τῆς κουμπούρας. Καὶ τὤλεγε χρόνια.

Καὶ ὁ Μποῦκος ξακολούθησε:

—Τ' ἀρσενικὰ εἶνε ἄτιμα καὶ μόνο ὁ φόβος τῆς κουμπούρας τὰ κάνει νά... γιὰ σταθῆτε ποῦ πᾶμε! Γιὰ τὰ θηλυκά; Αὐτὰ εἶνε κουτὰ τὰ φουκαρένια! Εἶνε σὰν τοὺς χάνους, ὅ,τι τοὺς ρίξῃς τ' ἁρπάζουν, κάνουν ὅ,τι τοὺς πῇς.. Νά, πὲς τους πῶς θὰ τοὺς κατεβάσῃς κάτω καὶ τ' ἀστέρια καὶ θὰ τὸ χάψουν!

Λοιπὸν δὲν τελειώσαμε. Ξαφνικὰ γίνεται ὁ γαμπρός. Τί νἄγινε, τί νἄγινε; Ἦτανε καλά! τὸν βλέπανε ἄλλοι. Ἔρχεται μιὰ μέρα ὁ ἀδελφὸς ὁ Μῆτσος... Τί νὰ σοῦ κάνει τὸ παιδί.. δὲν τοῦ βαστᾶ! Τί νὰ σοῦ κάνῃ! Μήπως τὸ θέλει; Τοῦ λέω γώ: Ἔ, τί τὸν ἀφίνεις; Πιάστον ἕνα βράδυ κι' ἂν σοῦ πῇ μὰ καὶ μά, καθάρισέ τον! Τσιμουδιὰ αὐτός. Σὲ λίγο νά, ἔρχεται ὁ πατέρα. Παληὸς φίλος! — Κὺρ Τάσο, αὐτὸ κι' αὐτό... —Τὰ ξέρω, τοῦ λέω, ἄσε καὶ θὰ τὰ διορθώσω ἐγώ! Μὰ ἄλλη βολά, μὴ βάζεις ἀρσενικὰ σπίτι σου, ἀφοῦ ἔχεις θηλυκά... Τί τὴ θέλεις τὴ φωτιὰ στὸ σπίτι σου ἀφοῦ ἔχεις μπαροῦτι!.. Μακρυά:... Τοῦ σπιτιοῦ σου τὴν τιμή!.. βάρδα μπένε!... Ἐγὼ ἔχω ὅλο ἀρσενικὰ σπίτι μου: Ἔχω τρεῖς γάτους καὶ τὸ σκυλί μου τὸν Τρομάρα! Μακρυὰ ἀπὸ θηλυκά, μακρυά! Ναί, λοιπόν, ποὺ λέτε πάω τὸ βράδυ καὶ τὸν παραφυλάω καὶ σοῦ τὸν ἁρπάζω! —Πάει τὸ κεφάλι σου ἄτιμε, τοῦ λέω, θὰ στὸ δώσω στὰ χέρια σὰν τοῦ Ἄη Γιάννη! Νὰ πᾷς ἐσὺ στοῦ φίλου μου νὰ μαγαρίσῃς: Θὰ τὸν καθάριζα! Τἄκανε πάνω του καὶ τρεχάτος τὴν ἄλλη μέρα πῆγε στὸ σπίτι τοῦ Παναγῆ. Κι' ἔγινε ὁ γάμος.. Ὅποιος θέλει νὰ μὴν τοῦ μαγαρίσουν τὸ σπίτι, τοῦτο δῶ νἄχῃ ἕτοιμο... Καὶ βάρα... Μὴ λογαριάζεις τίποτα! Μόνε ἅμα τοῦ τὴ δώσῃς, μὲ τὸ αἷμα του πλένεται ἡ μαγαρισιά!

Ὁ κὺρ Μποῦκος σταμάτησε. Κάποιος πελάτης μπῆκε καὶ χτύπησε σιγὰ τὸ τραπέζι.

Ἦταν ἕνας χοντρός, μαυριδερὸς μανάβης. Καὶ ὁ χαρτοπώλης Μαλλόπουλος, ποὺ τὸν εἶδε νὰ κάνῃ ἔτσι, σκέφτηκε, πῶς μέσα στὸ καφενεῖο τοῦ κὺρ Μπούκου, ὅλοι γίνονται καλοί, ἥσυχοι καὶ εὐγενεῖς!

Δυὸ ἄλλοι μπῆκαν στὸ καφενεῖο. Ὁ ἕνας μὲ χοντροὺς ὤμους, κοκκινοτρίχης, φαινόταν γιὰ ναυτικός.

—Ἔ, ἔ, ἔκανε ὁ Μποῦκος, ποὺ τοὺς εἶδε, καλῶς τὰ παιδιά!

—Γειά σου, Τάσο μου, γειά σου...

Καὶ ὁ Τάσος σ' ἕνα γέρο στρέφοντας, ποὺ ἦταν στὸ βάθος:

—Δυὸ μέτριος! Ξέρεις...

—Γιὰ ἔλα κι' ἀπὸ δῶ, εἶπε στὸν Μποῦ- ὁ κοκκινοτρίχης, γιὰ νὰ σοῦ πῶ καὶ κάτι ποὺ σὲ διαφέρει. Δὲ μπορῶ ὅμως πρέπει νὰ στὸ πῶ...

—Θἆνε καλὸ τότε! Ἔ, καὶ τὰ καλὰ δεχούμενα καὶ τὰ κακά...

Καὶ πῆγε καὶ κάθησε κοντά τους.

—Γειά..

Ὁ κοκκινοτρίχης ἔσκυψε καὶ τοῦ εἶπε κάτι στ' αὐτί. Ὁ χαρτοπώλης μ' ἕναν καθηγητὴ μεσόκοπο, ποὺ καθόντουσαν κοντά, ἄκουσαν:

—Ὁ δικός σου...

—Ἔ, ἔ! βρυχήθηκε ὁ Μποῦκος.

—Ναί, τοῦ εἶπε σχεδὸν δυνατὰ ὁ φίλος του, πὼς δὲν εἶνε σόϊ. Δὲ μοιάζει μὲ τὸ μακαρίτη τὸ Φίρμα..

—Μωρὲ τί μοῦ λέτε, τί μοῦ λέτε... ἄγριος, τρομερὸς μίλησε ὁ Μποῦκος ὀρθώνοντας τὸ κορμί του.

—Νά, μαζὶ μὲ τὸ Λεωνίδα τὤχουμε δῆ πέντ'-ἔξη φορές... Εἶνε ἔτσι.. Κι' ἔλεγα νὰ μὴ στὸ πῶ, μὰ μπορῶ πάλι...

—Μωρὲ καλὰ ἔκανες, καλά.. Μπᾶ, νὰ πάρουν οἱ σατανάδες, οἱ σατανάδες! Μπᾶ, νὰ πάρῃ ὁ διάβολος, οἱ σατνάδες: Ἀπ' τὸ σπίτι τὸ δικό μου!...

Ἄφησε ἕνα μουγκρητὸ καὶ πετάχτηκε ἀπ' τὴν καρέκλα του.

—Ἔλα, Τάσο μου, ἡσύχασε! κάτσε... Κακὰ ἔκανα νὰ τοῦ τὸ πῶ..

Οἱ ἄλλοι δὲν τολμοῦσαν νὰ ρωτήσουν τί συμβαίνει. Ὁ καθηγητὴς τρομαγμένος θυμήθηκε τὸν Αἴαντα μαινόμενο. Ἔτσι, τέτοιο πρόσωπο θἆχε κι' ἐκεῖνος, ἔτσι θἆταν ἀγριεμένος καὶ ὁ Αἴας! Ἀλλ' ὁ Τάσος Μποῦκος δὲν εἶχε ἐμπρός του πρόβατα νὰ σφάξῃ, εἶχε αὐτούς...

Ὁ Μποῦκος, ἀφοῦ πῆγε ἴσαμε τὸ βάθος τοῦ μαγαζιοῦ του μουγκρίζοντας σὰ λεοντάρι ἀγριεμένο, γύρισε. Τὰ μάτια του πετοῦσαν φωτιές.

—Ἔλα, Τάσο μου...

—Ἄς τον... Τώρα δὲν ἀκούει τίποτα.

Ὁ Μποῦκος βγῆκε ἔξω. Κι' ἔκλαψε ἀρκετά. Οἱ πελάτες ἔμεναν ἐκεῖ, κανεὶς δὲν ἔφευγε. Σὰ νὰ φοβόντουσαν μή, ὅταν γυρίσῃ, τοὺς μετρήσῃ καὶ δῇ ποιοὶ ἔλειπαν. Καὶ τότε...

Καὶ τὰ τσιτζίκια φώναζαν, τραγουδοῦσαν πολλά, πολλὰ πάνω στὰ ψηλὰ δέντρα, ἔψελναν τὸ θρίαμβο τοῦ καλοκαιριοῦ, τῆς μεγάλης ζέστης...

Ὅταν ἐγύρισε ὁ Μποῦκος ἦταν ἡσυχασμένος.

—Εἶνε καταδικασμένος σὲ θάνατο: εἶπε στοὺς δυὸ φίλους του.

★

Καὶ ποιὸς δὲν ἤξερε στὴ μικρὴ πόλι τὸν Μποῦκο τὸν Τάσο; Καὶ ποιὸς δὲν εἶχε ἀκούσει γι' αὐτόν;

Ἄφοβο τὸν ἔλεγαν ἀπὸ χρόνια πολλά, σιδερένιο τὸν ἔλεγαν καὶ λαστιχιένιο μαζί. Τὸν ἔλεγαν καὶ τίμιον ἄνδρα. Ἄ, γι' αὐτὸ καμάρωνε ὁ Μποῦκος, ὄχι πολὺ γιὰ τ' ἄλλα. Αὐτὸ τὤλεγε καὶ τὸ ξανάλεγε κι' αὐτός.

Ἦτανε πέντε ἀδέλφια. Τὰ τέσσερα εἶχαν σκοτωθῆ σὲ πολέμους, ποὺ πήγαιναν ἀντάρτες. Κι' αὐτὸς ἦτανε μαζί τους, ἀλλ' οὔτε εἶχε πληγωθῆ ἐλαφρὰ ποτέ.

Νέος, ὅταν εἶχε γυρίσει ἀπὸ ἀντάρτης, εἶχε σκοτώσει κάποιον. Αὐτὸς ὁ κάποιος, μεθυσμένος ἕνα βράδυ, εἶχε πέσει πάνω στὸ παράθυρο τῆς ἀδελφούλας τοῦ Μπούκου καὶ ὁ Μποῦκος, ποὺ ἦταν στὸ σπίτι, πετάχτηκε, τὸν ἅρπαξε, τὸν χτύπησε στὸν τοῖχο καὶ τὸν ἄφησε νεκρό.

Δὲν τὸν ἔπιασαν. Ὅταν ὅμως ἔμαθε, πὼς ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν μεθυσμένος, πῆγε καὶ παραδόθηκε. Ἔμεινε λίγον καιρὸ μέσα, γιατὶ βγῆκε μὲ χάρι.

Καὶ τὸ πρῶτο ποὺ ἔκανε, ὅταν βγῆκε, ἦταν νὰ δώσῃ τὸ μερτικό του ἀπ' τὴν κληρονομία τῶν ἀδελφῶν του στὴν οἰκογένεια τοῦ σκοτωμένου. Κι' ἔπειτα νὰ παντρέψῃ τὴν ἀδελφούλα του.

Ὅλος ὁ κόσμος τὸν ἀγαποῦσε καὶ τὸν φοβῶταν. Τὸν εἶχε καὶ γιὰ δικαστὴ γιὰ συμφιλιωτή, ἀστυνόμο. Ὅταν μάλωνε ἀντρόγυνο θἄμπαινε στὴ μέση, γιὰ νὰ μὴ χωρίσῃ. Κι' ἔστελνε καὶ τοὺς φευγάτους κι' ἄσωτους συζύγους στὰ σπίτια τους. Ἀνακατευόταν σὲ ὅλα..

Στὸ σπίτι του εἶχε ὅλο ἀρσενικὰ ζῶα. Δυὸ γάτες κι' ἕνα σκυλί. Δὲν ἤθελε θηλυκά. Τὸ μόνο θηλυκὸ ἦταν ἡ μάννα του. Μὰ αὐτὴ πιὰ δὲν ἦταν θηλυκό, ἔλεγε. Τὶς γάτες του, πάλι, τὶς εἶχε περιωρισμένες ἀρκετὸν καιρό, ὅσο νὰ προχωρήσουν στὴν ἡλικία, γιὰ νὰ μὴ διαφθαροῦν ἀπ' τοὺς γερογάτους. Αὐτοὶ οἱ γερογάτοι, ἔλεγε, μοιάζουν πολὺ μὲ τοὺς βρωμανθρώπους! Ἔχουν ὅλα τὰ κακά τους!

Καὶ ἤθελε ὅλο ἀρσενικὰ στὸ σπίτι. Μὰ καὶ τὴν ἀδελφούλα του, ἂν μποροῦσε θὰ τὴν ἔκανε νὰ γίνῃ ἀρσενικιά. Καὶ γι' αὐτὸ μὲ κάποια δυσκολία τὴν πάντρεψε. Τοῦ φαινόταν, ὅπως εἶπε σὲ κάποιο φίλο του καρδιακό, πὼς ἔκανε μιὰ ἀτιμία νὰ παραδώσῃ τὴν ἀδελφή του...

Ἡλικιωμένος ἔπειτα καὶ χωρὶς νὰ παντρευτῇ ὁ Μποῦκος εἶχε τὶς στενοχώριες του, τὶς φροντίδες του γιὰ τὰ παιδιὰ τῆς ἀδελφῆς του. Ἔβαζε καὶ τὰ παρακολουθοῦσαν, ρωτοῦσε, ρωτοῦσαν οἱ φίλοι του τί, πῶς εἶνε, τί κάνουν, εἶνε τίμια παιδιά. Ἂν τοὔλεγαν ὅτι δὲ διαβάζουν, θὰ γελοῦσε.. Ἄλλο τὸν τρόμαζε αὐτόν:.

★

Τὴν ἄλλη μέρα ὅλη ἡ μικρὴ πόλις τοῦ Πειραιᾶ μάθαινε πὼς ὁ Τάσος ὁ Μποῦκος εἶχε σκοτώσει τὸ σκυλί του, γιατὶ δὲν ἦταν αὐτὸ ὅπως ἔπρεπε..

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ Ν. ΒΟΥΤΥΡΑΣ

Ἡ θάλασσα, ὁ ἀέρας, τὸ φῶς τῆς ἐποχῆς αὐτῆς, τοῦ μεταιχμίου μεταξὺ ἀνοίξεως καὶ καλοκαιριοῦ, νὰ τί ἀπολαμβάνει ἡ ὡραία αὐτὴ κολυμβήτρια καὶ γιατὶ ἔχει πάρει τὴ χαριτωμένη αὐτὴ πόζα ποὺ ἐκφράζει τὴν ὑπέρτατη εὐχαρίστησι, ποὺ νοιώθει νὰ τὴν πλημμυρίζῃ.

ΜΙΚΡΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

Ἡ «Παραμαντιέρα» εἶνε δένδρον — φύεται εἰς τὴν Βόρειον Ἀμερικὴν —καὶ οἱ καρποί του δὲν τρώγονται. Ἀλλὰ οἱ Ἀμερικανοὶ δὲν ἀφίνουν τίποτε ἀχρησιμοποίητον. Ἀνεκάλυψαν λοιπόν, ὅτι οἱ ἐπιμήκεις καρποί, τῆς «Παρμαντιέρας» μὲ τὰ ἀνωφελῆ πικρὰ κοτσάνια των, ἔχουν τὴν ἰδιότητα εὐφλέκτου ὕλης, καὶ τοὺς χρησιμοποιοῦν ὡς εἶδος σπαρματσέτο. Εἶνε βιομηχανία ὁλόκληρος ἡ κατεργασία των. Τοὺς βουτοῦν εἰς πολτῶδες βρασμένο κερὶ καὶ τοὺς συσκευάζουν εἰς πακέτα εἰς τὸν τόπον τῆς παραγωγῆς των, ὥστε νὰ κοστίζουν πολὺ φθηνὰ εἰς τὴν κατανάλωσιν. Τὰ φυτικὰ αὐτὰ κεριὰ χρησιμεύουν εἰς τὰ μεγάλα μεταλλορυχεῖα, χρησιμοποιούμενα ἀπὸ τοὺς ἐργάτας ποὺ σκάβουν εἰς τὰ ἔγκατα τῆς γῆς. Τὸ μέγα προσὸν τῶν κεριῶν τῆς «παρμαντιέρας» εἶνε ὅτι τὸ φῶς των δὲν προσβάλλει καθόλου τὴν ὅρασιν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς ὅλα τὰ ἄλλα εἴδη φωτισμοῦ. Ἄλλως τε καὶ ἡ διάρκεια ἑνὸς τέτοιου κεριοῦ εἶνε πολὺ μεγαλυτέρα ἀπὸ κάθε ἄλλο κερί.

★

Τὸ γένος τοῦ σκιούρου εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶνε σχεδὸν ἄγνωστον, ἐνῷ εἰς πλεῖστα ἄλλα μέρη τοῦ κόσμου καταλέγεται σχεδὸν μεταξὺ τῶν κατοικιδίων, καίτοι ὄχι ἐντελῶς ἐξημερωμένον — ὅπως περίπου παρ' ἡμῖν τὰ κουνέλια. Ὁ σκίουρος εἶνε μικροσκοπικώτατος, διακρίνεται δὲ διὰ τὴν εὐγονίαν του. Τὸ πολυτιμότερον μέρος τοῦ σώματός του εἶνε ἡ οὐρά του, δυσαναλόγως μακρὰ καὶ πυκνότατα θυσανωτή, ἡ ὁποία καὶ χρησιμεύει ὡς γουναρικὸν στόλισμα. Ὁ σκίουρος εἶνε ὠκυπωδέστατος καὶ ἀρκετὰ πανοῦργος, ὡς ἄλλως τε ὅλα τὰ αἰλουροειδῆ. Εἶνε ὅμως ἐντελῶς ἄκακος καὶ παίζει ὡς σύντροφος μὲ τὰ μικρὰ παιδιά. Ὁ σκίουρος ἔχει ἀγρίαν τὴν καταγωγήν, ἀλλὰ τὸ γένος ἐξημερώθη σιγὰ-σιγὰ λόγῳ τῆς ἐπικοινωνίας του μὲ τὸν ἄνθρωπον. Ἀπό τινων ἐτῶν, οἱ πίθηκοι ἔχουν παύσει νὰ εἶνε τῆς μόδας — λόγῳ ἀλλεπαλλήλων τραγικῶν δυστυχημάτων τὰ ὁποῖα προεκάλεσαν— καὶ οἱ σκίουροι τείνουν νὰ λάβουν ἐντελῶς τὴν θέσιν των.

★

Μία ἀπὸ τὰς γαλλικὰς κτήσεις εἰς τὴν Ἀφρικὴν εἶνε καὶ ἡ ἀκτὴ τῆς Δαχομέης καταληφθεῖσα τὸ πρῶτον τὸ 1851, ἐξ ἀφορμῆς ἐσωτερικῶν ἀλληλοσπαραγμῶν μεταξὺ τῶν μαύρων πληθυσμῶν καὶ προσαρτηθεῖσα ὁριστικῶς τὸ 1894. Ἡ Δαχομέη, ἀριθμοῦσα ὑπὲρ τὸ ἕνα ἑκατομμύριον ψυχῶν, ὑπῆρξε χώρα ἀνθρωποφάγων, τὴν ὁποίαν σιγὰ-σιγὰ ἐξημέρωσαν οἱ ἱεραπόστολοι τοῦ καθολικισμοῦ. Σήμερον εἶναι χώρα, πρωτόγονος μὲν πάντοτε, ἀλλὰ παραγωγικωτάτη καὶ φιλόνομος, ἀποζημιώνουσα μὲ τὸ παραπάνω τὴν Γαλλίαν διὰ τοὺς κόπους καὶ τὰς δαπάνας της. Τὸ ἐξαγωγικόν της ἐμπόριον ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος αὐξάνεται. Καὶ ὁ πληθυσμὸς της ἐπικοινωνήσας στενῶς μὲ τὴν Γαλλίαν μορφώνεται διαρκῶς, μὲ τάσεις νὰ προσαρμοσθῇ τάχιστα εἰς τὸν δυτικὸν πολιτισμόν. Ἤδη οἱ δρόμοι εἰς τὸ Πόρτο - Νόβο (τὴν πρωτεύουσαν) εἶνε εὐρωπαϊκοί, καὶ ὁ ἀποβιβαζόμενος ἐκεῖ ἔχει τὴν ἐντύπωσιν ὅτι εὑρίσκεται εἰς τὴν Μεσόγειον.

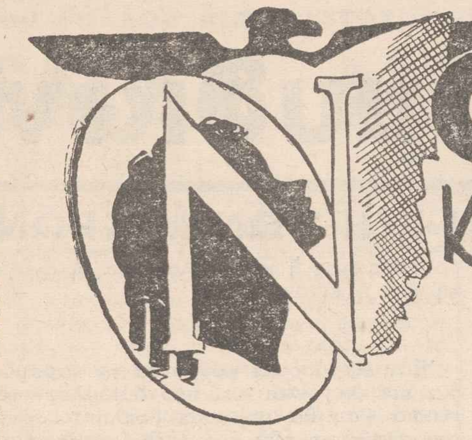

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΟΥ ΑΕΤΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΩΣΗΦΙΝΑΣ

Τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ κ. ΣΠΥΡΟΥ ΜΕΛΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ

Ἡ Ἰωσηφίνα... Είναι ἡ μοιραία γυναῖκαι ποὺ βρέθηκε στὸ δρόμο τοῦ Βοναπάρτη. Ποὺ τὴν ἀγάπησε τρελλά. Ἕνα πρωΐ ξεκίνησε ἀπὸ τὴν Μαρτινίκα, ὅπου καταγόνταν, γιὰ νάρθῃ στὸ Παρίσι καὶ νὰ πανδρευθῇ τὸν ὑποκόμητα Μπωαρναί. Τὸν παντρεύτηκε, ἀλλὰ ὕστερα ἀπὸ μιὰ ζωὴ περιπετειώδη, χώρισαν. Τότε ἡ Γαλλία βρισκόταν σ' ἀναστάτωσι. Κι' ἡ Ἰωσηφίνα πηγαίνοντας νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Βοναπάρτη, ν' ἀφίσῃ στὸ γυιό της τὸ ξίφος τοῦ πατέρα του τὸν καταθέλγει. Καὶ ζητῶντας μιὰ προστασία, τὸν καλεῖ σπίτι της.

13ον

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ποιὰ μυστικὴ φρίκη τὶς ἀπομακρύνει; Ἢ μήπως βλέπουν σ' αὐτὸν ἕναν ἀντίπαλο; Πάντως ποτὲ στὴ ζωή του ὡς αὐτοκράτωρ, ὡς ὕπατος, ὡς στρατηγός, δὲν ἐγνώρισε τὴν μέθην τῆς ἀμοιβαίας ἀγάπης. Στὴ Μαλμαιζὸν μεταξὺ τῶν ἱερῶν ἀναμνήσεως τῆς αὐτοκρατορίας, θαυμάσατε, τὸ νεκρὸ πρόσωπο, τοῦ κατακτητοῦ στρατηγοῦ...

Ὑποκλιθῆτε ἀγαπηταὶ ἀναγνώστριαι, μὲ τρόμο καὶ μὲ περιέργεια μπροστὰ σ' αὐτὸ τὸ ὑπέροχο μειδίαμα. Θὰ ἰδῆτε κάτω ἀπὸ τὰ νεανικὰ χείλη δόντια μιᾶς νεότητος. Ἐπίσης θὰ ἰδῆτε νὰ σᾶς καλοῦν σ' ἕνα φίλημα, στὸ ἀληθινὸ καὶ τρελλὸ φίλημα ποὺ αὐτὸς δὲν ἐγνώρισε ποτὲ ποὺ δὲν ἐδοκίμασε καὶ δὲν ἐπῆρε.

Αὐτὸς τοῦ ὁποίου τὸ μέτωπο μένει ἀτάραχο καὶ σὰν ἱκανοποιημένο, καὶ τοῦ ὁποίου τὰ μάτια μένουν κλειστὰ μὲ μιὰ ὑπερήφανη ταπείνωσιν ἐμπρὸς στὸ ἀπέραντο χάος τῶν ὀνείρων του..

Καὶ ἡ Ἰωσηφίνα, ἡ Ἰωσηφίνα ἡ καμωμένη ἀπὸ «δεντέλλες καὶ τούλια», ἡ Ἰωσηφίνα δὲν φθάνει ποτέ... Νομίζει ὅτι εἶναι ἔγκυος... Ὄχι δὲν εἶνε πλέον ἀλλὰ εἶναι ἄρρωστη. Τὰ ὡραιότερα φορέματά της δὲν εἶναι ἕτοιμα. Δὲν ἔχει ἀρκετὰ μπαοῦλα, τὸ κρεββατάκι τοῦ ταξειδιοῦ δὲν εἶναι τοῦ γούστου της, καὶ μ' ὅλη αὐτὴ τὴν κούρασι πῶς νὰ ταξειδέψῃ χωρὶς κρεββατάκι.

Πραγματικὰ τὸ Παρίσι τὴν διασκεδάζει. Ἡ δόξα τοῦ νεαροῦ στρατηγοῦ τὴν περιβάλλει, εἶναι ἡ γυναικα τῆς ἡμέρας, πότε-πότε δείχνει κανένα ἀπὸ τὰ ἐρωτικὰ παθητικὰ γράμματά του, γιὰ νὰ ξέρουν μέχρι ποίου σημείου τὴν ἀγαπᾷ. Καθημερινῶς τὸ ταχυδρομεῖο τῆς παρέχει τὴ μερίδα ἐπαίνων καὶ λατρείας.. καὶ μάλιστα εἶναι χορτασμένη ὅπως τὸ παιδὶ ἀπὸ τὰ πολλὰ γλυκὰ τὰ συχαίνεται στὸ τέλος.

Εἶναι φοβερὸς αὐτὸς «ὁ παπουτσωμένος γάτος». Ποιὸς θὰ τὸ πίστευε; Αὐτὸς ὁ τόσον ἀδέξιος, ὁ τόσον δειλός. Τὴ στιγμή, πού, ἤλπιζε ἐπὶ τέλους νὰ ἀπολαύσῃ μὲ ἡσυχία τὴ ζωὴ πρέπει νὰ περάσῃ μέσα ἀπὸ τὴ φλόγα αὐτοῦ τοῦ ἔρωτος! Καὶ ἕπονται γράμματα καὶ γράμματα... ὅλο γράμματα μὲ τὰ ὁποῖα τρίβει γελῶντας τὴ μουσούδα τοῦ σκύλου της τοῦ Φορτουνέ, ὅταν τὰ διαβάζῃ τὸ πρωῒ στὸ κρεββάτι: «... Ἰωσηφίνα δὲ μ' ἀγαπᾷς πιά! Δὲν μοῦ μένει ἄλλο ἀπὸ τὸ θάνατο..., τὰ δάκρυά μου κυλοῦν... συχαίνομαι τὸ Παρίσι, τὶς γυναικες καὶ τὸν ἔρωτα... ὁ κομιστὴς αὐτῆς μου τῆς ἐπιστολῆς εἶναι ὁ δοὺξ τοῦ Σερμπελόντ...». Ἀλλὰ ἡ Ἰωσηφίνα παρ' ὅλα τὰ γράμματα δὲν ἐννοεῖ νὰ φύγῃ — Καὶ ὁ στρατηγὸς γίνεται θηρίο ἀπὸ θυμό.

«Ὅλα τὰ ταχυδρομεῖα περνοῦν χωρὶς εἰδήσεις σου. Δὲν μ' ἀγάπησες ποτέ... Σὲ γνώρισα πολὺ λίγο, αὐτὴ εἶναι ἡ δυστυχία μου. ἡ δική σου εἶναι ὅτι μὲ ἔκρινες τὸ ἴδιο, ὅπως κρίνεις ὅλους τοὺς ἄνδρες ποὺ σὲ περιστοιχίζουν. Ἡ καρδιά μου ποτὲ δὲν ἠσθάνθη τίποτε τὸ μέτριο... τῆς ἐνέπνευσες ἕνα πάθος χωρὶς ὅρια· μιὰ μέθη ποὺ τὴν καταρρίπτει. Τὰ πάντα σὲ σένα λατρεύω. Θὰ σ' ἀγαποῦσα λιγώτερο ἂν ἤσουν πιὸ νέα, καὶ πιὸ ἀθώα... Ὅλα μὲ ἔθελγαν ὡς καὶ ἡ ἀνάμνησι τῶν σφαλμάτων σου... Ἰωσηφίνα! Θὰ ἔκανες τὴν εὐτυχία ἑνὸς ἀνθρώπου ὀλιγώτερον παράξενου ἀπὸ μένα... Δὲν μοῦ ἁρμόζει νὰ σοῦ κάμω τέτοιες παρατηρήσεις. Ποτέ μου δὲν ἐπίστευσα στὴν εὐτυχία. Κάθε ἡμέρα ὁ θάνατος πετᾷ γύρω μου. Ἀξίζει τὸν κόπο νὰ γίνεται τόσος θόρυβος γιὰ τὴ ζωή: !! Χαῖρε, εὐτυχία μου, ζωή μου, ὅ,τι ὑπῆρχε γιὰ μένα στὸν κόσμο αὐτό.»

Καὶ στὶς 26 ἀπὸ τὸ Πρεριὰλ τῆς γράφει:

«Σὲ φανταζόμουνα στὸ Μιλανο ἀμέσως μετὰ τὴν μάχη τοῦ Μπογκέτο ἔτρεξα νὰ σ' εὕρω ἐκεῖ, καὶ δὲν σὲ ηὗρα... Ἡ ψυχή μου γέμισε ἀπὸ ἀπελπισία. Αἰσθάνθηκα τὸν ἑαυτό μου ἐγκαταλελειμμένο ἀπὸ ὅ,τι μὲ ἐνδιαφέρει σ' αὐτὴ τὴ γῆ... Ποτέ μου δὲν ἔνοιωσα τόση ἀδυναμία. Πνιγμένος στὴ θλῖψι σοῦ ἔγραψα ἴσως σκληρά. Ἂν τὰ γράμματά μου σὲ ἐπίκραναν θὰ μείνω ἀπαρηγόρητος γιὰ πάντα... Κάθε μέρα περίμενα... Φανταζόμουνα ὅτι ἡ θλῖψι ἔχει ὅρια, ἀλλὰ στὴν καρδιά μου εἶνε ἀτελείωτη. Τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ μάθω πῶς ἡ Ἰωσηφίνα δὲν ὑπάρχει γιὰ θὰ ἔχω πάψει κι' ἐγὼ νὰ ζῶ. Ὅλα τὰ πάθη μὲ βασανίζουν, ὅλα τὰ προαισθήματα μὲ τυραννοῦν Τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ μ' ἀποσπάσῃ ἀπὸ τὴ φρικτὴ μοναξιά, οὔτε ἀπὸ τὰ φίδια ποὺ μοῦ ξεσχίζουν τὴν ψυχή. Ὁ καιρὸς εἶνε ζεστός, τὸ ταξεῖδι μακρυνό, σὲ παρακαλῶ στὰ γόνατα μὴν ἐκθέτῃς τόσο πολύτιμη ζωή... Ἀκόμα τρεις μῆνες μᾶς χωρίζουν! Ὁ Μυρὰ θέλει νὰ μὲ πείσῃ πὼς ἡ ἀρρώστεια σου εἶνε ἐλαφριά, μὰ σὺ δὲν μοῦ γράφεις, ἔχω ἕνα μῆνα νὰ λάβω εἰδήσεις σου. Ἐὰν ἡ ἀσθένειά σου ἐξακολουθῇ φρόντισε νὰ μοῦ πάρῃς μιὰ ἄδεια νὰ ἔλθω νὰ σὲ ἰδῶ μιὰ ὥρα μόνο. Σὲ πέντε ἡμέρες θὰ εἶμαι στὸ Παρίσι. Ἔλεος! βάλε νὰ μοῦ γράψουν... Σκέψου με, γράφε μου δυὸ φορὲς τὴν ἡμέραν... Ἔλα! ἔλα γρήγορα! ἀλλὰ πρόσεχε τὴν ὑγείαν σου...».

Κι' αὐτὸς ὁ ὑπέροχος ἐραστὴς δὲν παύει νὰ τὴν καλῇ μὲ κραυγὲς πάθους ποὺ θὰ συγκινοῦσαν μιὰ πάνθηρα, καὶ δὲν εὕρισκε καμμία ἀπήχησι.

Σὲ ἄλλη ἐπιστολὴ πάλι:

«Κάποτε σκέπτομαι πὼς χωρὶς αἰτία τρέμω, θὰ εἶνε ἤδη καλά, φεύγει, ἔφυγε, καὶ ἔφθασε ἴσως στὴ Λυών. Φαντασία! Εἶσαι στὸ κρεββάτι σου πιὸ ὡραία, πιὸ λατρευτή, πιὸ θελκτική, παρὰ ποτέ... Εἶσαι ὠχρὴ μὲ μάτια μαγεμένα... Ἀπὸ ὅσο μπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῇ, σ' ἀγαπῶ πιὸ πολύ... δὲ μοῦ πέρασε ποτὲ ἀπὸ τὸ νοῦ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ σκεφθῶ ἄλλη γυναῖκα, στὰ μάτια μου φαίνονται ὅλες χωρὶς χάρι, χωρὶς ὀμορφιά, χωρὶς πνεῦμα... ἐσύ, ἐσύ, ὁλόκληρη ὅπως σὲ βλέπω, ὅπως εἶσαι, μποροῦσες μονάχα νὰ ἐγγίσῃς ὅλες τὶς χορδὲς τῆς ψυχῆς μου. Ἡ ψυχή μου εἶνε μέσα στὸ κορμί σου... Ξέρεις καλὰ πῶς ποτὲ δὲν θὰ σοῦ ἀνεχθῶ ἕναν ἐραστήν, ἀκόμη, λιγώτερο νὰ σοῦ προμηθεύσω ἕναν. Θὰ τοῦ ξέσχιζα τὴν καρδιά».

Αὐτὴ ὅμως δὲν ἔρχεται, δὲν γράφει. Γράφει τὸν ἀδελφό του, καὶ ἐπὶ τέλους μαθαίνει πὼς ἔφυγε, εἶνε στὸ δρόμο, φθάνει στὶς εἴκοσι ἕξ Ἰουνίου καὶ γράφει τότε πάλι στὴν Ἰωσηφίνα αὐτὲς τὶς τρελλὲς γραμμές, γεμάτες ἔρωτα καὶ πειράγματα:

«Εἶναι ἕνας μῆνας ποὺ δὲν ἔλαβα ἀπὸ τὴν καλή μου, τίποτε ἄλλο παρὰ δύο μπιλλιετάκια, τρεῖς γραμμὲς τὸ καθένα... Θὰ ἔλθῃ ἴσως ἡμέρα ποὺ θὰ σὲ ἰδῶ, γιατὶ δὲν ἀμφιβάλλω πὼς εἶσαι ἀκόμη στὸ Παρίσι. Ἔ, λοιπόν, αὐτὴ τὴν ἡμέρα θὰ σοῦ δείξω τὶς τσέπες μου γεμάτες γράμματα ποὺ δὲν ἔστειλα, γιατὶ τὰ εὕρισκα κουτά, πολὺ κουτά.. Πές μου, ἐσὺ ποὺ ξέρεις τόσο καλὰ νὰ κάνῃς τοὺς ἄλλους νὰ σ' ἀγαποῦν χωρὶς ἡ ἴδια ν' ἀγαπᾷς, ξέρεις μήπως πῶς γιατρεύουν τὴν ἀγάπη;... Σὰν νὰ μὴν ἤξευρα πὼς μιὰ ὡραία γυναῖκα δὲν ἐγκαταλείπει τόσο εὔκολα τὶς συνήθειές της, τοὺς φίλους της, τὴν κυρίαν Ταλιέν της, ἕνα γεῦμα στοῦ Μπαρρᾶς, μιὰ πρεμιέρα ἑνὸς νέου ἔργου, καί... τὸν Φορτουνέ, μάλιστα τὸν Φορτουνέ! Ὅλ' αὐτὰ τ' ἀγαπᾷς πιὸ πολὺ ἀπὸ τὸν ἄντρα σου... Ἀγωνίζομαι, νὰ παύσω νὰ σ' ἀγαπῶ... Δὲ βαρυέσαι, χειρότερα σ' ἀγαπῶ περισσότερον. Ἐπὶ τέλους ἀσύγκριτη μητερούλα, θὰ σοῦ πῶ τὸ μυστικό μου: Κοροΐδευέ με, μένε στὸ Παρίσι, ἔχε ἐρωμένους, ὅλος ὁ κόσμος ἂς τὸ ξέρει, μὴ γράφεις ποτέ, ἐγὼ θὰ σ' ἀγαπῶ δέκα φορὲς περισσότερο. Πές το τρέλλα, πυρετό, παραλήρημα, εἶσαι συγχωρεμένη σ' ἀγαπῶ τρελλά, καὶ ποτὲ ἡ φτωχή μου καρδιὰ δὲ θὰ πάψῃ νὰ σοῦ δίνῃ τὴν ἀγάπη της...

Στὶς δέκα τοῦ μηνὸς θὰ εἶσαι στὸ Τουρῖνο στὶς δώδεκα στὸ Μιλᾶνο ὅπου θὰ περιμένῃς. Χαῖρε, πολυαγαπημένη μου, ἕνα φιλὶ στὸ στόμα σου κι' ἕνα ἄλλο στὴν καρδιά σου»..

«Κλείσαμε εἰρήνη μὲ τὴ Ρώμη ἡ ὁποία μᾶς δίνει χρήματα. Θὰ εἴμεθα αὔριο στὸ Λιβόρνο καὶ ὅσο μπορῶ πιὸ γρήγορα μέσα στὴν ἀγκαλιά σου, στὰ πόδια σου, στὸ στῆθος σου...».

Εἶναι φοβερὸ γιὰ μιὰ ὡραία γυναῖκα νὰ λαμβάνῃ τὴν ὥρα ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὸ μπάνιο, ποὺ γυαλίζει τὰ νύχια της, τὴν ὥρα ποὺ χτενίζεται, μόλις τέλος πάντων ξύπνησε καὶ πήδησε ἀπὸ τὸ κρεββάτι της αὐτὰ τὰ κεραυνοβόλα γράμματα, ὅπου ὁ ἔρωτας αἱμάσσει τόσο ὅσο τὰ πεδία τῶν μαχῶν ὅπου τὰ χάδια ἀνακατεύονται μὲ σημαίες καὶ λάφυρα, μὲ νίκες, μὲ ἐμβατήρια, μὲ κόπους, μὲ δόξα, μὲ ἀνακοινώσεις, ὅτι «ἔκαμαν εἰρήνη μὲ τὴ Ρώμη» καὶ ποὺ ἴσως γρήγορα θὰ τῆς μιλήσουν ἀκόμη καὶ γιὰ τὸν Πάπα!

Καὶ ἡ ὡραία γυναῖκα διαβάζει αὐτὲς τὶς ἱστορικὲς σελίδες, πίνοντας, τὴ σοκολάτα της μὲ τὸ στῆθος γυμνό, τὶς γάμπες μισόγυμνες, τὴν μιὰ ἐπάνω στὴν ἄλλη, κρατῶντας τὸ ἕνα της πόδι στὸ χέρι της, ἐνῷ ὁ καθρέφτης γλυστράει στὸ σκέπασμα τῶν ποδιῶν της καὶ ὁ Φορτουνὲ ἁρπάζει τὸ πούπουλο τῆς πούδρας, νομίζοντας πῶς χαϊδεύει τὸ αὐτὶ μιᾶς σκυλίτσας...

Ἐπὶ τέλους ἡ Ἰωσηφίνα φθάνει στὸ Μιλᾶνο, τὸ ταξεῖδι της τῆς ἄρεσε. Παντοῦ τῆς χάρισαν κοσμήματα καὶ ἐδόθησαν πρὸς τιμήν της χοροί, τὴν ὑπεδέχθησαν σὰν βασίλισσα καὶ ἠσθάνθησαν κάποια ὑπερηφάνεια γιὰ τὸ Βοναπάρτη, ὁ ὁποῖος ὅλα τὰ εἶχε προΐδει, προετοιμάσει στέλνοντας στρατηγοὺς εἰς προϋπάντησίν της. Στὸ Μιλᾶνο τὸν περιμένει τρεις μέρες. Ἀναπαύεται; ὄχι. Χορεύει. Ἄχ μὲ τί λαχτάρα θὰ τὴν ἀγαπήσῃ μέσα σ' αὐτὴ τὴν Ἰταλία, ποὺ εἶναι ἡ ἀληθινὴ πατρίδα του περισσότερο ἀπὸ τὴ Γαλλία καὶ ὅπου αἰσθάνεται σὰν στὸ σπίτι του. Φαντάζομαι, ὅταν ἐπὶ τέλους τὴν συναντᾷ σκονισμένος ἐλεεινός, χαμένος, ἀλλ' ἀκτινοβολῶν μέσα στὴν αἴθουσα τοῦ ἀνακτόρου Σερμπελόνι ἀνάμεσα σὲ καθρέφτες δαμασκηνά, ἀγάλματα, πίνακες πολλούς, θὰ τοῦ φωνάξῃ: «Μὰ πηγαίνω στὸ χορὸ» Βοναπάρτη, θὰ μοῦ ζαρώσῃς τὸ φόρεμά μου! Οἱ μπόττες σου εἶναι λασπωμένες... εἶσαι ἱδρωμένος... θὰ μὲ φιλήσῃς, ὅταν θὰ γυρίσω»!

Κάνει ζέστη, ἀπὸ τ' ἀνοιχτὰ παράθυρα τὰ χελιδόνια ἀκούγονται. Ὁ θόρυβος τῆς πόλεως καὶ οἱ χρεμετισμοὶ τῶν ἀλόγων φθάνουν ὡς αὐτούς. Ὁ γλυκὸς καὶ μεθυστικὸς ἀέρας τῆς Ἰταλίας γεμίζει τὴν ἀτμόσφαιρα. Ἡ αἴθουσα μοσχοβολᾷ ἀπὸ τὰ καλοκαιρινὰ λουλούδια, ποὺ τὴν πλημμυρίζουν, καὶ ἐπάνω στὸ ἀκατάστατο κρεββάτι ἀνάμεσα στὰ μυρωδάτα ἀσπρόρρουχα, στὶς βατίστες, στὶς δαντέλλες, τὶς ἐσάρπες καὶ ὅλο τὸ ἄνετο καὶ κομψὸ ἅπλωμα τῆς Ἰωσηφίνικης τουαλέττας, ὁ Βοναπάρτης μεθυσμένος πέφτει καὶ χαϊδεύει τὸ πουκάμισο ποὺ ἀκόμα εἶναι ζεστὸ ἀπὸ τὴ σάρκα της, σχεδὸν κλαίων καὶ θαυμάζων τὴν γυναῖκα ποὺ λάμπει στὰ στολίδια ὅλο χάρι καὶ γυναικεία φιλαρέσκεια.

★

Μετὰ τὸν χορὸ τὸ βράδυ μόλις ἐπιστρέψανε οἱ δυὸ ἐρωτευμένοι ὁ ἴδιος ὁ Βοναπάρτης τῆς ἀφαιρεῖ ὅλα τὰ δαντελλάκια καὶ τὰ τούλια ποὺ τὴ στολίζουν, εἶναι ἀδέξιος, τὸν ἐπιπλήττει. Τῆς βγάζει τὸ βραχιόλι καὶ τῆς φιλεῖ ἕνα τσίμπημα κουνουπιοῦ ποὺ ἔχει στὸ χέρι. Ὁ Φορτουνὲ θυπνᾷ γκρινιάζει ἀνυπόμονα καὶ ὁ στρατηγὸς γίνεται δειλὸς καὶ γλυκύτατος, τόσο φοβεῖται μὴ τυχὸν δυσαρεστήσει αὐτὴ τὴν γυναικα, ποὺ τὸν παιδεύει, ἀργοπορῶντας τὴν στιγμὴ τῆς ἡδονῆς... Αὐτὸν τὸν νέον ποὺ τὸν ζητωκραυγάζουν, ποὺ φοβοῦνται, ποὺ θαυμάζουν, ποὺ ἱκετεύουν, αὐτὸ τὸ περίεργο ὑποκείμενο ὀλίγον ἐκκεντρικὸ καὶ πρᾶγμα ἀνήκουστο ἦτο ὁ ἄντρας της. Ὅλα αὐτὰ τὴν Ἰωσηφίνα τὴν τρομάζουν.

Ἐν τῷ μεταξὺ αὐτὸς τῆς ἔβγαλε τὰ παπουτσάκια, καὶ τῆς φιλεῖ μὲ λατρεία τὰ γυμνὰ πόδια της. Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ὁρμᾷ ὁ Φορτουνὲ καὶ μὲ κακία δαγκώνει τὴ γάμπα τοῦ στρατηγοῦ. Ἡ Ἰωσηφίνα γυρμένη στὸ κρεββάτι πεθαίνει στὰ γέλια ἀνεμίζοντας τὴν βεντάλια της, ἐνῷ ὁ Βοναπάρτης φωνάζει, γιατὶ τὸ φοβᾶται αὐτὸ τὸ συχαμερὸ καὶ κακὸ σκυλί. «Ἰωσηφίνα, φώναξε τοῦ Φορτουνέ, ἐπὶ τέλους. Ἰωσηφίνα μάζεψε τὸ σκύλο σου νὰ ἡσυχάσῃ». Καὶ τότε αὐτὴ μὲ χάρι καὶ βεβαιωμένη γι' αὐτόν, ἀνοίγει τὴ ζεστὴ ἀγκαλιά της στὸν κατακτητὴ τῶν λαῶν, γνωρίζει καλὰ ὅτι αὐτὸς ὁ συγκινημένος,

Δὲν εἶνε ἑλληνικὸ τοπεῖο, μήτε δική μας ἀγρότισσα αὐτὴ ποὺ καβαλικεύει τὸ γαϊδουράκι. Εἶνε μιὰ φωτογραφία ἀπὸ τὰ γαλλοϊσπανικὰ σύνορα—στὸ γαλλικὸ ἔδαφος. Κάπου ἐδῶ ἀπεβιβάσθη ὁ Ναπολέων ἐπιστρέφοντας γιὰ τὴν δεύτερη αὐτοκρατορία τῶν 99 ἡμερῶν.

ΟΤΑΝ ΕΙΜΕΘΑ ΑΚΟΜΗ ΠΑΙΔΙΑ

Ἡ ψυχολογία τῶν παραμυθιῶν

ΚΑΙ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ

Ποῖος δὲν θυμᾶται μὲ συγκίνησι τὰ ὡραῖα παραμύθια ποὺ ἐμάγεψαν τὰ παιδικά του χρόνια, ξύπνησαν τὴ φαντασία του καὶ ἔβαλαν μέσ' τὴν ψυχὴ τὰ πρῶτα ρίγη τοῦ φόβου καὶ τὶς πρῶτες λύπες γιὰ τὴν κακία καὶ τὴν ἀδικία μαζὶ μὲ τὰ πρῶτα σκιρτήματα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ τοὺς πρώτους θαυμασμοὺς γιὰ τὸν θρίαμβο τοῦ ὡραίου καὶ τοῦ καλοῦ;

Καὶ ὅμως ὅλα δὲν εἶχαν τὸ «καλὸ τέλος» τῶν κινηματογραφικῶν ταινιῶν καὶ ὅλα δὲν μᾶς ἄφιναν στὴν ἄπραγη καὶ τρυφερὴ καρδιὰ τὴν χαρὰ καὶ τὴν βεβαιότητα πὼς πάντοτε θριαμβεύει τὸ ὡραῖο καὶ τὸ καλό. Πολλὰ μᾶς ἄφιναν ὑπὸ τὴν ἐντύπωσι τοῦ τρόμου μὲ τὰ θηρία, τοὺς γέρους καὶ τὶς γρηὲς ποὺ τρῶνε τὰ παιδιά, τοὺς καλλικάντζαρους, τὶς νεράϊδες καὶ τὶς στρίγγλες.

Ἡ σημερινὴ παιδαγωγικὴ εἶναι — καὶ δικαίως — ἀντίθετη πρὸς τὶς πρῶτες αὐτὲς βαθειὲς ἐντυπώσεις ποὺ ἀφίνουν στὴν ψυχὴ τοῦ παιδιοῦ ἕναν φόβο καὶ μιὰ ἀδυναμία μπρὸς στὶς ἄγνωστες κακὲς δυνάμεις — μίαν ἡττοπάθεια, γιὰ νὰ μεταχειρισθοῦμε μίαν ἐκφραστικὴ λέξι τῆς μόδας — ἀντὶ νὰ τοῦ δώσουν θάρρος καὶ πεποίθησι στὶς δυνάμεις του καὶ ἐμπιστοσύνη στὴ ζωή.

Ἕνα ἀπὸ τὰ κυριώτερα προβλήματα τῆς παιδαγωγικῆς εἶναι ἡ ἐξοικείωσις τῶν παιδιῶν μὲ τοὺς κινδύνους τῆς ζωῆς, ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο θὰ γίνῃ αὐτὴ ἡ ἐξοικείωσις. Ἡ ἁπλῆ μέθοδος, τὴν ὁποία θὰ προτιμοῦσαν ὅλοι οἱ γονεῖς ποὺ ἀγαποῦν τὰ παιδιά τους καὶ ἡ ὁποία συνίσταται στὴν συνεχῆ τους προφύλαξι εἶναι ἀνεφάρμοστη. Καὶ τὸ πιὸ προσεγμένο παιδὶ θἄρθῃ στιγμὴ ποὺ θὰ ξεφύγῃ τὴν ἐπίβλεψι καὶ θὰ βγῇ ἔξαφνα στὸν κόσμο, μέσα σὲ χίλιους κινδύνους: αὐτοκίνητα στὶς πόλεις καὶ τοὺς μεγάλους δρόμους, κάρρα, ζῶα, δένδρα, βράχοι καὶ νερὰ στὶς ἐξοχές. Ἔπειτα ὑπάρχουν σὲ ὅλα τὰ σπίτια ντουλάπια, τραπέζια καὶ καρέκλες ἀπὸ ὅπου μπορεῖ κανεὶς νὰ πέσῃ, σκάλες, κανάτια, γλάστρες, κατσαρόλες μὲ ζεστὸ νερὸ καὶ χίλιοι ἄλλοι κίνδυνοι ποὺ ἀπειλοῦν ἕνα παιδί. Καμμιὰ μητέρα δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἐντελῶς πίσω ἀπὸ τὸ παιδί της καὶ πολλοὶ γονεῖς ἦσαν καὶ εἶναι ἀναγκασμένοι νὰ ἀφίσουν τὰ παιδιὰ μόνα τους ἐπὶ πολλὲς ὧρες κάθε μέρα. Τὸ πρῶτο ποὺ ἔπρεπε καὶ πρέπει νὰ γίνῃ εἶναι νὰ προφυλαχθοῦν τὰ παιδιὰ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς πολλαπλοὺς κινδύνους καὶ ἐπειδὴ ἡ ἐξήγησις ἦταν καὶ εἶναι δύσκολη, οἱ κίνδυνοι ἐπροσωποποιήθησαν καὶ παρουσιάζονται καὶ σήμερα στὰ παιδιὰ ὑπὸ διάφορες φανταστικὲς καί, δυστυχῶς, συχνὰ τρομακτικὲς μορφές.

Στὸ δωμάτιο ὅπου, γιὰ ὁποιοδήποτε λόγο, δὲν πρέπει νὰ πατήσῃ τὸ παιδὶ ὑπάρχει κάποιο ὂν τῆς φαντασίας, ὁ δράκος, ὁ γέρος, ἡ στρίγγλα ἢ τὸ μεγάλο ἔπιπλο ἢ τὸ κάδρο ποὺ ἔχει ζωὴ καὶ κουνιέται, στὸ νερὸ εἶναι ἡ νεράϊδα ποὺ ἁρπάζει τὰ παιδιὰ ἢ τὸ κακὸ τὸ φίδι, στὴ γωνιὰ τοῦ τζακιοῦ εἶναι ἡ στρίγγα — ἢ ὁ νάνος τῆς φωτιᾶς ἀλλοῦ — στὸ δρόμο, στὸ δάσος εἶναι ὁ λύκος, εἶναι ὁ μαῦρος ἄνθρωπος ποὺ κλέβει τὰ παιδιὰ καὶ τὰ ψήνει στὸ φοῦρνο ἢ γύφτος ποὺ τὰ βάζει στὸ σακκί του. Τὸ κακὸ εἶναι ὅτι μέσα σὲ ὅλα αὐτὰ τὰ φόβητρα συγκαταλέγεται καὶ σήμερα ἀκόμη ὁ χωροφύλαξ καὶ ὁ ἀστυφύλαξ ποὺ θὰ ἔπρεπε τοὐναντίον νὰ παρουσιάζωνται στὰ παιδιὰ σὰν προστᾶται καὶ φίλοι. Κατόπιν γίνεται τὸ φόβητρον ὁ δάσκαλος ἢ ἡ δασκάλα καὶ ἀργότερα ἀκόμη «ἡ ζωὴ μὲ τοὺς τρομεροὺς κινδύνους της» σὰν νὰ μὴν ἔφθανε γιὰ νὰ πεισθῇ ὁ νέος ὅτι ἡ ζωὴ εἶναι δύσκολη καὶ συχνὰ βασανιστικὴ ἐξ αἰτίας τῶν ἀνθρώπων πού, ἐν γένει ἔχουν ἔλλειψι καλωσύνης, ὁ καθηγητής, ὁ ἐξεταστής, ὁ κύριος διευθυντὴς καὶ ὁ κύριος προϊστάμενος ἢ καί, ἁπλούτερα, ἡ ἀνάγκη καὶ ἡ ἔννοια.

Κι' αὐτὸ μοιάζει σάν... παραμύθι· Ἡ βεντέτα Μύριαμ Νταίβις, ποὺ διατείνεται, ὅτι τὰ δυὸ ψάρια, τὰ ἔπιασε ἡ... ἴδια!

*

Ἐὰν ἐξετάσουμε ψύχραιμα τὰ παραμύθια ποὺ λέγονται καὶ ποὺ διαβάλουν τὰ παιδιά μας θὰ μείνουμε ἔκπληκτοι ἀπὸ τὴν πληθώρα τῶν τρομερῶν καὶ τρομακτικῶν παραστάσεων ποὺ τὰ γεμίζουν. Τὰ θηρία, τὸ φτερωτὸ λιοντάρι, ὁ δράκος, ὁ λύκος, οἱ γίγαντες καὶ οἱ νάνοι, τὰ φίδια, οἱ ποντικοὶ καὶ τὰ βατράχια, οἱ στρίγγλες, τὰ φαντάσματα, οἱ βράχοι, τὰ ποτάμια καὶ τὰ ἕλη, ὅλα περιμένουν νὰ ἁρπάξουν τὸν ἀδύνατον ἄνθρωπο, νὰ τὸν βασανίσουν, νὰ τὸν τυραννήσουν καὶ στὸ τέλος νὰ τοῦ πάρουν τὴ ζωή του. Τυχερὸς ὅποιος κατορθώσει νὰ γλυτώσῃ σῶος καὶ ἀβλαβὴς ἀπὸ τὴν πληθώρα αὐτὴ τῶν ἐχθρῶν, ἀπὸ τὸν κόσμο αὐτὸ ὅπου ὅλα συνωμοτοῦν ἐναντίον τοῦ ἀνθρώπου!

Ὁ κόσμος τῶν παραμυθιῶν δὲν εἶναι, μὰ τὴν ἀλήθεια, ἂν ἐξετασθῇ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο, κόσμος χαρούμενος, κόσμος παιδικός. Μᾶς δείχνει μόνο — καθὼς τὰ παραμύθια ἔφθασαν ἕως ἐμᾶς ἀπὸ τὰ μακρυνὰ χρόνια, μεταδιδόμενα ἀπὸ τὴ μία γενεὰ στὴν ἄλλη — πὼς οἱ πρόγονοί μας εἶχαν προσπαθήσει κατὰ διαφόρους τρόπους νὰ ἀντιδράσουν κατὰ τῶν ἐξωτερικῶν καὶ ἐσωτερικῶν δυνάμεων. Διότι μέσα στὰ πρῶτα παραμύθια, γεμᾶτα τρόμο καὶ ὑποταγὴ στὴν παντοδυναμία τῆς εἱμαρμένης, ἀναφαίνονται ὀλίγο κατ' ὀλίγο οἱ φωτεινοὶ ἥρωες ποὺ ἀντιμετωπίζουν τοὺς κινδύνους, πολεμοῦν τὰ τέρατα καὶ τὸ κακὸ καί, μὲ τὴν ἀνδρεία τους ἢ τὴν πονηρία — ἐκεῖ ποὺ πρέπει — νικοῦν τοὺς ἐχθροὺς τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὑποτάσσουν καὶ αὐτὴ τὴν παντοδύναμι τύχη. Αὐτοὺς τοὺς ἥρωας — εἴτε εἶναι ὁ κοντορεβυθούλης, εἴτε ὁ ρήγας ποὺ προστατεύει καὶ ἐλευθερώνει τὴ βασιλοπούλα — ἀγαποῦν τὰ παιδιὰ καὶ αὐτοὺς παίρνουν ὡς παράδειγμα. Τὰ παραμύθια δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ περιέχουν πλέον φόβητρα, εἰς τὸ μέλλον, ἀλλὰ μόνον φωτεινὲς μορφὲς ποὺ θὰ νικοῦν στὴν πάλη τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ, ἐνῷ ταυτοχρόνως μία ὑπομονετικὴ καὶ φωτεινὴ ἀνατροφὴ θὰ ἐξηγῇ στὰ παιδιὰ τοὺς πραγματικοὺς κινδύνους καὶ τὶς ἀληθινὲς δυνάμεις τοῦ κόσμου, τόσο τὶς ἐχθρικές, ὅσο καὶ ἐκεῖνες πάνω στὶς ὁποῖες μποροῦν νὰ βασισθοῦν. Ἔτσι θὰ μάθουν τὰ παιδιὰ νὰ χρησιμοποιοῦν τὶς δυναμικότητές τους, ν ἀποφεύγουν τοὺς περιττοὺς κινδύνους καὶ νὰ ἀντιμετωπίζουν μὲ θάρρος ἐκείνους ποὺ πρέπει ἀναμετρῶντας τὶς δυνάμεις τους καὶ θὰ ἐννοήσουν ὅτι δὲν ὑπάρχει τίποτε τὸ πιὸ ἐπικίνδυνο ἀπὸ τοῦ νὰ πιστεύῃ κανεὶς στὴν ἐχθρότητα καὶ τὴν παντοδυναμία τῆς τύχης.

δειλὸς καὶ νευρικὸς ἐραστὴς ποὺ σφίγγει γελαστὴ στὸ στῆθος της, αὐτὸς ὁ μεγαλειώδης Βοναπάρτης, ὁ τρομακτικὸς ἥρως, δὲν εἶναι παρὰ ἕνας ἄνθρωπος.

★

Πόσο εἶναι βραχεῖα ἡ ἀποθέωσις μιᾶς γυναίκας!

Ὁ ἐρωτευμένος θριαμβεύει, ἀλλὰ πόσον γρήγορα περνᾶ ἡ βεβαιότης τῆς δόξας του! Ἡ Ἰωσηφίνα σ' αὐτὸ τὸ πρωτοφανὲς γαμήλιο ταξεῖδι, ὅπου ὁ ἔρωτας καὶ ἡ δόξα τὴν ὑποδέχονται παντοῦ, δὲν καταλαβαίνει ὅτι ζῇ τὶς πιὸ θαυμαστὲς ὧρες τῆς ζωῆς της, ὧρες, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ ζήσῃ κάθε γυναίκα. Εἰρωνία συνήθως τῆς τύχης.

Ἀργότερα μόνο ὅταν τὸ πᾶν θὰ ἔχῃ τελειώσει καὶ ἡ Ἰωσηφίνα στὴ μοναξιὰ τῆς Ναβάρρας καὶ τῆς Μαλμαιζὸν θὰ ξαναδιαβάζῃ τὰ γράμματα τοῦ Ναπολέοντος· πιὸ ἀργά, πολὺ ἀργὰ θὰ σκεφθῇ καὶ δὲν θὰ καταλάβῃ, πὼς μπόρεσε νὰ περάσῃ ἀπὸ ἕνα τέτοιο οὐρανὸ γεμᾶτο κεραυνούς, χωρὶς νὰ ἔχῃ τὴν καρδιὰ φλογισμένη.

Ἀλλὰ μόνον ἡ θεὲς περνοῦν ἄνετα τὸ διάστημα, ἐπάνω στὰ σύννεφά τους μὲ πέπλους ἀκτίνων, πλάϊ σ' ἕνα πορφυροφόρον Θεόν. Ἡ Ἰωσηφίνα πρὸς τὸ παρὸν ταξειδεύει καὶ γλεντᾶ. Γι' αὐτὴν αἱ μικροενοχλήσεις, τὰ κουνούπια, ἡ ζέστη, ἡ σιδηρώστρα, ἕνα λυωμένο φουστάνι, ὁ κουρεύς, μιὰ ἡμικρανία, μιὰ θύελλα, ἡ ἀργοπορία σ' ἕνα πρόγευμα, ὅλα αὐτὰ τὰ μικροπράγματα τὴν ἀπασχολοῦν καὶ τῆς ἀνησυχοῦν τὴν ἐξαιρετικὴ ζωή της. Γιὰ τὴν Ἰωσηφίνα δὲν εἶναι τίποτε ἐξαιρετικό! Ἔζησε ἀπὸ δέκα πέντε χρόνων, μιὰ ζωὴ τόσο διάφορη, τόσο βασανισμένη, τόσο μοναδικὴ ποὺ τίποτε δὲν τὴν ἐκπλήσσει πιά. Καὶ εἶνε ἀλήθεια ὅτι οἱ γυναῖκες, οἱ γυναῖκες ποὺ εἶναι πραγματικὰ γυναῖκες, δὲν ἔχουν τὸ αἴσθημα τοῦ ἐξαιρετικοῦ, τὸ πᾶν φαίνεται ἁπλὸ σ' αὐτὲς τὶς κόρες τῆς φύσεως, ποὺ εἶναι γεμᾶτες ἔνστικτο, γνωρίζουν τὰ μυστικά, κάνουν θαύματα, εἶναι τόσο δυνατὲς ἀπὸ τὸν ἔρωτα καὶ πάντοτε ἀνανεώνονται ἀπὸ τὰ αἰσθήματα καὶ τὶς περιστάσεις. Ἀπὸ τὶς γυναῖκες ἀναβλύζει ἀφάνταστος πόνος ὁ καρπὸς τῆς ζωῆς, ποὺ θρέφεται ἀπὸ τὴν ὕπαρξί τους τὸ παιδί!

Νὰ εἶνε μιὰ γυναῖκα βασίλισσα, νὰ τὴν μεταχειρίζωνται σὰν βασίλισσα μὲ σεβασμό, ὑπακοὴ καὶ λατρεία, εἶνε προσὸν φυσικὸ μερικῶν γυναικῶν. Οἱ ἄλλες θὰ ὤφειλαν νὰ βασιλεύσουν στὴν καρδιὰ τῶν ἐραστῶν τους, τῶν συζύγων τους, στὸ σπίτι τους, στὰ παιδιά τους. Μὲ τί εὐκολία, τί τολμηρὸ αἴσθημα τῆς ὠφελίμου πραγματικότητος ὀργανώνουν συχνὰ καὶ κυβερνοῦν τὸν μικρό τους τομέα. Γιὰ τὴ γυναῖκα τὸ πᾶν εἶνε βασίλειο, ἡ οἰκογένειά της εἶνε ὁ εὐτυχής της λαός.

Ὁ κῆπος της τῆς προσφέρει ἄνθη γιὰ τὸ στέμμα της. Ἡ Ἰωσηφίνα ἀνῆκε σ' αὐτὸ τὸ εἶδος τῶν γυναικῶν, ἀπὸ μικρούλα εἶχε βασιλέψει στοὺς καλοὺς σκλάβους καὶ ὅταν ἐχώρισε πολὺ νέα ἀπὸ τὸν ἀχάριστο σύζυγό της, ἔμαθε νὰ θέλγῃ, νὰ ὀργώνῃ τὴ ζωή της μὲ τὴ χάρι της, καὶ νὰ προσπαθῇ νὰ βασιλεύῃ μὲ τὰ θέλγητρά της... Εἶνε φυσικὸ λοιπὸν αὐτὲς οἱ τιμὲς νὰ μὴν τὴν ἐκπλήσσουν, καὶ ὅλοι οἱ σύγχρονοί της συμφωνοῦν, ὅτι ἦτανε καμωμένη νὰ τὶς δέχεται καὶ πὼς εἶχε βασιλικὴ χάρι. Ὅλες αὐτὲς οἱ γιορτές, καὶ οἱ θαυμάσιες ὑποδοχές, τῆς φαίνονται φυσικὲς καὶ κάποτε μάλιστα κουραστικές. Αὐτοὶ οἱ χοροὶ ποὺ δίδονται ἀνάμεσα σὲ δυὸ μάχες, τὴν διασκεδάζουν λιγώτερο ἀπὸ τὶς βραδυὲς τοῦ Παρισιοῦ καὶ ἴσως μάλιστα ἡ εὐγενὴς καὶ καλὴ ψυχή της, τὸ γοῦστο της, τὸ τάκτ της ὑπέφεραν ἀπ' αὐτὲς τὶς χαρές, τὴν ὥραν ποὺ τὰ πεδία τῶν μαχῶν ἤτανε στρωμένα ἀπὸ νεκροὺς καὶ πληγωμένους. Ὅσο ἡ διαμονή της παρατείνεται, τόσο αἰσθάνεται κουρασμένη ἀπὸ δόξα καὶ ἔρωτα. Θὰ ἤθελε νὰ κοιμηθῇ μὲ ἀνάπαυσι καὶ ὀνειρεύεται κρεββάτι κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα... Ἀλλὰ εἶνε ἑνωμένη μὲ ἕναν ἀκούραστο ἥρωα γιὰ τὸν ὁποῖον εἶνε ἐπίσης τότε ἐπεῖγον νὰ βάψῃ μὲ τὸ αἷμα τὸν κόσμο, ὅσο εἶνε γι' αὐτὴν ἡ φροντίδα νὰ ζωηρέψῃ μὲ κόκκινο τὸ δέρμα της. Εἰς τὸ παλάτι Σερμπελὸντ δέχεται ἀτελείωτη παρέλασι ἐπισκεπτῶν, ὅλη τὴν ἡμέρα καὶ ὅλο τὸ βράδυ πρέπει νὰ ἀρέσῃ καὶ ὕστερα ἀντὶ νὰ κοιμηθῇ μόνη μὲ τὸ σκυλί της στὰ πόδια της ἥσυχα, εἶνε ἠναγκασμένη νὰ περάσῃ «τὴν νύκτα τοῦ ἔρωτα» μὲ τὸν νικητή, τὴν ἀνεξάντλητη νύχτα τοῦ ἔρωτα σὲ ὅλη της τὴ φρίκη! Γιατὶ Αὐτὸς εἶνε ὁ εὐτυχής! Εἶνε Αὐτὸς ποὺ θριαμβεύει καὶ ἐπιβάλλει τὸ πάθος του. Ὅσο τὴν κρατάει εἶνε ἡ εὐχαρίστησί του, ἡ χαρά του, ἡ κατάκτησίς του, τὸ κτῆμα του. Τόσο τὸ χειρότερο γι' αὐτὴν ἂν δὲν συμμερίζεται καὶ ἂν δὲν εἶνε μεθυσμένη ἀπὸ χαρά, τὴν ὥρα ποὺ δέχεται στὸ κρεββάτι της, τὸν ἀρχιστράτηγο, τὸν νεαρὸ ἀετό. Δὲν ὑπάρχει ἕνα μυστήριο πολὺ περίεργο σ' αὐτὸν τὸν νόμο τῆς ἕλξεως; Πῶς εἶνε δυνατὸν ἕνα ὂν νὰ μαγεύῃ ἕνα ἄλλα χωρὶς νὰ αἰσθάνεται τίποτε αὐτὸ τὸ ἴδιο; Πῶς τὸ σῶμα μιᾶς γυναίκας, μπορεῖ νὰ προσφέρῃ σ' ἕναν ἐρωτευμένο ἄνδρα θαυμασία πηγὴ ἡδονῆς, πῶς τὸ βλέμμα της, ἡ φωνή της μποροῦν νὰ μαγέψουν τὴ φαντασία του, τὶς αἰσθήσεις του, τὰ ὄνειρά του, χωρὶς αὐτὴ ἡ γυναῖκα νὰ μπορῇ νὰ δεχθῇ καὶ νὰ μοιρασθῇ μαζί του τίποτε ἀπ αὐτὸ ποὺ ἐμπνέει; Δὲν θυμώνει, δὲν αἰσθάνεται τύψι γιὰ τὸν ἑαυτό της, μαζὶ ἴσως μὲ κάποια ὑπερηφάνεια, ἀδιαφορία καὶ κάποτε μὲ ἀνία; Ἀλλὰ ἐδῶ τὸ πᾶν γίνεται ἄθελα τὸ νὰ μὴ σᾶς ἀρέσῃ ὁ ἄνδρας ποὺ σᾶς ἐπιθυμεῖ, δὲν εἶνε ἔλλειψις καρδιᾶς, καὶ ἡ Ἰωσηφίνα εἶνε ἐντελῶς ἀθῶα, ποὺ ἐνέπνευσε τόσο μεγάλον ἔρωτα, χωρὶς νὰ θιγῇ ἀπ' αὐτὸν ἡ ἴδια.

Νὰ γιατί, ἀντὶ νὰ λυποῦνται αὐτὴν ἢ αὐτὸν ποὺ ἀγαπᾷ, θὰ ὤφειλαν κάποτε νὰ ἀπονείμουν κάποια δικαιοσύνη σ' αὐτὴν ἢ σ' αὐτὸν ποὺ ἀγαπήθηκε.

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ : Εἰς τὸ ἑπόμενον.

Τοῦ Γάλλου διηγηματογράφου ΦΡΑΝΣ ΤΟΥΣΣΑΝ

ΕΝΑΣ ΝΕΟΣ ΠΟΥ ΕΧΑΣΕ...

...Γιὰ πάντα τὴν καρδιά του

Μία αἰγυπτιακὴ ἱστορία γιομάτη ἀπὸ ἀγάπη καὶ τρυφερότητα

Ἕνας εὐτυχισμένος πατέρας, ποὺ εἶχε πλουτίσει φτιάνοντας ντέφια καὶ ἄλλα μουσικὰ ὄργανα, εἶχε δύο παιδιά — καὶ τὰ δύο ἀγόρια. Τὸ μεγαλύτερο λεγόταν Ἄνουμπις, τὸ πιὸ μικρὸ Βίντης.

Σύμφωνα μὲ τὸ νόμο τῆς χώρας, ὅλα τ' ἀγαθὰ τῆς φαμίλιας τὰ κληρονόμησε τὸ μεγάλο παιδί — καὶ τὸ σπίτι καὶ τὰ χωράφια καὶ τὰ κοπάδια. Ὁ καλότυχος Ἄνουμπις εἶχε κι' ἕναν ἄλλο θησαυρό: τὴ νέα κι' ὄμορφη γυναικούλα του, ποὺ τὴ λέγαν Σατνά. Ὁ ἄλλος, ὁ πιὸ μικρός, δὲν εἶχε τίποτε, οὔτε σπίτι, οὔτε χωράφια, οὔτε κοπάδια, οὔτε ὄμορφη γυναῖκα. Ἐδούλευε γιὰ τὸν ἀδερφό του, ἐβόσκαγε τὰ ζωντανά, ὤργωνε τὰ χωράφια κι' ἔσπερνε στάρι. Καὶ κάθε βράδυ, ποὺ 'ρχόταν ἀπὸ τὴ δουλειά, ἐξάρωνε σὲ μιὰ γωνιὰ κι' ἔξαινε τὰ μαλλιά, ποὺ τὴν ἄλλη μέρα θάγνεθαν οἱ σκλάβες.

Ἦταν ἀληθινὰ πολὺ καλὸ ἀγόρι ὁ Βίντης καὶ μάταια θὰ ζητοῦσε κανεὶς τὸν ὅμοιό του σ' ὅλον τὸν κόσμο. Ἦταν πολὺ θεοφοβούμενος, ὑποταχτικὸς καὶ καλόβολος. Ὅταν ἔβοσκε στοὺς κάμπους τὰ γελάδια καὶ τὰ πρόβατα, ἔκοβε λουλούδια κι' ἔκανε ὤμορφα μπουκέτα γιὰ νὰ τὰ προσφέρῃ στὴ γυναῖκα τ' ἀδερφοῦ του. Ἡ Σαντὰ ἐκαμωνόταν πὼς τὸν περιφρονοῦσε. Ποτὲ δὲν τοὔχε χαμογελάσει, οὔτε ποτὲ τοὔδωσε ἕνα κομμάτι κρέας ἢ ἕνα κομμάτι ψωμί. Ἡ περιφρόνηση αὐτὴ πολὺ τὸν λυποῦσε τὸν φτωχὸ τὸν Βίντη. Κάθε φορὰ συλλογιζόταν τὰ πρόβατά του καὶ τ' ἀρνάκια του καὶ ξαναθυμόταν τὰ ὄμορφα λόγια, ποὺ τοὔλεγαν ὄξω στοὺς κάμπους:

> «Φτωχὲ Βίντη, ἐμεῖς εἴμαστε οἱ φίλοι σου. Δὲν ἔχεις ἄλλους σὰν κι' ἐμας. Μὴ σκοτίζεσαι ἔτσι εἶνε οἱ γυναῖκες. Φτερὸ στὸν ἄνεμο. Ἕνα τόσο δὰ πρᾶμα μπορεῖ νὰ τὶς ἀλλάξῃ. Μονάχα ἐμεῖς τὰ ζωντανὰ ξέροφμε ν' ἀγαπᾶμε πιστά. Ὅταν τὸ χέρι σοφ χαϊδεύῃ τὸ μαλλί μας, νοιώθουμε γιὰ σένα μιὰ λαχτάρα, ποὺ βέβαια δὲ θὰ μποροῦσε νὰ νοιώσῃ ἡ γυναῖκα τ' ἀδερφοῦ σου, ἂν τὴ χάϊδευες ὅμοια κι' αὐτή.»

Καὶ γιὰ νὰ τοῦ δείξουν οἱ γελάδες, πόσο τὸν ἀγαποῦσαν, ἐγεννοῦσαν πολλὰ μοσχαράκια καὶ τὰ πρόβατα ἐγεννοῦσαν πολλὰ ἀρνιὰ καὶ ἀμέτρητα λουλούδια φύτρωναν στὰ λειβάδια, ποὺ πήγαινε ὁ Βίντης τὰ κοπάδια τοῦ ἀδερφοῦ του.

★

Κάποια ἡμέρα ὁ Ἄνουμπις ἔνοιωσε τὴν ψυχή του γεμάτη ἀπὸ πλήξη κι' ἀπὸ ἀηδία γιὰ τὴν καθιστικὴ ζωή, ποὺ περνοῦσε. Ἀποφάσισε νὰ δουλέψῃ κι' αὐτὸς σὰν τὸν ἀδερφό του.

Πῆρε λοιπὸν μαζί του τὸ Βίντη καὶ πῆγαν στὰ χωράφια. Ἐκεῖ θέλησε νὰ ὀργώσῃ κι' αὐτός. Γλήγορα ὅμως κουράστηκε. Τότε ὁ Βίντης, γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν ἀδερφό του, ἐπῆρε πρόθυμα τ' ἀλέτρι καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ ὤργωσε τὴν παχειὰ γῆ.

Ὁ Ἄνουμπις, ὡς ποὺ νὰ ξαποστάσῃ, εἶπε στὸν ἀδερφό του νὰ πάῃ στὸ σπίτι καὶ νὰ φέρῃ τὸ γέννημα ποὺ εἶχαν ξεχάσει. Ὁ Βίντης δὲν ἔχασε καιρό. Πῆγε κατ' εὐθεῖαν στὸ σπίτι τ' ἀδερφοῦ του, ποὺ ὄμορφες σκλάβες χτενίζαν τὴ Σατνά. Ἔμαθε ποὺ εἶχαν τὸ σπόρο, καὶ σὲ λίγο ξαναφάνηκε στὴν αὐλὴ φορτωμένας ἕνα πελώριο σακκὶ γεμᾶτο στάρι.

— Τί δυνατὸς ποὺ εἶσαι! τοῦ εἶπε ἡ Σατνὰ μὲ θαυμασμό. Ὁ ἄνδρας μου δὲ θὰ μποροῦσε οὔτε νὰ τὸ κουνήσῃ... Ὡς τόσο δὲν εἶνε ἡ πρώτη φορὰ ποὺ πρόσεξα τὴ δύναμή σου...

Ἡ καρδιὰ τῆς νέας γυναίκας χτυποῦσε βιαστικὰ ἀπ' τὴν ἀγάπη. Ἔδιωξε τὶς σκλάβες της, ἔπιασε τὸ Βίντη ἀπ' τὸ χέρι καὶ τοῦ ψιθύριζε λιγωμένα λόγια:

— Μὴ βιάζεσαι νὰ φύγῃς τόσο γλήγορα! Στὸ μεταξὺ αὐτὸ ὁ ἀδερφός σου θὰ ξεκουράζεται. Θαρρῶ πὼς καὶ σὺ ἔχεις ἀνάγκη ἀπὸ λίγη ξεκούραση. Ξαπλώσου λοιπὸν στὸ κρεββάτι μου. Ἂν μοῦ κάνῃς αὐτὴ τὴ χάρη, θὰ σοῦ πλέξω δυὸ ὁλόμαλλες φανέλλες καὶ θὰ παραρακαλέσω τὸν Ἄνουμπι νὰ σοῦ δώσῃ δικές σου τέσσερες γελάδες.

Ὁ Βίντης δὲν ἤξερε πιὰ τί ν' ἀποκριθῇ. Ἡ ὀμορφιὰ τῆς Σατνὰ τὸν ἀναστάτωνε σύγκορμο. Τὸ ἄρωμά της ἦταν μεθυστικὸ σὰν τὸ ἄρωμα μιᾶς ἀνθισμένης ἀκακίας. Ὁ λαιμός της ἄστραφτε καὶ λαμποκοποῦσε σὰ φίλντισι.

Τῆς ἀπεκρίθηκε:

— Εἶσαι ἡ μάννα μου ἐσὺ κι' ὁ Ἄνουμπις ὁ πατέρας μου. Πῶς θὰ μποροῦσα νὰ λερώσω το κρεββάτι του; Ἄσε με νὰ φύγω... κι' ἔχεις τὸ λόγο μου πὼς κανένας ποτὲ δὲ θὰ μάθῃ πὼς καταδέχτηκες ἐσὺ νὰ ρίξῃς σὲ μένα τὰ μάτια σου...

*

Ὅταν τὸ βράδυ ἐγύρισε ὁ Ἄνουμπις στὸ σπίτι, ἡ Σατνὰ τὸν πῆρε παράμερα καὶ τοῦ εἶπε:

— Ὅταν ἦρθε ὁ ἀδερφός σου τὸ πρωῒ στὸ σπίτι, μοῦ εἶπε: «Σὲ λαχταράω ἀπὸ πολὺν καιρό. Σήμερα πιὰ δὲν μπορῶ να νικήσω τὸ πάθος μου... Εἴμαστε μονάχοι. Γίνου δική μου...» Ἐγὼ δὲ θέλησα νὰ τοῦ δοθῶ καὶ τότε ἐκεῖνος ὥρμησε καταπάνω μου λέγοντας μὲ λύσσα: «Ἀφοῦ δὲ θέλεις νὰ γίνῃς δική μου, θέλω νὰ σὲ δείρω γιὰ νὰ εὐχαριστηθῶ». Καὶ στ' ἀλήθεια μ' ἐχτύπησε ἀλύπητα πολλὲς φορές...

Κι' ἡ Σατνὰ ἐξηκολούθησε:

— Τὸ ξέρω, ἀνδρούλη μου, πὼς θὰ τιμωρήσῃς τὸν κακὸ ἀδερφό, ποὺ θέλησε νὰ προσβάλῃ τὴν τιμή σου... Ὡς τόσο ξέρε το. Ἂν αὔριο τὸ πρωῒ δὲν πεθάνῃ ὁ Βίντης, τὸ ἡλιοβασίλεμα θἄχῃ πεθάνει ἡ ἀγαπημένη σου Σατνά.

Ὁ Ἄνουμπις ἔβγαλε ἕνα μουγγρητὸ σὰν πληγωμένο λεοντάρι κι' ὥρμησε γιὰ νὰ βρῇ τὸν ἄπιστο ἀδερφό του. Ὅταν τὸν ἔφτασε — λίγο διάστημα τοὺς χώριζε ἀκόμα — ὁ Βίντης ἐφώναζε δυνατά:

— Ἥλιε, σὺ ὁ καλὸς Θεός, προστάτεψέ με ἀπὸ τὸ ἔγκλημα! Καὶ σὴ στιγμὴ ἐσχίστη ἡ γῆ σ' ἕνα ποτάμι ἀπέραντο, καὶ βαθύ, ποὺ στὰ νερά του ἐχόρευαν κροκόδειλοι κι' ἄλλα θηρία. Ὁ Ἄνουμπις τἄχε χαμένα. Σὲ λίγο ἄκουσε ἀπὸ τὴν πέρα μεριὰ τοῦ ποταμοῦ τὴ φωνὴ τοῦ ἀδερφοῦ του νὰ τοῦ λέῃ:

— Ἄνουμπι, στάσου ἐκεῖ ὡς τὸ πρωΐ. Κι' ὅταν τὸ πρωῒ ξημερώσῃ ὁ Θεὸς τὴν ἡμέρα, θὰ σοῦ μιλήσω μπρὸς στὸν Ἥλιο κι' αὐτὸς θὰ μὲ δικάσῃ.

Τὸ πρωῒ ὁ Βίντης εἶπε γονατιστὸς στὸ Θεό:

— Ἥλιε, ἄκουσέ με! Εἶμαι ἀθῶος. Ἡ Σατνὰ εἶπε ψέματα στὸν ἄντρα της... Ἐκείνη μοῦ ζήτησε νὰ κοιμηθῶ μαζί της. Μοῦ χαμογέλαε καὶ ξεγύμνωσε τὰ στήθια καὶ τὰ πόδια της. Ἐγὼ τῆς εἶπα ἥσυχα-ἥσυχα, πὼς δὲ μπορῶ νὰ λερώσω τὸ κρεβάτι τ' ἀδερφοῦ μου κι' ἔφυγα. Τ' ἄκουσες, Ἄνουμπι;

— Ἄκουσα! ἀποκρίθηκε αὐτὸς σκύβοντας τὸ κεφάλι.

Κι' ἀντήχησε ἀμέσως βροντερὴ στὸ θόλο τοὐρανοῦ ἡ φωνὴ τοῦ Ἥλιου:

— Ἄνουμπι καὶ Βίντη, ζῆστε εὐτυχισμένα καὶ εἰρηνικὰ ὁ καθένας σας στὴ μεριά, ποὺ βρίσκεται. Ποτὲ μὴν περάστε τὸ ποτάμι αὐτό, ποὺ θὰ ποτίζῃ καὶ θὰ δίνῃ εὐτυχία στὰ χωράφια σας... Ἐγὼ θὰ σᾶς δίνω ἀπ' ὅλα τὰ καλὰ γιατὶ σᾶς λυπᾶμε... Εἴσαστε καὶ οἱ δυὸ δυστυχισμένοι... Ἡ ἴδια γυναῖκα σας ἀπάτησε τοὺς δυό...

Ὁ Βίντης ἐγονάτισε. Ἔβγαλε ἀπὸ τὸν κόρφο του τὸ στυλέτο καὶ τὸ ἐβύθισε στὸ στῆθος του. Ἡ πληγή του ἦταν ἀπὸ ἐκεῖνες, ποὺ φέρνουν τὸ θάνατο. Μὰ πρὶν πεθάνῃ ἐγύρισε στὸν ἀδερφό του καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἄνουμπι, ἄδικα μὲ κατηγόρησες. Πεθαίνω τώρα καὶ σὲ λίγο θὰ βρίσκουμαι κοντὰ στοὺς Θεοὺς μας. Μὰ ὅμως προτοῦ βγῶ ἀπὸ τὸ κορμί μου, θὰ πάρω τὴν καρδιά μου καὶ θὰ τὴ βάλω στὸ πιὸ μεγάλο λουλοῦδι μιᾶς ἀπὸ τὶς ἀκακίες τῆς Κοιλάδας τοῦ Ἀμμών. Κάποια ἡμέρα ἕνας διαβάτης θὰ τινάξῃ τὴν ἀκακία καὶ ἡ καρδιά μου θὰ πέσῃ στὴ χλόη. Ἑφτὰ χρόνια θὰ γυρεύῃς τὴν καρδιά μου καὶ κάποτε θὰ τὴ βρῇς. Θ' ἀστράφτῃ ἀπὸ τὴ πρωινὴ δροσιὰ καὶ θὰ εὐωδιάζῃ σὰ λουλοῦδι ἀκακίας. Μάζεψέ την κι' ὅταν γυρίσῃς στὸ σπιτικό σου, βάλε την μέσα σ' ἕνα βάζο γεμᾶτο δροσερὸ νερό.

Ὁ Βίντης ὕστερα ἀπ' τὰ λόγια αὐτὰ ἔκλεισε τὰ μάτια του γιὰ πάντα.

*

Ὁ Ἄνουμπις κλαίγοντας ξαναγύρισε σπίτι του, μὲ τὰ χέρια στὸ κεφάλι, ὅπως κάνουν ὅσοι ἔχουν πένθος. Ἐκεῖ βρῆκε τὴ Σατνὰ καί, δίχως νὰ τῆς πῇ τίποτε, τὴ σκότωσε καὶ τὸ κουφάρι της τὸ πέταξε στὰ σκυλιά. Κι' αὐτὸς ἔπεσε ὕστερα μπρούμυτα κυττάζοντας πρὸς τὸ Νεῖλο.

— Ἐπέρασαν ἡμέρες, χρόνια ὁλάκερα. Ὁ Βίντης ἔχτισε ἕνα καλυβάκι στὴν κοιλάδα μὲ τὶς ἀκακίες. Κάθε βράδυ πήγαινε νὰ κοιμηθῇ ἀνάμεσα στὴ χλόη, ποὺ ἦταν πεσμένη ἡ καρδιά του.

Μιὰ ἡμέρα ὁ Θεὸς Κιουμὸν τοῦ λέει:

— Βίντη, μάθε πὼς ἡ γυναῖκα τοῦ Ἄνουμπι πέθανε. Ξέρω, πὼς σοὔχε κάνει μεγάλο κακό. Ζῆσε τώρα ἥσυχα, ἀφοῦ ἐτιμωρήθηκε.

Μιὰν ἄλλη ἡμέρα ὁ Κιουμὸν ἔκοψε ἕνα καλαμάκι καὶ τὤκανε μιὰν ὄμορφη κοπέλλα, ποὺ τὴ ἔβγαλε Τνασί.

Ὁ Βίντη εἶδε τὴν Τνασί τὴν ὥρα ποὺ γεννιόταν ἀπὸ τὸ καλαμάκι καὶ στεκόταν γυμνὴ κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο. Τὴν ἐχαιρέτησε, τῆς διηγήθηκε πὼς ἔχασε πιὰ τὴν καρδιά του καὶ στὸ τέλος τῆς εἶπε:

— Ἔλα στὴν καλύβα μου, μικρή μου. Ὁ Νεῖλος θὰ μποροῦσε νὰ σὲ θάψῃ στὴν ἀγκαλιά του. Δὲν ἠμπορῶ βέβαια νὰ σοῦ δώσω τὴν εὐτυχία ὡς τόσο θὰ μπορέσῃς νἀναπνέῃς τὴν εὐωδιὰ τῶν λουλουδιῶν τῆς ἀκακίας ποὔρχουνται ἀπὸ μακρυά.

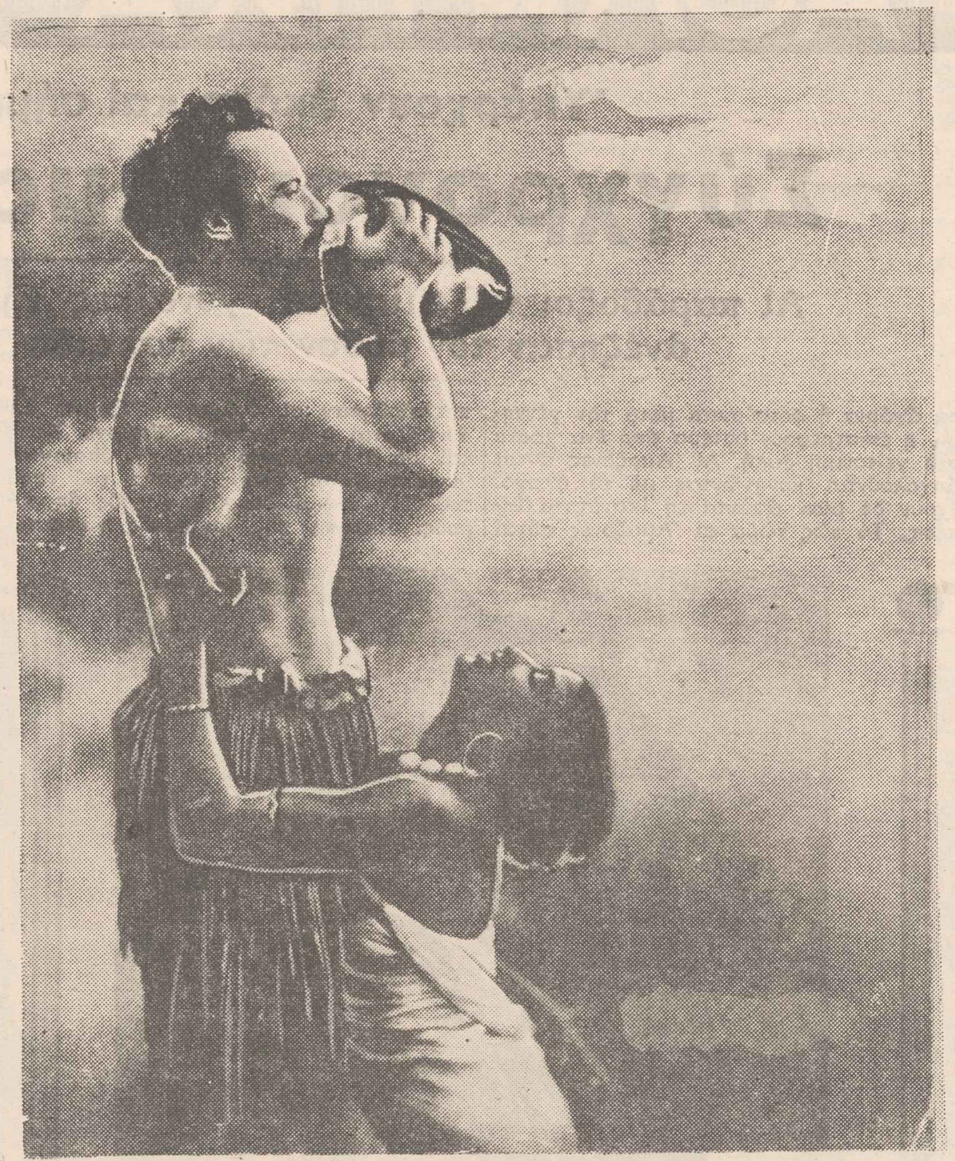

Πέρασαν ἡμέρες πολλὲς ἀκόμα. Ἡ Τνασὶ περπατοῦσε ἀργά, στοχαστικὰ γύρω ἀπὸ τὴν ἀκακία, ποὺ ἦταν ἡ καρδιὰ τοῦ Βίντη καὶ τῆς μιλοῦσε συγκινημένα:

— Δὲ μὲ βλέπεις; Δὲ μ' ἀκοῦς; Πές μου γιατὶ ὁ Βίντης σὲ ξεκόλλησεν ἀπὸ τὰ στήθη του; Εἶμαι καθαρὴ ἐγὼ κι' ἀνέγγιχτη. Μπορεῖς ν' ἀπαντήσῃς. Τὰ χέρια μου εἶνε ὁλόασπρα καὶ δίχως κρῖμα. Θὰ μποροῦσαν νὰ σὲ χαϊδέψουν τόσο γλυκα...

Μιὰν ἄλλη ἡμέρα, ποὺ στεκόταν συλλογισμένη, ἄκουσε τὸ μουγκρητὸ τοῦ Νείλου ποὺ ὡρμοῦσε καταπάνου της γεμᾶτος ἁμαρτωλὲς ἐπιθυμίες. Τὰ κίτρινα κυματά του κατάπιναν ὅλα τὰ ἐμπόδια, ποὔβρισκαν μπροστά της. Τρομαγμένη ἡ Τνασὶ σκαρφάλωσε στὴν ἀκακία ὡς τὶς πιὸ ψηλὲς κλάρες της. Σὲ μιὰ ἀπ' αὐτὲς κρεμάστηκε καὶ μιὰ μπούκλα ἀπὸ τὰ ὑπέροχα μαλλιά της. Σὲ λίγο ὁ Νεῖλος ἐχαμογέλασε παίρνοντας μαζί του τὴ μυρωμένη μπούκλα καὶ τὴν ἀκούμπησε κοντὰ στὴν πορφυρένια σκάλα τοῦ παλατιοῦ τοῦ Φαραώ. Τ' ἁπλωμένα ροῦχα του ἄρχισαν νὰ παίρνουν κι' αὐτὰ ἀπὸ τὴν εὐωδία της. Κι' ἦταν στ' ἀλήθεια ἀσύγκριτο τὸ ἄρωμα τῆς μπούκλας τῆς Τνασί.

Ὁ παλατιανὸς ἀξιωματικὸς εἶπε:

— Ἡ μπούκλα αὐτὴ εἶνε τῆς κόρης τοῦ Ἥλου. Ἂς δοξάσουμε τὸν Θεὸν αὐτὸ ποὺ μᾶς στέλνει ἕνα τέτοιο ἀνεκτίμητο δῶρο.

*

Ἦρθε σὲ λίγο κι' ὁ Φαραώ. Ἔσκυψε στὰ ὡραῖα μαλλιὰ κι' ἐπρόσταξε ὅλους τοὺς στρατιῶτες κι' ὅλους τοὺς ταχυδρόμους του νὰ τρέξουν νὰ βροῦν τὴν κοπέλλα, ποὺ εἶχε τόσο ὄμορφα μαλλιά.

Οἱ ἄνθρωποι τοῦ βασιλῆα ἔψαξαν παντοῦ, ἔφτασαν καὶ στὴν κοιλάδα μὲ τὶς ἀκακίες. Ἐκεῖ βρῆκαν τὴν Τνασὶ κι' ἀμέσως εἶπαν:

— Νά τη! Τὰ μαλλιά της ἔχουν τὴν ἴδιαν εὐωδία μὲ τὴν μπούκλα, ποὺ μᾶς ἔστειλε ὁ Νεῖλος.

Ὁ παλατιανὸς ἀξιωματικὸς τὴν ἐσίμωσε καὶ τῆς λέει:

— Ὁ ἀφέντης μου, ὁ πολυχρονιμένος Φαραὼ σοῦ στέλνει τ' ὡραῖο αὐτὸ δαχτυλίδι. Θέλεις νἄρθῃς μαζί μας;

— Θέλω στ' ἀλήθεια νὰ γίνω γυναῖκα του. Μὰ πρὶν ἀπ' αὐτὸ θέλω νὰ ἰδῶ τὴν καρδιὰ τοῦ Βίντη! ἀποκρίθηκε ἡ κόρη.

Ἐτίναξαν δυνατὰ τὴν ἀκακία κι' ἔπεσαν ὅλα τὰ λουλούδια της. Μαζὶ μ' αὐτὰ ἔπεσε κι ἡ καρδιὰ τοῦ Βίντη. Μάταια ὅμως ἔψαξαν νὰ τὴ βροῦν ἀνάμεσα στὴν ἐχλόη.

Κι' οἱ στρατιῶτες μὲ τὴν Τνασὶ ξαναγύρισαν στὸ παλάτι, ποὺ ὁ Φαραὼ ἐπερίμενε τὴν ὄμορφη κόρη γιὰ νὰ τῆς βάλῃ στὸ μέτωπο τὸ μαργαριταρένιο του στέμμα.

Κι' ἔτσι ὁ φτωχὸς Βίντης ἔμεινε δίχως καρδιὰ ὡς τὴν ἡμέρα, ποὺ ὁ Ἄνουμπις ψάχνοντας τὴ βρῆκε ἀνάμεσα στὴ χλόη, τὴν ἔφερε κλαίγοντας στὸ σπιτικό του καὶ τὴν ἔβαλε σ' ἕνα βάζο γεμᾶτο δροσερὸ νερό. Μόνο τότε ἔνοιωσε ὅλη τὴ δυστυχία του... Γλήγορα τὰ δάκρυά του φαρμάκωσαν τὸ νερὸ καὶ τὸ λουλοῦδι τῆς ἀκακίας, ποὺ ἔκλεινε μέσα τὴν καρδιὰ τοῦ Βίντη, μαράθηκε σὲ λίγο καιρὸ ἀπ' τὸν πόνο καὶ μαζί του ἐπέθανε γιὰ πάντα κι ἡ διπλοπροδωμένη του καρδιά...

ΦΡΑΝΣ ΤΟΥΣΣΑΝ

Ἀπολαύσεις τοῦ καλοκαιριοῦ.

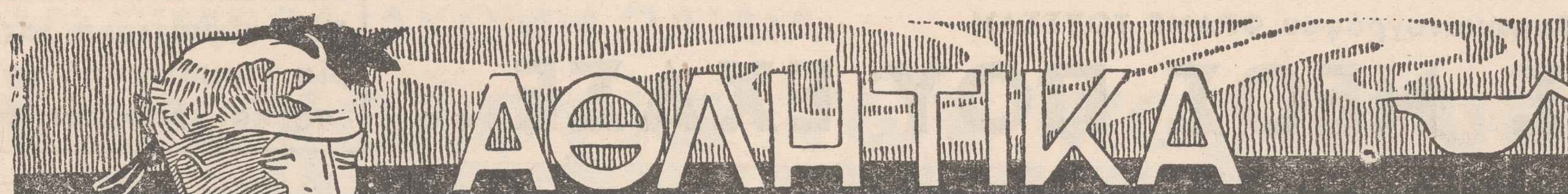

Ὑπάρχουν ἀκόμη καὶ σήμερον!

Σύγχρονοι Ἀμαζόνες

Αἱ παράδοξοι πολεμίστριαι γυναῖκες τῆς Βραζιλίας ποὺ ἀνέζησαν τὸν μύθον τῶν παλαιῶν Ἀμαζόνων

Η ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία τῆς Ἑλληνίδος ἱππευτρίας, δίδος Ἀνδριτσάκη, ποὺ ἐνίκησε στοὺς ἱππικοὺς ἀγῶνας τοῦ Βουκουρεστίου, μᾶς δίνει τὴν εὐκαιρία νὰ μιλήσωμε σήμερα γιὰ τὶς σύγχρονες Ἀμαζόνες. Γιατὶ εἶναι γεγονὸς ἐξηκριβωμένον — ὅπως θὰ δῆτε παρακάτω — ὅτι ὑπάρχουν σήμερα δεινόταται ἱππεύτριαι ποὺ ἀνέζησαν τὸν μῦθον περὶ Ἀμαζόνων. Πρόκειται περὶ πραγματικότητος ποὺ μᾶς ἀποδεικνύει γιὰ μιὰ ἀκόμη φορά, τί θαύματα μπορεῖ νὰ κάνῃ τὸ ἀσθενὲς πλάσμα, ποὺ λέγεται «γυναῖκα». Ἀμαζόνες, λοιπόν, ὑπάρχουν σήμερον εἰς τὴν Νότιον καὶ τὴν Κεντρικὴν Ἀφρικήν. Πολυάριθμοι γυναῖκες μὲ δεινὴν ἱππευτικὴν ἱκανότητα καὶ θάρρος μετέχουν στὶς ληστρικὲς συμμορίες. Ἐννοεῖται ὅτι αἱ ἀμαζόνες αὐτὲς εἶναι ἄριστα ὡπλισμένες, γιατὶ ἀντὶ τοῦ παλαιοῦ τόξου κρατοῦν περίστροφα καί... λάσσο! Μαζὶ ὅμως μὲ τὴν ἀναμφισβήτητον ὕπαρξιν ἀμαζόνων, δημοσιεύονται τελευταίως ἐντυπώσεις ἑνὸς γνωστοῦ Βιεννέζου ἐξερευνητοῦ τοῦ Μπερνάτζικ, ποὺ ἐταξίδευσε στὴν πορτογαλικὴ Γουϊνέα τῆς Δυτικῆς Ἀφρικῆς.

Ὁ κ. Μπερνάτζικ ἀνεκάλυψε στὰς ἀκτὰς τῆς Γουινέας ἕνα ὁλόκληρο κράτος, ποὺ ἀποτελεῖται μόνο ἀπὸ γυναῖκες.

Αἱ ἀμαζόνες αὐταὶ τῆς Δυτικῆς Ἀφρικῆς κυριαρχοῦν ἐπὶ σαράντα μικρῶν νήσων, ἐκ τῶν ὁποίων αἱ περισσότεραι εἶναι ἀκατοίκητοι. Σὲ μιὰ ἀπ' αὐτές, τὴν νῆσον Ὁράνκο διαμένουν οἱ ἀμαζόνες. ἀπαγορεύεται δὲ ἀπολύτως ἡ παραμονὴ ἄρρενος σ' αὐτή. Ὅταν πρόκειται νὰ ἔλθουν σὲ ἐπαφὴ μὲ ἄρρενας. κάνουν ἐπιλογὴν ἀνδρῶν ἀπὸ γειτονικὰς φυλάς, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔχουν ἀπόλυτον κυριαρχίαν. Ἡ ἐπιλογὴ αὐτὴ τῶν ἀνδρῶν λαμβάνει χαρακτῆρα θρησκευτικῆς τελετῆς ποὺ διαρκεῖ πέντε μέρες τὸν χρόνον καὶ διεξάγεται σὲ μία ἄλλη νῆσο γιὰ τὴν ὁποίαν ὑπῆρχε ἡ παράδοσις ὅτι δὲν ἐπάτησε ποτὲ ἀνδρικὸ πόδι.

Ἀμαζόνες ὅμως ὑπάρχουν σήμερα στὰ βάθη τῆς πράσινης ζούγκλας τῆς Βραζιλίας. Εἶναι μία φυλὴ πολεμιστριῶν ποὺ τρομοκρατεῖ τὰ πέριξ σὲ μεγάλη ἀκτίνα. Οἱ Ἰνδοὶ γειτονικῆς φυλῆς ποὺ εἶναι φόρου ὑποτελεῖς στὸ κράτος αὐτὸ τῶν Ἀμαζόνων, ἔρχονται μόνο μιὰ φορὰ τὸν χρόνο σὲ ἐπαφὴ μὲ τὰς Ἀμαζόνας πρός... διαιώνισιν τοῦ γένους! Εἰς ἀντάλλαγμα τῆς ἐφημέρου αὐτῆς ὑπηρεσίας των προστατεύονται ἀπὸ τὰς Ἀμαζόνας ἐναντίον κάθε ξένης ἐπιδρομῆς. Τὰ κορίτσια ποὺ γεννῶνται ἔτσι ἀνατρέφονται καταλλήλως ἀπὸ τὶς Ἀμαζόνες, ἐνῷ τὰ ἀγόρια ἢ φονεύονται μετὰ τὴν γέννησιν ἢ ἐπιστρέφουν ὕστερα ἀπὸ ἕνα χρόνο στὴ γειτονικὴ φυλή. Αἱ Ἀμαζόνες αὐταὶ ἀσχολοῦνται κυνηγῶντας μὲ τὸ ἄλογο. ἔχουν δὲ μίαν ἀφάνταστη ἱκανότητα ἱππέως. Τὸ πῶς τώρα αἱ Ἀμαζόνες αὐταὶ ἀπετέλεσαν τὸ ἀνεξάρτητον αὐτὸ κρατίδιον στὴ Βραζιλία, δὲν εἶναι ἀπολύτως ἐξακριβωμένο. Κατὰ τὴ μία ἐκδοχὴ αἱ Ἀμαζόνες μετηνάστευσαν ἀπὸ τὸ πολιτισμένο κράτος τῶν Ἴνκας, κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἱσπανικῆς κατακτήσεως, οὕτω δὲ ἐξηγεῖται γιατὶ ἔχουν πολιτισμὸν ἀνώτερον ἀπὸ τὰς γύρω των φυλάς. Ἔφυγαν ἀπὸ τὴν Ἱσπανίαν γιατὶ δὲν ἤθελαν νὰ ὑποκύψουν στὸ ζυγὸ τῶν Ἱσπανῶν ποὺ κατέτασσαν τοὺς ἄνδρας των στὰ πεδία τῶν μαχῶν. Γι' αὐτὸ ἐξεπατρίσθησαν καὶ ἀπετέλεσαν κοινωνίαν ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀπεκλείσθησαν οἱ ἄνδρες! Ἔκτοτε δὲ συνεχίζεται ἡ παράδοσις. Ὑπάρχει ὅμως καὶ μία ἄλλη ἐκδοχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ γυναῖκες αὐτοὶ ἦσαν ἱέρειαι τοῦ ναοῦ τοῦ Ἡλίου καὶ ἐφρούρουν τοὺς θησαυρούς. Κατόπιν τῆς ἱσπανικῆς κατακτήσεως ἔφυγον καὶ ἀπετέλεσαν χωριστὸν κράτος στὰ ἐνδότερα τῆς Βραζιλίας.

Τὰ ἔθιμα καὶ ἡ ζωὴ τῶν συγχρόνων αὐτῶν Ἀμαζόνων εἶναι πολὺ ἐνδιαφέροντα. Ἔχουν αἱ πρῶται μιὰ βασίλισσα τὴν ὁποίαν ὀνομάζουν Κόγια. Τὰ κορίτσια τῶν 10 ἕως 25 ἐτῶν ἀπασχολοῦνται ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἱππασία σὲ σκληρὰς ἐργασίας, ἀκόμη δὲ στὸ κυνῆγι, τὸ ψάρευμα καὶ τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς. Ἀποτελοῦν μίαν ἰδιαίτερη τάξι, τὴν τάξι τῶν «παρθένων» καὶ ὑπόκεινται σὲ αὐστηρὰν πειθαρχίαν στὴ βασίλισσα Κόγια. Ὅταν περνοῦν τὰ 25 χρόνια τους παντρεύωνται γιὰ μιά... μέρα μὲ Ἰνδοὺς τῆς γειτονικῆς φυλῆς, καὶ τὰ μὲν κορίτσια ποὺ γεννιῶνται κρατατε τὰ δὲ ἀγόρια ἐπιστέφουν ὡς ἄχρηστα στὸν πατέρα! Ἀπὸ τὰ 25 χρόνια τους αἱ Ἀμαζόνες ἐργάζονται σὲ ἐλαφρότερες ἐργασίες, διότι ἀπασχολοῦνται καὶ εἰς τὴν ἀνατροφὴ τῶν κοριτσιῶν των.

Ἡ κ. Ραζέλου, μία ἀπὸ τὶς καλύτερες ἀμαζόνες μας.

Αἱ γερόντισσαι ἀσχολοῦνται μὲ τὴν χειροτεχνίαν καὶ τὴν κεραμουργικήν. Ἐπιδίδονται ἀκόμη σὲ διάφορες ἐργασίες τοῦ σπιτιοῦ καὶ σὲ μαθήματα ἱππασιας στὶς κοῦρσες. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ καθιστᾷ περίφημες τὶς ἀμαζόνες τῆς Βραζιλίας, εἶνε πρῶτ' ἀπ' ὅλα ἡ ἐξαίρετη ἱκανότης των στὴν ἱππασία καὶ ἡ πλήρης περιφρόνησίς των πρὸς τὸ ἀνδρικὸν φῦλον. Καὶ ὁ μεγαλύτερος ἱππεὺς τῆς ἐποχῆς μας ὠχριᾷ ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἱκανότητά του μπρὸς στὶς ἀμαζόνες τῆς Βραζιλίας, ποὺ μποροῦν νὰ ἐκτελέσουν τὰ πιὸ δύσκολα καὶ τὰ πιὸ τεχνικὰ ἱππευτικὰ ἀγωνίσματα μὲ καταπληκτικὴ ἀντοχὴ καὶ εὐλιγισία.

Γιὰ τὶς ἀμαζόνες αὐτές, διηγοῦνται ὅτι κάποτε 50 ἀπ' αὐτὲς ἐπέδραμον ἐν πλήρει ἐξαρτήσει κατὰ γειτονικοῦ χωρίου, ποὺ κινδύνευε ἀπὸ τοὺς ληστάς καὶ τὸ ἀπελευθέρωσαν ἀφοῦ ἐξεδίωξαν ὅλους τοὺς «κάου — μπού» καὶ ἐφόνευσε ἀρκετοὺς ἐξ αὐτῶν. Ἐννοεῖται ὅτι τὰ ἄλογα τῶν ἀμαζόνων αὐτῶν εἶνε διαλεχτῆς ράτσας, ὥστε νὰ μποροῦν νὰ ἀντέχουν στὶς πορεῖες καὶ τὰ δύσκολα γυμνάσματα. Γιὰ τὴν ἐπιμέλεια τῶν ἀλόγων ὑπάρχει μία εἰδικὴ ὁμὰς ἀμαζόνων ποὺ φροντίζει γιὰ τὴν τροφή των, τὴν περιποίησί των καὶ τὴν κανονικὴ ἀναπαραγωγή των. Τὰ ἄλογα αὐτὰ ἔχουν μίαν ἐπιβλητικὴν ἐμφάνισιν σὲ ὄγκο, εἶνε κατάμαυρα καὶ τιθασσεύονται εὔκολα. Γιὰ τὶς ἀμαζόνες τῆς Βραζιλίας, ποὺ ὅπως εἴπαμε περιφρονοῦν τὸ ἀνδρικὸν φῦλλο, τὰ ἄλογα αὐτὰ ἔχουν πολὺ μεγαλύτερη ἀξία ἀπὸ τοὺς ἄντρες. καὶ ἀνταλλάσσονται ἕνα ἀπ' αὐτὰ μὲ 6 κεφάλια ἀνδρῶν.

Πηγαίνετε τώρα, ἀγαπητὲ ἀναγνῶστα νὰ ζήσετε στὸ κράτος τῶν Ἀμαζόνων, καὶ γυρίστε νὰ μᾶς πῆτε τὰς ἐντυπώσεις σας!.

Σ—ς

ΝΑΥΤΙΚΕΣ ΝΟΥΒΕΛΕΣ

Ο ΠΕΙΡΑΤΗΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΒΟΥΣΗΣ

ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Ν. ΡΑΔΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ Σταμάτης, ἔλεγε μέσα του ὁ Μπαρρούς, θὰ μουγκαθῇ, τώρα ποῦναι φονιάς. Ἔπρεπε ὁμωςνάβρῃ τὸν Τζοβαὲρ πασά, τὸ μεγάλο πραγματευτὴ τῶν σκλάβων, ποὺ πλερώνει. Ὁ Τζοβαὲρ ὅμως θ' ἀργοῦσε κ' ἔπρεπε νὰ γυρίζουν τὶς θάλασσες σὰν τὴν ἄδικη κατάρα. Οἱ συντρόφοι μουρμουρίζαν, καρδιοχτυποῦσαν μὴν τοὺς μπλέξουν ἡ ἀρμάτες κι' ἤθελαν νὰ γυρίσουν καὶ νὰ τρυπώσουν στὴ Γραμβοῦσα, ποῦχαν σύναξι ὅλοι οἱ μπαντίδοι καταλαβαίνοντας κοντὰ τὸ τέλος τους. Μὰ ὁ Γιωργίτσης ἔλεγε: «μέσ' τὴ φάκα δὲν πάω ἐγώ. Θὰ πουλήσω τὰ κορίτσια, θὰ πάρω τοὺς παράδες καὶ θὰ πάω στὸ Τούνεζι ν' ἀγοράσω γῆς ἀπὸ τοὺς Ἀραπάδες, νὰ κάνω ἕνα τσιφλίκι πρώτης μὲ τοὺς φελλάχους. Ὅποιος θέλει, ἂς μείνῃ· κι' ὅποιος θέλει, ἂς πάρῃ τὸ περγαντίνο νὰ πάῃ στὰ κομμάτια. Στὰ ρωμέϊκα τὰ νερὰ δὲ γυρίζω πιά, οὔτ' ἀνοίγω κουβέντα γιὰ λύτρα. Σήμερα θὰ μοῦ τὰ δώσουνε καὶ αὔριο θὰ μὲ σκοτώσουνε».

Ἀρμενίζοντας ὄξω ἀπ' τὸν Κάβο Μπόνο σταυρώσανε μ' ἕνα ἄλλο καράβι τῆς τέχνης καὶ κουβεντιάσανε μὲ τὴν τρόμπαμαρίνα «ὥρα καλὴ στὴ πρύμη σας κι' ἀέρα στὰ πανιά σας· γιὰ ποῦ τὸ βαρέσατε». «Γιὰ τὴ Γραμβοῦσα, στοὺς ἀδερφοποιούς· Θὰ ζητήσωμε ὅλοι μαζὶ τὸ «ἀφέωνται αἱ ἁμαρτίαι» καὶ νὰ μᾶς δώσουν ράϊ-μπουγιουρντί». Ὁ καπετὰν Γιωργίτσης τοὺς φώναξε λίγο μὲ κοροϊδία «εἴσαστε σίγουροι;»—«Σίγουροι, ξεσίγουροι, πᾶμε γιὰ τ' ἀδέρφια κι' ἀλλοίμονο σὲ κεῖνον ποὺ δὲν ἔρθει!» Ἀπὸ κείνη τὴ στιγμὴ μέσ' στὸ περγαντίνο ἀρχίσαν τὰ μαλλώματα κι' ὅλο πηγαίναν στὸ Σταμάτη καὶ τοῦ λέγανε νὰ τοὺς πάῃ στὴ Γραμβοῦσα, γιατὶ ὁ Γιωργίτσης τοὺς παίρνει στὸ λαιμό του. Ἀπάνω σ' αὐτὰ πιάσαν στὴ Τζουέρμα καὶ μάθαν πὼς ὁ Τζοβαὲρ εἶνε κοντά. Τοὺς κατάφερε λοιπὸν ὁ Γιωργίτσης νὰ περιμένουν λιγάκι ἀκόμα.

Ὁ Τζοβαὲρ-πασᾶς ἦρθε ὡς τὸ γιαλὸ καβάλλα σ' ἕνα ἀράπικο μὲ χρυσὲς σκάλες καὶ γύρω στὴ ζαμπράκα ὅλο ζουμπρούτι καὶ διαμαντόπετρες. Κρατοῦσε περήφανα τὸ τζιρίτι κι' ἀπὸ κοντά του τ' ἀσκέρι ὅλο μὲ μακροτούφεκα ἀπάνω στὴ χιτζίνια. Ὁ Μπαρούς βγῆκε μὲ τὴν πάσσαρα νὰ τὸν πάρῃ, μὰ ὁ Τζοβαὲρ δὲν κατέβαινε ἀπ' τ' ἄλογο. Ἔβαλε καὶ στῆσαν ἕνα τσαντῆρι νὰ κατέβουν οἱ γυναῖκες, νὰ γυμνώσουν, νὰ τὶς δῇ καὶ νὰ μετρήσῃ τοὺς παράδες. Πῆρε λοιπὸν ὁ Γιωργίτσης τοὺς χαντούμηδες (εὐνούχους) καὶ μιὰ λάλα ἀραπίνα κι' ἦρθε στὸ καράβι. Βγάλαν ἀπάνω τὶς κοπέλλες κι' ἡ Χρυσὼ τὸ κατάλαβε κι' ἔπεσε κάτω κι' ἔκλαιγε. «Ἐμεῖς πᾶμε νὰ σὲ κάνωμε σουλτάνα καὶ σὺ κλαῖς;» εἶπε μὲ τὴν χοντροφωνάρα του ὁ Μανώλης τῆς Τρανῆς, σκασμένος ἀπ' τὰ γέλια. Μὰ ὁ Μπαρρούς ἔχασε τὴν ὑπομονὴ κι' ἔμπηξε μιὰν ἄγρια φωνή: «Ἔλα, πάρτε την, δὲν εἶνε νὰ χάνωμε καιρὸ» καὶ βούτηξε ὁ ἴδιος, τὴν ἅρπαξε ἀπ' τὰ μαλλιὰ καὶ τὴν ἔσερνε στὴ κουβέρτα, τὴ δυστυχισμένη τὴν ἀρχοντοπούλα.

Κείνη τὴ στιγμὴ ἔγινε σὰ μιὰ βοὴ μέσ' στὸ καράβι, ἡ τσούρμα ἄνοιξε, καὶ κατέβηκε ἀπ' τὸ κάσσαρο ὄχι ἄνθρωπος, ἀλλὰ ἕνα θηρίο, ὁ Σταμάτης ἁρματωμένος!

—Στάσου, Μπαρρούς! Ἄσ' τ ὁκορίτσι!

Γύρισε ὁ Μπαρρούς καὶ τὸν κυττάει καλά. Ἦταν ἀγνώριστος!

—Βρέ, τρελλάθηκες, Σταμάτη! Ἔλα στὰ σύγκαλά σου!

—Μπαρρούς, σοῦ λέω, ἄσ' τὸ κορίτσι: Μὴν τὸ κάνῃς αὐτὸ στὴν κόρη τοῦ Νταλαμάγκα!

—Τί λές, μωρέ; τοῦ λέει τότε μὲ θυμὸ ὁ Γιωργίτσης· ἀπὸ πότε μᾶς ἔγινες καπετάνιος; Ἢ νομίζεις πὼς ἔχεις νὰ κάνῃς μὲ τὸν Φουντανέλλα!

Τοῦ γύρισε τὶς πλάτες, ἔβγαλε τὸ γιαταγάνι, κέντησε στὸν ὦμο τὴ Χρυσὼ καὶ τῆς λέει:

—Σήκω, μωρὴ σκρόφα, καὶ περπάτα!

Ὁ Σταμάτης τὸν τράβηξε τότε ἀπ' τὸ ζουνάρι καὶ τοῦ εἶπε σὰν τρελλός.

—Ἄλλη μιὰ φορά, Μπαρρούς! Μὴν τὸ κάνῃς αὐτὸ τὸ κακὸ σοῦ λέω:

Ὁ Γιωργίτσης ἄφρισε τότε, γύρισε, σήκωσε τὸ γιαταγάνι καὶ τοῦ εἶπε:

—Εἶσαι ρέμπελλος καὶ σοῦ παίρνω τὸ κεφάλι.

—Ὄχι! εἶπε τότε μὲ μιὰ φωνὴ σὰν βροντὴ ὁ Σταμάτης, δὲν θὰ σ' ἀφήσω νὰ μοῦ τὸ πάρῃς ὅπως τὸ πῆρες τοῦ πατέρα μου!

Κι' ἔλαμψε τὰν ἀστραπὴ τὸ δαμασκὶ σπαθί του καθὼς μὲ βία τὸ τράβηξε ἀπ' τὸ φηκάρι.

Κέρωσε γιὰ μιὰ στιγμὴ ὁ Γιωργίτσης καὶ κατάλαβε πὼς ἐρχότανε τὸ τέλος του. Μὰ ἔκανε κουράγιο: τραβήχθηκε πίσω κι' ἄφησε τὸ γιαταγάνι γιὰ νὰ βγάλῃ τὸ πιστόλι. Μὰ δὲν πρόφθασε νὰ τοῦ ρίξῃ· ὁ Σταμάτης χύμηξε σὰν τὸ γεράκι, τὸν χτύπησε μὲ τὸ σπαθὶ κι' ὁ Γιωργίτσης Μπαρρούς ἔπεσε τ' ἀνάσκελα νεκρὸς καὶ τράνταξε ἡ κουβέρτα. Ὁ Σταμάτης πήδησε τότε στὸ κανόνι τῆς πρύμης, τὸ γύρισε, τὸ ζύγισε ἀπάνω στὴν τσοῦρμα.

— Σάλπα, τοὺς λέει· εἰ δὲ μή, βάνω φωτιά!

Ὅλοι πιάσαν στὸν ἀργάτη καὶ ἡ ἄγκυρα ἄρχισε νὰ σηκώνεται.

— Οἱ τιμονιέροι ἐδῶ! φώναξε. Κι' οἱ τιμονιέροι ἦρθαν πίσω.

Ἦτανε καπετάνιος!

*

Στοῦ Νταλαμάγκα, στὸ νησί, ὅσο περνοῦσε ὁ καιρός, τόσο καὶ χάναν τὸ κουράγιο τους. Ὁ καντζελλιέρης ἔγραφε «Θὰ σᾶς τὴ φέρωμε, εἰ δὲ μή, δὲν γυρίζομε ζωντανοί!», ψευτοπαρηγοριὲς γιὰ νὰ κρατήσῃ τὸν καπτὰν Γιάννη καὶ τὴν Μαντίνα. Οἱ δύστυχοι εἶχαν σουρώσει. «Πάει ἡ Χρυσώ μας» λέγανε. Τὸ σπίτι τοῦ Νταλαμάγκα δὲν ἦταν πιὰ κεῖνο ποὺ ξέραμε.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

Πόθεν ἡ ζωή;

Ἄγνωστοι δυνάμεις

Τὸ αἰώνιον καὶ ἀγωνιῶδες πρόβλημα ποὺ δὲν εὗρε ἀκόμη - δυστυχῶς - τὴν λύσιν του

Ἐπεδόθην κατ' ἀρχὰς εἰς τὸ νὰ εὕρω τοὺς λόγους τῆς εὐκολίας, μὲ τὴν ὁποίαν μερικὰ ζῶα κατορθώνουν νὰ εὑρίσκουν ἀλάθητον κατεύθυνσιν κατὰ μακροτάτας διαδρομάς. Τοῦτο π. χ. παρατηρεῖται εἰς τὰς περιστεράς, αἱ ὁποῖαι ἐπιστρέφουν εἰς τὰς φωλεάς των κατὰ πλεῖστα χιλιόμετρα ἀπομακρυσμένας, τοῦτο καὶ εἰς τ' ἀποδημητικὰ πτηνὰ τὰ ὁποῖα πετοῦν νυχθημερὸν κατ' εὐθεῖαν γραμμήν, κατευθυνόμενα διὰ μέσου τῶν θαλασσῶν πρὸς ἕνα ὡρισμένον τέρμα, τὸ ὁποῖον ἐν τούτοις δὲν ἠμποροῦν νὰ ἴδουν τόσον διὰ τὴν ἀδυναμίαν τῆς ὁράσεώς των ὅσον καὶ διὰ τὴν σφαιρικότητα τῆς γῆς. Ἀποδημοῦν διὰ νὰ ἐξασφαλίσουν, εἰς θερμότερα κλίματα τὴν τροφήν των ἐξ ἐντόμων, τὰ ὁποῖα δὲν εὑρίσκουν πλέον εἰς τὰ ἰδικά μας μέρη κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον.

Ἔνστικτον, λέγουν οἱ μέν, ἰδιάζον αἰσθητήριον, βεβαιώνουν οἱ δέ· ἐν τούτοις οὔτε ὁ ἕνας οὔτε ὁ ἄλλος ὅρος ἐξηγοῦν τὸ αἴνιγμα. Εἰς τὴν ἐπιστήμην, τίποτε τὸ μυστηριῶδες δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχει. Αἱ λέξεις «ἔνστικτον» καὶ «ἰδιάζον αἰσθητήριον» ἀποτελοῦν ἁπλῶς τὴν προσωπίδα ποὺ ἀποκρύπτει τὴν ἄγνοιάν μας.

Εἶνε πασίγνωστος ἡ πράγματι ἀξιοθαύμαστος εὐκολία τοῦ προσανατολισμοῦ, ἡ ὁποία χαρακτηρίζει τὴν ταχυδρομικὴν περιστεράν. Ἂν καὶ ἔμφυτος, ἡ εὐκολία αὕτη ἀπαιτεῖ ἐν τούτοις ποιάν τινα ἐξάσκησιν διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν πλήρη αὐτῆς ἀνάπτυξιν.

Ἀφοῦ κατ' ἀρχὰς τὸ πτηνὸν ἀνυψωθῇ εἰς τὸν αἰθέρα καὶ διαγράψῃ μερικοὺς γύρους, ἡ εὐκολία αὐτὴ τοῦ προσανατολιδοιασμοῦ ἀκόμη καὶ ἐν μέσῳ τοῦ σκότους τῆς νυδοιασμοῦδοαισμοῦ, ἀκόμη καὶ ἐν μέσῳ τοῦ σκότους τῆς νυκτός, τὴν διεύθυνσιν τοῦ περιστερῶνός του, πολλάκις λίαν ἀπομεμακρυσμένου.

Ἔχω ἄλλως τε παρατηρήσει, ὅτι ὅλα τὰ πτηνὰ ὅσα ἑτοιμάζονται πρὸς ἀποδημίαν μακρυνὴν (ὡς π. χ. ἀγριόνησσαι, χελιδόνια κλπ.) διαγράφουν ὅλα, ὅπως καὶ αἱ περιστεραί, μερικοὺς κύκλους εἰς τὸν ἀέρα πρὶν ἀναλάβουν τὴν ὁριστικήν των ἀναχώρησιν.

Μοῦ ἐδόθη ἐπίσης κάποτε ἡ εὐκαιρία νὰ κάμω μίαν περιεργοτάτην παρατήρησιν εἰς τὸν ραδιογραφικὸν σταθμὸν τῆς Πατέρμα πλησίον τῆς Ἱσπανικῆς Βαλέντσιας. Εἶχαν ἐξαπολύσει ἐκεῖθεν περιστερὰς παρὰ τὴν κεραίαν τοῦ σταθμοῦ τούτου, καθ' ἣν στιγμὴν ἐξέπεμπεν οὗτος ραδιογραφήματα. Παρετήρησα τότε ὅτι αἱ περιστεραὶ δὲν κατώρθωναν νὰ εὕρουν τὴν διεύθυνσιν καὶ ἐξηκολούθουν διαγράφουσαι κύκλους, ἐντελῶς παραστρατημέναι. Τὸ πείραμα ἐπανελήφθη πολλάκις καὶ πάντοτε τὸ ἴδιον ἀποτέλεσμα παρουσίαζε, τὴν κατάργησιν δηλ. ἢ μᾶλλον βαθεῖαν διατάραξιν εἰς τὸ αἴσθημα τῆς κατευθύνσεως τῶν περιστερῶν συνεπείᾳ ἐπηρείας τῶν ἠλεκτρομαγνητικῶν ρευμάτων.

Παρατηρήσεις ἀνάλογοι πρὸς τὰς γενομένας ἐπὶ τῶν ταχυδρομικῶν περιστερῶν δύνανται νὰ γίνουν καὶ ἐπὶ τῶν νυκτοβίων πτηνῶν. Εἶνε προφανές, ἐκ τῶν προτέρων, ὅτι τῶν ζώων τούτων τὸ εὐαίσθητον πρὸς τὰ ἠλεκτρομαγνητικὰ γενικῶς ρεύματα εἶνε διάφορον τοῦ τῶν ἡμεροβίων πτηνῶν, ἀκριβῶς ἕνεκα τῆς τόσον εἰδικῆς προσαρμογῆς αὐτῶν εἰς τὸ φῶς ἢ εἰς τὸ σκότος.

Ὑφίσταται ἐν τούτοις σημειόν τι προσεγγίσεως μεταξὺ τῶν δύο τούτων κατηγοριῶν πτηνῶν τὸ ὅτι τρέφονται διὰ τῶν αὐτῶν ἐντόμων.

Ἀναγκαζόμεθα νὰ φαντασθῶμεν ὅτι ἑλκύονται πρὸς τὰς λείας αὐτῶν ὑπὸ ἀκτινοβολιῶν ἐκπεμπομένων ἀπὸ τὰ ἔντομα ταῦτα. Οὐδεμία ἀμφιβολία, ὅτι τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ἐπιδρᾷ ἐπὶ ἐπεκτάσεων τῶν ρευμάτων τούτων.

Ἂν τὸ ἡλιακὸν φῶς ἀπορροφᾷ τὰς ἀκτινοβολίας ταύτας, ὅπως τὰ ρεύματα τὰ χρησιμοποιούμενα εἰς τὸν ἀσύρματον τηλέγραφον, τὰ νυκτόβια πτηνὰ (βύας, γλαὺξ κλπ.) θὰ ἔβγαιναν εἰς κυνῆγι κατὰ τὴν νύκτα, διότι τὸ αὐαίσθητον αὐτῶν ἐν τῇ ἀποδοχῇ τῶν ἀκτινοβολιῶν τούτων θὰ ἦτο κατωτέρας δυνάμεως τοῦ τῶν ἡμεροβίων πτηνῶν.

Εἰς τὴν ἀντίθετον ὑπόθεσιν, ἤτοι εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν τὸ ἡλιακὸν φῶς θὰ ηὔξανε τὴν ἔκτασιν τῶν ἀκτινοβολιῶν, ὡς φαίνεται ὅτι συμβαίνει προκειμένου διὰ τὰ ρεύματα τὰ ὀλίγων μέτρων μήκους, τότε ἡ ὑπερέντασις τῶν ἀκτινοβολιῶν θὰ ἠμπόδιζε τὰ νυκτόβια πτηνὰ νὰ ἐξέλθουν εἰς ἄγραν διαρκούσης τῆς ἡμέρας.

Λογικὸν εἶνε νὰ παραδεχθῶμεν ἐν τῇ εὐαισθησίᾳ τῆς ἀποδοχῆς τῶν εἰδικῶν τούτων ἀκτινοβολιῶν διαφορὰς ἀναλόγους πρὸς ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι παρατηροῦνται ἐπὶ τῶν ἡμεροβίων καὶ νυκτοβίων πτηνῶν εἰς τὰ ὀπτικὰ ὄργανα.

ΕΥΘΥΜΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Ἕνας περίφημος τερατολόγος ἔλεγε:

—Στὸ Σικάγο, ξέρετε, ὅλα εἶνε τεράστια! Τὰ σπίτια ἔχουν ἀφάνταστο ὕψος. Κι' ἐγὼ ἔμενα στὸ ἐπάνω πάτωμα ἑνὸς τέτοιου σπιτιοῦ. Λοιπὸν θυμοῦμαι πὼς μιὰ Παρασκευὴ βράδυ ἐχτύπησα τὸ ἠλεκτρικὸ κουδούνι γιὰ νἄρθῃ ἡ καμαριέρα κι' ἐκείνη τὸ ἄκουσε καὶ ἦρθε μόλις τὴν Τρίτη τὸ πρωΐ.

★

Ὁ Γάλλος κωμωδιογράφος Τριστὰν Μπερνάρ, φεύγοντας μιὰ νύχτα μετὰ τὴν παράστασι τοῦ ἱπποδρομίου τοῦ Παρισιοῦ, ἐπῆρε ἕνα ψωραλέον μόνιππον ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ δὲν τὰ βλέπει τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ποτέ, γιὰ νὰ πάῃ σπίτι του. Στὸ δρόμο ὅμως τὸ ἄλογο ἄρχισε νὰ τσινάῃ, νὰ πεισματώνῃ, νὰ σηκώνεται ὄρθιο καὶ νὰ μὴ θέλῃ νὰ κάμῃ βῆμα ἀπὸ τὴ θέσι του. Ὁ ἐπιβάτης κατέβηκε καὶ παρ' ὅλον τὸν τρόμον του, εἶπε καληνυχτίζοντας τὸν ἁμαξᾶ:— Δὲν ξέρει νὰ κάνῃ τίποτε ἄλλο; Μπράβο του. Ἐγὼ εἰς τὸ ἱπποδρόμιο, καθὼς καὶ εἰς ὅλα τὰ θεάματα, ξέρετε, μπαίνω... δωρεάν. Θὰ σᾶς γράψω μιὰ κολακευτικὴ κριτικὴ γιὰ τὰ γυμνάσια τοῦ ζώου σας!..

★

—Πῆγα καὶ φωτογραφήθηκα. Πῶς σοῦ φαίνεται ἡ φωτογραφία μου;

—Θαυμασία. Μακάρι νὰ ἦσουν πάντοτε ἔτσι ὤμορφος:

★

—Δὲν ἀντέχω πειά... Τὰ πόδια μο πονοῦν φοβερά... Κάναμε πάνω ἀπὸ ἔξῃ χιλιόμετρα

—,Εμένα δὲν μὲ πονοῦν τὰ πόδια μου, ἀλλ' οἱ ἀρβύλλες!.

★

—Γιατί φεύγεις;

—Γιατὶ σὺ μὲν ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ ἀπαγγέλῃς στίχους, ἐγὼ δὲ νὰ προφυλάω τὴν καρδιά μου ἀπὸ συγκινήσεις...

★

Ἕνα βράδυ, ἕνας μεθυσμένος πῆγε καὶ κτύπησε τὴν πόρτα τοῦ Νεκροτομείου.

—Ποιὸς εἶνε; ρώτησε ὁ γιατρὸς τῆς ὑπηρεσίας.

—Ἐγώ, ἀπήντησε αὐτός. Ἔρχομαι νὰ δῶ μήπως μὲ... ἔφεραν σκοτωμένο ἐδῶ μέσα. Ἔχω νὰ πάω ὀχτὼ μέρες σπίτι μου καὶ ἄρχισα νὰ ἀνησυχῶ!..

★

—Κατηγορούμενε, λέγει ὁ πρόεδρος, χτύπησες τὸ μηνυτὴ μὲ μιὰ μποτίλια γεμάτη.... Δὲν σκέφθηκες ὅτι μποροῦσες νὰ τὸν σκοτώσῃς;

—Δὲν ὑπῆρχε τέτοιος φόβος, κύριε Πρόεδρε, ἀπαντᾷ ὁ μεθυσμένος.

—Γιατί;

—Γιατὶ ἡ μποτίλια ἔχει μέσα παλῃὸ ἐκλεκτὸ κρασὶ τοῦ Μπορντώ...

—Καὶ ἔπειτα;

—Νά... Τὸ καλὸ κρασὶ τοῦ Μπορτῶ δὲν κάνει ποτὲ κακό!

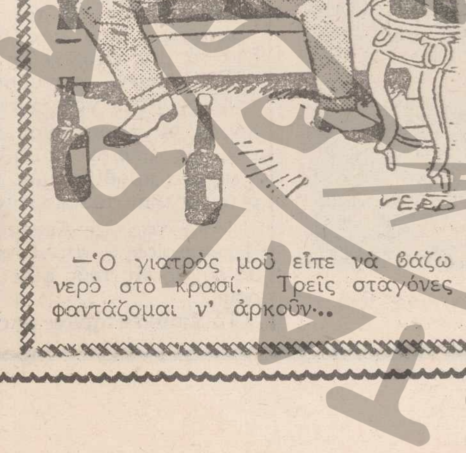

—Ὁ γιατρὸς μοῦ εἶπε νὰ βάζω νερὸ στὸ κρασί. Τρεῖς σταγόνες φαντάζομαι ν' ἀρκοῦν..

Ἄγνωστα καὶ γνωστὰ

Τὰ ζῷα καὶ ἡ μουσικὴ

Ἡ ἀκρόασις ὀργάνου εἶνε εὐχάριστη εἰς τὰ ζῷα ἢ ἐρεθίζει τὰ νεῦρα τῶν;

Εἶνε ἀναμφισβήτητον ὅτι ἡ ἀκρόασις τῆς μουσικῆς παράγει εἰς τὰ ζῷα ἰσχυρὰν ἐντύπωσιν, τὴν ὁποίαν ταῦτα ἐξωτερικεύουν συνήθως μὲ χαρακτηριστικὰς φωνὰς μὲ ἀποτόμους κινήσεις κτλ. Ζήτημα ὅμως ἂν ἡ ἐντύπωσις αὐτὴ εἶνε εὐχάριστος εἰς τὴν ἀκουστικήν των αἴσθησιν ἢ ἁπλῶς καὶ μόνον ἐρεθισμὸς τῶν νεύρων προκαλούμενος ἀπὸ τὴν ἀκρόασιν αὐτήν. Ἂν πρόκειται νὰ κριθοῦν ὡς ἀπολύτως σοβαρὰ τὰ ὅσα ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν γράφονται ἀπὸ εἰδικοὺς ζωοφίλους μελετητὰς περὶ τῆς... φιλομουσίας τῶν ζώων, φθάνει κανεὶς νὰ πιστεύῃ ὅτι μερικὰ ζῷα ὄχι μόνον εὐχαριστοῦνται ἀκούονται μουσικήν, ἀλλ' ἔχουν καὶ ὡρισμένας προτιμήσεις δι' ὡρισμένα μουσικὰ εἴδη, εἰς μερικὰς δὲ περιστάσεις ἠμπορεῖ νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς αὐτὰ ἡ μουσικὴ καί... ὡς μέσον θεραπευτικόν!

Δὲν εἶνε πολὺς καιρὸς ποὺ ἔτυχε νὰ διαβάσω εἰδικὸν ἄρθρον ξένου συγγραφέως, μελετῶντας τὴν πρὸς τὴν μουσικὴν αὐτὴν ἀγάπην τῶν ζώων, εἰς τὸ ὁποῖον, μεταξὺ τῶν ἄλλων περιέργων παρατηρήσεων του ἀνέφερε καὶ περὶ μιᾶς ἀράχνης ἡ ὁποία, ὁσάκις γνωστὸς εὐρωπαῖος πιανίστας ἐκάθητο νὰ παίξῃ στὸ πιάνο του, ἐκατέβαινεν ἀπὸ τὸ ταβάνι, ὅπου εἶχε στήσει τὸν ἱστόν της, σιγὰ-σιγὰ καὶ ἐπλησίαζε πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἐκτελεστοῦ, ἴσως...διὰ νὰ ἀκούσῃ καλύτερα τὴν μουσικήν! Φαίνεται ὅτι ἡ μουσικὴ ἠμπορεῖ νὰ ἔχῃ μεγάλην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς... ψυχικῆς ὑγείας τῶν ἀραχνῶν, ἂν δὲ εἶνε ἀληθινὰ τὰ ὅσα ἀνέφερε τελευταίως μία εὐρωπαϊκὴ ἐφημερίς, ὁ διευθυντὴς τοῦ ζωολογικοῦ κήπου τοῦ Ἄμστερνταμ κ.Μπλονφαίν κατώρθωσε δι' εἰδικῆς μουσικῆς, ἐκτελουμένης ἀπὸ ἕνα φωνογράφον, νὰ θεραπεύσῃ δύο μεγάλας ἀράχνας τοῦ Ἰσημερινοῦ, αἱ ὁποῖαι ἔπασχαν, ἀπὸ τί νομίζετε; — ἀπό... νευρασθένειαν!

Τὸ καταπληκτικώτερον ὅμως ἀπὸ ὅλα εἶνε ἡ λεπτομέρεια ἑνὸς ἄρθρου πραγματευομένου περὶ τῆς φιλομουσίας τῶν ζώων — τὸ ὁποῖον ἔτυχε κάποτε νὰ διαβάσω — κατὰ τὴν ὁποίαν, ὁσάκις ἕνας ἄλλος διάσημος εὐρωπαῖος πιανίστας ἔπαιζε στὸ πιάνο του, ἀποκλειστικῶς δὲ μουσικὴν τοῦ Σοπὲν δύο περιστέρια ἐπετοῦσαν καὶ ἐτοποθετοῦντο εἰς τὸ ἀντικρυνό του σπίτι καὶ ἀπέναντι τοῦ δωματίου του... γιὰ νὰ ἀκούσουν, ἔφευγαν δὲ ἀμέσως ὅταν ἐκεῖνος ἄρχιζε νὰ παίζῃ μουσικὴν ἄλλων συνθετῶν! Ἐννοεῖται ὅτι ταῦτα πάντα εἰς τὰ ὁποῖα χωρὶς ἄλλο θὰ ὑπάρχῃ μεγάλη δόσις... δημιουργικῆς φαντασίας τῶν γραφόντων — τὰ ἀναφέρομεν μὲ μεγάλας ἐπιφυλάξεις ὡς πρὸς τὴν βασιμότητά των, ἀφίνομεν δὲ τοὺς ἀναγνώστας μόνους των νὰ σχηματίσουν γνώμην ἐπὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς ὑπάρξεως... φιλομουσίας εἰς τὰ ζῷα.

Ἕνα πρᾶγμα, ἐν τούτοις, θὰ ἠμποροῦσε κανεὶς κατὰ θετικότητος νὰ ὑποστηρίξῃ, ὅτι δηλαδὴ μερικὰ ζῷα, ἐν συγκρίσει πρὸς ἄλλα, φαίνονται ὡς νὰ εἶνε προικισμένα ἀπὸ τὴν φύσιν, μὲ κάποιαν —ἄς τὴν εἴπουμε ἔτσι — μουσικὴν κλίσιν, ἐκδηλουμένην ἄλλοτε ἠχητικῶς καὶ ἄλλοτε ρυθμικῶς.

Εἰς ποῖον δὲν εἶνε γνωστὸν π.χ. ὅτι τὸ κοτσύφι ἔχει την ἰδιότητα μὲ τὸ σφύριγμά του — διὰ νὰ μὴν εἰπῶ μὲ τὸ τραγοῦδι του—νὰ μιμῆται κάποτε καὶ νὰ ἀποδίδῃ μικρὰς μουσικὰς φράσεις τὰς ὁποίας ἀκούει ἐκτελουμένας ἀπὸ φωνάς, ἢ ἀπὸ μουσικὰ ὄργανα; Τὸ πουλὶ αὐτὸ ἠμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ ὁ παπαγάλλος τῆς μουσικῆς. Ποιος δὲ δὲν ἔχει κάμῃ τὴν παρατήρησιν ὅτι ὁ κοῦκκος ἐκπέμπει τὸ μονότονον ἀπὸ δυὸ νότες τραγοῦδι του κατὰ χρονικὰ διαστήματα πάντοτε καὶ μὲ μαθηματικὴν ἀκρίβειαν συμμετρικῶς ὅμοια;

Ἡ ἱκανότης τοῦ κότσυφα εἰς τὸ νὰ μιμῆται διὰ τῆς φωνῆς του μίαν μουσικὴν φράσιν, καὶ ἡ αἴσθησις τῆς συμμετρίας εἰς τὸν ρυθμὸν τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ κοῦκκος, εἶνε μουσικαὶ ἰδιότητες, αἱ ὁποῖαι προδίδουν εἰς τὰ πουλιὰ αὐτὰ ἔχουν κάποιαν —μὴγελάσετε μουσικὴν διάθεσιν, ἐκτὸς ἐὰν πρέπει νὰ ὑποθέσῃ κανεὶς ὅτι ταῦτα, τὰς μουσικὰς των αὐτάς... ἐκτελέσεις τὰς κάμνουν ἐντελῶς μηχανικῶς καὶ ἀσυνειδήτως, ὑπακούοντα εἰς κάποιαν αἰτίαν ἁπλῶς φυσιολογικοῦ χαρακτῆρος. Ἀλλ' ἐρωτῶ ἂν διὰ τὸ τραγοῦδι τοῦ κότσυφα καὶ τοῦ κούκκου ἠμπορῇ νὰ ἰσχύσῃ ἡ τελευταία αὐτὴ ἐξήγησις—θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἀπεδίδετο εἰς μίαν παρομοίαν, ἁπλῶς μηχανικὴν καὶ φυσιολογικὴν αἰτίαν καὶ τὸ τραγοῦδι π. χ. τοῦ ἀηδονιοῦ;

Τί νὰ εἰπῇ κανεὶς διὰ τοὺς ἀπείρου πλούτου καὶ ἐκφράσεως λαρυγγισμοὺς τοῦ βασιλέως αὐτοῦ τῶν πτερωτῶν ἀοιδῶν;

Ποῖος δὲν ἐμέθυσεν ἀπὸ τὴν βαθειὰ μουσικὴν συγκίνησιν ποὺ ἀφίνει εἰς τὴν ψυχὴν τὸ ἄκουσμα τοῦ τραγουδιοῦ τοῦ ἀηδονιοῦ τὴν ἄνοιξιν, εὑρισκόμενος στὴν ἐξοχήν, ἢ τὴν νύκτα μὲ τὸ φεγγάρι ρεμβάζων καὶ περιπλανώμενος μέσα σ' ἕνα ἀνθισμένο περιβόλι;

Τὸ ἀηδόνι ἔχει τὰ πρωτεῖα τῆς δεξιοτεχνίας μεταξὺ τῶν ἄλλων πτερωτῶν ἀοιδῶν, εἶνε δὲ τόσον μεγάλη ἡ βιρτουοζιτέ του εἰς τὸ τραγοῦδι, ὥστε μιὰ διάσημη σοπράνο π.χ. νὰ θεωρῆται εἰς ἄκρον κολακευμένη ὁσάκις ἡ κριτικὴ παραβάλλῃ τὸ τραγοῦδι της μὲ τοὺς λαρυγγισμοὺς τοῦ ἀηδονιοῦ.

Ἡ μόδα

Τὰ νέα μοντέλλα

ΠΑΡΙΣΙ. (Ἰδιαιτέρα ἀνταπόκρισις τοῦ «Ἔργου»).— Μετὰ τὴν πρώτην ἔκθεσιν θερινῶν μοντέλων, τὰ Παρισινὰ σπίτια τῆς Ὤ-Κουτύρ, ἐκθέτουν τὴν δευτέραν σε ράν των. Οἱ τελευταῖες αὐτὲς συλλογές περιλαμβάνουν μόνον ἀνσάμπλ καὶ ταγιὲρ καὶ συμπληρώνουν μὲ παλτὸ ἢ ζακέτα ὅλα τὰ φορέματα ἀπογευματινὰ ἢ βραδυνά.

Μὰ ἐδῶ, δὲν ἔχουν οἱ Παριζιάνες, τὸν διάφανο οὐρανὸ τῆς χώρας μας, τὶς ὑπέροχες ἀττικὲς νύχτες, ποὺ ἡ θερμοκρασία τους, δὲν ἐπιτρέπει παλτὰ ἢ ζακέτες οὔτε καλοκαιρινὰ φουρώ.

Σ' αὐτὲς τὰ παλτὰ εἶνε μακρυά, χωρὶς ν' ἀποκλείωνται καὶ τὰ τρουά-κάρ.

Οἱ ζακέτες τῶν ταγιέρ, εἶναι μακρύτερες ἀπὸ πέρυσι, ἡ κοὺπ των εἶναι ἁπλῆ, ἀλλὰ πολὺ κομψή.

Τὰ σπὸρ παλτά, εἶναι φαρδειά, καὶ γαρνιρισμένα μὲ μεγάλες ντεκοὺπ καὶ τσέπες, τὰ δὲ ἀπογευματινὰ παλτά, εἶναι ἁπλᾶ καὶ κομψά.

Ὅσο γιὰ τὶς φοῦστες, εἶναι περισσότερο κοντὲς ἀπὸ πέρυσι καὶ ἡ μέση ἐπανῆλθε στὴ φυσικὴ θέσι της.

Τὸ βράδυ ἔχουμε τὴν φαρδειὰ φοῦστα. Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἡ τάσις τῆς φοῦστας μὲ βολάν, φιόγγους καὶ λουλούδια. Οἱ γαρνιτοῦρες στὰ θερινὰ φορέματα εἶναι τῆς μόδας.

Πολλὰ κεντήματα, ἀπὸ ψάθα καὶ μαργαριτάρια! Κορδέλλες ποὺ φτιάνουν λουλούδια, ποὺ τοποθετοῦνται ὄχι μόνο στὰ ρεβὲρ τῆς ζακέτας ἢ τὸ ντεκολτέ, ἀλλὰ παντοῦ.

Ἡ δαντέλλα πάλι στὶς δόξες της. Ἐλαφρές, ἁπλὲς ἢ κεντητὲς δαντέλλες, χρησιμοποιοῦνται γιὰ βραδυνὰ φορέματα.

Τὰ ταγιὲρ ἀπὸ χονδρὲς δαντέλλες καὶ τοῦλι — γιὰ τὴν ἡμέρα — εἶναι τῆς μόδας.

*

Ὁ οἶκος Γουώρθ, ἔχει ἐκθέσει μιὰ συλλογὴ ἐξαιρετικῆς κομψότητος.

Γραμμὴ ἁπλῆ, ἀλλὰ κοὺπ ὑπέροχη, καταπληκτική.

Τὰ ταγιὲρ του ἔχουν ἴσως βάσεις σὲ φοῦστες κοντές.

Παρουσιάζει στὰ φορέματά του, συνδυασμοὺς μονοχρώμων καὶ ἐμπριμέ — κορσάζ, μονόχρωμο φοῦστα καὶ μανίκια ἐμπριμέ.

Οἱ ρίγες στὰ ὑφάσματα εἶναι μιὰ κρεασιὸν τοῦ οἴκου Γουώρθ. Τὶς χρησιμοποιεῖ καθέτως, ὁριζοντίως καὶ λοξά.

Τὰ μοντέλα τῆς Μαντελὲν Βιοννέ, θαυμάζονται γιὰ τὴν καλλιτεχνική των γραμμή. Νομίζετε ὅτι τὰ εἰργάσθη χέρι καλλιτέχνου καὶ ἔχετε τὴν ἐντύπωσι ζωγραφικοῦ πίνακος ὅταν τὰ κυττάζετε.

Τὰ ἀπογευματινά της, ἔχουν κοὺπ ἐφαρμοστὴ καὶ σύγχρονα σοὺπλ. Τὸ κλείσιμο τοῦ λαιμοῦ πολὺ σὶκ καὶ μανίκια φαρδειά.

Μικρὰ κορσάζ, εἶναι κρουαζέ.

Ἡ Βιοννέ, ἔχει πολλὰ μοντέλα μὲ πιέτες καὶ ντραπὲ καθὼς καὶ φορέματα ἀπὸ μουσελίνες, δαντέλλες καὶ ὀργκάντζα κεντητή. Ὀργκάντζαἐμπριμέ — ἐμφανίζει σ' ἕνα μοντέλο της μὲ βέστα μονόχρωμη. Εἶναι γιὰ γκάρντεν-πάρτυ.

Ταγιὲρ ἀπὸ κρὲπ ντ' Ἀλμπὰν ὡραιότατα καὶ γιὰ τὸ βράδυ σατὲν-μπριγιάν.

Τὰ μοντέλα τοῦ οἴκου Λυσιὲν Λελὸγκ ἔχουν γραμμὴ ἁπλῆ, ἀλλ' ὡραία κούπ. Γενικῶς ἡ σιλουέττα, ποὺ δημιουργοῦν τὰ μοντέλα τοῦ Λελὸγκ εἶνε ὑψηλὴ καὶ παραπολὺ κομψή. Μεταξὺ γραμμῆς καὶ λεπτομερειῶν ὑπάρχει πάντα ἀδιάλειπτος σχέσις ποὺ προσδίδει τὶς δημιουργίες αὐτὲς ἀπαράμιλλον χάριν. Ὁ Λελὸγκ ἐκθέτει ἀρκετὰ φορέματα σπὸρ σὲ ἐξαιρετικὴ καὶ ἀρκετὰ μακρυὰ ζακέτα. Τὰ ἀπογευματινὰ φορέματα, γαρνιρισμένα μὲ ἐνκρυστασιόν, ζοὺρ καὶ ντραπέ. Πολλὰ ἄσπρα φορέματα καὶ ἐμπριμέ. Χαριτωμένα ἀνσὰμπλ ἀπὸ μεταξωτὸ τουάλ, ἀπὸ λινὸ καὶ κρὲπ ντ' Ἀλμπέν. Μερικὰ σκοῦρα φορέματα συμπληρώνονται μὲ ζακέτες κεντημένες μ' ἀνοιχτὰ χρώματα. Πολλὰ μπολερὸ παραπολὺ κοντά. Γιὰ τὸ βράδυ, μουσελίνες μὲ πλισὲ σολέϊγ, καθὼς καὶ ἀνσὰμπλ ἀπὸ δαντέλλα. Πολλὲς κάπες.

Η Κα ΑΝΤΑ

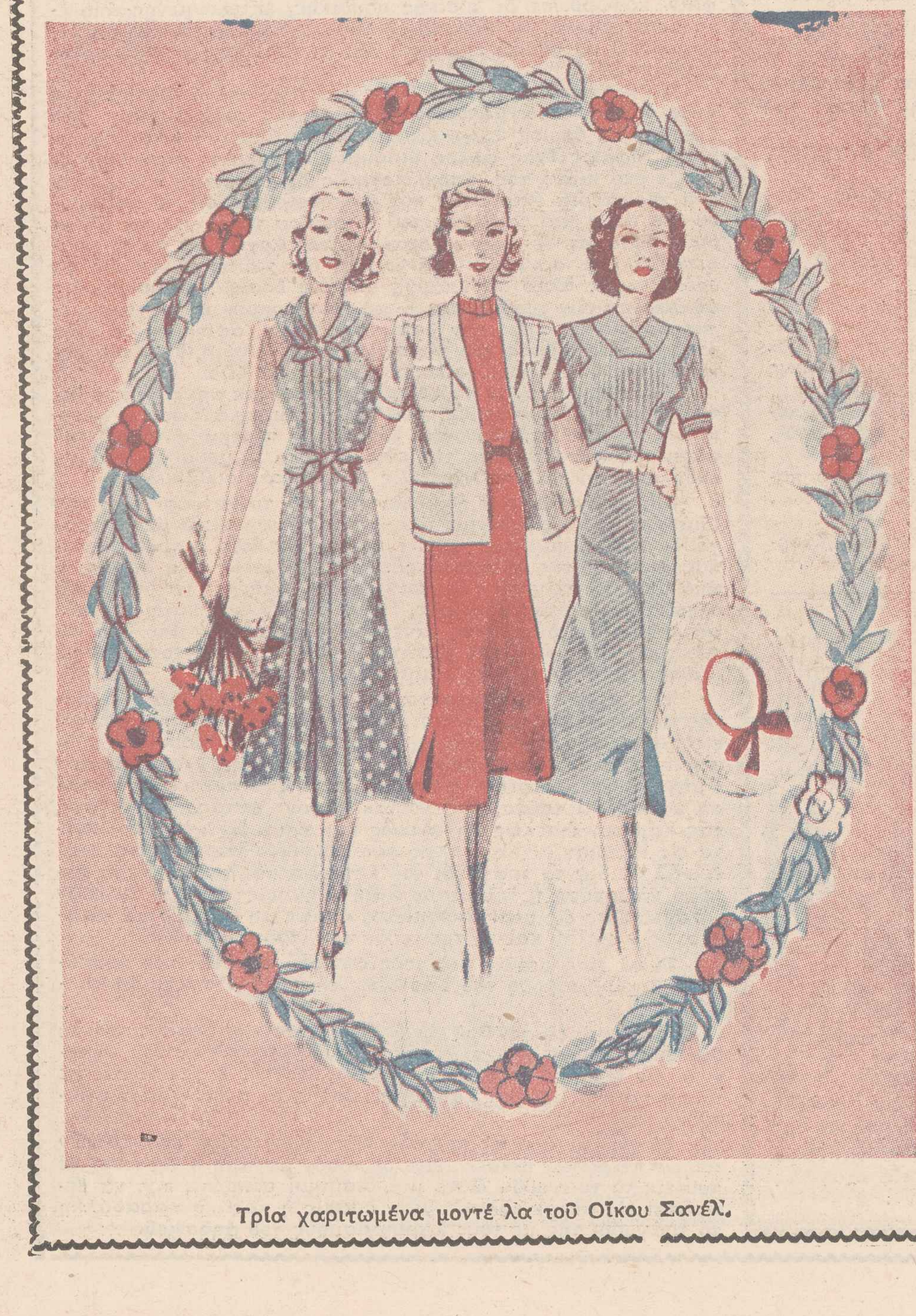

Τρία χαριτωμένα μοντέ λα τοῦ Οἴκου Σανέλ.

Τὰ φροῦτα

Ἕνα πορτοκάλλι, κάθε πρωῒ μπορεῖ νὰ θεραπεύσῃ τὴν δυσπεψία, καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλο φάρμακο. Γι' αὐτὸ συντελεῖ καὶ στὴ δροσερότητα τοῦ δέρματος.

Τὸ ζουμὶ τοῦ πορτοκαλλιοῦ καὶ τοῦ λεμονιοῦ, εἶνε σωτήριον γιὰ κάθε εἴδους πυρετό.

Οἱ ντομάτες εἶνε ἕνα καὶ ἕνα γιὰ ὅσους ὑποφέρουν ἀπὸ σπλῆνα.

Τὰ σῦκα, τὰ σταφύλια καὶ τὰ μοῦρα, καθαρίζουν τὸ αἷμα καὶ εἶνε θρεπτικά.

Τὰ μῆλα ὅταν εἶνε ὥριμα εἶνε θρεπτικώτατα γιὰ τὰ παιδιά. Λέγεται ὅτι φέρνουν ὕπνο στοὺς μεγάλης ἡλικίας ἀνθρώπους καὶ ἀκόμη ὅτι δυναμώνουν τὰ φαιὰ κύτταρα τοῦ ἐγκεφάλου.

Τὰ δαμάσκηνα ἔχουν ἐξαιρετικὰς φαρμακευτικὰς ἰδιότητας καὶ τὰ βερύκοκα ἐπίσης.

Καλύτερα ὅμως ὠφελοῦν ὡς κομπόστες.

Γενικῶς τρῶτε φροῦτα. Ἀλλὰ φροῦτα ὥριμα καὶ φρέσκα. Εἶνε ὑγιεινά, θρεπτικά.

Τὸ ἐπισκεπτήριον

Τὸ μακρόστενον αὐτὸ χαρτονάκι τετράγωνο γιὰ τοὺς πολὺ μονταίν, ἔχει σπουδαιοτάτην σημασίαν εἰς τὴν κοσμικὴν ζωήν. Πρέπει ὅμως νὰ ξεύρῃ κανεὶς νὰ τὸ μεταχειρίζεται.

Τὰ πολὺ νέα κορίτσια κάτω τῶν 20 ἐτῶν, δὲν εἶχαν ἄλλοτε ἐπισκεπτήρια δικά των. Οἱ συντηρητικοὶ ἐξακολουθοῦν νὰ μὴ παραδέχονται ἐξαιρέσεις αὐτοῦ τοῦ κανόνος. Εἰς τὴν πραγματικότητα, ὅμως, δὲν θεωρεῖται πειὰ σκανδαλῶδες νὰ ἔχῃ τὸ ἐπισκεπτήριόν της μία νέα που κερδίζει μόνη τὸ ψωμί της, ἢ ποὺ ὁδηγεῖ τὸ αὐτοκινητάκι της, ποὺ ἔχει μὲ ὀλίγα λόγια μίαν δικήν της προσωπικότητα. Τὸ ἐπισκεπτήριον αὐτὸ θὰ ἀναφέρῃ, φυσικά, τὴν διεύθυνσιν τῶν γονέων της, ἢ τῆς οἰκογενείας μὲ τὴν ὁποίαν ζῇ ἡ νέα.

Τὰ ἐπισκεπτήρια πρέπει νὰ εἶνε ἄσπρα. Τὰ χρωματιστὰ δείχνουν ἄσχημο γοῦστο, ὅπως ἐπίσης τὰ πολὺ μικρὰ ἢ τὰ πολὺ μεγάλα ἢ ἐκεῖνα ποὺ ἔχουν ἰδιότροπα γράμματα, διακοσμήσεις, ἀπομιμήσεις ὑπογραφῶν κλπ. Τὸ ἐπισκεπτήριον ἑνὸς ἀνθρώπου τοῦ κόσμου εἶνε πάντοτε ὅσον τὸ δυνατὸν ἁπλούστερον.

Ἂν ἀνήκῃ εἰς ἕνα νέον ἢ μίαν δεσποινίδα, δὲν ἀναφέρει ποτὲ τίτλους, ἀξιώματα κλπ., παρὰ μόνον τὸ ὀνοματεπώνυμον.

Ὅταν τὸ ἐπισκεπτήριον ἀντιπροσωπεύει μίαν ἐπίσκεψιν —δηλαδὴ ὅταν δὲν εὑρίσκεται εἰς τὸ σπίτι σας τὸ πρόσωπον ποὺ ἐπισκεπτόμεθα ἢ ὅταν θέλωμεν νὰ εὐχαριστήσωμεν γιὰ μίαν πρόσκλησιν σὲ γεῦμα, σὲ δεξίωσιν, σὲ χορόν, ἢ ὅταν θέλωμεν νὰ συγχαρῶμεν γιὰ ἕνα εὐτυχὲς γεγανός — παραδίδομεν αὐτοπροσώπως τὸ μπιλιέττο μας εἰς τὸν θυρωρόν, εἰς τὴν καμαριέραν, τσακισμένον εἰς τὴν μίαν γωνίαν του.

Ὅταν ἐπισκεπτώμεθα κάποιον ἄγνωστον ἢ σημαντικὸν πρόσωπον, δίδομεν τὸ ἐπισκεπτήριον εἰς τὸν καμαριέρην ἢ τὴν καμαριέρα ποὺ μᾶς ἀνοίγει τὴν πόρτα, γιὰ νὰ μᾶς ἀναγγείλῃ.

Στέλλομεν ταχυδρομικῶς τὸ ἐπισκεπτήριόν μας, γράφοντες ἐπάνω τὴν ἀνάλογον συγχαρητήριον ἢ εὐχετήριον φράσιν, εἰς ὅποιον ἐτιμήθη μὲ ἕνα ἀξίωμα ἢ μὲ ἕνα προβιβασμόν, εἰς ὅποιον ἔχει τὴν ὀνομαστικήν του ἑορτὴν κλπ.

Ἀπὸ τὰς 15 Δεκεμβρίου ἕως τὰς 15 Ἰανουαρίου, στέλλονται ἐπισκεπτήρια μὲ εὐχὰς εἰς τοὺς φίλους καὶ τοὺς ἀνωτέρους.

Τὸ ἐπισκεπτήριόν μας συνοδεύει τὰ λουλούδια, τὰ κοσμήματα καὶ τὰ δῶρα κάθε εἴδους, ποὺ προσφέρομεν εἰς τοὺς γνωστούς, τοὺς φίλους καὶ τοὺς ἀνωτέρους μας. Συνοδεύει ἐπίσης τὴν ἀμοιβὴν ποὺ δίδομεν εἰς ἕνα καλλιτέχνην, ἕνα ἰατρὸν κλπ.

Οὐδέποτε τὸ ἐπισκεπτήριον ἀντικαθιστᾶ τὸ ἐπιστολόχαρτον. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ γράφωμεν ἐπάνω του τίποτε περισσότερον ἀπὸ συντόμους εὐχάς, συλλυπητήρια ἢ ἐκφράσεις συμπαθείας.

Ὁ τζέντλεμαν

Τί εἶνε ἕνας τζέντλεμαν; Ἰδοὺ ἕνα ζήτημα, εἰς τὸ ὁποῖον ἡ ἀπάντησις δὲν εἶνε πολὺ εὔκολος. Ἐν τούτοις μία ἀγγλικὴ ἐφημερὶς εἶχε τὴν πρωτοβουλία ἑνὸς δημοψηφίσματος, τὸ ὁποῖον κατέληξεν εἰς τὴν ἑξῆς διατύπωσιν: «Ὁ τζέντλεμαν εἶνε ἄνθρωπος καθαρὸς ἐσωτερικὸς καὶ ἐξωτερικῶς. ὁ ὁποῖος δὲν ταπεινοῦται πρὸ τῶν πλουσίων καὶ δὲν περιφρονεῖ τοὺς πτωχούς. Ὁ ὁποῖος γνωρίζει νὰ χάνῃ χωρὶς νὰ παραπονῆται καὶ νὰ κερδίζῃ χωρὶς ὑπεροψίαν. Ὁ τζέντλεμαν εὐλαβεῖται τὰς γυναῖκας καὶ τοὺς γέροντας καὶ εἶνε πάντοτε εὐχάριστος εἰς τὰ παιδιά. Εἶνε πολὺ ὑπερήφανος διὰ νὰ μὴ ψευδολογεῖ, γενναιόψυχος διὰ νὰ μὴ χρησιμοποιῇ παγίδας εἰς βάρος τῶν ἐχθρῶν του καὶ δυνατὸς διὰ νὰ μὴ εἶνε νωθρός. Ἀπολαμβάνει φρονίμως τὴν μερίδα του ἀπὸ τὰ ἀγαθά τοῦ κόσμου τούτου καὶ ἀφίνει εἰς τοὺς ἄλλους τὴν εὐχαρίστησιν νὰ νέμωνται τὴν ἰδικήν των μοῖρα»... Αὐτός, λοιπόν, εἶνε ὁ τζένλεμαν, κατὰ τὸν ἀγγλικὸν ὁρισμόν. Ἀσφαλῶς διεξοδικώτατος ὡς ἑρμηνεία καὶ δυσχερέστατος ὡς πραγματικότης.

Τά ποτά σας

Ὅλοι ξέρουν πὼς ἕνα πόντς ἢ ἕνα ζεστὸ κρασὶ λαμβανόμενον ἐγκαίρως μπορεῖ νὰ προλάβῃ μιὰ γρίπη ἢ νὰ θεραπεύσῃ ἕνα κρύωμα.

Γιὰ νὰ μὴ εἶσθε ὑποχρεωμένος νὰ κατασκευάσετε τὴν τελευταία στιγμὴ τὸ κλασσικὸ γκρόγκ: ρούμι, ζάχαρι, λεμόνι καὶ ζεστὸ νερό, εἶνε πρακτικὸ νὰ κατασκευάζετε στὴν ἀρχὴ τοῦ χειμῶνος ἕνα εἶδος πώντς τοῦ ὁποίου σᾶς δίνουμε τὴ συνταγὴ ποὺ διατηρεῖται θαυμάσια σὲ πήλινα δοχεῖα ἢ μπουκάλια ἀπὸ μαῦρο γυαλὶ καλὰ βουλωμένα καὶ ποὺ πίνεται ζεστὸ ἢ παγωμένο.

1) Φτιάσετε ἕνα τσάϊ μὲ ἀναλογία 50 γραμμάρια καλῆς ποιότητος τσαγιοῦ σὲ ἕνα λίτρο νερό. Ρίξτε τὸ ζεστὸ νερὸ λίγο-λίγο καὶ μὴν ἀφῆστε νὰ γίνῃ περισσότερο ἀπὸ πέντε ἢ ἕξ λεπτά.
2) Χύσατε τρία λίτρα ἀπ' αὐτὸ τὸ τσάϊ ζεστὸ πάνω σὲ τρία μεγάλα λεμόνια κομμένα σὲ μικρὲς φέτες.
3) Προσθέσατε 1250 γραμμάρια ζάχαρι.
4) Προσθέσατε σ' αὐτὸ τὸ ἀφέψημα μὲ τὴ ζάχαρι καὶ τὸ λεμόνι τρία λίτρα ρούμι. Ἂν θέλετε τὸ ἀνακατέβετε χωρὶς ὅμως νὰ τὸ ταράσσετε.
5ῷ Τὸ ἀφίνετε νὰ κρυώσῃ, τὸ φιλτράρετε καὶ τὸ μπουκαλάρετε.

Χρησιμοποιεῖται πολὺ ζεστό, ἁγνὸ ἢ νερωμένο ἢ παγωμένο μὲ τριμένο παγο.

Περμανάντ διαρκείας καὶ τέχνης
στοῦ ΜΗΤΣΟΥ.—Σατωβριάνδου 6.

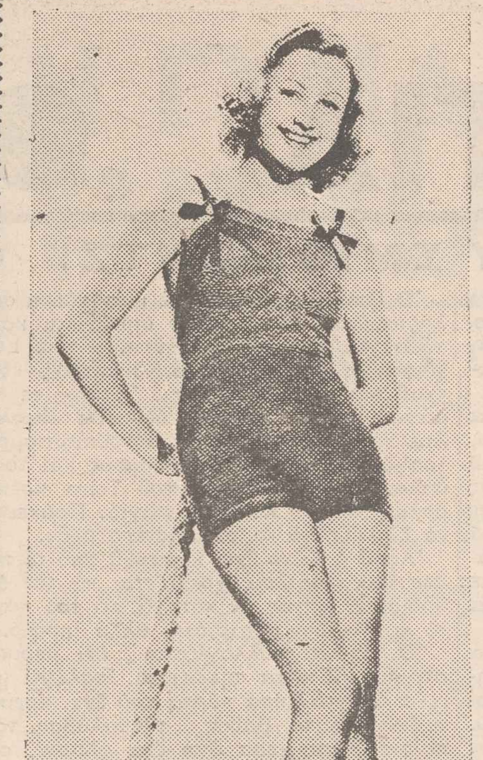

Ἡ ἀπόλαυσις τοῦ καλοκαιριοῦ

ΤΑ ΜΠΑΝΙΑ ΣΤΑ ΝΕΡΑ ΤΟΥ ΣΑΡΩΝΙΚΟΥ

Τὸ κριτήριον τῶν γυναικείων ἀλλὰ καὶ τῶν...ἀνδρικῶν θελγήτρων

Τὰ μπαὶν - μὶξτ εἶνε ἀπὸ τὰ θέματα, ποὺ τὰ ἀκολουθεῖ μιὰ βαρειὰ κατάρα. Τουτέστι ἡ πέννα τοῦ δημοσιογράφου. Μόλις ἔλθῃ ἡ ἐποχή των—ἢ καὶ πρὶν ἔλθῃ ἀκόμη — θὰ τὰ παραλάβῃ ὁ συντάκτης καὶ θὰ τὰ περιποιηθῇ δεόντως.

—Γιὰ τὰ μπάνια, παιδί μου, γιὰ τὰ μπάνια γράψε, ἐπιτάσσει ὁ ἀρχισυντάκτης τοῦ κάθε ἐντύπου.

—Μὰ δὲν ἄρχισαν ἀκόμη, τολμᾷ νὰ παρατηρήσῃ ὁ συντάκτης.

—Τί σημασία ἔχει; Θ' ἀρχίσουν..

Καὶ ἀρχίζουν τὰ μπαὶν — μὶξτ πρῶτα στὸ δημοσιογραφικὸ χαρτὶ καὶ κατόπιν στὴ θάλασσα. Ἀλλὰ μήπως καὶ στὴν περιγραφὴ τοῦ συντάκτου δὲν ὑπάρχει συνήθως ἀρκετή.. θαλασσοποίησις;

Πάντως ἐμᾶς δὲν ἔχετε νὰ μᾶς κατηγορήσετε ἐπὶ προληπτικῇ περιγραφῇ Διότι τὰ μπάνια ἄρχισαν ἤδη γιὰ καλά. Εἶνε καιρός, λοιπόν, νὰ γράψωμεν γιὰ δαῦτα. Ἀλλὰ τί νὰ γράψωμεν; Γιὰ τὴν δροσιὰ τῶν κοριτσιῶν καὶ τῶν κυμάτων, γιὰ τὸ γέλοιο τῆς θάλασσας, τὸν οὐρανὸν καὶ τῶν λουομένων, γιὰ τὴν ἀποθέωσιν τοῦ γυμνοῦ κάτω ἀπὸ τὸν ἐκτυφλωτικὸν προβολέα τοῦ ἡλίου; Χιλιογραμμένα ὅλα αὐτά. Τὰ ἀνεμάσησε ἀπὸ ἡμερῶν καὶ ὁ ἔσχατος τῶν ρεπόρτερ ἡμερησίου ἢ ἑβδομαδιαίου ἢ μηνιαίου ἐντύπου...

Ἂς προσπαθήσωμεν ν' ἀνασύρωμεν μιὰ πιὸ παρθένα πτυχὴ τῆς ζωῆς τῶν ἀκτῶν. Καίτοι ἀποβαίνει, ὅπως καταλαβαίνετε, ἀρκετὰ δὲσχερὲς ν' ἀνεύρῃ κανεὶς κάτι τὸ πραγματικὰ παρθένο στὶς πλάζ. Ἀλλ' ἂς προσπαθήσωμεν..

Ὁρίστε, αὐτὸς ἐκεῖ πέρα ὁ κύριος, ὁ ὁποῖος μισοάνοιξε τὴν πόρτα τῆς καμπίνας καὶ δοκιμάζει νὰ βγῇ μὲ τὸ μαγιὼ στὴν ἀμμουδιά. Διστάζει. Γιατί; Μὰ θέλει ρώτημα; Ντρέπεται... Εἶνε σήμερα ἡ πρώτη, ἐφετεινὴ ἐμφάνισίς του μὲ μαγιό. Καὶ τὸν κατέχει αἰδημοσύνη παρθένας.

Νά, λοιπόν, μιὰ ἐνδιαφέρουσα παρατήρησις. Ἡ αἰδὼ εἰς τὴν ἀκτὴν ἔχει μετοικήσει ἀπὸ τὶς γυναῖκες στοὺς ἄνδρες· Θηλυκὸ δὲν θὰ ἰδῆτε κανένα, νὰ διστάζῃ, νὰ ἐκθέσῃ τοὺς μηρούς του εἰς τὸ χάδι τῆς θαλασσίας αὔρας καὶ τῶν βλεμμάτων τοῦ κοινοῦ. Ἐνῷ ἄνδρες θὰ ἰδῆτε πολλοὺς νὰ κατέχωνται ὑπὸ κάποιας δειλίας, ὅταν πρόκειται νὰ πρωτοεμφανισθοῦν ἡμίγυμνοι εἰς τὴν πλάζ. Καὶ αὐτοί, οἱ ὁποῖοι δείχνουν φαινομενικὴν ἀδιαφορίαν γιὰ τὴν γυμνότητά των, καταπνίγουν —εἶμαι βέβαιος —ἀρκετὴν μέσα των ποσότητα αἰδοῦς.

Τὸ πρᾶγμα εἶνε εὐεξήγητον. Οἱ γυναῖκες δὲν φοβοῦνται τὸ μαγιό, διότι ἔχουν συνειθίσει εἰς τὴν γυμνότητα ἀπὸ τὴν καθημερινήν των ζωήν. Καθημερινῶς μᾶς δείχνουν τὶς γάμπες των μέχρι μέσου μηροῦ πολλάκις, τὰ μπράτσα των, τοὺς ὤμους των, τὸ καρρέ τοῦ στήθους των τολμηρῶς ἀκάλυπτον. Τί παραπάνω δείχνουν, ὅταν βάζουν τὸ μαγιό; Μερικοὺς πόντους μηροῦ ἐπὶ πλέον, ὀλίγην ἐπιφάνειαν πλάτης καὶ μερικὲς λωρίδες μέσης. Σπουδαῖο πρᾶμα:

Ἔχουν, λοιπόν, ἀποκτήσει ἀνοσίαν ντροπαλωσύνης τὰ θήλεα ἀπὸ τὴν καθημερινὴν ἡμίγυμνον ἐμφάνισίν των στοὺς δρόμους, στὰ κέντρα καὶ στὰ σαλόνια. Τί νὰ ποῦμε ὅμως κι' ἐμεῖς οἱ καϋμένοι οἱ ἄνδρες! Ἔχουμε διαρκῶς φασκιωμένο τὸ σῶμά μας μέσα στὸ κατάκλειστο κοστοῦμι. Στὸ πανταλόνι, στὸ σακκάκι, στὸ ὑποκάμισο μὲ ὑψηλὸν σφικτὸν γιακᾶ. Φαίνονται μονάχα τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν μας καὶ τὸ πρόσωπό μας. Ἐνῷ, λοιπόν, ἔχουμε συνειθίσει σ' ἕνα τέτοιο σεμνότυφο ντύσιμο, εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ ἐμφανισθοῦμε στὴν ἀκτὴ ἡμίγυμνοι...

Τὸ πήδημα εἶνε ἀπότομο καὶ μεγάλο. Ὅσο τολμηρὸς καὶ ἂν εἶνε κανείς, θὰ αἰσθανθῇ κάπως τὴν δειλίαν τῆς ντροπαλωσύνης. Πρὸς Θεοῦ, κυρίες καὶ δεσποινίδες, μὴ μᾶς κυττάζετε, ὅταν πρωτοξεντυνόμαστε. Μᾶς φέρνετε σὲ δύσκολη θέσι· Τί εἴπατε; Μᾶς ἀποκαλεῖτε δειλούς; Μά, ἀγαπητὲς κυρίες καὶ δεσποινίδες, πρέπει νὰ ξέρετε, ὅτι καὶ πολλοὶ ἀτρόμητοι ἥρωες μαχῶν, ἔτρεμαν σὰν τὸ ψάρι, ὅταν τοὺς ὑπεχρέωσαν νὰ γδυθοῦν, καὶ μάλιστα ἐνώπιον γυναικῶν..

Αὐτὴ ἡ ἀλλαγὴ τῶν ρόλων εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς αἰδοῦς, δημιουργεῖ ἀναστάτωσιν στὶς σχέσεις τῶν δύο φύλων εἰς τὴν πλάζ. Ἔχει λεχθῇ, ὅτι οἱ ανδρες εἶνε ἐκεῖνοι, ποὺ κυττάζουν, σχολιάζουν, τρῶνε μὲ τὰ μάτια τὶς λουόμενες. Αὐτὴ ἡ παρατηρησις μοῦ φαίνεται λίγο ἐπιπολαία. Μᾶλλον τὸ ἀντίθετον συμβαίνει εἰς μεγαλυτέραν ἔντασιν. Δηλαδὴ οἱ γυναῖκες...· μπανίζουν τοὺς ἄνδρες. Αὐτὲς μᾶς κυττάζουν μὲ μεγαλύτερο ἐνδιαφέρον κι' αὐτὲς ἔχουν νὰ κάμουν πολὺ περισσότερα σχόλια εἰς βάρος μας. Διότι ἕνας ἡμίγυμνος ἄνδρας εἶνε σπανιώτερο θέαμα ἀπὸ ἕνα ἡμίγυμνο θῆλυ. Οἱ γυναῖκες παίρνουν μιὰ περίεργη ρεβὰνς εἰς τὴν ἀκτή. Ὅλο τὸ χρόνο ἐμεῖς τὶς βλέπουμε ἡμίγυμνες παντοῦ καὶ ἔχουμε τὴν εὐχέρειαν, νὰ κάμουμε παρατηρήσεις καὶ κουτσομπολιὸ γιὰ τὴν σωματικήν των διάπλασιν.

—Αὐτῆς οἱ γάμπες εἶνε σὰν γιαταγάνια τῶν στρατιωτῶν τοῦ Ἀλῆ πασᾶ, λέμε γιὰ μίαν, ποὺ κάθεται ἀντίκρυ μας στὸ τράμ.

—Αὐτῆς ἡ πλάτη εἶνε σωστό. λιοστάσιο ἀπὸ τὶς πολλὲς ἐληές, λέμε γιὰ ἄλλην ποὺ κάθεται ἐμπρός μας στὸ θέατρο.

Καὶ τὰκαϋμένα τὰ θηλυκὰ ὑφίστανται ἀδιαμαρτύρητα τὰ σχόλια. Τὸ ἐλαφρὸ ντύσιμό των ἐπιτρέπει κάθε παρατήρησιν. Τώρα ὅμως τὸ καλοκαῖρι παίρνουν τὴν ρεβάνς. Μᾶς ἐκδικοῦνται κι' αὐτὲς μὲ τὴν σειράν των.

—Σεῖς εἴσθε, κύριοι ἄνδρες, ποὺ ἐσχολιάζατε τὴν γραμμὴν τῶν γαμπῶν μας; Ἐλᾶτε στὰ μπαὶν —μὶξτ, νὰ ἰδοῦμε καὶ τὶς δικές σας γάμπες καὶ τότε τὰ λέμε.

Καὶ κατεβαίνουμε οἱ ἀτυχεῖς εἰς τὴν ἀκτὴν καὶ δείχνουμε κι' ἐμεῖς τὶς γάμπες μας. Καὶ τότε τὸ γυναικεῖο κουτσομπολιό, ἔστω καὶ ἐνδομύχως, ὀργιάζει εἰς βάρος μας.

—Καλὲ εἶδες αὐτὸν τὸν ψηλό; Τί μαλλιαρὲς ποδάρες εἶνε αὐτές! Σὰν πόδια ἀρκούδας.

—Κύτταξε αὐτὸν τὸν κοντούλη· Ἄτριχος, σὰν γυναῖκα. Θεέ μου, συχωρεσέ με!..

—Ἀμ' ἐκεῖνον τὸν στραβοκάννη, τὸν εἶδες; Τρομάρα του, πηγαίνει καὶ καμαρωτός! Θαρρεῖ πῶς εἶνε ὁ Ἑρμῆς τοῦ Πραξιτέλους..

Εἶνε γνωστόν, ὅτι ἕνα ἀπὸ τὰ δημιουργήματα τοῦ Πλάστου, ποὺ εἶνε πειὸ εὐπρόσβλητα ἀπὸ τὴν εἰρωνείαν, εἶνε οἱ ἀνδρικὲς γάμπες. Οἱ πλεῖστες ἔχουν πάρει ἐκ γενετῆς διαζύγιον μὲ τὴν τελειότητα. Ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλοι τομεῖς τοῦ ἀνδρικοῦ σώματος δὲν διακρίνονται ἐπὶ ἐξαιρετικῇ καλλονῇ· Ἔχει, λοιπόν, τὸ γυναικεῖον βλέμμα ἀπείρους στόχους ἀνδρικῆς ἀσχήμιας, νὰ ἐξαποστείλῃ τὰ βέλη τῆς εἰρωνείας του.

Ἐλέχθη, ὅτι τὰ ἀνδρικὰ ἔνστικτα ἐξημεροῦνται εἰς τὴν πλάζ. Ὅτι οἱ πόθοι μας ὑφίστανται τὸ ντοὺς τοῦ κατευνασμοῦ. Ὅτι βλέπουμε μ' ἕνα λόγο γυμνὸν δίπλα μας καὶ δὲν ὁρμοῦμε νὰ τὸ καταβροχθίσωμε. Σωστὲς ὅλες αὐτὲς οἱ διαπιστώσεις. Ἀλλ' εἰς τί ὀφείλονται; Ἀπεδόθη ἡ ἐξημέρωσις εἰς τὸν πλήρη συγχρονισμὸν τῶν δύο φύλων.

Δὲν μοῦ φαίνεται ἐπαρκὴς ἡ ἐξήγησις. Νομίζω μᾶλλον, ὅτι ὁ ἄνδρας εἶνε στὴν ἀκτὴ πολὺ συγκρατημένος, διότι κατέχεται ἀπὸ τὴν ντροπαλωσύνην τῆς γυμνότητός του. Περιφέρεται μὲ μίαν τολμηρὴ περιβολήν, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν εἶνε καθόλου συνειθισμένος. Τὸν κατέχει ἡ δειλία καὶ ἡ ἀμφιβολία διὰ τὴν τελειότητα τῶν μελῶν τοῦ σώματός του· Καὶ αὐτὸ εἶνε, ποὺ νεκρώνει τὴν ἐπιθετικότητά του.

Τὸ συνάγω τοῦτο καὶ ἀπὸ τὴν ἑξῆς παρατήρησιν: Μέσα στὴν κοινωνία τῶν ἡμιγύμνων τῆς ἀκτῆς παρεισφρύουν πολλὲς φορὲς καὶ μερικοὶ ντυμένοι. Ἔ, λοιπόν, αὐτοὶ εἶνε τρομερὰ θρασεῖς ἀπέναντι τῶν γυναικῶν. Πειράζουν, διπλαρώνουν, ἐπιτίθενται λαῦροι. Αὐτὸ θὰ συνέβαινε καὶ μὲ τοὺς ἄλλους λουομένους, ἂν ἐφοροῦσαν κοστοῦμι περιπάτου καὶ ὄχι μαγιό. Θὰ ἐπεχείρουν ἀκάθεκτες ἐπιθέσεις κατὰ τῶν προκλητικῶν θηλέων ὑπὸ τὴν ἀσπίδα τοῦ ἐνδύματος. Ἀλλὰ τώρα τοὺς λείπει ἡ ἀσπίδα καὶ κάθονται στ' αὐγά των ἢ μᾶλλον στοὺς κρυφοὺς στεναγμούς των.

Τὴν ἐρωτικὴν πρωτοβουλίαν τὴν ἔχουν ἀναλάβει οἱ γυναῖκες. Αὐτὲς ἔχουν ἀναγάγει τὴν προκλητικότητά των εἰς τὸ ζενίθ. Κάνουν τολμηρότατες ἐπιδείξεις στὴν ἄμμο, παρελαύνουν θριαμβευτικῶς κατὰ μῆκος τῆς ἀκτῆς, βάλλουν ἐναντίον μας μὲ τὸ πολυβόλον τῶν κακαρισμάτων των, μᾶς βρέχουν, μᾶς πειράζουν, περνοῦν μὲ μιὰ βουτιὰ ἀπὸ κάτω μας καὶ τορπιλλίζουν τὴν σεμνότητά μας· Πάλι καλά, ποὺ δὲν ἄρχισαν νὰ μᾶς λένε καὶ τρυφερὰ τραγουδάκια γιὰ τὰ πόδια μας, γιὰ τὰ μπράτσα μας ἢ γιὰ τὴν καμποῦρα μας.

Τί πόδια εἶν' αὐτὰ δυὸ πῆχες
ποὺ ἔχουν δέκα πόντους τρίχες.
Τί στῆθος εἶν' αὐτὸ
μάρμαρο σωστό...

Τί λέτε; Δὲν θὰ ἦταν σκόπιμο πρὸς προάσπισιν τῆς σεμνοτυφίας μας, νὰ πηγαίναμε στὰ λουτρὰ μαζὺ μὲ τὴν μαμά μας ἢ μὲ τὴν ἀδελφή μας;

Χωρὶς ὅμως ἀστεῖα, εἶνε γεγονός, ὅτι στὴν πλὰζ κριτικάρονται τὰ ἀνδρικὰ θέλγητρα. Διότι ἐκεῖ μονάχα βρίσκουνε τὴν εὐκαιρίαν οἱ γυναῖκες, νὰ ἰδοῦν τί κρύβουμε κάτω ἀπὸ τὴν συγκαλυπτικὴν τέχνην τοῦ ράφτου μας. Ἡ ἀκτὴ ἔχει τοὺς δικούς της θεούς. Πολλὰ εἴδωλα τῶν σαλονιῶν, κομψοὶ δανδῆδες, παθαίνουν νίλα εἰς τὰ μπαὶν —μὶξτ. Ὅταν γδυθοῦν καὶ δείξουν τοὺς ἀτροφικοὺς ὤμους των, ποὺ μὲ τόσην μαεστρίαν συνεκάλυπτε τὸ καναβάτσο τοῦ σακκακιοῦ, βλέπουν παρασυρομένην ἀπὸ τὸ κῦμα ὅλην τὴν γοητείαν των. Ἐκεῖ θριαμβεύουν ἄλλοι κυρίαρχοι τοῦ ἔρωτος; Οἱ ἀθλητικὲς φόρμες Δὸν —Ζουάν.

Τὰ μπαὶν —μὶξτ δημιουργοῦν νέον πίνακα ἀξιῶν εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦ ἔρωτος. Ἡ ἀκτὴ θὰ ρυθμίζῃ τοῦ λοιποῦ τὶς ἐρωτικές μας προτιμήσεις.

—Ὁ Παῦλος σὲ ἀγαπᾷ, θὰ λέγῃ ἡ μαμὰ στὴν κόρη. Τί λές; Τὸν παντρεύεσαι;

—Πέστου νὰ ἔλθῃ μεθαύριο νὰ πᾶμε στὰ μπάνια, θὰ ἀπαντᾷ ἡ κόρη καὶ ὕστερα θὰ σοῦ πῶ.

Πηγαίνει ὁ Παῦλος στὰ μπάνια καὶ ὑφίσταται τὸ κριτήριον τῆς σωματικῆς του διαπλάσεως ἐκ μέρους τῆς νέας, ἡ ὁποία ἐπιστρέφουσα δηλώνει εἰς τὴν μαμά της:

—Ἀδύνατον να πάρω αὐτόν, ποὺ ἔχει κάτι χέρια, σὰν σπιρτόξυλα καὶ μιὰ καμποῦρα ἀρκετὰ καλλιεργημένη.

—Μὰ παιδί μου, τῆς λέγει ἡ μαμά, μὲ τὸ νὰ ἔχῃ καμποῦρα σημαίνει, ὅτι εἶνε ἐργατικὸ καὶ καλὸ παιδί·

Στὴν ἀκτὴ ὅμως δὲν ἔχει «καλὸ παιδί». Ἔχει μονάχα καλὸ σῶμα. Μόνο αὐτὸ ἔχει πέρασι. Πῶς ὅμως, θέλετε, κυρίες καὶ δεσποινίδες, νὰ εἶνε οἱ ἄνδρες Ἑρμῆδες καὶ Ἀδώνιδες, ὅταν μένουν σκυμένοι ὅλη μέρα στὸ γραφεῖο ἢ μοχθοῦν στὸ ἐργοστάσιον, πάλι γιὰ τὸ δικό σας χατῆρι, γιὰ νὰ ἱκανοποιήσουν δηλαδὴ τὶς δικές σας ἀπαιτήσεις βγάζοντες ὅσο τὸ δυνατὸν περισσότερα χρήματα; Ἀλλ' οἱ γυναῖκες δὲν τ' ἀκοῦνε αὐτά. Καὶ εἶνε ἀνηλεεῖς ὅταν σχολιάζουν τὶς ἀνδρικὲς σωματικὲς ἀδυναμίες.

Μὴ παραξενευθῆτε, συνεπῶς, ἂν αὔριο οἱ ἄνδρες ζητήσουν νὰ κάνουν... χώρια μπάνιο ἀπὸ τὶς γυναῖκες.

ΑΣΗΜ. ΓΙΑΛΑΜΑΣ

Ἡ σαγηνευτικὴ ἠθοποιὸς τοῦ κινηματογράφου Ρούθ Σελύουν, μία ἀπὸ τῆς καλύτερες κολυμβήτριες, τῆς Ἀμερικῆς

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΑΓΑΠΗ ΚΑΙ ΜΑΓΙΑ

ΤΟΥ ΣΜΙΘ ΛΑΝΤΖΙ

Μὲ σκυμμένο τὸ κεφαλάκι της καὶ τὴν πλάτη στηριγμένη εἰς τὸν κορμὸ ἑνὸς πανηψύλου «ὀκουμέ», ἡ Μέντζη, μιὰ νέα τῆς φυλῆς τῶν πυγμαίων γούγια, εἶνε βυθισμένη σὲ σκέψεις πικρές, κττάζοντας μακρυὰ μ' ἕνα βλέμμα θολό. Μέσα σὲ ὀλίγας ἑβδομάδας ἔχει χάσει τὴν φαιδρότητά της, ἔχει παύσει τοὺς χοροὺς καὶ τὰ τραγούδια της. Ὁ πατέρας της, ὁ μεγάλος μάγος Μπιλιτί, ἔχει ἀνησυχήσει ἀπὸ τὴν παράξενη αὐτὴν ἀλλαγή, ἀποδίδοντάς την σὲ κάποια ἀρρώστεια ποὺ δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀνακαλύψῃ.

Ἀπὸ τὸ μικροσκοπικό του σπιτάκι, ἕνα μικρὸ σάνπαι γνιδάκι, ὕψους ἑνὸς μέτρου καὶ πενῆντα καὶ μὲ σχῆμα κυψέλης, κυττάζει τὴν κόρη του, προσπαθῶντας νὰ εἰσχωρήσῃ στὸ μυαλό της. Μὲ ἕνα πλατάγισμα τῆς γλώσσης προσκαλεῖ τὴν γυναῖκά του ποὺ κομματιάζει κρέας γιὰ νὰ τὸ ψήσῃ. Ἐκείνη πλησιάζει ὑποτακτικά.

—Τί ἔχει;... τὴν ἐρωτᾷ χαμηλοφώνως ὁ μάγος, δειχνοντάς της μὲ τὸ βλέμμα τὴν Μέτζη. Εἶνε ἄρρωστη;...

—Ναί.. ἀπαντᾷ ἡ μητέρα μὲ ἕνα χαμόγελο, ἔχει μιὰ μεγάλη ἀρρώστεια, τὴν πιὸ δυσκολοθεράπευτη γιὰ τὶς γυναῖκες. Ἐσύ, μὲ τὴ σοφία σου, ἔπρεπε νὰ τὸ καταλάβῃς...

—Μίλα καθαρώτερα, ἂν δὲν θέλῃς νὰ σοῦ δώσω ἕνα ποτὸ ποὺ θὰ σὲ κάμῃ νὰ σωπάσῃς γιὰ πάντα!

—Μα εἶνε τόσο ἁπλό.. Ἡ κόρη μας ἀγαπᾷ ἕνα νέο ποὺ δὲν τὴν προσέχει.

Ὁ μάγος ἀγριεύει, ὅπως ὅλοι οἱ σύζυγοι, κι' ἂς εἶνε μάγος.

—Εἶσαι τρελλή! Ἡ Μέτζη εἶνε σχεδὸν παιδὶ ἀκόμη. Ἡ βροχὲς φούσκωσαν τὸν μεγάλο ποταμὸ 12 φορὲς μόνο, ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ τὴν ἔβαλα, νεογέννητη, ἐμπρὸς στὸ ἱερὸ δένδρο τῆς φυλῆς μας.

—Δὲν ἐρωτεύονται ἡ γρηές, Μπιλιτί... Θυμήσου πόσο ἦταν πάντοτε στολισμένη ἡ Μέτζη, τὸν τελευταῖο καιρὸ ποὺ ἐπήγαινε νὰ φέρῃ νερὸ κρατῶντας στὸ χέρι τὴν στάμνα της γιὰ νὰ μπορῇ νὰ στρίβῃ γρήγορα πρὸς τὸ ἄλλο μέρος τὸ κεφάλι της, πρὸς ὅλα τὰ μέρη, πόσο ἀνυπόμονα ἐπερίμενε νὰ ἀναγγείλῃ τὸ τάμ— τάμ, τὴν ὥρα τοῦ χοροῦ. Τώρα εἶνε θλιμμένη, διότι δὲν τὴν ἐπρόσεξε ὁ ἄνθρωπος γιὰ τὸν ὁποῖον τὰ ἔκανε ὅλα αὐτά.

—Ἄφησέ με μόνο. Θὰ τὴν ρωτήσω καὶ θὰ μάθω...

—Μίλησέ της μαλακά, ἂν θέλῃς νὰ μάθῃς κάτι.

Ἀκούοντας νὰ τὴν φωνάζῃ ὁ πατέρας της, ἡ Μέτζη ἀνασηκώνει ἔκπληκτη τὸ κεφάλι της. Τί τὴν θέλεις, ἀφοῦ ἔχει τελειώσει πιὰ ὅλην τὴν δουλειά της;...

Τὸν πλησιάζει ἀργά. Τὰ λαμπερά του μάτια, κάτω ἀπὸ τὰ πυκνὰ φρύδια του, τὴν κάμνουν νὰ χαμηλώσῃ τὰ δικά της. Καὶ ὁ μάγος ἀρχίζει:

—Ἀπὸ λίγη ὥρα τώρα, κόρη μου, διαβάζω στὴ σκέψι σου καὶ βλέπω γιατὶ δὲν παίζεις πιά, γιατὶ τὸ γέλοιο δὲν συνοδεύει τὰ λόγια καὶ τὰ τραγούδια σου. Πές μου ποιὸν ἐδιάλεξες, καὶ ἂν συμφωνῶ, θὰ ζητήσω τὴν βοήθεια τῶν πνευμάτων.

—Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἀγαπῶ, εἶνε ἐρωτευμένος ἀπὸ τὸ κυνῆγι καὶ τὸ τόξο του. Μοῦ φαίνεται, πῶς δὲν σκέφθηκε ποτέ, πῶς ὑπάρχουν γυναῖκες στὴ γῆ. Ἡ ζωή του εἶνε τὸ κυνῆγι. Δὲν λογαριάζει τίποτε ἄλλο.

—Καταλαβαίνω. Ἀγαπᾷς τὸν Τιένο.

Ἡ Μέτζη κουνάει τὸ μικρὸ κεφαλάκι της, καταφατικά, ἐνῷ τὸ πρόσωπόν της φωτίζεται ἀπὸ μίαν λάμψι.

—Γι' αὐτόν, φωνάζει μὲ ἀπελπισμένην ἔξαψι, γι' αὐτὸν ἔγινα ὤμορφη τόσα φεγγάρια. Ἄλλαζα συχνὰ τὸ χτένισμά μου ἐλπίζοντας κάθε φορὰ νὰ τραβήξω τὸ βλέμμα του. Ἐστολίστηκα μὲ τὰ ὡραιότερα κογχύλια. Ἄλειψα τὸ δέρμα μου μὲ λίπος ἐλέφαντος χρωματισμένο κόκκινο, ὅπως κάνουν ἡ γυναῖκες τῆς δικῆς μας φυλῆς. Μεταχειρίστηκα τὸν χυμὸ τοῦ μυστικοῦ φυτοῦ ποὺ κάνει τὰ μάτια νὰ λάμπουν ὅπως τὸ νερό, ὅταν τὸ κτυπᾷ ὁ ἥλιος. Ἔβαψα τὰ νύχια μου μὲ «χεννέ». Ἐμαλάκωσα τὸ σκληρὸ δέρμα τῶν χεριῶν καὶ τῶν ποδιῶν του, τρίβοντάς τα ὑπομονητικὰ μὲ ἐλαφρόπετρα. Ἔκαμα ὅ,τι μπορεῖ νὰ κάνῃ μιὰ γυναῖκα, γιὰ νὰ προκαλέσῃ τὴν προσοχὴ καὶ τὴν ἐπιθυμία.

Εἶδα, ἀνατριχιάζοντας ἀπὸ ἐλπίδα, νὰ γλυστρᾷ ἐπάνω μου ἡ ματιὰ τοῦ Τιένο, χωρὶς να μὲ προσέξῃ. Ἀλλ' εἶδα τὸν ἴδιο νὰ γυρίζῃ ἀπὸ τὸ κυνῆγι, μὲ τοὺς ὤμους φορτωμένους ἀπὸ τὸν πάνθηρα ποὺ εἶχε σκοτώσει μὲ τὴν λάμψι τοῦ θριάμβου στὰ μάτια, ἐπιζητῶντας τὸν θαυμασμό. Ἐξάπλωσε στὴ γῆ τὸ ζῶο καὶ τὸ χάϊδεψε μὲ ἕνα βλέμμα πλημμυρισμένο ἀπὸ ἔρωτα γιὰ τὸ κυνῆγι..

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἀπέφυγα ὅλα τὰ μέρη ποὺ μποροῦσα νὰ τὸν συναντήσω. Ἔτριψα τὸ σῶμά μου μὲ γκρίζο χῶμα καὶ σκόρπισα ἄμμο στὰ μαλλιά μου. Πενθῶ για τὸν ἔρωτά μου. Ἡ ζωὴ εἶνε πιὰ πικρότατη γιὰ μένα...

Ἡ πρώτη ἔξαψις τῆς νέας ἐλαττώνεται ὅσο διηγεῖται τὰς ματαίας προσπαθείας της. Ὅταν τελειώνῃ, εἶνε σκυφτή, συντετριμμένη. Τὰ πόδια της λυγίζουν καὶ πέφτει κάτω, κλαίοντας μὲ ἀναφυλητά.

Ὁ Μπιλιτὶ χαϊδεύει τὸν λαιμό της μαλακὰ καὶ ἐξακολουθητικά, συγκεντρώνοντας ἔτσι τὸν μαγνητισμὸν τῶν νευρικῶν κέντρων της, γιὰ νὰ τὴν καταπραΰνῃ. Ἔπειτα προφέρει μὲ φωνὴ ἄχρωμη, ἀλλὰ ἐπιτακτική:

—Ἔχεις δίκηο, κόρη μου. Ὁ Τιένο ἀνήκει στὰ κακὰ πνεύματα καὶ ὄχι στὸν ἑαυτό του. Τὸν ἔχουν μαγέψει οἱ ἐχθροὶ ποὺ μᾶς ἐκυνήγησαν πάντοτε, γιὰ νὰ μᾶς ὑποδουλώσουν καὶ νὰ μᾶς ἐξοντώσουν. Τὰ πνεύματα δὲν τὸν ἀφήνουν νὰ παντρευθῇ καὶ νὰ κάμῃ παιδιά, ἔτσι γιὰ νὰ σβύσῃ ἡ φυλή μας. Θὰ ρωτήσω, κόρη τὸν καθρέφτη τῆς ἀληθείας. Πήγαινε ἐσὺ στὴν δουλειά σου καὶ στὴ μητέρα σου. Καὶ μὴ ξεχνᾷς, ὅτι ὁ νόμος μᾶς λέγει: «Κανεὶς δὲν εἶνε κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του. Ὑπάρχει πάντοτε ἕνα μάτι ἀπάνω ἀπὸ τὸ δικό του».

Ὁ Μπιλιμπὶ κάθεται σὲ μιὰν πέτρα συλλογισμένος. Τὸ χέρι του σηκώνεται κάθε τόσο για νὰ σκαλίσῃ τὴν πίπα του. Εἶνε ἀσφαλῶς μάταιο, νὰ συμβουλευθῇ τὸν «καθρέπτη τῆς ἀληθείας». Ἄλλως τε ἡ μαγικὴ αὐτὴ μέθοδος δὲν εἶνε εὔκολη. Χρειάζεται πολλὲς ὧρες αὐτοϋπνωτισμοῦ, τραγούδια, θυσίας, ἐξορκισμοὺς καὶ τόσα ἄλλα. Στὴν περίπτωσι τοῦ Τιένο πρέπει ἁπλῶς νὰ τοῦ λύσῃ τὰ μάγια. Πρόκειται νὰ διαλέξῃ τὸ καταλληλότερο μέσο.

Ἀφοῦ ὁ Τιένο ἔχει κυριευθῇ ἀπὸ τὸ πάθος τοῦ κυνηγιοῦ, χρειάζεται νὰ τὸν ἐμποδίσῃ ὁ μάγος νὰ κυνηγᾷ, νὰ τοῦ κάμῃ τὸ κυνῆγι ὄχι εὐχάριστο, ἀλλὰ μισητό.

Ὁ Μπιλιτὶ συλλογίζεται ἐπὶ μερικὲς στιγμές. Ἔπειτα σηκώνεται, διαλέγει μερικὰ ἀπὸ τὰ ξηρὰ χόρτα ποὺ ἔχει κρεμασμένα εἰς τὸ βάθος τῆς καλύβας του, παίρνει κάτι μέσα ἀπὸ ἕνα φλασκί, σημειωμένο μὲ ἕνα μαῦρο κύκλον καὶ τὰ βάζει ὅλα νὰ βράσουν στὴν φωτιά. Μία ἀηδιαστικὴ μυρωδιὰ σκορπίζεται ἀπὸ τὸ γεμᾶτο πήλινο δοχεῖο.

Τὸ πρωῒ ἐνῷ ὁ Τένο θὰ ἑτοιμάζῃ τὰ βέλη του, κάποιο χέρι θὰ χύσῃ μυστικὰ μερικὰς σταγόνας τοῦ μαγικοῦ ὑγροῦ μέσα στὸ πέτσινο παγοῦρί του, μὲ τὸ ὁποῖον ξεδιψάει πάντοτε πρὶν ξεκινήσει γιὰ τὸ κυνῆγι.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα ὁ Τιένο, καὶ ὁ βοηθός του Σαμπού, φεύγουν γιὰ τὸ δάσος. Ὁ μάγος χαμογελᾷ αἰνιγματικά. Ξεύρει ὅτι ὁ κυνηγὸς δὲν θὰ χτυπήσῃ τίποτε, γιατὶ τὸ φίλτρο του θὰ τοῦ θολώσῃ τὰ μάτια.

Πράγματι ὁ Τιένο γυρίζει τὸ βράδυ μὲ τὰ χέρια ἄδειανά. Τὰ βέλη του δὲν ἐκτύπησαν κανένα ἀπὸ τὰ ζῶα ποὺ συνήντησε! Εἶνε ἐκνευρισμένος, θυμωμένος.

—Κάποιος ἐπείραξε τὸ τόξο μου! φωνάζει. Μοῦ τὸ ἔχουν χαλάσει.

Ἡ σκοπευτική του ἱκανότης εἶνε τόσο γνωστή, ὥστε ὅλοι μένουν σαστισμένοι ἀκούοντας, ὅτι τὰ βέλη του, δὲν εὑρῆκαν

(Ἡ συνέχεια εἰς τὴν 29ην σελίδα)

ΕΥΘΥΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΠΩΣ ΤΗΝ ΕΠΑΘΕ

ΤΟΥ ΑΛΦΡΕΝΤ ΣΥΡΑΝΟ

Αἱ λουτροπόλεις, συχνάζονται ἀπὸ τοὺς λουομένους. Μὰ ἐπειδὴ οἱ λουόμενοι δὲν ἔχουν τι νὰ κάνουν, παίζουν καὶ χαρτιά. Κοντὰ σ' αὐτοὺς ἔρχονται καὶ χαρτοπαῖκται.

Τὰ βράδυα τὰ καζῖνα,—καὶ εἰδικὰ ἐδῶ τὸ καζῖνο τῆς μικρῆς λουτροπόλεως —εἶνε γεμάτα.

Τὸ παιγνίδι ἦταν δυνατὸ γιατὶ οἱ ξένοι, ἰδίως οἱ Αἰγύπτιοι, πετοῦσαν τὰ χρήματα, ὅπως ἐμεῖς, οἱ κοινοὶ θνητοί, πετοῦμε τὰ κουτιὰ τῶν σιγάρων μας, ὅταν ἀδειάσουν.

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ ἐγίνετο πάλι μεγάλο παιγνίδι. Στὴν θέσι τοῦ μπαγκιέρη ἐκάθητο ἕνας ρωμαλέος κύριος, μεσόκοπος σὰν ἀπόστρατος ἀξιωματικός.

Μοίραζε τὰ χαρτιὰ μὲ τόση ψυχραιμία μὲ τόση ἠρεμία, ποὺ ἔδειχνε ὅτι ἦτο συνηθισμένος στὰς συγκινήσεις ποὺ σκορπᾷ ἡ τράπουλα.

—Κάνετε τὸ παιγνίδι σας, κύριοι!

Μεταξὺ τῶν παικτῶν τοῦ δευτέρου ταμπλῶ ἦταν καὶ κάποιος νέος, ὁ ὁποῖος ηὔξανε διαρκῶς τὴ μίζα του καὶ ἔχανε ἀρκετὰ λεπτὰ ἕως ἐκείνη τὴν στιγμή.

—Ἐννέα ἡ μπάγκα, κύριοι, ξαναφώναξε ὁ γκρουπιέρης, μαζεύοντας τὰ χρήματα.

Ὁ νεαρὸς φάνηκε πὼς στενοχωρήθηκε.

—Αὐτὸ τὸ ταμπλῶ εἶνε ἀσφαλῶς γρουσούζικο, ψιθύρισε.

—Κάνετε τὸ παιγνίδι σας, κύριοι!

Ὁ νέος ἔβαλε δυὸ χιλιάρικα ἐμπρός του, καὶ κύτταξε τὰ χαρτιὰ ποὺ τοῦ ἔδωσε ὁ μπαγκιέρης. Δυὸ φιγοῦρες.

—Χασοτί! ψιθυρίζει νευριασμένος.

Ὁ μπαγκιέρης τοῦ πετᾷ ἀκόμη ἕνα ρήγα. Τὸ ταμπλῶ ἔχασε καὶ πάλιν.

—Ἡ μπάγκα εἶνε πολὺ τυχερή, εἶπε κάποιος.

Ὁ νέος ἦταν ὅλος νεῦρα.

—Σᾶς παρακαλῶ, κύριοι, νὰ μ' ἀφήσετε ἥσυχον. Κυττᾶξτε τὴ δουλειά σας.

—Κάνετε τὸ παιγνίδι σας! ἐπενέβη ὁ γκρουπιέρης.

Ὁ νέος ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὰ χρήματα τῆς μπάγκας.

—Ὀκτὼ χιλιάδες, ἀπήντησεν ὁ γκρουπιέρης.

—Ταμπλῶ ἀ λὰ μαίν!

Καὶ συγχρόνως ἔβγαλε ἕνα δέμα χαρτονομίσματα ἀπὸ τὴν τσέπη του. Τὰ χαρτιὰ μοιράστηκαν καὶ ὁ νέος ἔχασε.

—Ἀρκετὰ γιὰ ἀπόψε! ψιθύρισε καὶ σηκώθηκε.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ, στὰς ὀκτώ, ἕνας γηραιὸς κύριος, μὲ κάτασπρη γενειάδα ζητοῦσε νὰ ἰδῇ τὸν χθεσινὸ μπαγκιέρη τοῦ Καζίνου.

Δὲν εἶχε ἀκόμη σηκωθῇ ἀπὸ τὸ κρεββάτι καὶ ἡ ἐπίσκεψις αὐτὴ τοῦ φάνηκε πολὺ περίεργη.

—Κύριε, τοῦ λέγει ὁ γηραιὸς ἐπισκέπτης, σας ζητῶ συγγνώμην ποὺ σᾶς ἀνησυχῶ τέτοια ὥρα. Ἀλλὰ μὲ ἀναγκάζει ἕνα λυπηρὸν καθῆκον καὶ ἐπικαλοῦμαι ὅλην σας τὴν ἐπιείκειαν.

—Σᾶς ἀκούω, κύριε!

—Θὰ σας ἐξηγήσω. Χθὲς βράδυ παίξατε μπακαρᾶ μὲ κάποιον νέον.

—Ἔπαιξα μὲ πολλούς.

—Ἕνας ἐξ αὐτῶν εἶνε γυιός μου. Ἔχασε εἴκοσι χιλιάδες.

—Πράγματι, ἀλλὰ πλήρωσε.

Ὁ γέρος ἀναστέναξε.

—Αὐτὸ τὸ παιδὶ εἶνε τὸ αἶσχος τῆς οἰκογενείας μας. Τὸ χαρτοπαίγνιο τὸν ἔχει καταστρέψει. Σᾶς ἔδωσε, κύριε, εἴκοσι χιλιάδες εἰς χιλιάρικα.

—Ἀκριβῶς.

—Ἔ, λοιπόν! αὐτὰ τὰ χιλιάρικα εἶνε πλαστὰ κύριε. Σᾶς ἔφερα εἴκοσι γνήσια, γιὰ νὰ σᾶς τὰ ἀλλάξω καὶ θὰ σᾶς παρακαλέσω γονυπετὴς νὰ κρατήσετε τὸ μυστικό. Ἐὰν τὸ ἐμάνθαναν ἡ μητέρα του καὶ ἡ ἀδελφή του θὰ πέθαιναν ἀπὸ ντροπή.

Ὁ κύριος τῆς μπάγκας ἔμεινε ἄναυδος γιὰ λίγες στιγμές.

Συνῆλθε ὅμως γλήγορα ἀπὸ τὴν ἔκπληξί του.

—Πολὺ καλά, κύριε. Σᾶς δίδω τὸν λόγο μου, ὅτι δὲν θὰ μιλήσω. Πιστεύσατέ με λυπήθηκα πολύ.

Τὸ βράδυ ξαναπῆγε στὸ Καζῖνο, ὅπου ὁ νέος παίκτης τὸν περίμενε.

—Ἆ! κύριε, θὰ παίξωμε ἀπόψε τὴν ρεβάνς.

—Ὄχι κύριε, δὲν θὰ παίξωμε.

—Γιὰ ποιὸν λόγο;

—Τολμᾶτε νὰ μ' ἐρωτᾶτε;!

—Δὲν σᾶς καταλαβαίνω.

—Σήμερα τὸ πρωῒ ἔδωσα τὸν λόγο μου στὸν πατέρα σας, ὅτι δὲν θὰ ὁμιλήσω.

—Ὁ πατέρας μου δὲν εἶνε ἐδῶ!

Ὁ ἄνθρωπος τῆς μπάγκας χαμήλωσε τὸν τόνο τῆς φωνῆς του γιὰ νὰ μὴν ἀκούσουν οἱ ἄλλοι.

—Θέλετε νὰ ἐπαναλάβω, μπροστὰ στοὺς κυρίους, ὅτι τὰ χαρτονομίσματα ποὺ μοῦ δώσατε χθὲς τὸ πρωῒ ἦσαν πλαστά!;

—Πλαστά; Πῶς πλαστά; Ἀφοῦ τὰ πῆρα κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὴν Τράπεζαν.

—Ὁ πατέρας σας μοῦ τἄλλαξε σήμερα τὸ πρωΐ.

Ὁ νέος ἄρχισε νὰ γελᾷ.

—Τὴν πάθατε— κύριε—εἶπε. Μήπως ἔχετε τὰ χαρτονομίσματα ποὺ πήρατε εἰς ἀντάλλαγμα;

—Νάτα!

Ὁ νέος τὰ κύτταξε λίγο, μαζύ του καὶ οἱ ἄλλοι παῖκται. Καὶ ὅλοι φώναξαν μαζύ:

—Οὔ: μὰ αὐτὰ φαίνονται ἀπὸ μακρυὰ πῶς εἶνε κάλπικα!

Εἶνε περιττὸν νὰ προστεθῇ, ὅτι ὁ.... σεβαστὸς προσβύτης δὲ ξαναφάνηκε πουθενά.

ΑΛΦΡΕΝΤ ΣΥΡΑΝΟ

Τὸ Πήλιο εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς καλλίτερες θερινὲς ἐξοχές. Ἂν ἔχετε ἀντίρρησι προσέξατε τὴν φωτογραφία μας.

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΕ ΤΕΣΣΕΡΑ ΣΤΑΔΙΑ ΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ ΤΗΣ

Στὰ 17, στὰ 25, στὰ 35 καὶ στὰ 50 χρόνια

Πῶς ἀλλάζουν μὲ τὸν καιρό οἱ ἀντιλήψεις, οἱ σκέψεις, ὅλη ἡ νοοτροπία

1) Στὰ 35 πᾶνε ὅλα αὐτὰ περίπου ἢ σχεδὸν πᾶνε. Ἡ νέα ποὺ εἴδατε πάρα πάνω ἔχει γίνει μιὰ καλὴ σύζυγος καὶ μιὰ καλύτερη μητέρα. 2) Στὰ πενῆντα ἡ κομψὴ κυρία εἶναι πιὰ γρηὰ καὶ ὁ κοσμικὸς νέος εἶναι πιὰ ἕνας χοντρὸς μπατάλικος μὰ στοργικὸς σύζυγος

Ὁ χρόνος εἶνε ὁ μεγαλείτερος μεταμορφωτής. Μᾶς κάνει ἀγνώριστους κι' ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό μας.

Δὲν πρόκειται ἐδῶ περὶ τῆς ἀλλαγῆς ποὺ φέρνει τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου στὰ ἐξωτερικὰ χαρακτηριστικά μας,, ποὺ ἀντικαθιστᾶ δηλαδὴ τὰ χρυσάφια τῶν ξανθῶν μαλλιῶν ἢ τοὺς ἐβένους τῶν μαύρων μπουκλῶν μὲ τὰ χιόνια τοῦ γήρατος, τὰ τριαντάφυλλα τῆς νειότης μὲ τὶς ρυτίδες καὶ τὶς πλαδαρότητες. Πρόκειται περὶ τῆς ψυχικῆς ἀλλαγῆς, ποὺ συντελεῖται μέσα μας, ὅσο περνοῦν τὰ χρόνια. Καὶ ἡ ἀλλαγὴ αὐτὴ εἶνε ἡ ριζικώτερη.

Οἱ ἀντιλήψεις μας, οἱ σκέψεις μας, τὰ γοῦστα μας, ὅλη ἡ νοοτροπία μας ἀλλάζει. Τὶς ὀνειροπολήσεις, ποὺ ἐπλέκαμε στὰ 17 μας χρόνια, τὶς ξεχνᾶμε στὰ 35 ἢ ἂν τὶς θυμηθοῦμε, θὰ μᾶς φανοῦν γελοῖες. Στὰ 17 χρόνια μας μπορεῖ νὰ εἴχαμε πάρει στὰ σοβαρὰ τὸν ἔρωτα καὶ νὰ εἴχαμε μάλιστα ἀποφασίσει, ν' αὐτοκτονήσουμε. Αὐτό, ὅταν τὸ ἀναλογισθοῦμε στὰ 50 χρόνια μας, θὰ γελάσουμε καὶ θὰ ποῦμε!

—Τί τρέλλα!

★

Ἔτσι συμβαίνει σ' ὅλες καὶ σ' ὅλους. Τὰ ὄνειρα τῆς πρώτης νεότητος, τὰ διαδέχεται ἡ φρόνησις τῶν 30 χρόνων καὶ μετὰ ἀκολουθεῖ ἡ πεζὴ ἀντίληψη καὶ ὁ ὑπολογισμὸς τῶν 50 χρόνων. Ὅλοι ξεκινοῦμε μὲ τὰ πειὸ ὡραῖα ὄνειρα γιὰ τὴ ζωή. Ἀλλὰ σιγὰ-σιγὰ ἀρχίζουμε νὰ κάνουμε ἀβαρίες εἰς τὸ φορτίον τῶν ὀνείρων μας, μέχρις ὅτου φθάσουμε εἰς ἕναν σταθμὸν τοῦ βίου μας μὲ ἐντελῶς ἄδειες βαλίτσες.

Γι' αὐτὸ βλέπουμε καὶ τόσα ἀπρόοπτα στὴ ζωή. Ἕνας, ποὺ ξεκινᾷ μὲ τὸν πόθο, νὰ γίνῃ γιατρός, καταντᾷ σκιντζῆς. Ἄλλος, ποὺ σκοπεύει νὰ γίνῃ ποιητὴς γίνεται μπακάλης. Εἶνε ἕνα ἀπέραντο «καρνὲ ντὲ μπάλ» ἡ ζωή, που καθένας προδίδει, λίγο ἢ πολύ, τὴν νεότητα του καὶ χάνει σιγὰ-σιγὰ τὴν νεανική του ψυχὴ καὶ νοοτροπία.

Δὲν πρόκειται ὅμως ἐδῶ νὰ πάρουμε τὸ ζήτημα ἀπὸ τῆς βαρειᾶς, φιλοσοφικῆς του πλευρᾶς. Θὰ ἰδοῦμε μονάχα πῶς ἀλλάζει μὲ τὰ χρόνια ἡ νοοτροπία τῆς γυναίκας ἐπὶ τῶν καθημερινῶν πραγμάτων καὶ ἀπασχολήσεων τοῦ βίου.

★

Θὰ πάρουμε μερικὰ ζητήματα, ποὺ ἀπασχολοῦν ὅλον τὸν γυναικεῖον κόσμον καὶ θὰ βάλουμε νὰ μιλήσουν ἐπ' αὐτῶν τέσσαρες γυναῖκες. Ἡ μία 17 ἐτῶν, ἡ ἄλλη 25, ἡ ἄλλη 35 καὶ ἡ ἄλλη 50. Θὰ ἰδῆτε, πόσο διασκεδαστικὴ εἶνε ἡ ἀντίθεσις τῶν ἀντιλήψεών των.

Περίπτωσις πρώτη: Τὸ ζήτημα τῶν καθημερινῶν ἐξόδων, ποὺ ἀπαιτεῖ κάθε γυναῖκα.

Ἡ νέα τῶν 17 ἐτῶν λέγει ἐπ' αὐτοῦ:

—Δεκαπέντε δραχμὲς θὰ μοῦ ἀρκοῦσαν. Θὰ μποροῦσα νὰ πάω σ' ἕνα σινεμὰ μὲ τὴν φίλη μου.

Ἡ γυναῖκα τῶν 25 ἐτῶν:

—Μὲ πενῆντα δραχμὲς κάτι θὰ μποροῦσε νὰ γίνῃ.

Ἡ γυναῖκα τῶν 35 ἐτῶν:

—Μοῦ χρειάζονται ἀπαραιτήτως 200 δραχμές.

Ἡ γυναῖκα τῶν 50 ἐτῶν:

—Ἡ μία δραχμὴ, εἶνε μία δραχμή. Πρέπει νὰ τὴν ὑπολογίζῃ κανείς.

Τὸ πνεῦμα τοῦ αὐστηροῦ ὑπολογισμοῦ ἔρχεται μὲ τὰ γηρατειά...

Περίπτωσις δευτέρα: Τὸ ζήτημα τῆς διαίτης. Ἐπ' αὐτοῦ ἡ νέα τῶν 17 ἐτῶν λέγει:

—Δὲν ἀξίζει τὸν κόπο, νὰ καταξοδεύετε κανείς, γιὰ νὰ καλοτρώγῃ.

Ἡ γυναῖκα τῶν 25 ἐτῶν:

—Δὲν εἶνε τὸ ἅπαντον ἡ καλοφαγία. Ἔχει καὶ ἄλλες ἀνάγκες καὶ ἀνησυχίες ὁ ἄνθρωπος.

Ἡ γυναῖκα τῶν 35 ἐτῶν:

— Ἡ καλοφαγία παχαίνει καὶ καταστρέφει τὴν σιλουέττα.

Ἡ γυναίκα τῶν 50 ἐτῶν:

—Ἀπὸ ἕνα καλὸ φαγί, ποὺ θὰ μαγειρευθῇ τὸ μεσημέρι πάντα περισσεύει κάτι καὶ γιὰ τὸ βράδυ. Καὶ δὲν ἔχει ἀνάγκη μιὰ νοικοκυρά, νὰ ξαναμαγειρέψῃ.

Πάλι τὸ πνεῦμα τοῦ ὑπολογισμοῦ στὰ γηρατειά.

★

Περίπτωσις τρίτη: Τὸ ζήτημα τῆς χρησιμότητος τοῦ κήπου. Ἐπ' αὐτοῦ ἡ νέα τῶν 17 ἐτῶν λέγει:

—Ὁ κῆπος χρησιμεύει, γιὰ ν' ἀπολαμβάνῃ κανεὶς τὸ σεληνόφως περιδιαβάζοντας ρωμαντικὰ στὰ δρομάκια του.

Ἡ γυναῖκα τῶν 25 ετῶν:

—Ὁ κῆπος χρησιμεύει, γιὰ νὰ βγάζῃ ὡραῖα λουλούδια.

Ἡ γυναῖκα τῶν 35 χρόνων:

—Ὁ κῆπος χρησιμεύει, γιὰ νὰ παίζουν τὰ παιδιά.

Ἡ γυναῖκα τῶν 50 ἐτῶν.:

—Ἕνας κῆπος, ποὺ δὲν ἔχει μέσα ὀπωροφόρα δένδρα καὶ λαχανικὰ, εἶνε τὸ πιὸ ἄχρηστο πρᾶγμα...

Περίπτωσις τετάρτη: Τὸ ζήτημα τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν: Ἐπ' αὐτοῦ ἡ νέα τῶν 17 ἐτῶν λέγει:

—Τὰ οἰνοπνευματώδη ποτὰ μοῦ κάνουν φρικτὴ ἐντύπωσι.

Ἡ γυναῖκα τῶν 25 ἐτῶν:

—Ποῦ καὶ ποῦ ἕνα λικεράκι δὲν εἶνε ἄσχημο.

Ἡ γυναῖκα τῶν 35 ἐτῶν:

—Ὅταν εἶνε κανεὶς μὲ συντροφιά, πρέπει νὰ πίνῃ ἕνα ποτηράκι. Ἐπιβάλλεται...

Ἡ γυναῖκα τῶν 50 ἐτῶν:

—Ἕνα ποτηράκι εἶνε ἀπαραίτητο γιὰ νὰ ξεχνᾷ κανείς.

Περίπτωσις πέμπτη: Τὸ ζήτημα τοῦ ἔρωτος. Ἐπὶ τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου ζητήματος, ἡ νέα τῶν 17 ἐτῶν ἀποφαίνεται:

— Μιὰ γυναῖκα πρέπει νὰ εἶνε ὡραία, γιὰ ν' ἀρέσῃ στὸν ἄνδρα.

Ἡ γυναῖκα τῶν 25 ἐτῶν:

—Μιὰ γυναῖκα πρέπει νὰ εἶνε κομψή, γιὰ ν' ἀρέσῃ στὸν ἄνδρα.

Ἡ γυναῖκα τῶν 35 ἐτῶν:

—Μιὰ γυναῖκα πρέπει νὰ ἔχῃ ἐξυπνάδα καὶ πεῖρα γιὰ ν' ἀρέσῃ στὸν ἄνδρα. (Ἡ ὡμορφιὰ καὶ ἡ κομψότης ἔχει ἐγκαταλείψει τὴν γυναῖκα τῶν 35 ἐτῶν...).

Ἡ γυναῖκα τῶν 50 ἐτῶν:

—Μόνο μὲ τὴν ἀγάπη μπορεῖ ν' ἀρέσῃ μιὰ γυναῖκα στὸν ἄνδρα.

Τί ἄλλο ἔχει, ἀλήθεια, νὰ προσφέρῃ σ' ἕναν ἄνδρα μιὰ γυναῖκα 50 ἐτῶν, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀγάπη;

★

Περίπτωσις ἕκτη: Τὸ ἐπίσης ζωτικὸ ζήτημα τῆς μόδας. Ἐπ' αὐτοῦ ἡ νέα τῶν 17 ἐτῶν λέγει:

—Ἡ μοδίστρα μου ράβει ὡραῖα φορέματα.

Ἡ γυναῖκα τῶν 25 ἐτῶν:

—Μὲ καλὰ κροκὶ μπορεῖ νὰ ἐπιτύχῃ κανεὶς τὰ πάντα.

Ἡ γυναῖκα τῶν 35 ἐτῶν:

—Μὲ ράβει σπουδαῖα ὁ ράφτης μου. (Ἡ γυναῖκα τῶν 35 ἐτῶν προτιμᾷ, ἀντὶ τῆς μοδίστρας, τὸν... μοδίστρο. Ἔχει τοὺς λόγους της).

Ἡ γυναῖκα τῶν 50 ἐτῶν:

—Καλὴ εἶνε αὐτὴ ἡ μικρούλα, πρὺ ἔρχεται καὶ μοῦ ἐπιδιορθώνει τὰ φορέματα, ἀλλὰ νομίζει πὼς ἔχω νομισματοκοπεῖο.

Τὸ γεροντικὸν πνεῦμα τῆς τσιγκουνιᾶς!...

★

Περίπτωσις ἑβδόμη: Τὸ ζήτημα τοῦ γήρατος. Ἡ νέα τῶν 17 ἐτῶν ἀποφαίνεται:

—Εἶνε ἀδύνατον, νὰ φαντασθῶ, πὼς θὰ γεράσω.

Ἡ γυναῖκα τῶν 25 ἐτῶν:

—Ἅμα δὲν θέλει κανεὶς νὰ γεράσῃ, δὲν γερνᾶ.

Ἡ γυναῖκα τῶν 35 ἐτῶν:

—Πόσο γρήγορα γερνάει κανείς!

Ἡ γυναῖκα τῶν 50 ἐτῶν:

—Δὲν βαρυέσαι! Μιὰ ἰδέα εἶνε καὶ τὰ γηρατειά.

Περίπτωσις ὀγδόη: Τὸ ζήτημα τῆς ἀσθενείας. Ἡ νέα τῶν 17 ἐτῶν, ὅταν ἀρρωστήσῃ, λέγει:

—Ἕνα κρυολόγημα ἔχει τὴν ἀξίαν του κατὰ τὸ ὅτι παύει κανεὶς νὰ ρεμπελεύῃ μιὰ μέρα.

Ἡ γυναῖκα τῶν 25 ἐτῶν:

—Ἕνα κρυολόγημα ἔχει τὴν ἀξίαν του κατὰ τὸ ὅτι δὲν δέχεται κανεὶς ἐκδηλώσεις συμπαθείας ἀπὸ πρόσωπα, ποὺ τὸν ἐνδιαφέρουν.

Ἡ γυναῖκα τῶν 35 ἐτῶν:

—Ἕνα κρυολόγημα ἔχει τὴν ἀξίαν του κατὰ τὸ ὅτι μπορεῖ ἡ γυναῖκα ἐλεύθερα, νὰ καλέσῃ στὸ κρεββάτι της τὸν γιατρό. (Ὁ... γιατρὸς τὴν ἐνδιαφέρει αὐτή!)

Ἡ γυναῖκα τῶν 50 ἐτῶν:

—Ἕνα κρυολόγημα ἔχει τὴν ἀξίαν του κατὰ τὸ ὅτι... ἐπακολουθεῖ μιὰ ντουζίνα νέες ρετσέτες.

Περίπτωσις ἐννάτη: Τὸ ζήτημα τῆς ὑπακοῆς τῶν παιδιῶν. Ἡ νέα τῶν 17 ἐτῶν ὑποστηρίζει ἐπ' αὐτοῦ:

—Εἶνε φοβερό, νὰ ἀντιλέγῃ κανεὶς σὲ κάποιον.

Ἡ γυναῖκα τῶν 25 ἐτῶν:

—Εἶνε φοβερό, νὰ μὴν ἔχῃ κανεὶς κάποιον, γιὰ νὰ τοῦ ἀντιλέγῃ.

Ἡ γυναῖκα τῶν 35 ἐτῶν:

—Εἶνε φοβερό, νὰ μὴν ἔχῃ κανεὶς κάποιον, ποὺ νὰ τὸν κουρδίζῃ διαρκῶς.

Ἡ γυναῖκα τῶν 50 ἐτῶν:

—Φοβερὸ πρᾶγμα αὐτὰ τὰ παιδιά. Κάνουν ὅσα δὲν τοὺς λέγει κανείς, νὰ κάνουν.

Περίπτωσις δεκάτη: Τὸ ζήτημα τῆς γυναικείας ἐργασίας: Ἡ νέα τῶν 17 ἐτῶν λέγει:

—Εἶνε ὡραῖον, νὰ ἐργάζεται μόνη της μιὰ γυναῖκα καὶ νὰ ζῇ.

Ἡ γυναῖκα τῶν 25 ἐτῶν:

—Εἶνε ὡραῖον, νὰ ἐργάζεται καὶ ἡ γυναῖκα καὶ ὁ σύζυγος.

Ἡ γυναῖκα τῶν 35 ἐτῶν:

—Εἶνε ὡραῖα, νὰ ἐργάζεται μόνον ὁ σύζυγος.

Ἡ γυναῖκα τῶν 50 ἐτῶν:

—Εἶνε ὡραῖον, νὰ ἐργάζονται ὅλοι τοῦ σπιτιοῦ καὶ νὰ βγάζουν πολλά...

Πῶς ἀλλάζουν, ἀλήθεια, οἱ ἀντιλήψεις γιὰ τὴν ζωήν, ὅσο περνοῦν τὰ χρόνια. Ἀγαπητὲς δεσποινίδες τῶν 17 καὶ 20 ἐτῶν, ποὺ ἔχετε τόσα ὄνειρα, τόσες εὐγενικὲς ἰδέες, ποὺ πλάθεται τόσες χίμαιρες, θὰ ἔλθῃ μιὰ μέρα, ποὺ θὰ γελᾶτε μ' ὅλα αὐτά, ἂν ἐννοεῖται, τὰ θυμᾶστε...

ΠΕΝΝΑΧ.

1) Στὰ 17 χρόνια, μόνο ὁ ἴλιγγος συγκινεῖ τὴν νεότητα. Ἡ μάρκα τοῦ αὐτοκινήτου δὲν ἐνδιαφέρει τὴ νέα, ποὺ μὲ ἕνα οἱοδήποτε φόρεμα καὶ τὰ μαλλιὰ ἀνεμιζόμενα τρέχει — ποῦ; δὲν τὸ ξέρει καὶ ἡ ἴδια. 2) Στὰ 25 χρόνια, τὴν συγκινεῖ ἡ κομψότης. Διαλέγει τὴ μάρκα τοῦ αὐτοκινήτου της καὶ ἑτοιμάζει μὲ πολλὴ ἐπιμέλεια τὸ σπὸρ κοστοῦμι της ποὺ τὸ θέλει ἄψογο

Ο ΑΡΧΙΣΙΔΗΡΟΥΡΓΟΣ

ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΟΝΕ

Τὸ ἀριστούργημα τῆς ρωμαντικῆς φιλολογίας

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἡ Κλαίρη ἄφωνη, γεμάτη ἀπορία καὶ ἀηδία, ἄκουε τὸν δοῦκα ν' ἀναπτύσσῃ τὴν θρασυτάτην θεωρίαν του. Ὁ Βλινὺ ἐπέρασε τὴν κατάπληξιν αὐτὴν μὲ περιέργειαν. Καί, σπεύδοντας νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ ἔργον τῆς διαφθορᾶς, τὸ ὁποῖον ἐνόμιζεν ὅτι εἶχε ἀρχίσει τόσο καλά.

— Σᾶς μιλάω μὲ ἀπόλυτην εἰλικρίνεια, ἐξακολούθησε. Ἡ κρίσις περιλαμβάνει τέσσαρες φάσεις, ὅπως καὶ τὸ φεγγάρι. Τώρα βρισκόσαστε στὴν πρώτη, ποὺ λέγεται φάσις τῆς ἀντιστάσεως. Ὁ ἄντρας σας σᾶς διαφεύγει καὶ σεῖς προσπαθῆτε νὰ τὸν τραβήξετε σιμά σας. Ἐκεῖνος ἀντιστέκεται καὶ σεῖς καταλαβαίνετε ὅτι ὅλες οἱ προσπάθειές σας πᾶνε χαμένες. Καὶ τὸν βλέπετε νὰ προχωρῇ ὁλοταχῶς πρὸς τὴν πρώτην ἀπιστίαν.

»Ἔπειτα θὰ μπῆτε στὴν δευτέραν φάσιν ποὺ λέγεται φάσις τῆς ἀπογοητεύσεως. Τὰ πάντα καταρρέουν, τὰ ἰδανικά σας καταστρέφονται, ἡ ἡσυχία σας χάνεται. Πέφτετε σὲ βαθειὰ μελαγχολία καὶ στρέφεσθε πρῶτα πρὸς τὸν Θεόν, τὸν μεγάλον παρήγορον κάθε συμφορᾶς. Ἐπειδὴ ὁ ἄντρας σας σημειώνει καὶ ἄλλες ἐπιτυχίες, ἡ πίστις σας ἀρχίζει νὰ κλονίζεται. Αὐτὸς εἶνε πολὺ εὔθυμος, ἐνῷ σεῖς εἴσαστε πολὺ μελαγχολική. Καί, στὸ κάτω-κάτω, δὲν εἴσαστε παρὰ εἰκοσιδύο χρονῶν, ὥστε ἔχετε καὶ σεῖς δικαιώματα στὸν ἔρωτα καὶ στὴ ζωή.

»Δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ζῇ κανεὶς γιὰ πάντα μόνος. Μιὰ ὑπόκωφη ὀργὴ καὶ ἀγανάκτησι σᾶς πιάνει καὶ μπαίνετε στὴν τρίτη φάσι τῆς κρίσεως. Ὁ πέπλος ἔχει πέσει ἀπὸ τὰ μάτια σας καὶ βλέπετε τὸν ἄντρα σας ὅπως εἶνε στὴν πραγματικότητα, ἕναν ἄνθρωπον δηλαδὴ κοινότατον, ἀνόητον καὶ ἀδέξιον. Καὶ μετανοεῖτε, ἐπειδὴ μία καὶ μόνη στιγμὴ ἐστενοχωρηθήκατε πρὸς χάριν του. Βλέπετε ὅτι ἀρχίζετε νὰ ἔχετε ἀορίστους τάσεις πρὸς ἀνάλογα πράγματα.

»Τώρα πειὰ ὁ ἄπιστος σύζυγος θὰ τὴν πάθῃ. Τὸ τέλος τῆς κρίσεως πλησιάζει. Κοκκινίζετε ἀκόμη, ἀλλὰ τώρα πειὰ τὸ ἔχετε πάρει ἀπόφασιν, καὶ μπαίνετε στὸ στάδιο τῆς παρηγορίας. Ρῖχτε ἕνα βλέμμα μπροστά σας. Ὅλα εἶνε ρόδινα, ὅλα ἀνθισμένα, ὅλα χαρωπὰ καὶ εὔθυμα. Καὶ μέσα σ' αὐτὸν τὸν ὡραῖον κόσμον, ξεχνάει κανεὶς τόσο εὔκολα! Ἕνα βῆμα ἀκόμη καὶ ἐφθάσατε. Διστάζετε; Κυρία, ἐπιτρέψατέ μου νὰ σᾶς προσφέρω τὸ χέρι γιὰ νὰ σᾶς ἀποδώσω τὶς τιμὲς τῆς φάσεως αὐτῆς, εἰς τὴν ὁποίαν σᾶς περιμένω μὲ μικρὴν ἐλπίδα καὶ πολὺν ἔρωτα.»

Ὁ δοὺξ ἔκαμε νὰ πιάσῃ τὸ χέρι τῆς Κλαίρης.

Ἡ νέα ὅμως τὸν ἔσπρωξε ἀπότομα καὶ τοῦ εἶπε μὲ ὕφος αὐστηρὸ καὶ ἀπειλητικό:

— Οἱ ὑπολογισμοί σας εἶνε πολὺ ἔξυπνοι καὶ φανερώνουν ὅτι ἐμελετήσατε καλὰ τὶς γυναῖκες. Λυποῦμαι ὅμως γιὰ σένα, γιατὶ ἐπρόσεξες μονάχα τὶς ἀνόητες καὶ ἀνισόρροπες γυναῖκες, ξεχνῶντας νὰ προσέξῃς καὶ τὶς τίμιες. Πρέπει λοιπὸν νὰ ξέρῃς πὼς ὑπάρχουν γυναικες ποὺ δὲν χάνουν τὸ λογικό τους, ποὺ ἀρνοῦνται νὰ ἐκδικηθοῦν καὶ παρηγοροῦνται εὔκολα, διατηρῶντας τὴν ἐκτίμησι τοῦ ἑαυτοῦ των. Καὶ τέτοιες γυναῖκες ἀξίζουν τὸν σεβασμὸν τῶν ἄλλων.

— Καλά, καλά! ἔκανε ὁ δούξ. Εἶσθε στὸν ρόλο σας. Περνᾶτε τὴν φάσι τῆς ἀντιστάσεως.

— Ἐὰν ἐπιμείνετε δὲν θὰ βρῆτε παρὰ τὸ μῖσος σ' ἐμένα.

— Ἐπιμένω, γιατὶ δὲν μπορῶ παρὰ νὰ σᾶς ἀγαπῶ.

— Αὐτὸ ποὺ σεῖς καλεῖτε ἔρωτα δὲν εἶνε ἄλλο τίποτε παρὰ μιὰ αἰσχρὴ ἰδιοτροπία. Ἀλλὰ τί εἴδους ἄνθρωπος εἴσαστε σεις, ὥστε νὰ προκαλεῖτε τὸ μῖσος μου, ἀφοῦ ἐγινήκατε ἄξιος τῆς περιφρονήσεώς μου;

Ὁ δοὺξ ἔμεινε γιὰ μιὰ στιγμὴ ἀμίλητος, βλέποντας μπροστά του τὴν Κλαίρη ποὺ ἔτρεμε ἀπὸ τὴν ἀγανάκτησι. Μιὰ τοῦφα ἀπὸ τὰ ξανθιά της μαλλιὰ ἐκυμάτιζε στοὺς ὤμους της. Τὸ στῆθος της ἀνεβοκατέβαινε καὶ τὸ χέρι της ἔσφιγγε νευρικὰ τὸ μαστίγιο.

Ἦταν ὑπέροχη ἐκείνη τὴ στιγμή.

Μανιώδης πόθος κατέλαβε τότε τὸν Βλινύ. Ἔγινε ὠχρός, τὰ μάτια του ἐπέταξαν ἀστραπὲς καὶ προχωρῶντας πρὸς τὴν νέαν μὲ ἀνοιχτὴν ἀγκαλιά, ἐψιθύρισε:

— Τώρα πειὰ τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ μὲ συγκρατήσῃ γιὰ νὰ σὲ ἀπολαύσω!

Τὴν ἄγγιξε. Κι' αὐτὴ ἔνοιωσε τὴ θερμὴ ἀναπνοή του πάνω στὸ πρόσωπό της.

Ὠπισθοχώρησε ἀμέσως καὶ μὲ σφιγμένα χείλη τοῦ ἐφώναξε:

— Πρόσεξε! Πρόσεξε καλά! Ἂν κάμῃς ενα βῆμα ἀκόμη θὰ σὲ μεταχειριστῶ σὰν ἄτιμον ἄνθρωπον καὶ θὰ σὲ χτυπήσω μὲ τὸ μαστίγιο!

Τὴν εἶδε μὲ τὸ χέρι σηκωμένο, ἕτοιμην νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἀπειλή της, καὶ ὠπισθοχώρησε.

Τότε ἐκείνη, περίφανη γιὰ τὸν θρίαμβόν της, σηκώνοντας τὸ ψηλό της ἀνάστημα καὶ τρέμοντας ἀκόμη γιὰ τὴν προσπάθεια ποὺ ἔκαμε:

— Ἐφθάσαμε λοιπὸν στὸ σημεῖον ὥστε νὰ τολμᾶς νὰ μὲ βρίζῃς κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον; Εἶμαι λοιπὸν τόσο δημοσίως ἐγκαταλειμμένη, ὥστε νὰ βρίσκωμαι στὴν διάθεσι τοῦ καθενός; Ἂν εἶχα σιμά μου ἕναν ἄντρα γιὰ νὰ μὲ ὑπερασπισθῇ, θὰ μ' ἐπρόσβαλες ἐσὺ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον; Ἀλλὰ βλέπεις, ὅτι καὶ μόνη μου μπορῶ νὰ ὑπερασπισθῶ τὸν ἑαυτόν μου!

Ὁ δοὺξ ξαναβρῆκε τὴν ψυχραιμία του καὶ ὑποκλίθηκε μπροστά της.

— Θὰ ἀλλάξῃς, εἶπε. Ἔχω ὑπομονὴ καὶ θὰ περιμένω.

Ἡ ψυχρὴ αὐτὴ καὶ θρασυτάτη ἀπάντησι, ἔκαμε τὴν Κλαίρη ἔξω φρενῶν. Ἐκύτταξε τὸν δοῦκα μὲ γουρλωμένα μάτια καὶ μὲ φωνὴ πνιγμένη ἀπὸ θυμό, ἐφώναξε:

— Μάθε λοιπόν, ὅτι καὶ ἂν ἤμουνα ἡ πιὸ δυστυχισμένη τῶν γυναικῶν, καὶ ἂν ἀκόμη καταντοῦσα ν' ἀτιμασθῶ, θὰ διάλεγα γιὰ ἐραστὴν ἕναν ἄγνωστον, ἕνα διαβάτην, παρὰ ἐσένα! Τόση εἶνε ἡ ἀηδία ποὺ μοῦχεις προκαλέσει!

Αὐτὰ τὰ λόγια, ὅσο σκληρὰ καὶ ἂν ἦταν, ἄφησαν τὸν δοῦκα ἐντελῶς ἀδιάφορον. Καὶ μὲ τὸ ἴδιο χαμόγελο τῆς αὐτοπεποιθήσεως ποὺ εἶχε κάμει τὴν Κλαίρην ἔξω φρενῶν, τῆς εἶπε:

— Καλά. Θὰ τὸ ἰδοῦμε!

Ἐκείνη, οὔτε καταδέχτηκε νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ. Ἔστρεψε ἀλλοῦ τὸ πρόσωπο, καὶ προχωρῶντας πρὸς τὴν πλατεῖα ἀπ' ὅπου τὴν ἐχώριζαν λίγα βήματα, ἐπλησίασε στὸ μέρος ὅπου οἱ ὑπηρέτες του κ. Μουλινὲ ἑτοίμαζαν ὀρεκτικώτατον γεῦμα.

Κατὰ βάθος αἰσθανόνταν ἕναν ἀόριστον τρόμον ἀπὸ τὴν ξαφνικὴν ἐκείνην ἐπίθεσιν ἐναντίον τοῦ δουκός. Εἶδε τὰ μάτια του νὰ πετοῦν ἀστραπές, τὰ χέρια του νὰ τρέμουν, τὸ πρόσωπό του νὰ γίνεται κατάχλωμο.

Ἔφριξε στὴν ἰδέα τῆς πάλης, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐγλύτωσε τὴν πρώτη φορὰ χάρις στὴν τόλμη της. Μὴν ἔχοντας πειὰ ἐμπιστοσύνη στὴν τιμὴ τοῦ εὐπατρίδου ἐκείνου, τὸν ὁποιον ἐπὶ τόσον καιρὸ εἶχε λατρεύσει σὰν Θεόν, μὲ ἀπέραντη λύπη, ἦρθε νὰ τεθῇ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν ὑπηρετῶν.

—Νάτα! εἶπε ὁ οἰκονόμος τοῦ κ. Μουλινέ. Ἄρχισαν νὰ ἔρχωνται!

Ἀπὸ ὅλους τοὺς δρόμους τοῦ δάσους ἐφάνηκαν τ' ἀμάξια καὶ οἱ ἱππεῖς, ποὺ ἐπέστρεφαν ἀπὸ τὴν κυνηγετικὴν ἐκδρομή. Ὅλοι μιλοῦσαν κ' ἐφώναζαν χαρούμενοι. Ὁ καθένας προσπαθοῦσε ν' ἀπολαύσῃ ὅσο μποροῦσε καλύτερον τὴν ὥμορφην ἐκείνη ἀνοιξιάτικη μέρα. Ἡ Κλαίρη ἔκαμε μιὰ θλιβερὴ σύγκρισι μεταξὺ τῆς εὐθυμίας αὐτῆς καὶ τῆς μελαγχολίας της. Ἐθύμωνε καὶ μὲ τὴν φύσιν ἀκόμη, γιατὶ ἐγιόρταζεν, ἐνῷ αὐτὴ ἦταν λυπημένη.

Ἕνα ἀμάξι, μπαίνοντας στὴν πλατεῖα, τὴν ἀπέσπασεν ἀπὸ τὶς θλιβερές της σκέψεις.

Ἡ μακρησία καθόταν στὸ βάθος, μ' ἕνα μεγάλο σάλι ἀπὸ δαντέλλες στοὺς ὤμους. Ἡ Κλαίρη ἔτρεξε σιμά της, σὰν νὰ ἤθελε νὰ ζητήσῃ καταφύγιον. Τῆς φαινόνταν ὅτι ὁ ἀέρας ἐκαθάρισε ἀπὸ τὴν παρουσία τῆς εὐγενεστάτης ἐκείνης γυναικός. Σὲ μιὰ στιγμή, σιμά της, ξαναβρῆκε τὴν ἡσυχία της.

Ἡ κυρία Μπολιέ, ἀδιάφορη, ὅπως πάντα, δὲν ἦρθε στὸ δάσος παρὰ μονάχα γιὰ νὰ ἰδῇ τὴν κόρη της ἔφιππην. Μόνο καὶ μόνο γι' αὐτὸ ἄφισε τὴν γλυκειὰ καὶ ἤρεμη ὀκνηρία της.

—Μπᾶ! ἐδῶ εἶσαι μόνη; Ποῦ εἶνε ὁ ἄντρας σου; Καὶ ἡ Σοφία ποῦ βρίσκεται;

—Ἡ βαρώνη τώρα ἦταν ἐδῶ, ἀπάντησε ἡ Κλαίρη ἀτάραχη. Καὶ ὁ Φίλιππος ἐπῆγε νὰ παρακολουθήσῃ τὸ κυνῆγι. Ὁ σύζυγος δὲν πρέπει νὰ μένῃ διαρκῶς σιμὰ στὴν γυναῖκα του, γιατὶ μπορεῖ νὰ παρεξηγηθῇ ἀπὸ τὸν κόσμο, ποὺ ζητάει ἀφορμὴ γιὰ σχόλια.

Ἦταν εὔθυμη καὶ γελοῦσε. Ἡ μαρκησία τὴν ἐθαύμαζε καὶ ἔμεινε εὐχαριστημένη. Ποτέ, ἡ παραμικρὴ ὑποψία δὲν πέρασε ἀπὸ τὸ μυαλό της.

—Εἶσαι ἀρκετὰ εὐτυχισμένη, ὥστε μπορεῖς νὰ κρύβῃς τὴν εὐτυχία του! εἶπε ἡ κυρία Μπολιέ. Καὶ ὁ Φίλιππος εἶνε ὁ λαμπρότερος γαμπρὸς τοῦ κόσμου:..

Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς κυνηγοὺς ἄρχισαν νὰ ἔρχωνται ὁ ἕνας κατόπιν τοῦ ἄλλου καὶ ἀνάγκασαν τὴν μαρκησία νὰ διακόψῃ τὴν ὁμιλία της, καὶ τὴν Κλαίρην νὰ κρύψῃ τὴν στενοχωρίαν της.

Ὁ Λαμπρὼδ καὶ ὁ Ντουτράμπλεϋ, καβάλλα στὰ κάτασπρα ἀφρισμένα ἄλογά τους, ὁ ἕνας κατακόκκινος σὰν ετοιμος νὰ καῇ, καὶ ὁ ἄλλος κατάχλωμος σὰν ἕτοιμος νὰ λιποθυμίσῃ, ἐπροχωροῦσαν στὴ μέση ἀπὸ μιὰν εὐθυμηπαρέα ποὺ τοὺς ἐπαινοῦσε τὴν ἀντοχή τους.

Μὲ μιὰ ματιὰ ἡ Κλαίρη εἶδε τὸν Φίλιππον ποὺ ἐπέστρεφε μὲ τὴν Σωσάνην καὶ τὴν βαρώνην. Ἡ Σοφία ἐκέντησε τὸ ἄλογό της καὶ ὅταν ἔφθασε σιμὰ στὴ φίλη της, τῆς ἐσφύριξε αὐτὰ τὰ λόγια ποὺ ἔκαμαν τὴν νέαν νὰ κοκκινίσῃ:

—Ὅταν ἐφθάσαμε δὲν ἦταν σιμὰ στὴν Ἀθηναΐδα. Τὴν εἶχε ἀφήσει μὲ αὐτὸν τὸν ἠλίθιον τὸν Πατὰκ ποὺ ἐχαλοῦσε τὸν κόσμο μὲ τὴν σάλπιγγά του· Τί ὡραία συντροφιά!...

Ἄρχισε νὰ γελάῃ ἀνοιγοκλείνοντας νευρικὰ τὰ μάτια, ὅταν εἶδε τὴν Ἀθηναΐδα νὰ ἔρχεται κουρασμένη ἀπὸ τὸν φοβερὸν θόρυβον ποὺ ἔκανε ὁ σύντροφός της μὲ τὴν σάλπιγγα.

Ὅταν εἶδε τὴν Κλαίρη ἡ Ἀθηναΐς ἐκέντησε τὸ ἄλογό της, ποὺ ἄρχισε νὰ τρέχῃ μὲ καλπασμό, καὶ κάνοντας μιὰν εἰρωνικὴ χειρονομία πρὸς τὸν δοῦκα, ποὺ στεκόνταν ἀδιάφορος, σὲ ἀπόστασι λίγων βημάτων ἀπὸ τὸ ἀμάξι τῆς κυρίας Μπολιέ:

—Λοιπὸν δοὺξ, σᾶς ξαναβρήκαμε! εἶπε. Καὶ μαζί σας βρίσκουμε τὴν κυρίαν Δερμπλέ. Εἴσαστε πολὺ εὐγενής. Ἐκρατήσατε καλὴ συντροφιὰ τῆς ἐξαδέλφης σας.

Ἔρριξε μιὰ σατανικὴ ματιὰ πρὸς τὸν Φίλιππον, προσπαθῶντας νὰ βάλῃ ὑβριστικὲς σκέψεις στὸ μυαλό του· Ἤθελεν ἔτσι νὰ πάρῃ μιὰ ρεβάνς γιὰ τὴν τόσο ταπεινωτικὴν ἐγκατάλειψιν εἰς τὴν ὁποίαν τὴν εἶχε ἀφήσει.

Ὁ ἀρχισιδηρουργὸς ἐπροχώρησε ἀποφασιστικά, σχεδὸν ἀπειλητικά.

Ἡ Κλαίρη ἔγινε κατάχλωμη. Θὰ ὡρμοῦσαν οἱ δυὸ ἄνδρες, ὁ ἕνας ἐναντίον τοῦ ἄλλου, σπρωγμένοι ἀπὸ τὸ μῖσος τῆς δουκίσσης;

—Δὲν ἤμουν τόσο εὐτυχισμένος ὅσο φαντάζεσαι, ὥστε νὰ κρατήσω συντροφιὰ τῆς ἐξαδέλφης μου, ἀπάντησε ὁ δοὺξ κάνοντας μιὰν ὑπόκλισι μπροστὰ στὴν κυρία Δερμπλέ. Ὅταν ἔφθασε ἐδῶ ἡ θεία μου μὲ εἶχε προλάβει.

—Ὥστε ἀγαπητέ μου, τὸ ἄλογό σου δὲν εἶνε καλὸ καὶ πρέπει νὰ τὸ ἀλλάξῃς, ἀπάντησε ἡ δούκισσα.

Καὶ μὲ τὰ δόντια σφιγμένα ἀπὸ τὴν ἀγανάκτησι, βλέποντας τὰ σχέδιά της νὰ διαλύωνται, ἐχτύπησε δυνατὰ τὸ ἄλογό της στ' αὐτιά, ποὺ ἐπήδησε καὶ μετὰ ἔσκυψε δαγκώνοντας μὲ μανία τὸ χαλινάρι.

Ὁ δοὺξ ἐπροχώρησε ἥσυχα, ἔπιασε τὸ ἄλογο καὶ τὸ σταμάτησε, βοηθῶντας τὴν Ἀθηναΐδα νὰ κατέβῃ.

—Δὲν ὑπάρχει χειρότερο καὶ πειὸ ἐπικίνδυνο πρᾶγμα ἀπὸ τὸ νὰ χτυπάῃ κανεὶς κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ ἄλογό του, εἶπε μὲ τὸ ἀγέρωχον ὕφος του. Μπορεῖς νὰ πέσῃς καὶ τὸ πέσιμο αὐτὸ νὰ ἔχῃ πολὺ κακὲς συνέπειες. Ἄφησε αὐτοὺς τοὺς τρόπους σὲ παρακαλῶ, γιατὶ δὲν εἶνε καὶ τόσο λεπτοί.

Μετὰ ἄφησε τὴν δούκισσαν μὲ τοὺς θυμούς της κ' ἐπῆγε νὰ συναντήσῃ τοὺς φίλους του ποὺ συζητοῦσαν γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ κυνηγιοῦ.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

Ξύπνημα μὲ ξηρὸ στόμα.

Ποιὸς δὲν γνωρίζει αὐτὸ τὸ δυσάρεστο συναίσθημα. Καὶ ὅμως εἶναι εὔκολο νὰ ἀπαλλαγῇ κανείς. Μεταχειρισθῆτε ἀμέσως ἔπειτα ἀπὸ τὸ ξύπνημα, γιὰ τὴν πρωϊνή σας τουαλέττα, ὀδοντόπαστα Χλωροδόντ. Δροσίζει καὶ καθαρίζει, καί, λόγῳ τῆς περιεκτικότητός της εἰς ὀξυγονοῦχα ἅλατα, ἡ ὀδοντόπαστα Χλωροδόντ προκαλεῖ τοὺς σιελογόνους ἀδένας εἰς ἐντονωτέραν ἔκκρισιν καὶ συντείνει οὕτω εἰς τὸν φυσικὸν καθαρισμὸν τοῦ στόματος.

Πρώτη δουλειὰ τὸ πρωΐ
καὶ τελευταία τὸ βράδυ!

Ὀδοντόπαστα Χλωροδόντ

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΕΙΑΣ

«ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΕΙΣΟΔΟΣ!»

ΤΟ ΚΛΕΙΣΙΜΟΝ ΤΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ

Εἶναι εἰς ὅλους γνωστόν, ὅτι εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ μεγάλου πολέμου ὅλα τὰ κράτη ἔκαμαν ὑποχρεωτικὸν τὸ διαβατήριον. Κατόπιν αὐτοῦ ὅλα τὰ οὐδέτερα κράτη ἐγέμισαν ἀπὸ μυστικοὺς πράκτορας ποὺ ἐπροσπαθοῦσαν μὲ κάθε τρόπον νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸ ἐχθρικὸν ἔδαφος.

Εἰς τὴν Ἱσπανίαν, πρὸ παντὸς εἰς τὴν Βαρκελώνην καὶ τὸν Ἅγιον Σεβαστιανόν, ὑπῆρχαν μεγάλα κέντρα κατασκοπείας, γνωστὰ μὲ τὸ περίεργον ὄνομα «Χρηματιστήρια τῆς προδοσίας». Ἐπίσης καὶ εἰς τὴν Δανίαν συνέβαινε περίπου τὸ ἴδιον. Τὸ μεγαλύτερον ὅμως κέντρον τῶν κατασκόπων ἦτο ἡ Ἑλβετία, δεδομένου ὅτι συνώρευε μὲ ὅλα σχεδὸν τὰ ἐμπόλεμα κράτη.

Πόσον ἦτο χαρακτηριστικὸν τὸ περιβάλλον τῆς χώρας ἐκείνης! Ἡ κοσμικὴ ζωὴ εἶχε μεγάλην κίνησιν ἀλλά, ὅπως φαντάζεται κανείς, δὲν ἦτο καὶ πολὺ διακεκριμένη, διότι συνεκέντρωνε τὰ πλέον ἑτερογενῆ στοιχεῖα καὶ ἕνα πλῆθος τυχοδιωκτῶν. Εἰς τὴν ἴδιαν αἴθουσαν νυκτερινοῦ κέντρου ἔβλεπε κανεὶς συγκεντρωμένους τὸν Γιουσοὺφ πασᾶν, ἀνεψιὸν τοῦ Χεδίβου τῆς Αἰγύπτου, τὸν γραμματέα τοῦ Κλεμανσώ, Γεώργιον Καζέλλα, τὸν πρίγκηπα Βὸλφ Μέττερνιχ, τὸν κόμητα Τίρι Μπάρεν, τὴν κυρίαν Καίτην Μπάβιν, μίαν κοσμικὴν κυρίαν διάσημον τότε εἰς τὰ κοσμοπολιτικὰ κέντρα, καὶ ἄλλας προσωπικότητας.

★

Διὰ ν' αὐξήσουν τὴν σύγχυσιν δὲν ἦσαν μόνον οἱ πράκτορες τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν κατασκοπείας, ἀλλὰ ἦσαν καὶ οἱ ἔμπιστοι τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης ἀστυνομίας, τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου ὑπουργοῦ, ἐπιφορτισμένοι μὲ εἰδικὰς ἐντολάς. Καὶ τὸ δίκτυον τῶν δολοπλοκιῶν ἐπλάταινε καὶ περιεπλέκετο ἀκόμη περισσότερον.

Οἱ πράκτορες τῆς Ἀντάντ, μεταμφιεσμένοι εἰς ὑπηκόους οὐδετέρων χωρῶν, προσεπάθουν νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν Γερμανίαν καὶ τὴν Αὐστρίαν, ἐνῷ οἱ πράκτορες τῶν Κεντρικῶν Αὐτοκρατοριῶν προσεπάθουν νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν Γαλλίαν. Τὰ ἐνδιαφερόμενα κράτη ἀντελήφθησαν πολὺ γρήγορα ὅτι, παρ' ὅλας τὰς προφυλάξεις ποὺ ἐλάμβανον, πάντοτε κάποιος ἀνεπιθύμητος ἐπισκέπτης κατώρθωνε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ ἔδαφός των.

Τότε, εἰς τὰ 1917 κατέφυγαν εἰς ἕνα μέτρον ριζικόν: ὅταν προητοιμάζετο καμμία σπουδαία ἐπίθεσις, τὰ σύνορα ἔκλειον το. Ἐπὶ τρεις, πέντε, ὀκτὼ ἡμέρας, κανένας ταξειδιώτης δὲν ἠμποροῦσε νὰ περάσῃ, διὰ καμμίαν αἰτίαν. Πολλοὶ ὅμως

Ὁ κατάσκοπος, στὴ μεγάλη ἀνάγκη μεταχειρίζεται καὶ τὸ πιστόλι.

ταξειδιῶται, ἐντελῶς ἀκίνδυνοι, ὑφίσταντο τεραστίας ζημίας ἀπὸ τὸ μέτρον αὐτό. Μόνον ὅμως ἔτσι, τὸ ἐνδιαφερόμενον κράτος ἦτο βέβαιον ὅτι κανένας ξένος πράκτωρ δὲν ἠμποροῦσε νὰ εἰσέλθῃ ἢ νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὴν χώραν.

★

Ὅσοι ἐταξείδευαν τὴν ἐποχὴν ἐκείνην θὰ ἐνθυμοῦνται ἀσφαλῶς τὰ ἐπεισόδια αὐτά, τὰ ὁποῖα πολλάκις ἔπαιρναν κωμικοτραγικὸν χαρακτῆρα. Οἱ ταξειδιῶται ἦσαν ἕτοιμοι νὰ φύγουν ἀπὸ τὴν Γενεύην κατευθυνόμενοι εἰς τὴν Γαλλίαν, ὅταν τὴν τελευταίαν στιγμὴν ἐπληροφοροῦντο ὅτι τὸ τραῖνο δὲν πρόκειται νὰ φύγῃ, διότι τὰ γαλλικὰ σύνορα ἔκλεισαν. Καὶ ἐπέστρεφαν πάλιν εἰς τὰ ξενοδοχεῖα των.

Επειτα οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἀντελήφθησαν ὅτι τὸ σύστημα αὐτὸ εἶχε τὰ τρωτά του. Ὅταν τὰ σύνορα μιᾶς χώρας ἐκλείοντο, ἦτο ἀρκετὴ ἡ ἔνδειξις αὐτή, διὰ νὰ βγάζουν οἱ ἀντίπαλοι τὸ συμπέρασμα ὅτι ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ κάποια μεγάλη ἐπίθεσις. Ἦτο μία προειδοποίησις πολύτιμος...

Τότε κατέφυγαν εἰς τὰ πλαστὰ κλεισίματα τῶν συνόρων. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας, ἔκλειναν τὰ σύνορα χωρὶς κανένα λόγον, ἁπλῶς καὶ μόνον διὰ νὰ παραπλανήσουν τὸν ἀντίπαλον. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον αἱ ἁρμόδιοι ὑπηρεσίαι δὲν ἠμποροῦσαν πλέον νὰ προσανατολισθοῦν.

★

Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, εἰς τὴν Βέρνην, ἕνας «πληροφοριοδότης» ποὺ εἰργάζετο ἀπὸ ἁπλοῦν πατριωτισμόν, χωρὶς νὰ πληρώνεται, ἔκαμε ἕνα σπουδαιότατον κόλπο. Ὁ πράκτωρ αὐτὸς ἦτο ὁ λοχαγὸς Τζὼν Χένρυ, ὁ ὁποῖος εἶχε προσφέρει πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ἀντάντ.

Ἔφθασε λοιπὸν εἰς τὴν Ἑλβετίαν μὲ πλαστὰ πιστοποιητικά, τὰ ὁποῖα τοῦ εἶχε προμηθεύσει ἡ Ἰντέλιζανς Σέρβις. Ἐγκατεστάθη εἰς τὴν Βέρνην, ὅπου μίαν ἡμέραν ἔθεσεν εἰς ἐφαρμογὴν τὸ τολμηρὸν σχέδιόν του. Μεταμφιεσμένος εἰς ἠλεκτρολόγον εἰσῆλθεν εἰς τὸ ταχυδρομικὸν μέγαρον, ὅπου ἔμεινε κρυμμένος ὁλόκληρην νύκτα. Ἐκεῖ ἠρεύνησε τὴν ἀλληλογραφίαν ποὺ εἶχε μόλις ἀφιχθῇ, καὶ ἔκλεψε μερικὰς ἐπιστολὰς ἀπευθυνομένας εἰς ὕποπτα πρόσωπα.

Δὲν ἠρκέσθη ὅμως εἰς αὐτό. Πολὺ πιθανὸν νὰ συνελαμβάνετο μόλις θὰ ἐξήρχετο ἀπὸ τὸ μέγαρον. Καὶ ἂν τοῦ εὕρισκαν τὰς ἐπιστολὰς αὐτάς, θὰ ἐκαταλάβαιναν ἀμέσως διὰ λογαριασμὸν τίνος εἶχε διαπράξει τὴν κλοπήν, πρᾶγμα ποὺ ἠμποροῦσε νὰ προκαλέσῃ διπλωματικὸν ἐπεισόδιον. Διὰ νὰ τ' ἀποφύγῃ λοιπὸν αὐτὰ ἔκλεψε καὶ μερικὰς συστημένας ἐπιστολάς, περιεχούσας χρήματα καὶ ἀπευθυνομένας εἰς ἀνθρώπους ποὺ δὲν εἶχαν τὴν παραμικρὰν σχέσιν μὲ τὴν πολιτικὴν καὶ τὸν πόλεμον. Ἐὰν τὸν συνελάμβαναν λοιπὸν πράκτορες τῆς ἑλβετικῆς ἀστυνομίας καὶ τοῦ ἔκαμαν ἔρευναν, θὰ τὸν ἐθεωροῦσαν κοινὸν λωποδύτην καὶ ἡ Ἀγγλία δὲν θὰ εἶχε τὴν παραμικρὰν ἐνόχλησιν. Θὰ κατεδικάζετο μὲ πλαστὸν ὄνομα, χωρὶς ν' ἀποκαλύψῃ τὸ παραμικρόν. Ἐφρόντισε μάλιστα νὰ ἐφωδιασθῇ μὲ διάφορα χαρτιὰ ἐκ τῶν ὁποίων ἀπεδεικνύετο ὅτι ἦτο εἰδικευμένος εἰς τὴν κλοπὴν ἐπιστολῶν.

Παρ' ὅλα ταῦτα ἔκαμε τὸ κόλπο του καὶ ἀπεμακρύνθη ἐντελῶς ἀνενόχλητος. Καὶ μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ἡμερῶν οἱ παραλῆπται τῶν συστημένων ἐπιστολῶν τὰς ὁποίας εἶχε κλέψει, τὰς ἔλαβαν κατὰ μυστηριώδη τρόπον, ἀπὸ ἕναν ἄγνωστον.

★

Χάρις εἰς τὴν κλοπὴν αὐτὴν ἐξηκριβώθη ἡ ἐνοχὴ ἑνὸς Μαρίου Ζοζὲ ντὲ Πάσσι, γεννηθέντος εἰς τὴν Ἀργεντινὴν καὶ ἐγκατεστημένου εἰς τὸ Παρίσι ὅπου εἶχεν ἀποκτήσει τὴν γαλλικὴν ἰθαγένειαν. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦτο ἐπὶ κεφαλῆς μιᾶς μεγάλης σπείρας πρακτόρων, κατεσπαρμένων παντοῦ, συνηντῶντο δὲ εἰς μίαν καλύβην παρὰ τὰ γαλλοϊσπανικὰ σύνορα, ἐπὶ τῶν Πυρηναίων. Αλλοι πάλιν εἶχαν ὡς τόπον συγκεντρώσεως τὸν Ἅγιον Σεβαστιανὸν τῆς Ἱσπανίας, πολὺ σιμὰ εἰς τὰ γαλλικὰ σύνορα.

Ἐκεῖ ἦτο ἐγκατεστημένον καὶ τὸ λεγόμενον «Ἐπιτελεῖον τῶν Πέντε», ἀποτελούμενον ἀπὸ πέντε περιφήμους κατασκόπους, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ στρατηγὸς φὸν Σούλτς. Εἰς τὰς ἐπιστολὰς ποὺ ἐκλάπησαν εἰς τὴν Βέρνην ἀνεφέροντο σπουδαιόταται πληροφορίαι ἐπὶ τῶν κινήσεων τῶν πλοίων γύρω ἀπὸ τὸν λιμένα τῆς Τουλῶνος. Ὁ ντὲ Πάσσι, συλληφθείς, ἐτυφεκίσθη εἰς τὸ πολύγωνον τῶν Βιγγεννῶν.

Καταπληκτικὴ ὑπῆρξεν ἐπίσης καὶ ἡ δρᾶσις ἑνὸς δόκτορος Μπραισε, καθηγητοῦ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Γκαῖτιγκ, ποὺ ἐγνώριζε πολλὰς γλώσσας. Ὁ καθηγητὴς αὐτὸς ἦτο φοβερὸς βιβλιόφιλος καὶ ἐπολέμησε μὲ ἀνάλογα ὅπλα. Εἶχεν ἀσχοληθῇ μὲ φωνητικήν, μὲ προβλήματα δηλαδὴ ἀφορῶντα τὸν τρόπον τῆς ὁμιλίας καὶ τὴν προφορὰν τῶν διαφόρων λαῶν.

Ἐγνώριζε καὶ πέντε γλώσσας, ἐκτὸς τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς καὶ τῆς λατινικῆς. Κατὰ συνέπειαν ἠμποροῦσε θαυμάσια νὰ χρησιμοποιήσῃ ὅλας αὐτὰς τὰς γνώσεις διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν σκοπῶν του.

Πράγματι λοιπόν, μετὰ παρέλευσιν ὀλίγου καιροῦ, κατώρθωσε νὰ τελειοποιήσῃ μέχρι τοιούτου σημείου τὰς γνώσεις του, ὥστε νὰ ἀντιλαμβάνεται ἀμέσως τὴν ἔννοιαν μιᾶς συνομιλίας μόνον ἀπὸ τὴν κίνησιν τῶν χειλέων, ὅπως κάμνουν οἱ κωφάλαλοι.

Μεταβὰς εἰς τὴν Ἑλβετίαν, ὁ ἀγαθὸς αὐτὸς γέρων μὲ τὰ κάτασπρα μαλλια καὶ τὸ ἀφελὲς ὕφος, δὲν ἔκαμνε παρὰ τὸ ἑξῆς: ἐκάθητο ἀμέριμνος δῆθεν εἰς τὰ καφενεια καὶ τὰ ἑστιατόρια, καὶ παρακολουθῶν ἀπὸ μακρὰν τοὺς ἀνθρώπους ποὺ τοῦ εἶχαν ὑποδείξει. Καὶ κατώρθωνε νὰ μαθαίνῃ τὸ θέμα τῆς συνομιλίας των, χωρὶς νὰ ἀκούῃ οὔτε λέξιν ἀπὸ ὅσα ἔλεγαν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔμαθε ὀνόματα, διευθύνσεις καὶ προθέσεις ἀνθρώπων ἀνηκόντων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐχθροῦ, παρασημοφορηθεὶς ἐν τέλει δι αὐτό.

ΑΓΑΠΗ ΚΑΙ ΜΑΓΙΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 26ης σελίδος)

τὸν στόχον των. Τότε ὁ μάγος πλησιάζει καὶ τοῦ προτείνει:

—Ὁ Λάτο καὶ ὁ Καλὶ ποὺ εἶνε καλοὶ σκοπευταί, ἂν πάρουν μὲ τὴν σειρὰ τὸ τόξο τοῦ Τιένο καὶ ἂς σημαδέψουν ἀπὸ εἴκοσι βήματα τὴν ἄκρη αὐτοῦ τοῦ ξύλου. Ἂν τὴν ἐπιτύχουν, θὰ πῇ, ὅτι τὸ ὅπλο δὲν ἔχει τίποτε. Ἀλλοιῶς θὰ ἀναζητήσωμεν ἐκεῖνο ποὺ τὸ χάλασε.

Ἡ λογικὴ αὐτὴ πρότασις γίνεται ἀμέσως δεκτή. Πρῶτα ὁ Λάτο καὶ κατόπιν ὁ Καλὶ παίρνουν τὸ τόξο, δοκιμάζουν τὴν χορδή του, γονατίζουν, στηρίζουν τὸ ἕνα ἄκρο του στὸ ἔδαφος, διαλέγουν ἕνα βέλος καὶ τὸ φυτεύουν ἀπὸ μακρυὰ εἰς τὴν κορυφὴ τοῦ ξύλου.

Ὅλοι κυττάζουν εἰρωνικὰ τὸν Τιένο. Ἐκεῖνος ἔξω φρενῶν ἁρπάζει τὸ ὅπλο του καὶ σημαδεύει καὶ αὐτός. Οἱ θεαταὶ κρατοῦν τὴν ἀναπνοή των.. Ἀλλὰ καὶ τὸ βέλος περνᾷ σφυρίζοντας δίπλα ἀπὸ τὸ ξύλο καὶ χάνεται ἀνάμεσα εἰς τὰ φύλλα.

Ὁ Τιένο κυττάζει τὸ τόξον μὲ μάτια διεσταλμένα, μὴ μπορῶντας νὰ καταλάβῃ πῶς δὲν ἐκτύπησε τὸ στόχο, ἀφοῦ τὸ ὅπλο εὑρίσκεται εἰς καλὴν κατάστασιν.

Ἐπὶ τέλους, χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξι καὶ χωρὶς νὰ κυττάξῃ κανένα, διευθύνεται μὲ βαρὺ βῆμα πρὸς τὸ σπίτι του.

Ὁ μάγος τοῦ κόβει τὸν δρόμο γιὰ νὰ τοῦ εἰπῇ:

Σήκωσε τὸ κεφάλι σου, Τιένο. Κύτταξε τὸν Μπιλιτί, ποὺ τοῦ ἔδωσαν οἱ θεοὶ καὶ ἡ φύσις τὴν δύναμι νὰ προστατεύῃ τὴν φυλή του. Ὁ Μπιλιτὶ σοῦ λέει: Τὰ κακὰ πνεύματα ἔχουν μπῇ στὸ τόξο σου. Δὲν θέλουν νὰ πᾶς στὸ κυνῆγι. Δῶσέ μου τὸ ὅπλο σου. Θὰ τὸ βάλω κάτω ἀπὸ τὸ ἱερὸ δένδρο, τὴν μεγάλη καρυδιά.

Ἐσὺ πρέπει νὰ πηγαίνῃς γιὰ ἕνα ὁλόκληρο φεγγάρι καὶ ἀφοῦ πέφτει ὁ ἥλιος, νὰ βρίσκῃς μεγάλα ψάρια «νυνύμα», κρυμμένα κάτω ἀπὸ τὶς πέτρες τοῦ ποταμοῦ. Θὰ τοὺς παίρνῃς τὰ αὐγὰ καὶ τὰ μάτια καὶ θὰ μοῦ τὰ φέρνῃς. Τὴν ἄλλη μέρα θὰ τρῶς τὸ κρέας τους.

Ἡ Μέτζη, ἡ κόρη μου, ποὺ ξέρει καλὰ τὸ ποτάμι, θὰ ἔρχεται μαζύ σου, γιὰ νὰ σοῦ δειχνῇ ποῦ κρύβονται τὰ «νυνύμα» καὶ νὰ σὲ μαθαίνῃ ὅλες τὶς πονηρίες τους:

Δυὸ φεγγάρια μετὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν τὰ τὰμ—τὰμ ἐκτυποῦσαν εὔθυμα σὰν τρελλά, σκορπίζοντας σὲ ὁλόκληρο τὸ δάσος τὴν εἴδησι τοῦ γάμου τοῦ Τιένο, τοῦ κυνηγοῦ καὶ τῆς Μέτζης, τῆς κόρης τοῦ μεγάλου μάγου.

ΣΜΙΘ ΛΑΝΤΖΙ

ΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 7ης σελίδος)

ποὺ ἐκλήθητε μὲ τὸν ἐνθουσιασμόν, τὴν λιτότητα, τὴν σοβαρότητα, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν αὐστηρότητα τοῦ ἤθους σας νὰ δώσετε ἕνα νέον ρυθμὸν εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ πνευματικὴν ζωὴν τῆς κοινωνίας μας, σεῖς ποὺ εἶσθε οἱ φύλακες τῆς ἱεραρχίας, τὰ στοιχεῖα τῆς νέας ζωῆς, ἡ ἔκφρασις τῆς νέας Ἑλλάδος πρέπει νὰ εἶσθε ἄψογοι.

Ἡ πειθαρχία τῆς 4ης Αὐγούστου ἔγινε ἀποδεκτὴ ἐκ μέρους ὅλων. Ἐὰν ὅμως διεταράσσετο μίαν ἡμέραν ἡ πειθαρχία αὐτή, θὰ συντελέσετε εἰς τὴν ἐπαναφοράν της. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἔχετε τὸ κῦρος ἑνὸς τοιούτου ὑψηλοῦ κρατικοῦ καθήκοντος, πρέπει νὰ εἶσθε, ἐπαναλαμβάνω, ἄψογοι ἐν παντί. Μόνον ὠργανωμένοι, θὰ δυνηθῆτε νὰ ἐπιβάλετε ἰς τοὺς ἄλλους τὴν πίστιν σας.

Πολλοὶ παρεξήγησαν τοὺς σκοποὺς τῶν ὀργανώσεών σας καὶ εἶπαν, «μὰ ἀφοῦ ὑπάρχει ὁ στρατός;» Ἀλλὰ ὁ στρατὸς ἔχει ἄλλον προορισμόν. Ἔχει ὡς ὑψηλὸν προορισμὸν τὴν ἄμυναν τοῦ πατρῴου ἐδάφους, τὴν ἐκπλήρωσιν ἐθνικῶν σκοπῶν, καὶ ὅλοι εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ἐὰν ποτὲ παρίστατο ἀνάγκη ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς τώρα ποὺ ἐπανεῦρε τὸν φυσικόν του ἀρχηγόν, τὸν Βασιλέα συνεχίζων μακραίωνα ἡρωϊκὴν παράδοσιν θὰ ἔδρεπε καὶ πάλιν νέας δάφνας εἰς τὰ πεδία τῆς τιμῆς.

Ἐνῷ σεῖς, ὅπως εἶπα πρίν, εἶσθε ὁ στρατὸς τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς μας εἰρήνης. Ἱδρύθητε μὲ σκοποὺς πολιτικοὺς καὶ κοινωνικοὺς μέσα εἰς τὰ πλαίσια τοῦ ἐθνικοῦ κράτους. Καὶ ἐπειδὴ ἡ ζωὴ εἶνε διαρκὲς γίγνεσθαι, ἕνας συνεχὴς ἀγὼν δημιουργίας, διαρκῶς διαπαιδαγωγούμενοι, διαρκῶς ἐκπονούμενοι, διαρκῶς ἀγωνιζόμενοι θὰ κατορθώσητε συνδυάζοντες τὰς πνευματικὰς καὶ σωματικάς σας δυνάμεις νὰ ἐξυπηρετήσετε τὴν ὁλότητα ἐξασφαλίζοντες καὶ ἑδραιώνοντες τὴν ἀλληλεγγύην τῆς φυλῆς.

Μόνον οὕτω συντασσόμενοι, ἁγνοί, ἐνθουσιώδεις, πιστοί, θὰ ἠμπορεῖτε ν' ἀψηφᾶτε τὸν κίνδυνον, ν' ἀγαπᾶτε τὴν δρᾶσιν, νὰ ἔχετε τὸ αἴσθημα τῆς τιμῆς, τῆς προσωπικῆς ἀξιοπρεπείας, τῆς εὐγενοῦς ἁμίλλης, καὶ νὰ αἰσθάνεσθε πρὸ παντὸς τὴν ἱερότητα τῆς αὐτοθυσίας. Συνεπῶς αἱ βασικαὶ σας ἀρχαὶ θὰ εἶνε: ἡ ἀρετὴ τοῦ μαχητοῦ, ἡ ἀρετὴ τοῦ πολίτου. Καὶ ὑπόδειγμά σας: ἡ ζωὴ τοῦ ἀρχηγοῦ. Καὶ αὐτὸ ἀκόμη: Εἶσθε ἤδη ἕνα μεγάλο τμῆμα τῆς δημοσίας γνώμης. Ὠργανωμένοι καὶ ἐμπνευσμένοι, θὰ δεκαπλασιάσετε τὴν δύναμίν σας καὶ ἐντὸς ὀλίγου χρόνου ὅλη ἡ χώρα θὰ ἔχῃ συγχωνευθῇ μαζί σας. Τώρα μὲ ἠκούσατε καὶ θὰ σκεφθῆτε. Ἀλλὰ πρὶν χωρισθοῦμε, σᾶς ἐρωτῶ: Ἂν ποτὲ σᾶς θελήσῃ ὁ Βασιλεύς, θὰ εἶσθε ἕτοιμοι; Ναί! Ἂν ποτὲ σᾶς καλέσῃ ὁ ἀρχηγός, θὰ εἶσθε παρόντες; Ναί! Ἂν ποτε σᾶς χρειασθῇ ἡ πατρίς, θὰ πῆτε «μέχρις ἐσχάτων»; Ναί!

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ
«ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΓΑΜΟ»

ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥ κ. Ν. ΓΥΡΑ

Μία ἀκόμη ἐπιστολὴ τοῦ ἰατροῦ κ. Γύρα πρὸς τὴν ἔγκυο Ντόρα. Ποιὲς συμβουλές! Τί ἄγνωστα πράγματα. Διαβάστε την ὅλες:

«Ἀγαπητή μου Ντόρα,

Μπῆκες αἰσίως στὸν ὄγδοο μῆνα. Πλησιάζει ὁ καιρὸς ποὺ θὰ γεννήσῃς.

Ὡς τόσο ἡ ἐγκυμοσύνη δὲν σὲ κούρασε σχεδὸν καθόλου, μόνο ποὺ χόντρηναν λίγο τὰ χαρακτηριστικά σου κι' ἐν γένει ὅλο σου τὸ σῶμα σὰν νὰ φούσκωσε λιγάκι. Δὲν εἶναι τίποτε τὸ παθολογικόν· εἶναι ἀπὸ τὸ νερὸ ποὺ κατακρατεῖ ὁ ὀργανισμός σου, γιὰ νὰ ἔχῃ ἐφεδρεῖες, στὸ τοκετό, ὥστε ν' ἀντικαταστήσῃ τὸ αἷμα ποὺ θὰ χάσῃς. Τὴν ἐπομένη τῆς γέννας σου ὅλα τὰ πριξίματα θὰ ἔχουν περάσει.

Οὔτε πρέπει νὰ σ' ἀνησυχοῦν οἱ λεκέδες, ποὺ ἔβγαλες στὸ πρόσωπό σου· κι' αὐτοὶ μετὰ τὸ τοκετὸ ἐξαφανίζονται συνήθως.

Ὅσο γιὰ τὰ μουδιάσματα ποὺ ἔχεις καὶ τὶς συχνὲς κράμπες, εἶναι κι' αὐτὰ φυσιολογικὰ φαινόμενα. Μὲ τὸ τοκετὸ ὅλα θὰ περάσουν.

Δὲν εἶναι ἀλήθεια, ὅτι οἱ ἔγκυες δὲν κάνει νὰ παίρνουν κινῖνο γιὰ τὸ φόβο τῆς ἀποβολῆς. Πόσες δὲν παίρνουν σωληνάρια ὁλόκληρα γιὰ ν' ἀποβάλουν, χωρὶς ὅμως κανένα ἀποτέλεσμα! Μόνο ποὺ δὲ πρέπει νὰ παίρνεται τὸ κινῖνο ἔτσι χωρὶς λόγο. Μ' ἂν ὑπάρχῃ ἑλονοσία, ἐπιβάλλεται τὸ κινῖνο, γιατὶ ὁ κίνδυνος τῆς ἑλονοσίας εἶνε μεγάλος καὶ γιὰ τὸ παιδὶ καὶ γιὰ τὴν μητέρα.

Εἶναι ἀλήθεια, πὼς πολλὰ ἔμβρυα πέθαναν, ὅταν ἡ μητέρα ἔπαιρνε κινῖνο κι' ὁ κόσμος τὸ ἀπέδωσε σ' αὐτό. Μὰ δὲν εἶναι τὸ κινῖνο ποὺ τὰ σκότωσε, ἀλλὰ ἡ ἑλονοσία. Γι' αὐτὸ μόλις ὁ γιατρὸς διαγνώσει τὴν ἑλονοσία, πρέπει νὰ παίρνεται κινῖνο, γιατὶ ὅπως σοῦ εἶπα, ὁ κίνδυνος τῆς ἑλονοσίας εἶναι τρομερός.

Τώρα ποὺ σοῦ μιλῶ γιὰ κινῖνο, ἐφιστῶ τὴ προσοχή σου, στὸ νὰ μὴν ἀφίσῃς ποτὲ σωληνάρια κινίνου ἀκλείδωτα, γιατὶ πόσες μητέρες ἔκλαψαν νεκρὸ τὸ παιδί τους ἀπ' αὐτή τους τὴν ἀμέλεια...

Μὲ ρωτᾶς τί νὰ κάνῃς γιὰ νὰ προετοιμάσῃς τὸ στῆθος σου, ὥστε νὰ μὴ πληγιάσῃ κατὰ τὸ θήλασμα. Ἡ καλύτερη τακτικὴ εἶναι νὰ μὴ τὸ πειράζῃς καθόλου!

Συμβουλεύουν συνήθως κομπρέσσες ζεστές, ἐντριβὲς μὲ ἀλκοὸλ ἢ μὲ κολώνια, πλύσεις μὲ ζωμὸ ἀπὸ κυδωνοκούκκουτσα, καὶ... καὶ... ἑκατὸ συνταγὲς ἔχουν οἱ γυναῖκες. Ἡ κάθε μιὰ θὰ σοῦ πῇ καὶ ἀπὸ μιά-δυό. Μὰ νὰ μὴ κάνῃς τίποτα ἀπ' αὐτά, ποὺ μᾶλλον βλάπτουν παρὰ ὠφελοῦν.

Μόνο νὰ χρησιμοποιήσῃς ἕνα καλὸ σουτιέν, ὅπως σοῦ ἔγραψα κι' ἄλλη φορά, ποὺ θὰ τὰ ὑποβαστάζῃ ἁπλῶς, χωρὶς νὰ τὰ σφίγγῃ καθόλου.

Πολλὲς γυναῖκες τὰ πιέζουν, γιὰ νὰ δοῦν ἂν ἔχουν γάλα κι' ἂν θὰ εἶναι καλὲς παραμάνες! Μὰ ἀκόμα κι' ἂν ἔχουν ἄφθονη ἔκκριση πρὶν ἀπὸ τὸ τοκετό, δὲν εἶναι δεῖγμα αὐτό, ὅτι θὰ ἔχουν ἀργότερα πολὺ γάλα.

Εἶναι καλύτερα νὰ μὴ τὰ προσέχῃς, νὰ μὴ τὰ πειράζῃς καθόλου. Ἀργότερα, ὅταν θὰ γεννήσῃς, θὰ σοῦ γράψω τί πρέπει νὰ κάνῃς, γιὰ νὰ μὴν ὑποφέρῃς. Τὸ μόνο ποὺ χρειάζεται, εἶναι ἡ καθαριότης. Νὰ σαπουνίζῃς τὸ στῆθος σου κάθε μέρα, ὅπως ἄλλωστε κι' ὅλο σου τὸ σῶμα.

Μὲ ρωτᾶς ἂν εἶναι ἀληθινὸ αὐτὸ ποὺ σοῦ εἶπαν, ὅτι ἂν κάνῃς κάθε μέρα μπάνιο, θὰ μαλακώσουν τὰ μόρια κι' ὁ τοκετὸς θὰ εἶναι ἔτσι εὐκολώτερος. Ὄχι δὲν εἶναι ἀλήθεια. Δὲν ἔχει καμμιὰ σχέση τὸ μπάνιο μὲ τὴν εὔκολη γέννα.

Νὰ ἐξακολουθήσῃς, ὅπως εἶσαι μαθημένη. Ἂν ὅμως σ' εὐχαριστεῖ καὶ σοῦ εἶναι εὔκολο νὰ παίρνῃς κάθε μέρα μπάνιο, κάμε το. Τὸ μπάνιο εἶναι τόσον ὡραῖο, τόσο καλὸ πρᾶγμα! Μόνο νὰ μὴν εἶναι πολὺ ζεστὸ γιὰ νὰ μὴ σὲ κουράζῃ καὶ νὰ προτιμᾶς νὰ τὸ παίρνῃς τὸ βράδυ πρὶν νὰ κοιμηθῇς. Ἔτσι, ὅπως θὰ εἶναι σ' εὐχάριστη θερμοκρασία, νὰ κάθεσαι πολλὴ ὥρα μέσα. Τὸ μπάνιο θὰ σὲ ξεκουράζῃ, θὰ σοῦ ἀναπαύῃ τὰ νεῦρα καὶ θὰ κοιμᾶσαι πιὸ ἥσυχα, πιὸ γλυκά. Προπαντὸς στὶς νευρικὲς γυναῖκες κάνει ἄπειρο καλό, γιατὶ χαλαρώνει τὰ νεῦρα καὶ τὶς ξεκουράζει.

Μόνο νὰ προσέχῃς τοὺς τελευταίους μῆνες νὰ ἔχῃς πάντα ἕνα βοηθό, ὅταν θὰ μπαίνῃς καὶ θὰ βγαίνῃς ἀπὸ τὸ μπάνιο, γιατὶ τότε ἡ γυναῖκα γλυστρᾶ εὔκολα, χάνει τὴν ἰσορροπία της καὶ μπορεῖ νὰ χτυπήσῃ ἄσχημα!

Ἐλπίζω νὰ μὴ φορᾶς καλτσοδέτες, αὐτὸ τὸ τόσο ἀνθυγιεινὸ πρᾶγμα. Μ' ἂν κατὰ τύχη φορᾶς, νὰ τὶς πετάξῃς ἀμέσως. Ἡ καλτσοδέτα σφίγγει τὸ πόδι, ἡ κυκλοφορία δὲν γίνεται καλά, κι' αὐτὸ τὸ σφίξιμο εὐκολύνει νὰ γίνουν κιρσοί, στοὺς ὁποίους ἡ ἔγκυος γυναῖκα ἔχει προδιάθεση.

Εἶναι τόσο πρακτικὲς καὶ κομψὲς οἱ ζαρτιέρες, ποὺ ἀπορῶ πῶς ὑπάρχουν ἀκόμα γυναῖκες, ποὺ μεταχειρίζονται τὶς καλτσοδέτες.

Κάνε μιὰ στενὴ λωρίδα ἀπὸ ὕφασμα, στὴν ὁποία νὰ κρέμωνται οἱ ζαρτιέρες· αὐτὸ θὰ σοῦ βαστᾶ καλύτερα τὶς κάλτσες ἀπὸ τὶς καλτσοδέτες.

Δὲν πρέπει νὰ φορᾶς ζῶνες, ποὺ θὰ σοῦ πιέζουν τὴ κοιλιά. Εἶναι πολὺ κακὸ αὐτὸ ποὺ κάνουν μερικὲς ἔγκυες γυναῖκες, ποὺ σφίγγονται πολύ, γιὰ νὰ μὴ φαίνεται ἡ κοιλιά τους. Μόνον ἐκεῖνες ποὺ ἔχουν ἀγύμναστη κοιλιά, πρέπει νὰ φοροῦν τοὺς πρώτους μῆνες τὸ κορσὲ ποὺ ἦταν μαθημένες, χωρὶς ὅμως νὰ τὸν σφίγγουν πολὺ κι' ἀργότερα μιὰ ζώνη, ποὺ θὰ ὑποβαστάζῃ τὴ κοιλιὰ καὶ θὰ τὴ περιβάλῃ μ' ἕνα ἁπαλὸ σφίξιμο. Δηλ. πρέπει ἡ ζώνη ν' ἀντικαταστήσῃ αὐτὸ ποὺ θὰ ἔκαναν οἱ μῦς τῆς κοιλιᾶς, ἂν ἦσαν γυμνασμένοι.

Μετὰ τὴ γέννα καὶ μόλις σηκωθοῦν ἀπὸ τὸ κρεββάτι, πάλι πρέπει νὰ φορέσουν τὴ ζώνη ποὺ ἦταν μαθημένες, γιὰ νὰ μὴν ὑποφέρουν ἀπὸ τὰ νεφρά τους.

Καὶ σὺ τὸν ἔνατο μῆνα ἂν πέσῃ ἡ κοιλιά σου πρὸς τὰ μπρὸς ἢ σὲ «βαραίνῃ» πολύ, κάνε μιὰ τέτοια ζώνη μόνη σου, στὸ σπίτι σου, μὲ μιὰ ραφτρούλα, ἀπὸ κοινὸ κάμποτ ἢ χασέ· ὅπως βλέπεις, δὲν πιέζει τὴ κοιλιά, ἁπλῶς τὴν ὑποβαστάζει.

Ἀφοῦ ἔχῃς ὄρεξη, νὰ τρῶς ὅσο θέλεις. Μὴ ξεχνᾶς, ὅτι χρειάζεσαι περισσότερη τροφή, τώρα ποὺ εἶσθε δυό! Δὲν εἶναι ἀληθινὸ αὐτὸ ποὺ νομίζει ὁ κόσμος, ὅτι ἡ μητέρα ἂν φάγῃ λίγο ἢ πολύ, θὰ ἐπιδράσῃ ἀνάλογα στὸ ἔμβρυο καὶ θὰ γίνῃ μεγάλο ἢ μικρό. Δὲν ἔχει καμμιὰ σχέση ἡ ποσότης τῆς τροφῆς μὲ τὸ μεγάλωμα τοῦ παιδιοῦ. Τὸ ἔμβρυο γίνεται, ὅ,τι εἶχε σκοπὸ νὰ γίνῃ, χωρὶς νὰ ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὴ ποσότητα ποὺ τρώγει ἡ μητέρα.

Ὥστε τρῶγε ὅσο θέλεις. Μόνο νὰ τρῶς στὶς δέκα τὸ πρωῒ καὶ τὸ ἀπόγευμα, γιὰ νὰ μὴ παραφορτώνεται τὸ στομάχι μόνο τὸ μεσημέρι. Τὸ βράδυ ἂν ἔχῃς δύσπνοια ἀπὸ τὸ φαῒ καὶ στενοχώρια, καλύτερα νὰ τρῶς πολὺ ἐλαφρά, γιατὶ ὅταν ξαπλώνεσαι, ἡ κοιλιὰ πιέζει τὸ στομάχι καὶ φέρνει ἐνοχλήσεις.

Οἱ ξινίλες ποὺ ἔχεις, εἶναι κάτι πολὺ συνηθισμένο στὶς ἔγκυες καὶ μετὰ τὸ τοκετὸ περνοῦν. Ἂν σ' ἐνοχλοῦν πολύ, νὰ λιγοστέψῃς τὸ ἁλάτι ἀπὸ τὸ φαΐ σου κι ἐν ἀνάγκῃ νὰ τὸ ἀποφύγῃς ἐντελῶς.

Σοῦ λένε νὰ περπατᾶς πολλὲς ὧρες τὴν ἡμέρα, γιὰ νὰ γεννήσῃς εὔκολα. Οὔτε αὐτὸ εἶνε ἀληθινό. Βέβαια ὁ περίπατος εἶναι πολὺ ὠφέλιμος σ' ὅλους μας καὶ μακάρι ἂν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι περπατοῦσαν κάθε μέρα. Μὰ μιὰ γυναῖκα ποὺ δὲν περπατοῦσε πρὶν πολύ, δὲν εἶναι ἀνάγκη μόλις μείνῃ ἔγκυος ν' ἀρχίσῃ πολύωρους περιπάτους, ποὺ θὰ τὴ κουράζουν, χωρὶς νὰ τὴν ὠφελοῦν! Θὰ σοῦ πῶ γιὰ τὸ περίπατο, ὅ,τι σοῦ ἔγραφα γιὰ τὰ μπάνια. Νὰ ἐξακολουθήσῃς ὅπως ἦσουν μαθημένη. Νὰ περπατᾶς, μόνον ἂν σ' εὐχαριστῇ κι' ὅταν ἔχῃς διάθεση, πάντως χωρὶς νὰ φθάνῃς στὴ κούραση.

Μοῦ γράφεις, πὼς εἶναι τόσος καιρὸς ποὺ ἀποφεύγεις τὸν σύζυγό σου, γιατὶ σοῦ εἶπαν πὼς ὑπάρχει φόβος ν' ἀποβάλῃς.

Αὐτὸς ὁ φόβος εἶναι ὑπερβολικὸς κι' ἀδικαιολόγητος. Μόνο νὰ μὴ κάνῃς γυναικολογικὲς πλύσεις, γιατὶ μὲ τὴ κάνουλα πιθανὸν νὰ τραυματισθῇς. Ἄλλωστε γιατὶ νὰ γίνωνται πλύσεις; Δὲ χρειάζονται καθόλου.

Πολλὲς γυναῖκες ἔχουν τὴ συνήθεια, μὲ τὴ καθημερινή τους τουαλέττα νὰ κάνουν κάθε μέρα καὶ μιὰ πλύση ἀπὸ ὑπερβολικὴ καθαριότητα.

Δὲν εἶναι σωστὸ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, γιατὶ οἱ φυσικὲς κοιλότητες καθαρίζονται πάντα μόνες τους. Πῶς τὰ χρόνια ποὺ ἦταν κοπέλλες δὲν ἔκαναν πλύσεις;

Ἡ ἐξωτερικὴ καθαριότης εἶναι ἀρκετή. Μὰ πρέπει νὰ γίνεται τ' ὀλιγώτερο κάθε μέρα, ἀκόμα κι' ὅταν ἔχουν τὴν ἔμμηνο ροή. Ἐκεῖνες τὶς μέρες χρειάζεται περισσότερη ἀκόμα καθαριότης, γιατὶ τὸ αἷμα ἀποσυντίθεται καὶ μυρίζει ἄσχημα. Μόνον ὅταν περάσῃ ἡ ἔμμηνος περίοδος, μπορεῖ νὰ γίνῃ μιὰ γυναικολογικὴ πλύση, γιὰ νὰ καθαρίσῃ γρηγορώτερα ὁ κόλπος, γιατὶ στὶς πτυχές του μένουν λίγα ὑπολείμματα, ποὺ κάνουν μέρες νὰ καθαρίσουν ἐντελῶς.

Σοῦ εἶπαν, πὼς μόνον ἀφοῦ γεννήσῃς καὶ σοῦ ξαναέλθῃ ἡ ἔμμηνος ροή, ν' ἀρχίσῃς πάλι τὶς σχέσεις μὲ τὸν σύζυγό σου. Μὰ θὰ καταντήσουν νὰ σὲ χωρίσουν ἀπὸ τὸν ἄντρα σου ἀπὸ ὑπερβολικὸ ζῆλο, μῆνες ὁλόκληρους; Μὴ τοὺς ἀκοῦς, Ντόρα· δὲν εἶναι σωστὰ αὐτά. Οἱ σχέσεις πρέπει ν' ἀποφεύγωνται μόνον τὸν τελευταῖο μῆνα καὶ μποροῦν νὰ ξαναρχίσουν ὕστερα ἀπὸ ἕνα μῆνα μετὰ τὸ τοκετό.

Ἂν μάθαινε ὁ κόσμος, ὅτι ἡ ἐγκυμοσύνη εἶναι μιὰ φυσιολογικὴ πράξη κι' ὅτι ἡ γυναῖκα μπορεῖ νὰ ζῇ ὅπως καὶ πρίν, δὲ θὰ τῆς στεροῦσαν χίλιες χαρὲς τῆς ζωῆς καὶ δὲ θὰ τὴν ἐνοχλοῦσαν μὲ τόσες κουτοπρολήψεις, ποὺ τὴ κάνουν νὰ βαρειέται καὶ νὰ δυσανασχετῇ.

Ἔχεις ἄδικο, Ντόρα, νὰ ντρέπεσαι νὰ βγῇς τὴν ἡμέρα γιὰ νὰ μὴ σὲ κοροϊδεύῃ ὁ κόσμος. Ἀντίθετα, δὲν ὑπάρχει θέαμα συγκινητικώτερο καὶ νὰ ἐμπνέῃ τόσο σεβασμό, ὅσο μιὰ ἔγκυος γυναῖκα. Σ' ὅλη τὴ περίοδο τῆς ἐγκυμοσύνης ἡ γυναῖκα πρέπει νὰ εἶναι ὑπερήφανη κι' εὐτυχισμένη, γιατὶ θὰ φέρῃ στὴ ζωὴ ἕναν ἄνθρωπο.

Τώρα βέβαια ἐσένα σὲ στενοχώρησε ἕνας παληάνθρωπος, ὅταν στὸ δρόμο σὲ πείραξε γιὰ τὴ κοιλιά σου. Μὰ ἐπειδὴ βρέθηκε ἕνας ἀνάγωγος στὸ δρόμο σου, πρέπει νὰ κλεισθῇς στὸ σπίτι; Μὴ γίνεσαι παιδὶ καϋμένη Ντόρα! Σ' αὐτοὺς μόνο περιφρόνηση χρειάζεται.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι, ὅτι ἐδῶ δὲν ἔχουμε δυστυχῶς τὴ λεπτότητα καὶ τὴν εὐγένεια ποὺ πρέπει ἀπέναντι σὲ μιὰ ἔγκυο. Νὰ δῇς στὴν Εὐρώπη, μόλις ἀνέβει μιὰ ἔγκυος στὸ τρὰμ ἢ στὸ λεωφορεῖο, πῶς τσακίζονται ὅλοι νὰ τῆς προσφέρουν τὴ θέση τους. Μοῦ ἔτυχε νὰ δῶ χίλιες φορὲς τὸν πόλισμαν νὰ σταματᾶ ὁλόκληρη τὴ κυκλοφορία, γιὰ νὰ περάσῃ μιὰ ἔγκυος!

Καὶ ἡ Εὐρωπαία εἶναι τόσο περίφανη μὲ τὴ προσεχῆ μητρότητά της! Τὴ βλέπεις καὶ δὲ προσπαθεῖ καθόλου νὰ κρύψῃ τὴ κοιλιά της, ἀλλὰ περιφέρεται μ' αὐτὴ περήφανα.

Ἐλπίζω νὰ σ' ἔπεισαν τὰ λόγια μου καὶ νὰ διώξῃς αὐτὴ τὴ κουτὴ ντροπὴ καὶ ν' ἀφίσῃς νὰ πλημμυρίσῃ τὴ ψυχή σου ἡ χαρὰ τῆς Δημιουργίας.

Μ' ἀγάπη»

Δροσερόν, λευκόν, μαλακόν δέρμα μέ NIVEA!

Ἡ καλλιτέρα ὑπηρεσία, τὴν ὁποίαν δύνασθε νά προσφέρετε είς τό δέρμα σας, εἶναι μιά έντριβή μέ κρέμα NIVEA καί κατόπιν ἕνα έλαφρό καί όλιγόλεπτο μασσάζ.

Ἡ θαυμασία θρεπτική ὕλη, τήν όποίαν περιέχει, έξασκεῖ καθ' ὅλην τήν νύκτα τήν εὐνοϊκήν της έπίδρασιν.

Ἔτσι θά άποκτήσετε ἕνα δέρμα, διά τό όποῖον θά σᾶς θαυμάζουν.

Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ φαρμακεῖα καὶ μυροπωλεῖα.

Τὸ μικρὸ κυτίον δρχ. 8.50, τὸ μεσαῖον δρχ. 15, τὸ μεγάλο δρχ. 30.

NIVEA CREME

454

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

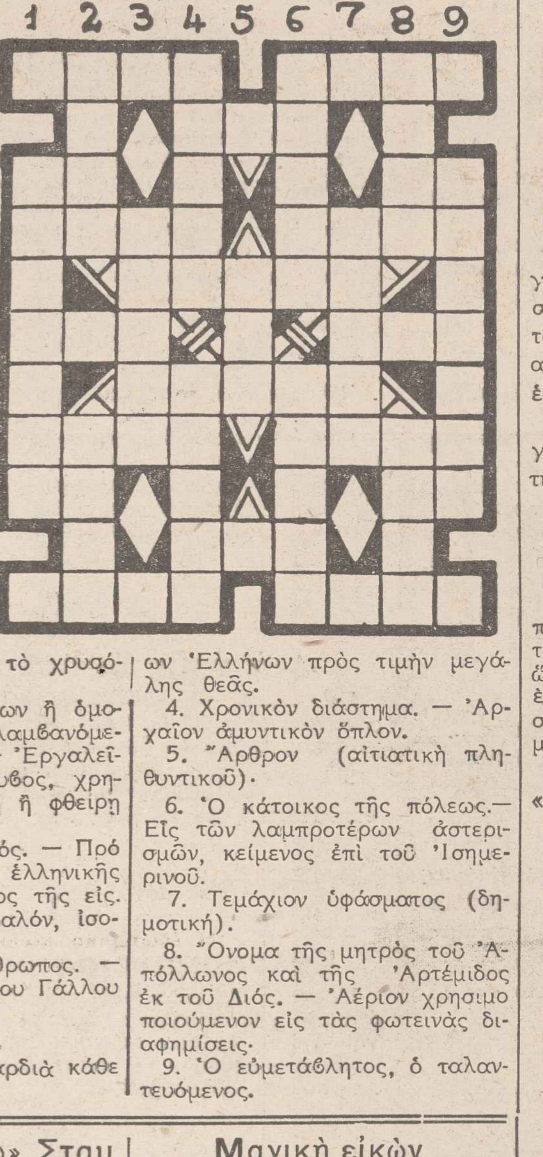

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1. Τὸ σύνολον τῶν οἰκημάτων ἔνθα διαμένουν οἱ μοναχοί.— Τὸ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Βασιλέως ἢ Ἡγεμόνος ἀνῆκον προσωπικόν.
2. Γένος μικρῶν θηλαστικῶν ζώων.
3. Ἄρθρον. — Ἄρθρον (πληθυντικόν).
4. Ὁ ἔχων τὴν κατ' ἐξοχὴν ἀνδρικὴν ἀρετήν, τὴν ἀνδρείαν. — Ἐπίρρημα τροπικὸν ἢ ἀναφορικόν, σύνδεσμος τελικός.
5. Γένος, φυλὴ καὶ ἰδίως, γένος ἐκλεκτόν.
6. Γνωστὸν ὄνομα γυναικὸς τῆς Ἱερᾶς Ἱστορίας. — Δημοσιεύονται καθημερινῶς εἰς τὸν Τύπον.
7. Μυθικὸς ἀρχηγὸς τῆς ἀργοναυτικῆς ἐκστρατείας, ὁ ἀπαγαγὼν τὸ χρυσόμαλλον δέρας.
8. Ἄθροισμα ἀτόμων ἢ ὁμοειδῶν πραγμάτων λαμβανόμενον ὡς ἓν σύνολον. — Ἐργαλεῖον ἐκ σκληροῦ χάλυβος, χρησιμεῦον ὅπως λειαίνῃ ἢ φθείρῃ διὰ τῆς τριβῆς.
9. Σύνδεσμος τελικός. — Πρόθεσις τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσης, ἕτερος τύπος τῆς εἰς.
10. Κάμνω τι ὁμαλόν, ἰσοπεδῶ.
11. Ἀνήλικος ἄνθρωπος. — Γνωστὸν ἔργον μεγάλου Γάλλου συγγραφέως.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1. Ἀποτελεῖ τὴν καρδιὰ κάθε ἐπιχειρήσεως.
2. Ὁλόκληρον. — Περιώνυμος Γάλλος πολιτικὸς καὶ εἷς τῶν πρωταγωνιστῶν τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως.
3. Μεγάλαι ἑορταὶ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων πρὸς τιμὴν μεγάλης θεᾶς.
4. Χρονικὸν διάστημα. — Ἀρχαῖον ἀμυντικὸν ὅπλον.
5. Ἄρθρον (αἰτιατικὴ πληθυντικοῦ).
6. Ὁ κάτοικος τῆς πόλεως.— Εἷς τῶν λαμπροτέρων ἀστερισμῶν, κείμενος ἐπὶ τοῦ Ἰσημερινοῦ.
7. Τεμάχιον ὑφάσματος (δημοτική).
8. Ὄνομα τῆς μητρὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος ἐκ τοῦ Διός. — Ἀέριον χρησιμοποιούμενον εἰς τὰς φωτεινὰς διαφημίσεις.
9. Ὁ εὐμετάβλητος, ὁ ταλαντευόμενος.

Γεωγραφικὸς γρῖφος άρ. 55

	Λ		Ο		
Ι	Λ		Α	Π	Τ
Σ	Α	Τ		Ι	Ρ
			Ρ		
	Κ		Κ		Ι

Χωρίσατε τὸ ἀνωτέρω τετράγωνον εἰς δύο μέρη ἰδίας ἐκτάσεως, καὶ ἰδίου σχήματος, ἐντὸς ἑκάστου τῶν ὁποίων θὰ διαβάσετε τὰ ὀνόματα 2 μεγάλων ἑλληνικῶν πόλεων.

Μετὰ τὸν χωρισμόν, πρέπει τὰ γράμματα νὰ εὑρίσκωνται εἰς τὴν κανονικήν των σειρά.

Γεωγραφικὸς γρῖφος άρ. 56

Νὰ εὑρεθοῦν τὰ ὀνόματα ἑπτὰ ἑλληνικῶν νήσων, καὶ νὰ τοποθετηθοῦν κανονικῶς, οὕτως ὥστε ἐκ τοῦ πρώτου γράμματος ἑκάστου ὀνόματος νὰ σχηματισθῇ καθέτως ἡ ὀνομασία μιᾶς μεγάλης ἑλληνικῆς πόλεως.

«Μαγικὸν τετράγωνον»

(ΑΡΙΘΜΟΣ : 11)

17	18	19	20
21	22	23	24
25	26	27	28
29	30	31	32

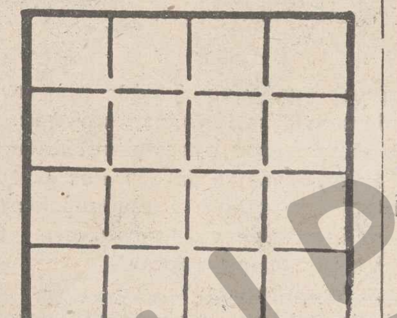

Τοποθετήσατε ἕκαστον τῶν δεκαὲξ ἀνωτέρω δημοσιευομένων ἀριθμῶν ἕκαστον ἐντὸς ἑκάστου τετραγωνιδίου τοῦ ἀνωτέρω δημοσιευομένου τετραγώνου, κατὰ τρόπον ὥστε προσθέτοντες αὐτοὺς ὁριζοντίως, διαγωνίως καὶ καθέτως, νὰ εὑρίσκετε πάντα ὡς ἀποτέλεσμα «98».

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΩΝ

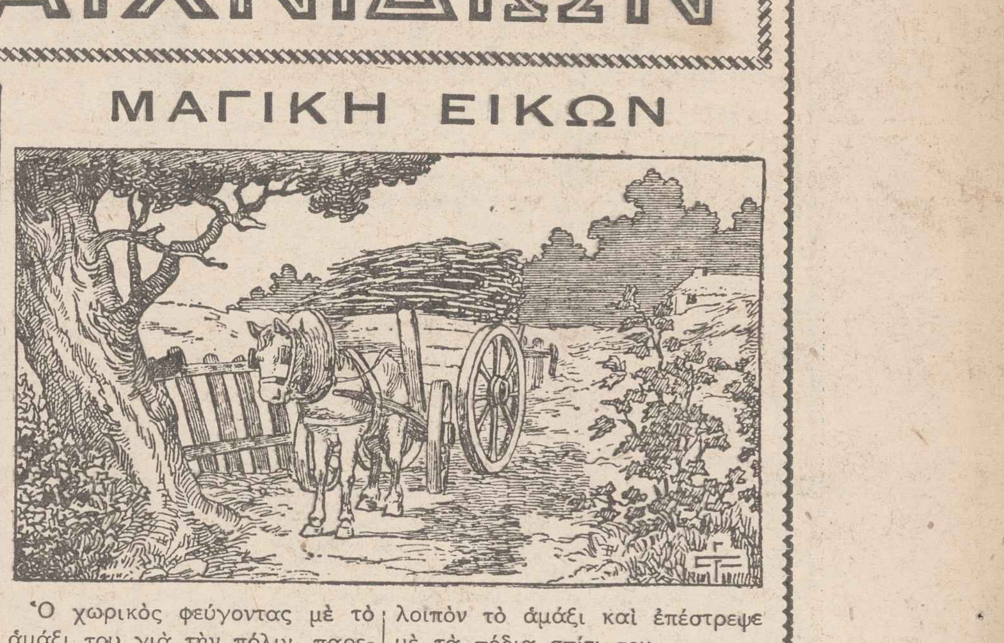

Ὁ χωρικὸς φεύγοντας μὲ τὸ ἁμάξι του γιὰ τὴν πόλιν, παρετήρησε ὅταν ἀπεμακρύνθη ὀλίγον ἀπὸ τὸ σπίτι του ὅ,τι ἐλησμόνησε κάτι, κάτι τὸ ὁποῖον τοῦ εἶνε ἀπαραίτητον. Ἄφησε λοιπὸν τὸ ἁμάξι καὶ ἐπέστρεψε μὲ τὰ πόδια σπίτι του.

Μήπως βλέπετε τὸν χωρικὸν καὶ τὸ ἀντικείμενον ποῦ τὸν ἠνάγκασε νὰ ἐπιστρέψῃ στὸ σπίτι του;

Τὸ «Ἄνω-Κάτω» Σταυρόλεξον (άρ. 21)

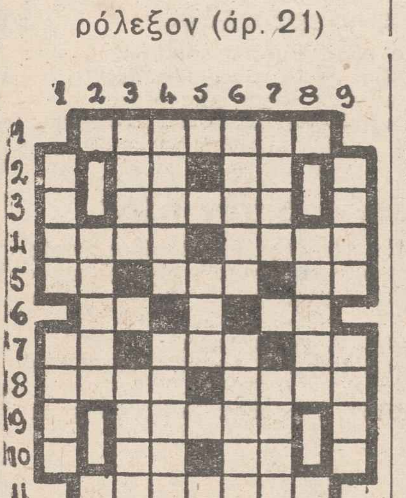

ΑΕ — ΑΛΑΣ — ΑΠΩ — ΑΡΩΜΑ — ΑΣ — ΑΣΜΑ — ΑΣΤΥ — ΒΗΘΛΕΕΜ — ΔΙ — ΗΤΤΑ — ΘΑΥΜΑ — ΘΕΜΑ — ΙΕΡΟΣ — ΙΜΑΣ — ΙΩΑΝΝΗΣ — ΜΑΔΩ — ΜΑΝΗ — ΜΑΝΝΑ — ΜΑΡΙΑ — ΜΥΣ — ΝΑ — ΕΙ — ΠΟΥ — ΡΑΣΑ — ΡΕ — ΣΙΑΜ — ΣΙΜΩΝ — ΤΑ — ΤΑΦΗ — ΤΟ — ΤΥΦΩΝ — ΩΝ.

Δημοσιεύομεν σήμερον τὸ «ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ» πρόβλημα «ΑΝΩ — ΚΑΤΩ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ». Ὅπως καὶ εἰς τὰ προηγούμενα, αἱ διάφορες λέξεις ἔχουν ἀλφαβητικὴν σειράν.

Πρέπει λοιπὸν τώρα νὰ τοποθετήσητε ἑκάστην εἰς τὴν θέσιν της ἐντὸς τοῦ Σταυρολέξου, οὕτως ὥστε νὰ σχηματισθῇ ἓν πλῆρες, λογικὸν καὶ κανονικὸν τοιοῦτον.

Λ. ΔΕΠ.

Μαγικὴ εἰκὼν

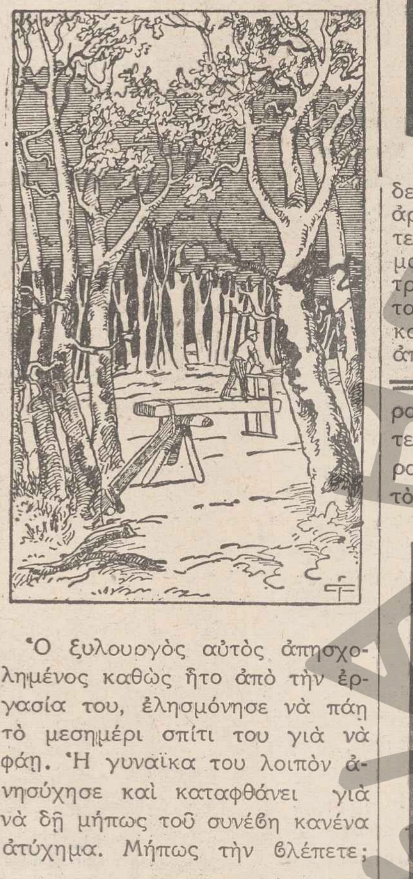

Ὁ ξυλουργὸς αὐτὸς ἀπησχολημένος καθὼς ἦτο ἀπὸ τὴν ἐργασία του, ἐλησμόνησε νὰ πάῃ τὸ μεσημέρι σπίτι του γιὰ νὰ φάῃ. Ἡ γυναῖκα του λοιπὸν ἀνησύχησε καὶ καταφθάνει γιὰ νὰ δῇ μήπως τοῦ συνέβη κανένα ἀτύχημα. Μήπως τὴν βλέπετε;

Ὀπτικὴ ἀπάτη

Εἰς τὴν παραπλεύρως δημοσιευομένην εἰκόνα μας φαίνονται δύο μικρὰ τετράγωνα, τὸ ἕνα μαῦρον ἐντὸς λευκοῦ περιθωρίου καὶ τὸ ἄλλο λευκὸν ἐντὸς μαύρου περιθωρίου (κάτω).

Μήπως χωρὶς νὰ μετρήσετε, καὶ μὲ τὸ μάτι μόνον θὰ μπορούσατε νὰ βρῆτε ποῖον ἐκ τῶν τετραγώνων εἶνε τὸ μεγαλύτερον; Ἀσφαλῶς θὰ ἀπαντήσετε: τὸ λευκόν, καὶ ὅμως..

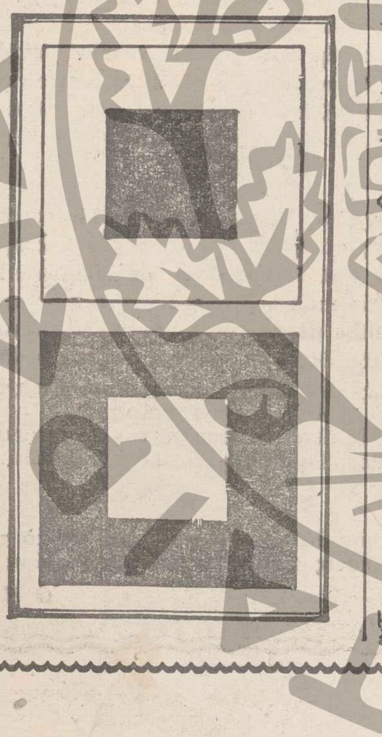

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ

Τὸ «Ἄνω - Κάτω» Σταυρόλεξον

Κ	■	Β	Ο	Υ	Λ	Α	■	Ο
Ε	Λ	Ο	Σ	■	Υ	Φ	Ο	Σ
Ρ	■	Λ	Ο	Γ	Χ	Η	■	Φ
Α	Γ	Ο	Σ	■	Ν	■	Ε	Υ
Σ	Ο	Σ	■	Φ	Ι	Λ	Ο	Σ
	Υ	■	Α	■	Α	■	Ρ	
Ο	Δ	Υ	Ν	Η	■	Ε	Τ	Ε
Σ	Ι	■	Θ	■	Α	Δ	Η	Σ
Τ	■	Ο	Ρ	Α	Μ	Α	■	Τ
Ι	Δ	Ι	Α	■	Α	Φ	Τ	Ι
Α	■	Α	Ξ	Ι	Ν	Η	■	Α

Η ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ 20οῦ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

«Τὸ παιγνίδι μας»

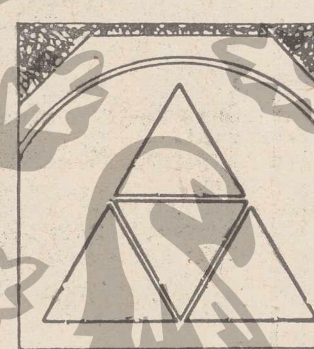

Εἰς τὴν ἀνωτέρω δημοσιευομένην εἰκόνα μας, φαίνεται καθαρὰ πῶς ἔπρεπε νὰ συναρμολογηθοῦν τὰ 4 τρίγωνα διὰ νὰ σχηματισθῇ τὸ ζητούμενον μεγαλύτερον ἰσόπλευρον καὶ πλῆρες τρίγωνον.

«Δώδεκα μεγάλα κινηματογραφικὰ ἔργα»

1. ΤΡΑΓΙΚΟ ΔΙΛΗΜΜΑ.
2. ΛΕΥΚΕΣ ΝΥΧΤΕΣ.
3. ΧΑΜΕΝΟ ΟΝΕΙΡΟ.
4. ΠΑΤΡΙΩΤΑΙ.
5. ΤΑ ΔΥΟ ΟΡΦΑΝΑ.
6. ΣΤΕΛΛΑ ΝΤΑΛΛΑΣ.
7. ΑΝΗΣΥΧΕΣ ΨΥΧΕΣ.
8. ΣΕΡΛΟΚ ΧΟΛΜΣ.
10. ΤΡΙΑ ΕΞΗ ΕΝΝΕΑ.
11. ΜΕ ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ.
12. ΕΒΔΟΜΟΣ ΟΥΡΑΝΟΣ.

Αὐτὰ ἦσαν τὰ δώδεκα ζητούμενα μεγάλα κινηματογραφικὰ ἔργα.

Η ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΤΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 90 ΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1) ΝΟΥΣ. — ΙΛΥΣ. 2) ΠΙΣΣΑ. 3) ΑΓΑΝ — ΙΔΕΑ. 4) ΤΑΣΣΩ. 5) ΑΦΗ — ΝΕΑ. 6) ΦΩΣ. 7) ΠΥΡ — ΓΙΑ. 8) ΑΛΗΘΗ. 9) ΛΙΨΑ — ΕΡΓΑ. 10) ΜΙΓΔΑ. 11) ΙΜΑΣ — ΑΣΙΑ.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1) ΝΕΑΡΑ — ΠΑΛΑΙ. 2) ΦΕΥ. 3) ΥΠΑΤΗ — ΡΑΜΜΑ. 4) ΣΙΝΑ ΛΑ·Ι·Σ. 5) ΣΙΩΠΗ. 6) ΙΣΙΣ — ΘΕΜΑ. 7) ΛΑΔΩΝ — ΓΗΡΑΣ. 8) ΕΠΙ. 9) ΣΚΑΛΑ — ΑΒΑΝΑ.

«Μικρὰ προβλήματα»

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 4ον

Ὡς ἀναφέραμε, ὁ εἷς μόνον ἐκ τῶν δύο Ἑβραίων ἦτο ἐν τάξει, κατεῖχε δηλαδὴ τὴν ἀπαιτουμένην ἄδειαν. Περίεργον τώρα φαίνεται τὸ γιατὶ αὐτὸς τὸ ἔβαλε στὰ πόδια ἐφ' ὅσον δὲν ὑπῆρχε λόγος νὰ φοβηθῇ. Τὸ πρᾶγμα ὅμως εἶνε ἁπλούστατον: Ἀναγκάζοντας τὸν φύλακα νὰ τὸν καταδιώξῃ, ἐπέτρεψε εἰς τὸν ἄνευ ἀδείας φίλον του νὰ ἀναχωρήσῃ ἀνενόχλητος. Ὁ φύλαξ ὁπωσδήποτε θὰ κατεδίωκε αὐτὸν ποὺ ἔφευγε, νομίζοντας ὅ,τι αὐτὸς δὲν θὰ ἦτο ἐν τάξει.

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 5ον

Ἐβλήθησαν ἐν ὅλῳ 55 βολαὶ (5Χ11). Ἐξ αὐτῶν, αἱ 47 μόνον ἐκτύπησαν τὸν στόχον, ἐφ' ὅσον 8 ἐχάθησαν.

Ἡ μόνη λοιπὸν δυνατὴ λύσις, εἶναι: 3 βολαὶ ἐκτύπησαν τὸ κέντρον δηλαδὴ ἔλαβαν 3Χ4=12 βαθμούς.

Β'. 13 εὑρῆκαν τὸν πρῶτον κύκλον καὶ ἔδωσαν: 13Χ3=39 βαθμούς.

Καὶ 31 εὑρῆκαν τὸν δεύτερον κύκλον, δίδουσαι 62 βαθμούς.

Ἐν ὅλῳ δηλαδή: 12+39+62=113 βαθμούς.

«Μαγικὸν τετράγωνον»

ΑΡΙΘ. 10

7	17	31	9
27	13	3	21
1	23	25	15
29	11	5	19

Ἰδοὺ πῶς ἔπρεπε νὰ τοποθετηθοῦν οἱ 16 ἀριθμοὶ διὰ νὰ σχηματισθῇ τὸ ζητούμενον «ΜΑΓΙΚΟΝ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟΝ».

Τοιουτοτρόπως καὶ μόνον προσθέτοντες αὐτοὺς ὁριζοντίως, διαγωνίως καὶ καθέτως θὰ εὑρίσκετε πάντα ὡς ἀποτέλεσμα «64».